

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

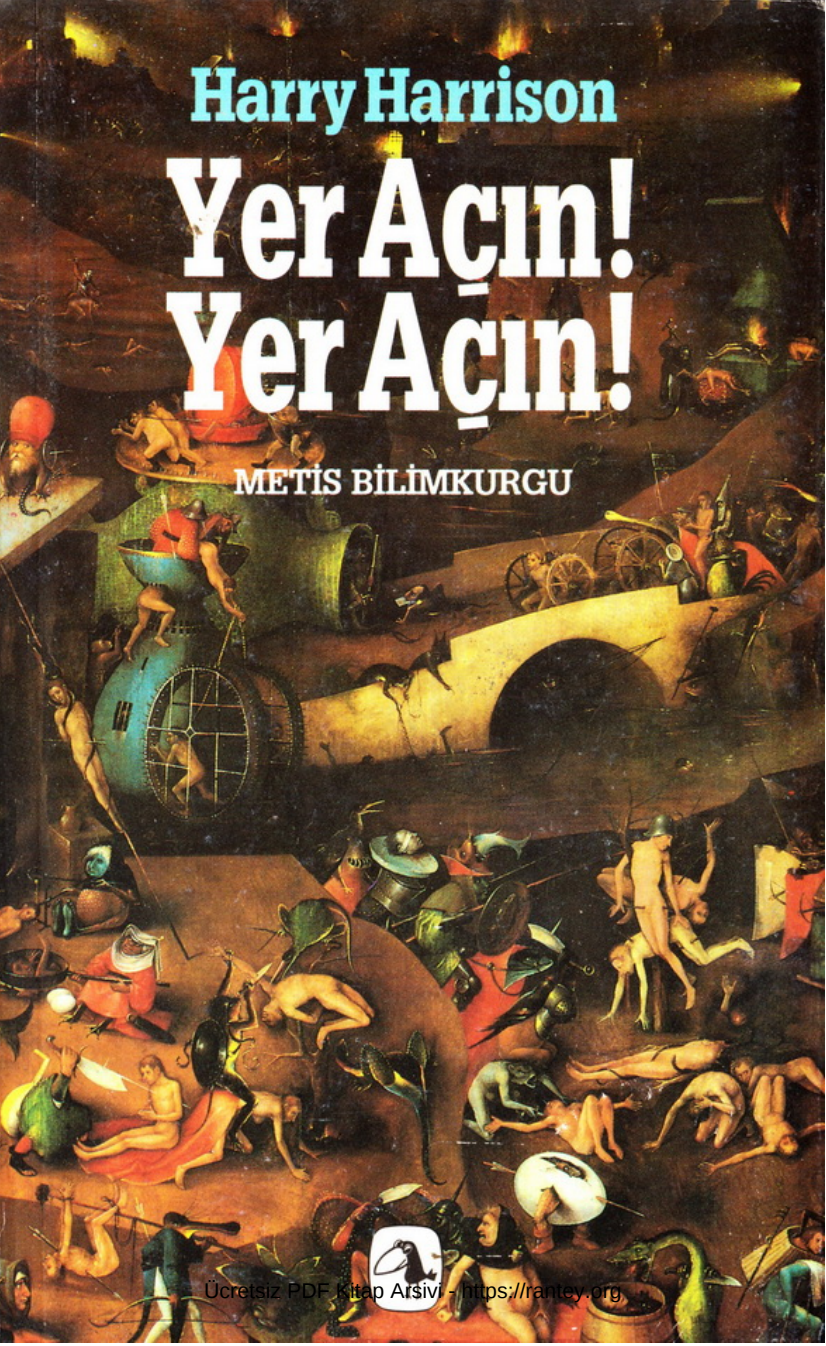
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Harry Harrison

Yer Açın! Yer Açın!

METİS BİLİMKURGU

Metis Yayınları
İpek Sokak No. 9, 80060 Beyoğlu, İstanbul

Bilimkurgu: 12
Metis Edebiyat Dizisi: 108
Yer Açın! Yer Açın!
Harry Harrison

Özgün adı: *Make Room! Make Room!*, 1966

© Bu çevirinin bütün yayın hakları
Metis Yayınları'na aittir, 1996

Birinci Basım: Temmuz 1996

Yayın Yönetmeni: Bülent Somay
Kapak Tasarımı: Semih Sökmen
Kapak Resmi:

Heronymus Bosch, *Last Judgment*, 163.7 x 127 cm
(Önde üçlünün orta panosu,
arkada *Hell*-Cehennem panosu)

Dizgi: Metis Yayıncılık Ltd.
Kapak ve İç Baskı: Yaylacık Matbaası
Cilt: Örnek Mücellithanesi

ISBN 975-342-119-2

Harry Harrison
Yer Açın!
Yer Açın!

Çeviren: İrma Dolanoğlu

METİS YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

HARRY HARRISON

1925'te doğdu. Bilimkurgu ile tanışması, çizgi roman çizerliği yaptığı 1950'li yılların başlarına rastlar. İlk öyküsü 1951'de yayımlandı. Dönemin önde gelen BK dergisi *Astounding Science Fiction*'da yayımlanan ilk öyküsü ise *Stainless Steel Rat* (Paslanmaz Çelik Sıçan) dizisinin ilk kitabını oluşturuyordu. 1961'de kitap olarak yayımlanan *Paslanmaz Çelik Sıçan* (Metis, 1995) dana sonra yayımlanan beş Paslanmaz Çelik Sıçan kitabıyla birlikte BK alanının en uzun ömürlü dizilerinden biri olmuştur. (Diğer beş Paslanmaz Çelik Sıçan da Metis Bilimkurgu'dan çıkacak.) 1973'te *Soylent Green* (Soymer Yeşili) adıyla filme alınan *Make Room! Make Room!* (1966, *Yer Açın! Yer Açın!*, Metis, 1996) Harrison'un bu dizi dışındaki önde gelen kitaplarından biridir. Diğer önemli kitapları arasında *Deathworld* (1960-68, Ölüm Dünyası) üçlemesi ve 1980'lerde yazdığı *Eden* üçlemesi sayılabilir. Harrison BK yazarlığının yanısıra polisiye romanlar yazmış ve önde gelen BK antologlarından biri olmuştur. Harrison "sosyolojik/psikolojik" temaların ağırlıklı olduğu 1960'lı ve 70'li yıllarda, 1930'ların ve 40'ların "uzay operası" geleneğini ironik bir üslupla sürdüren başlıca BK yazarıdır.

*Todd ve Moira'ya.
Çocuklar, sizin hatırlığınız için,
umarım bu bir kurgu eseri olur.*

Önsöz

Aralık 1959'da Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Dwight D. Eisenhower şöyle dedi: "Bu hükümetin programında... ben burada olduğum sürece... doğum kontrol problemiyle ilgili politik bir doktrin bulunmayacaktır. Bu bizim işimiz değildir." O zamandan bu yana hiçbir Amerikan hükümetinin de işi olmadı.

1950'de Amerika Birleşik Devletleri –dünya nüfusunun sadece %9'una sahip olduğu halde– dünyadaki hammaddelerin %50'sini tüketmekteydi. Bu yüzde giderek artmaktadır ve on beş yıl içinde, şu anki büyüme hızıyla, Amerika Birleşik Devletleri yeryüzündeki maddelerden çıkan yıllık ürünlerin %33'ünden fazlasını tüketiyor olacaktır. Nüfusumuz aynı hızla artmaya devam ederse, bu ülke yüzyılın sonunda, şimdiki yaşam standartlarını koruyabilmek için gezegenimizin kaynaklarının %100'ünden fazlasına ihtiyaç duyacaktır. Bu matematiksel bir imkânsızlık – kaldı ki, o zamana kadar yeryüzünde yaklaşık 7 milyar insan olacak ve bu hammaddelerin bir kısmından –belki– onlar da faydalanmak isteyecekler.

Bu durumda dünya neye benzeyecek?

Birinci Bölüm

9 Ağustos 1999 Pazartesi

New York Şehri

–kurnaz Hollandalılar'ın saf Kızılderililer'den çaldığı, savaşçı İngilizler'in kanuna saygılı Hollandalılar'dan kaptığı, sonra da devrimci Amerikan bağımsızlıkçıların artık barışçı olan İngilizler'den zorla aldığı şehir. Ağaçları yıllar önce yakıldı, tepeleri dümdüz edildi, güzelim göllerinin suyu çekilip içleri doldurulunca berrak pınarları yeraltında tıkanıp kaldı, buz gibi sularını doğruca lağımlara boşaltır oldu. Şehir, üzerine kurulduğu adadan dokunaçlar uzatarak bir büyükşehir haline geldi; beş ilçesinden dördü, bir adanın yarısını yüz elli kilometre boyunca kaplayarak başka bir adayı içine aldı ve Hudson Nehri üzerinden yayılarak Kuzey Amerika anakarasına ulaştı. Beşinci ve asıl ilçe ise Manhattan: her tarafı suyla çevrili bir ilksel granit ve başkalaşmış kaya parçası; köprüler, tüneller, borular, kablolar ve vapurlardan oluşan ağının ortasında oturan çelik ve taştan bir örümcek. Dışa doğru genişleyemeyen Manhattan yukarı doğru kıvrılmıştı, eski binaları yıkip yerine yenilerini yapmak suretiyle kendi etiyle beslenerek, yükseğe, daha yükseğe tırmanıyor – ama bu tırmanın sonu yok, çünkü burayı dolduran insanların da sonu yok. Dışarıdan hücum ediyorlar ve yerleşip bir aile kuruyorlar, onların çocukları da aile kuruyor, ta ki bu şehir dünya tarihinde hiçbir şehrin görmediği kadar bir nüfusa sahip olana dek.

1999 yılının bu sıcak ağustos günü New York Şehri'nde otuz beş milyon insan yaşıyor – birkaç bin kişi eksik veya fazla.

1

Ağustos güneşi açık pencereden süzüldü ve Andy Rusch'ın çıplak bacaklarını yakmaya başladı, ta ki rahatsız olup ağır uykusunun derinliklerinden sıyrılıp uyanana kadar. Yavaş yavaş, sıcaklığın ve vücudunun altındaki nemli çarşafın farkına vardı. Sıkı sıkıya kapalı gözkapaklarını ovuşturdu ve öylece yatıp, yarı uykulu yarı uyanık, nerede olduğunu tam kestirememenin verdiği tuhaf kaybolmuşluk duygusuyla tavanın çatlak ve lekeli alçısına bakakaldı; halbuki yedi yıldır bu odada yaşıyordu. Esnedi, her zaman yatağın yanındaki sandalyeye koyduğu saatini ararken o tuhaf duygu kayboldu, sonra yine esnedi, gözünü kırpıştırarak çizik çizik camın arkasından zar zor görünen saatin kollarına baktı. Yedi... sabahın yedisi, kare pencerenin ortasında da ufak bir dokuz rakamı. Dokuz Ağustos, 1999, Pazartesi – şimdiden cehennem gibi, son on gündür New York'u kasıp kavuran sıcak dalgasının sayesinde! Andy, sırtındaki bir ter damlacığını kaşıdı, sonra bacaklarını güneşten çekip yastığı boynunun altına sıkıştırdı. Odayı ikiye bölen incecik duvarın arkasından madeni bir gıcırtı duyuldu, sonra ses, tiz ve monoton bir vınıltı halini aldı.

"Günaydın..." diye bağırdı vınıltının içinden, sonra öksürmeye başladı. Hâlâ öksürerek gönülsüzce yataktan kalktı, bir bardak su almak için duvardaki su deposuna gitti; su, ince ve kahverengimsi aktı. Suyu içti, sonra deponun üstündeki göstergeye bir yumruk atınca ibre kıpırdadı ve *Boş* işaretine geldi. Depoyu doldurmak lazımdı, saat dörtte mıntıkaya gitmeden bu işi halletmeliydi. Gün başlamıştı.

Hantal gardrobun önüne çatlak bir boy aynası iliştilmişti; yüzünü buna yaklaştırdı, traşlı çenesini kaşıdı. İşe başlamadan önce traş olmalıydı. Hiç kimse kendine sabahleyin bakmamalı, çırlıçıplak, her şey meydana, diye karar verdi hoşnutsuzca, ölü gibi bembeyaz tenine ve genelde pantolonunun gizlediği çarpık bacaklarına kızarak. Peki, açlıktan ölen bir atıngi gibi tek tek sayılan kaburgalarına ne demeli, ya gittikçe

büyüyen göbeğine – bari birinden biri olmasa! Yumuşak eti eliyle yoğurdu, karbonhidratlı gıdalardan diye düşündü, bir o, bir de çoğu zaman kışının üstüne oturmaktan. Ama hiç değilse yüzünden bir şey belli olmuyordu. Alnı yıldan yıla açılıyordu ama saç kısacık kesildiği için pek bariz değildi. Daha otuzuna yeni girdin, diye düşündü kendi kendine, ama gözlerinin etrafında kırışıklıklar başlamış bile. Burnun da çok büyük – bunun sebebi ailedeki Gal kanıdır diyen Brian Amca değil miydi? Köpek dişlerin de biraz fazla çıkık, onun için güldüğünde biraz sırtlana benziyorsun. Yakışıklı bir herifsin yine de Andy Rusch, tamam da en son ne zaman bir kızla çıkmıştın? Kaşlarını çattı, sonra heybetli Galli burnunu silmek için mendil aramaya gitti. Çekmecede tek bir temiz külot kalmıştı, bunu giydi; bugün unutmaması gereken bir şey daha çıkmıştı – çamaşık yıkamak. Ara kapıyı açarken, duvarın öbür yanından hâlâ gıcırta sesi geliyordu.

"Kendine kalp krizi geçirteceksin, Sol," dedi beyaz sakallı adama; adam, tekerleksiz bir bisikletin üstüne tünemiş öyle bir gayretle pedal çeviriyordu ki göğsünden aşağı boşalan ter beline doladığı havluyu ıslatıyordu.

"Kalp krizi mi, asla," diye soluklandı Solomon Kahn, bir taraftan pedal çevirerek. "Bunu her gün o kadar zamandır yapıyorum ki, bir gün yapmasam kalbim tekler. Damarlarımda kolesterol de yok, çünkü devamlı alkol banyosu o işi hallediyor. Akciğer kanserine da yakalanamam çünkü sigara içmek istesem de buna param yok, zaten istemem. Ve yetmiş beş yaşında olduğum halde prostatım da yok çünkü..."

"Sol, lütfen... boş mideyle bu ayrıntılar hiç çekilmiyor. Fazla bir buzun var mı?"

"İki tane al – hava sıcak. Kapıyı da çok açık bırakma."

Andy duvarın dibinde duran ufak buzdolabını açtı, plastik margarin kabını çabucak çıkardı, sonra bardağın içine buz kabından iki buz parçası attı ve kapıyı hemen kapattı. Bardağı duvardaki depodan suyla doldurdu ve masanın üstüne margarinin yanına koydu. "Kahvaltı ettin mi?" diye sordu.

"Sana eşlik ederim, bu zımbırtılar herhalde şarj olmuştur

artık."

Sol pedal çevirmeyi durdurdu, ses önce iniltiye dönüştü, sonra tamamen kayboldu. Bisikletin arka dingiline bağlı olan elektrik jeneratörünün tellerini çekti ve bunları dikkatle sarak buzdolabının üstünde duran dört siyah oto aküsünün yanına yerleştirdi. Sonra, ellerini zaten kirli olan havluya sildi, 1975 model eski bir Ford'dan kalma koltuklardan birini çekip Andy'nin karşısına masaya oturdu.

"Saat altı haberlerini dinledim," dedi. "Yaşlılar bugün bir protesto yürüyüşü daha düzenlemişler. Tam kalp krizlerine rastlanacak yer işte!"

"Çok şükür, ben rastlamayacağım, göreve dörtte başlıyorum, üstelik Union Meydanı bizim mıntıkada değil." Ekmek kutusunu açtı ve onbeş santimetrekarelik kırmızı krakerlerden birini çıkardı, sonra kutuyu Sol'a doğru itti. Üzerine ince bir kat margarin sürdü, ısırды, çiğnerken burnunu kırıştırdı. "Galiba bu margarin bozulmuş."

"Nerden anladın?" diye homurdandı Sol, kuru krakerlerden birini ısırarak. "Motor ve balina yağından yapılmış bir şey zaten baştan bozuk olur."

"Şimdi doğacılık taslama," dedi Andy krakeri soğuk suyla mideye indirerek, "Petrokimyasallardan yapılmış yağların tadı yok gibi bir şey, ayrıca bildiğin gibi, dünyada balina kalmadı ki yağını kullansınlar – klorella yağ işte."

"Balina, plankton, ringa yağı, hepsi bir. Balıksı bir tadı var. Ben krakerimi kuru kuru yerim daha iyi, yüzgeç çıkarırız bakarsın." Kapı aniden hızla vurulunca bir inilti koyuverdi. "Saat daha sekiz olmadan peşine düştüler."

"Her şey olabilir," dedi Andy kapıya giderek.

"Olabilir ama değil, bu kuryenin kapı vurmaı, bunu sen de benim kadar biliyorsun, her şeyine bahse girerim ki o. Demedim mi?" Andy kapının kilidini açıp da ikisi de koridorda duran çiroz, çıplak bacaklı kuryeyi görünce, yaşlı adam somurtkan bir memnuniyetle kafasını salladı.

"Ne istiyorsun Woody?" diye sordu Andy.

"Bi fey iftemiyorum," diye geveledi Woody dişsiz ağzının

içinden. Daha yirmi yaşlarında olduğu halde ağzında tek bir dişi kalmamıştı. "Bağcavus götür der ben de götürürüm." Andy'ye üstünde adı yazılı bir mesaj tahtası uzattı.

Andy ışığa doğru döndü, tahtayı açtı, başcavuşun eciş bücüş karalamasını okudu, sonra tebeşiri alıp altına parafını attı ve tahtayı kuryeye geri verdi. Kapıyı arkasından kapatıp kaşlarını çata çata kahvaltısını bitirmeye koyuldu.

"Bana öyle bakma," dedi Sol, "Mesajı ben göndermedim. Pek hoş bir haber olmadığını söylersem yalan olmaz herhalde."

"Yaşlılar Meydan'ı doldurmuşlar bile, mıntıkanın takviye kuvvete ihtiyacı varmış."

"Ama neden sen? Bu koşum atlarına göre bir işe benziyor."

"Koşum atları! Bu ortaçağdan kalma lafları da nerden bulursun? Halkı kontrol etmek için devriye polislerine ihtiyaçları var elbette ama mimli tahrikçileri, yankesicileri filan enlemek için detektiflerin de orada olması lazım. Park tam bir keşmekeş olacak bugün. Dokuzda görev başında olmam gerekiyor, yani önce biraz su taşımaya vaktim var."

Andy yavaş yavaş bir pantolon ve bol spor bir gömlek giyindi, sonra pencerenin pervazına güneşte ısınsın diye bir kap su koydu. Beş galonluk iki bidonu aldı; çıkarken, Sol TV'den gözünü çevirip eski moda gözlüklerinin üstünden ona baktı.

"Suyu getirince şana bir içki hazırlarım – yoksa çok mu erken?"

"Bugünkü halimle pek de erken değil."

Kapı arkasından kapanınca koridor zifırı karanlık oldu, duvara tutuna tutuna merdivenlere yürüdü, birinin atmış olduğu bir çöp yığınının ayağı takılınca tökezledi, neredeyse düşüyordu – bir küfür salladı. İki kat aşağıda, duvara bir pencere açılmıştı, son iki katı inerken gözünün önünü görece kadar ışık giriyordu içeri. Koridorun neminden sonra Yirmi Beşinci Cadde'nin sıcaklığı ağır bir dalga halinde yüzüne çarptı; çürüklük, pislik ve yıkanmamış insanlıktan oluşan boğucu bir hava. Binanın basamaklarını doldurmuş olan kadınların

arasından zar zor geçerek, aşağıda oynayan çocukların üstüne basmamak için dikkatle indi. Kaldırım daha gölgelikti, ama o kadar tıka basa insan doluydu ki caddeden yürümeye başladı, kaldırımın kenarına dağ gibi yığılmış çöplerden kaçınmak için iyice uzaklaştı. Kaç gündür sıcak olan hava zifti yumuşatmıştı, bastıkça çöküyordu, sonra da ayakkabılarının altına yapışuyordu. Yedinci Sokağın köşesindeki sütunlu su merkezine kadar uzanan olağan kuyruk, tam o yaklaşırken öfkeli bağırışmalar ve bazı havaya kalkmış yumruklarla birden bozuldu. Hâlâ homurdanan ahali dağılırken Andy görevdeki devriyenin çelik kapıyı kilitlediğini gördü.

"Ne oluyor?" diye sordu. "Bu merkez öğlene kadar açık değil miydi?"

Polis memuru döndü, eli otomatik olarak silahına gitti, kendi mıntıkasındaki detektifi tanıyınca durdu, şapkasını geri itti ve elinin tersiyle alnındaki teri sildi.

"Çavuştan şimdi emir geldi, bütün merkezler yirmi dört saat kapalı. Kuraklık yüzünden baraj seviyesi düşmüş, su tasarrufu yapıyorlar."

"Ne biçim iş be," dedi Andy, hâlâ kilitte duran anahtara bakarak. "Birazdan göreve başlayacağım, bu da iki gün su içmeyeceğim demektir..."

Polis memuru etrafına dikkatlice bakındıktan sonra kapıyı açıp Andy'nin elindeki bidonlardan birini aldı. "Bunlardan biri sana yeter." Musluğun altına tutup doldurdu, sonra sesini alçalttı. "Kimseye söyleme âma eyaletin kuzeyindeki su yolu kemerini yine dinamitlemişler."

"Çiftçiler mi yine?"

"Herhalde. Bu mıntıkaya gelmeden önce orada nöbetçiydim, işleri zor, seni de kemerle beraber havaya uçuruyorlar. Şehrin sularını çaldığını iddia ediyorlar."

"Yeterince suları var," dedi Andy, dolu bidonu alarak. "Hem de gerekenden fazlası. Bu şehirdeyse otuz beş milyon insan var susayan."

"Orası öyle," dedi polis, kapıyı tekrar kapattı sıkı sıkı kilitleyerek.

Andy basamakların etrafındaki kalabalığı ite kaka geçip önce arka bahçeye gitti. Bütün tuvaletler doluydu, bekledi, sonunda odacıklardan birine girdiğinde bidonları da yanına aldı; dışarıda bıraksa çitin yanındaki çöp yığnında oynayan çocuklardan biri muhakkak çalardı.

Karanlık merdivenleri tekrar tırmanıp da odanın kapısını açınca, bardağın içinde tıkırdayan buz parçacıklarının berrak sesini işitti.

"Bu çaldığın Beethoven'ın Beşinci Senfonisi gibi," dedi bidonları yere bırakıp bir sandalyeye çökerek.

"En sevdiğim bestedir," dedi Sol, soğumuş iki bardağı buzdolabından çıkardı ve dini bir törendeymiş gibi huşu içinde her birine minik birer konserve soğan attı. Birini Andy'ye uzattı, o da dikkatle soğuk sıvının tadına baktı.

"Bunlardan birini tattığım zaman pek de deli olmadığını düşünüyorum, Sol. Niye Gibson diyorsun bunlara?"

"Zamanın sisi ardında kaybolmuş bir sır. Neden Stinger'a Stinger derler, veya Pink Lady'ye Pink Lady?"

"Bilmiyorum, neden? Onların tadına hiç bakmadım."

"Ben de bilmiyorum, ama adları öyle. Barlarda verilen şu yeşil şeyler gibi, Panamalar. Hiçbir anlamı yok, sadece bir isim."

"Sağol," dedi Andy, bardağındakini bitirerek. "Kendimi güne daha hazır hissetmeye başladım."

Odasına gitti, çekmecedan tabancasını ve tabancanın kılıfını çıkardı, pantolonunun beline taktı. Rozeti anahtarlığının üzerindeydi, hep orada tutardı, bloknotunu da onun üzerine yerleştirdi, sonra bir an duraksadı. Uzun ve çetin bir gün olacaktı, başına her şey gelebilirdi. Gömleklerinin altından kelepçesini bulup çıkardı, ardından saçmayla dolu yumuşak plastik tüpü. Kalabalığın içinde lazım olabilirdi, etrafta o kadar yaşlı varken tabancadan daha emniyetliydi. Sırf o da değil; yeni kemer sıkma kanunlarına göre, cephane kullanmak için çok iyi bir sebebin olmalıydı. Pencerenin pervazında güneşte ısınan suyla yıkanabildiği kadar yıkandı, sonra yüzüne kumlu, boz renkli ufak bir sabun parçası sürerek sakallarını

biraz yumuşattı. Usturasının iki kenarı da iyice körlenmişti, su bardağının iç kısmına sürtüp bilerken, yeni bir tane daha alma zamanı geldi diye düşündü. Belki sonbaharda.

Andy odadan çıktığında Sol penceredeki kutusunu suluyordu, sıra sıra bitkileri ve minik soğanları. "Tahta beş sentliklerden alma," dedi işinden başını kaldırmadan. Sol'da bunlardan milyonlarca vardı, hepsi eskiydi. Tahta beş sentlik neydi ki Allahaşkına?

Güneş yükselmişti, sıcaklık, caddenin katran ve asfalt vadisinde giderek artıyordu. Gölge yerler daralıyordu, basamaklarda o kadar çok insan vardı ki kapının önünden geçemedi. Üzerinde yalnızca yırtık pırtık gri iç çamaşırları olan minicik, sümüklü bir kız çocuğunun yanından dikkatle kendine yol açtı ve bir basamak indi. Zayıf kadınlar ona aldırış etmeden gönülsüzce kenara çekildiler ama erkekler yüz hatlarına işlemiş ve sanki hepsi aynı öfkeli ailenin birer üyesiymiş gibi onları benzer kılan soğuk bir nefret duygusuyla onu süzüyorlardı.

Andy sonuncusunun da yanından geçip kaldırıma varınca bu sefer de yere sere serpe yatmış yaşlı bir adamın ayağının üstünden atlamak zorunda kaldı. Uyuyor değil de ölmüşse benziyordu, pekâlâ da ölmüş olabilirdi, kimin umurundaydı ki. Ayağı çıplak ve kirliydi; ayak bileğine bağlanmış bir ip, kaldırımda ifadesizce oturmuş, eğri bir plastik tabağı kemiren çıplak bir bebeğe uzanıyordu. Bebek de adam kadar kirliydi ve ip, karnı şiş ve ağır olduğu için cılız kollarının altından göğsüne dolanmıştı. Yaşlı adam ölmüş müydü? Önemli olduğundan değil ya; dünyada yaptığı tek iş bebeğe çapa vazifesi görmektir, bunu sağken de yapabilirdi, ölüyken de.

Allah Allah, bu sabah ne maraziyim, diye düşündü Andy, herhalde sıcaktan, iyi uyuyamıyorum, kâbuslar görüyorum. Bu sonu gelmeyen yaz ve çıkan meseleler yüzünden hep, her şey birbirine bağlı. Önce sıcaklık, sonra kuraklık, depo hırsızlıkları, şimdi de şu yaşlılar. Bu havada sokağa çıkmaları bile delilik. Ya da hava onları delirtti. Düşünmek için çok sıcaktı, köşeyi dönünce, sıcaklığın etkisiyle titreşen Yedinci Cadde boy-

lu boyunca gözünün önünde yandı; güneşin kuvvetini yüzünde ve kollarında hissedebiliyordu. Gömleği sırtına yapışmıştı bile, ve saat daha dokuza çeyrek vardı.

Yirmi Üçüncü Sokak'ta, gökyüzünü dolduran üstgeçidin uzun gölgesinde durum daha iyiydi; karanlığın içinde, çekçek taksi ve çekme-kamyon trafiğine göz gezdirerek yavaş yavaş yürüdü. Üstgeçidi ayakta tutan sütunlardan her birinin etrafında ufak bir insan kümesi vardı, iskele kazıklarının etrafındaki midyeler gibi toplanmışlardı, bacakları neredeyse trafiğin içine girecekti. Yukarıdan, üstgeçitten geçen ağır bir kamyonun gürültüsü duyuldu; ileride, muntika binasının önünde park etmiş bir kamyon daha gördü. Üniformalı devriyeler kamyonun arkasından ağır ağır içeri tırmanıyorlardı ve Detektif Başçavuş Grassioli elinde bir bloknot durmuş, çavuşla konuşuyordu. Başını kaldırdı, Andy'yi görünce suratını astı, sol gözkapığı seğirmeye başladı.

"İyi ki gelebildin, Rusch," dedi, bloknota bir işaret atarak.

"Bugün izin günüm, efendim, kurye gider gitmez yola çıktım." Grassy'ye karşı kendini savunmazsan seni çiğner geçerdin: ülseri, şekeri ve bozuk bir karaciğeri vardı.

"Bir polis günde yirmi dört saat görevdedir, onun için kırğını kaldır da kamyonu bin. Sen ve Kulozik'in birkaç yankesici enselemenizi istiyorum. Merkez Caddesi'nden gelen şikâyetlere boğazıma kadar batmış durumdayım zaten."

"Başüstüne," dedi Andy arkasını dönüp karakola doğru ilerleyen başçavuşa. Andy, kamyonun arka kapağına kaynakla bitleştirilmiş üç basamağı çıktı ve tahta sırada başçavuş gider gitmez gözlerini kapayıp şekerlemeye başlayan Kulozik'in yanına oturdu. Gövdesi yağla kas arası gidip gelen tıknaz bir adamdı Kulozik, buruşuk pamuklu bir pantolon ve Andy'ninki gibi kısa kollu bir gömlek giymişti ve yine Andy gibi, tabancasını gizlemek üzere gömleğini pantolonunun üstüne çıkarmıştı. Tek gözünü biraz açtı, homurdandı ve Andy yanına çökünce tekrar kapattı.

Arabanın marşı sinir bozucu bir şekilde tekrar tekrar inledi, sonunda düşük kaliteli yakıt ateş aldı da dizel motor yavaş

yavaş canlandı, titredi ve kamyon yola çıkıp doğruya doğru hareket etti. Üniformalı polisler, hem kamyonun hareketinden yüzlerine biraz rüzgâr esmesi, hem de insan dolu caddeleri izleyebilmek için sıralara yan yana oturmuşlardı. Polisler bu yaz hiç popüler değildi; üstlerine bir şey atılırsa, nerden geldiğini görmek istiyorlardı. Kamyon ani bir titreşimle sarsıldı ve sürücü hızı düşürüp klaksona dayandı; insan ve insan gücüyle çalışan araç sürüleri arasından kendine yol açmaya çalışıyordu. Broadway'e gelince, Madison Meydanı'nın yanındaki, üzerinde bitpazarı ve çadır kent kurulu yola hücum eden insan seli yüzünden, sürünme hızıyla ilerlemeye başladılar. Durum, şehrin merkezine döndükten sonra da pek değişmedi çünkü Yaşlılar toplanmış ve güneye doğru ilerlemeye başlamışlardı bile; kamyonun yolundan çekilmekte son derece ağır davranıyorlardı. Oturan polisler yanlarından geçerken kayıtsızca Yaşlılar'a baktılar; yavaş yavaş kabaran bir kütle: kır saçlı kafalar, kel kafalar, çoğunun elinde baston, hatta koltuk değnekleriyle yürüyen uzun, ak sakallı bir ihtiyar. Çok sayıda tekerlekli sandalye vardı. Union Meydanı'na vardıklarında, binaların gölgesinden kurtulan güneş insafsızca üstlerinde parladı.

"Bu bir cinayet," dedi Steve Kulozik, kamyonun inerken esneyerek. "Bu morukları bu sıcakta dışarı çıkarmak en az yarısını öldürmek demek. Sıcaklık güneşte kırk derece – saat sekizde otuz beşti."

"Doktorlar ne güne duruyor," dedi Andy, beyazlar giymiş küçük bir grubu işaret ederek; adamlar, bir Hastaneler Müdürlüğü treylerinin yanında durmuş sedyeleri açıyorlardı. Detektifler, parkı çoktan doldurmuş ve yüzleri ortadaki konuşmacı platformuna dönük kalabalığın arkasına doğru yürüdüler. Amfiden bir çatırtı geldi ve hemen kesildi, ses düzeyini test ediyorlardı.

"Rekor sıcaklık," dedi Steve, konuşurken gözleri devamlı kalabalığı tarıyordu. "Duyduğuma göre baraj seviyesi o kadar düşmüş ki bazı su boruları açığa çıkmış. Bir de eyaletin kuzeyindeki köylüler su kemerini dinamitlemişler..."

Megafonlardan gelen ciyıklama, konuşmaya başlayan sesin yankısı içinde kayboldu.

"...Yoldaşlar, Beyler, Bayanlar, bütün Amerika Yaşlıları üyeleri, lütfen beni dinleyin. Bu sabah için birkaç bulut ısırmalamıştım ama görünüşe bakılırsa sipariş yerine ulaşmamış..."

Parkın içinde takdirkâr bir mırıltı dolaştı, birkaç alkış sesi geldi.

"Konuşan kim?" diye sordu Steve.

"Reeves, Delikanlı Reeves dedikleri, daha altmış beş yaşındaymış da. Şu anda Yaşlılar'ın idare amiri ve böyle giderse gelecek yıl başkanları olacak..." Reeves'in sesi sıcak havayı tekrar delince kelimeleri boğuldu.

"Ama hayatımızda yeterince bulut var, onun için gökteki-ler olmadan da yaşayabiliriz." Bu sefer kalabalıktan yükselen tepkinin öfkeli bir tonu vardı. "Yetkililer çalışmamızı engelledi, çalışacak güçte veya kapasitedeymişiz mühim değil onlar için; bir de bize, güya hayatımızı idame ettirmeye yetecek ufacık, rezil, onur kırıcı sadakayı bağladılar, ama bir taraftan da bu paranın yıldan yıla, aydan aya, günden güne gittikçe daha az şey satın alması için ellerinden geleni yapıyorlar..."

"İşte başlıyor, birincisi," dedi Andy kalabalığın arka tarafında yere düşmüş, göğsünü tutan bir adamı işaret ederek. Öne çıktı ama Kulozik geri çekti.

"Onlara bırak," dedi, çoktan öne atılmış iki doktoru göstererek. "Kalp yetmezliği veya güneş çarpması, sonuncusu da olmayacak. Gel, ahaliyi kolaçan edelim."

"...sizi tekrar birleşmeye çağırıyorum... bizi fakirliğe, açlığa, unutulmuşluğa iten güçler... artan hayat pahalılığı sildi süpürdü..."

Uzak platformdaki ufacık şekilde kulaklarında çınlayan ses arasında hiçbir bağlantı yoktu sanki. İki detektif ayrıldılar ve Andy yavaş yavaş halkın arasına karıştı.

"...ikinci sınıf vatandaş, hatta, üçüncü, dördüncü sınıf vatandaş muamelesini kabul etmeyeceğiz, ocağın pis bir köşesinde uyuklayıp açlığa terk edilmeyi de kabul etmeyeceğiz.

Biz nüfusun önemli parçalarından biriyiz –hayır, en hayati parçasıyız– yaş ve tecrübeden, bilgiden, kararlılıktan oluşan bir kitle. Valilik, Albany ve Washington harekete geçsin – yoksa, oylar sayıldığında anlayacaklar ki .."

Kelimeler Andy'nin başının etrafında dalgalar gibi çarpıp kırılıyordu ama ne olduklarına aldırmaz bile etmiyordu, pür dikkat sesi dinleyen Yaşlılar'ın arasından ite kaka geçerken gözleri devamlı tetikte etrafı tarıyor, bu dişsiz çeneler, kır favorili yanaklar ve sulu gözler denizinde kendine yol açıyordu. Burada yankesici filan yoktu, başçavuş o konuda yanılmıştı, yankesiciler böyle bir kalabalığın içinde çalışacak kadar akılsız değildi. Bu insanların hepsi meteliksizdi. Veya birazcık bozuk paraları varsa bile, eski bir cüzdanın içine konmuş ve sıkı sıkı iç çamaşırlarına filan bir yere dikilmişti.

Halkın arasında bir kıpırtı oldu; iki genç çocuk gülüşerek itişiyorlar, çıplak, çizik çizik bacaklarını kim önce düşecek diye birbirlerine dolamaya çalışıyorlardı.

"Yeter," dedi Andy, önlerinde durarak. "Hadi bakayım, yavaş yavaş parktan çıkın, burası size göre değil."

"Kim demiş! Ne istersek yaparız..."

"Kanun diyor," diye çıkıştı Andy copunu çıkartıp korkuturcasına havaya kaldırarak. "Kaybolun!"

Çocuklar tek bir söz daha söylemeden döndüler ve kalabalığın içinden sıyrılıp çıktılar, gittiklerinden emin olmak için bir süre arkalarından baktı. Çocuklar, diye düşündü copu yerine koyarken, belki on, on bir yaşlarındalar ama gözünü üstlerinden ayıramazsın, kafa tutmalarına izin veremezsin, üstelik arkayı döndüğün an dikkatli olman lazım çünkü sayıları yeterliyse seni alaşağı edip cam kırıklarıyla parça parça ederler, zavallı Taylor'a yaptıkları gibi.

Bir şey ihtiyarları rahatsız etmişe benziyordu, yerlerinde duramıyorlardı, ve megafondan gelen ses bir an için kesilince, konuşmacı platformunun arkasında bir yerden bağırışmalar duyuldu. Bir olay vardı galiba, Andy oraya doğru ilerlemeye başladı. Reeves'in sesi aniden kesildi, bağırışmalar daha da çoğaldı, kırılıp yere düşen bir cam şangırtısı oldu. Megafonlar-

dan yeni bir ses yükseldi.

"Dikkat polis, dikkat polis. Dağılmanızı rica ediyorum, bu toplantı sona ermiştir, Meydan'dan çıkıp kuzeye doğru yürüyün."

Öfkeli bir uluma sesi konuşmacının sesini boğdu ve Yaşlılar bir duygu dalgası içinde öne doğru atıldılar. Çığlıkları kesilince kelimeler tekrar seçilir hale geldi, megafon tekrar Reeves'in elindeydi.

"Arkadaşlar... sakın olun... bir dakika durun... tedirgin olmakta haklısınız ama düşündüğünüz gibi değil. Buradaki polis komiseri durumu bana açıkladı ve durduğum yerden ben de görebiliyorum, bunun toplantımızla hiç alakası yok. On Dördüncü Sokak tarafında bir izdiham var –HAYIR!– o yana doğru gitmeyin, canınız yanar, polis orada, geçmenize engel olurlar, dur bakayım, geliyorlar, kuzey tarafından, helikopterler, polis bir de uçan telden bahsetti..."

Bu son sözlerin üstüne bir inilti koptu ve kalabalık titredi, geri dönüp yavaş yavaş şehrin kuzeyine, Union Meydanı'ndan dışarı doğru ilerleyip On Dördüncü Sokak'tan uzaklaşmaya başladılar. Bu kalabalığın içindeki ihtiyarların hepsi de uçan telden haberdardı.

Andy konuşmacı platformunu geçti, kalabalık azalmıştı, On Dördüncü Sokak'ı tika basa dolduran insan yığınının görebiliyordu, hızla oraya hareket etti. Yığının dış kenarları boyunca polisler duruyordu, parkın yakınında bir yeri açmaya çalışıyorlardı, en öndeki polis copunu kaldırıp bağırdı:

"Geri dur, arkadaş, yoksa başın belaya girer."

Andy rozetini gösterince başını salladı, sonra döndü.

"Ne oluyor?" diye sordu Andy.

"Burada hakiki bir isyan havası var, korkarım yatışmadan önce daha da büyüyecek – hey sen, geri çekil!" Copunu kaldırırma vurunca metal değnekli kel bir adam durdu, bir an tereddüt etti, sonra parka geri döndü. "Klein mağazası şu müthiş anında ucuzluklarından birini yapmış, hani vitrinlere birdenbire levhalar koyuyorlar da hemen satacak bir şeyi reklam ediyorlar ya, daha önce de yaptılar, sorun çıkmamıştı. Ama

bu sefer ellerindeki mal soymer bifttekleriymiş." Yaklaşan iki yeşil-beyaz helikopterin gürültüsünün içinden duyurabilmek için sesini yükseltti. "Götkafanın biri alacağını almış, sonra yolda şu gezici TV muhabirlerinin birine rastlamış ve olan biteni bir güzel anlatmış. Şimdi şehrin her yerinden insan akın ediyor, daha da caddelerin çoğunu bloke edemediler galiba. Hah, şu yanı kapatacak tel de geldi işte."

Andy rozetini gömlek cebine iğneledi ve kalabalığı mümkün olduğunca geri itmeye çalışan devriye memurlarına katıldı. Halk itiraz etmedi; göğe baktılar ve hayvan sürüsü gibi üstüste binerek kopterlerin gürültüsünden kaçıştılar. Kopterler alçaldı ve karınlarından tel balyaları fırladı. Paslı demirden dikenli tel balyaları patır patır düşerken paketleri yırtıldı.

Bu, alelade bir dikenli tel değildi. Tavlanmış çelikten bir hafıza teli göbeği vardı; bu metal ne şekilde bükülürse veya sarılırsa sarılsın, serbest kaldığı an hemen ilk halini alırdı. Alelade bir tel karmakarışık bir ağ şeklinde dururken bu, hatırladığı formu tekrar bulmaya çalışıyor, kör bir hayvan gibi duraklaya duraklaya cadde boyunca çözülüp uzanıyordu. Kalın eldivenler takmış polis memurları uçlarından tutup, yolun ortasında bir bariyer oluşturacak şekilde, teli istedikleri yöne doğru çekıştirdiler. Uzanan iki halka buluştu, akılsızca çarpıştı, birbirlerine kilitlenip havaya yükseldi ama tekrar düşüp çabaladıktan sonra kıvrım kıvrım birleşti. Son tel de kaldırımı çize çize yerini bulduktan sonra cadde bir metre yüksekliğinde ve bir metre eninde dikenli telden bir duvarla çevrilmiş oldu.

Ama kargaşa bitmemişti; insanlar, güney tarafındaki henüz telle kapatılmamış caddelerden akın etmeye devam ediyorlardı. Şu anda durum, çığlık çığlığa, itiş kakış bir kördüğüm; daha çok tel gelse akını durduracaktı ama teli atmak için kalabalığı geri itmek ve büyük bir yer açmak gerekiyordu. Polisler kabaran kütleye beraber bir ileri bir geri gidiyor, başlarının üstünde kopterler kızgın arılar gibi vızırıyordu.

Birdenbire kuvvetli bir şangırtı sesi duyuldu, ardından tiz çığlıklar. Tıkış tıkış vücutların baskısı, Klein mağazasının lev-

ha-cam vitrininden birini patlatmıştı, insanların elleri cam kırıklarına batıyordu; kan ve acı iniltileri doldurmuştu havayı. Andy, insan selinin içinden vitrine doğru ilerlemeye çalıştı; gözleri iri iri açılmış ve alnındaki yaradan kanlar akan bir kadın ona çarptı, sonra sürüklendi gitti. Biraz daha yaklaşıncı hareket edemez hale geldi, bağırışmaların arasından bir polis düdüğünün öttüğünü duyuyordu. Kırık vitrinden içeri tırmanan insanlar vardı, yaralıların kanayan vücutlarını çiğneyip içeride yığılmış kutulara saldırıyorlardı. Gıda departmanının arka tarafıydı burası. Andy yaklaştıkça bağırıyor ama patırtının içinde kendi sesini bile zor duyuyordu; vitrinden dışarı çıkmaya çalışan eli kolu paket dolu bir adama uzandı. Adama yetişemedi ama başkaları yetişti ve adam kendisine uzanan kolların altında sendeleyip düştü, paketleri savruldu gitti.

"*Durun!*" diye bağırdı Andy. "*Durun!*", sanki bir kâbus görüyormuş gibi çaresiz. Şort ve çok yama görmüş bir gömlek giymiş zayıf Çinli bir oğlan neredeyse parmaklarının ucunda vitrinden sürünerek çıktı, göğsünde beyaz bir soymer bifteği kutusu tutuyordu, Andy'nin yapabildiği tek şey çaresizce kollarını uzatmak oldu. Oğlan boş boş ona baktı, sonra gözlerini çevirdi ve yükünü saklamak için iki büklüm olup, kalabalığın kenarı boyunca duvara tutuna tutuna, incecik vücuduyla yol açar açar uzaklaşmaya başladı. Sırf bacakları görünür kaldı, kasları sanki yükselen bir dalgayla çarpışıyormuş gibi geriliyor, ayakları oto-lastiği tabanlı sandaletlerinden fırlayacakmış gibi oluyordu. Gözden kayboldu, kırık vitrine ulaştığında Andy onu unutmuştu, kendini yukarı çekip ondan önce gelen yırtık gömlekle devriye memurunun yanına çıktı. Devriye memuru copunu uzanan kollara doğru sallayarak yer açtı. Andy de ona katıldı ve aralarından kaçmaya çalışan bir yağmacıyı güzelce saf dışı etti, şuursuz gövdeyi bir kenara itip yere dökülen paketleri dükkâna geri attı. Sirenler öttü, su hortumlarını sonuna kadar açmış panzerler halkı yara yara geldi, beyaz köpükler püskürmeye başladı.

2

Billy Chung içinde soymer biftekleri bulunan plastik kabı gömleğinin altına yerleştirmişti, iki büküm olduğunda farkına varmak pek mümkün değildi. Bir süre hareket edebildi ama sonra baskıya tahammül edemez olunca duvardan destek alıp, vücuduna çarpan ve yüzünü sıcak tozlu tuğlaya yapıştıran bacak ormanını itmeye başladı. Hareket etmeye çalışıyordu, bir diz başının yan tarafına çarpıp onu epeyce sersemletti, kendine gelince hissettiği sırtına değen soğuk suydı. Panzerler gelmişti, tazyikli su milleti dağıtıyordu. Su sütunlarından biri üstünden geçti, onu duvara yapıştırdı, sonra uzaklaştı. Kalabalığın itişmesi durmuştu, titreyerek ayağa kalktı, çıkışını fark eden biri var mı diye etrafına baktı ama kimse fark etmemişti. Ahaliden arta kalanlar, kimi kan, yara bere içinde ve hepsi de sıırıslıklam olarak ağır ağır ilerleyen panzerlerin yanından geçiyordu. Billy de onlara katıldı ve Irving Meydanı'ndan aşağı döndü, burada daha az insan vardı, gözleri umutsuzca gizlenecek bir yer arıyordu, birkaç dakikalığına da olsa yalnız kalabileceği bir yer – bu şehirde en zor bulunan şey. İsyan sona ermişti, birazdan biri onu fark edecek, gömleğinin altında ne olduğunu merak edecek ve elinden çekip alacaktı. Burası onun mekânı değildi, bu mahallede Çinli bile yoktu, birinin gözüne çarpacaktı ergeç... Biraz koştu ama nefes nefese kalınca yavaşlayıp hızlı adımlarla yürümeye başladı. Bir yer olmalıydı.

İşte. Binalardan birinin önünde tamirat gibi bir şey vardı, temele kadar kazılmış derin bir çukur, ve dibinde borular ile çamurlu bir su birikintisi. Beton kaldırımın kırılmış kenarına oturdu, çukuru çevreleyen bariyerlerden birine dayandı, öne doğru eğilip göz ucuyla etrafına bakındı. Ona bakan kimse yoktu, ama yakınlarda bir sürü insan vardı, evlerden çıkan veya perişan olmuş ahalinin geçmesini seyretmek için merdivenlere oturmuş bir sürü insan. Ayak sesleri duyuldu ve adamın biri koşa koşa caddenin ortasına geldi durdu, kolunun

altında büyük bir paket tutuyor, yumruğunu sıkmış etrafa çattıyordu. Biri çelme taktı ve adam uluyarak yere düştü, en yakınında duran insanlar da üstüne çullanıp yere saçılan krakerlere saldırdılar. Billy gülümsedi, o anda onu seyreden hiç kimse yoktu, kenardan aşağı kayıp ayak bileklerine kadar çamurlu suya girdi. Otuz santim kalınlığında ve çürümüş bir demir borunun etrafını kazımış, sık bir mağara yapmışlardı, işte buraya yaslandı. Mükemmel değildi ama işini görürdü, hem de pekâlâ, yukarıdan sadece ayakları görünebilirdi. Toprağın serinliği üstüne yan yatıp kutuyu yırttı.

Şuna bak – şuna bak, deyip durdu kendi kendine, ağzının sulanmaya başladığını fark edince güldü ve tükürdü. Soymer biftekleri, bir kutu dolusu, her biri dümdüz, kahverengi ve el kadar büyük. Birini ısırdı, boğazına takıldı, yutkundu, ufak parçaları pis parmaklarıyla ağzına tıktırdı, ağzı öyle dolmuştu ki yutamaz oldu, güzelim yumuşaklığı çiğnedi. Böyle bir şey yiyeli ne kadar olmuştu?

Billy bu şekilde soya ve mercimek bifteklerinden üçünü yedi; ısıklıklarının arasında ara sıra durup başını usulca ileri uzatıyor, düz siyah saçını gözünün önünden çekip yukarıya bakıyordu. Seyreden kimse yoktu. Kutudan biraz daha çıkardı, artık yavaş yavaş yiyordu, ta ki midesi iyice gerilip, bu kadar dolu olmaya alışmadığı için guruldamaya başlayınca kadar yedi. Son kırıntıları da elinden yalarken bir plan yaptı, bifteklerin bu kadar çoğunu yediği için pişman olmuştu bile. Ona lazım olan ganimetti, biftekler de ganimet demekti, işkembeyi yosun krakerleriyle de doldurabilirdi. Lanet olsun. Beyaz plastik kutu taşınmayacak kadar bariz, gömleğinin altında tamamen saklanmayacak kadar da büyüktü, onun için biftekleri bir şeye sarması lazımdı. Belki mendiline. Eski bir çarşıftan kesilmiş pis ve buruşuk bir paçavra olan mendilini çıkardı, ve geriye kalan on bifteği buna sardı, düşmesinler diye de uçlarından bağladı. Bunu şortunun beline yerleştirdi pek bariz bir çıkıntı oluşturmadı ama dolu midesini fena halde sıkıştırıyordu. İdare edecekti artık.

Sokağa geri çıktığında, yakındaki merdivenlere oturmuş

pejmürde kadınlardan biri, "o delikte ne yapıyordun, evlat?" diye sordu.

Billy, "Kes sesini!" diye bağırdı, kadınların yırtıcı çığlıkları arasında köşeye doğru koşmaya başladı. Evlatmış! On sekiz yaşındaydı; boyu uzun olmasa da, çocuk değildi. Dünya kendilerinininki sanki.

Park Avenue'ya varıncaya kadar acele etti, mahalli çetelerden biri peşine takılsın istemiyordu, sonra ağır ağır ilerleyen trafikle beraber şehrin kuzeyine doğru, Madison Meydanı bitpazarına gelene kadar yürüdü.

Kalabalık, sıcak, kulakları sağır eden bir sürü sesin uğultusu, kir, pas, sıkış sıkış vücutların kokusu; tezgâhlarda durup eski elbiseleri, kostümleri, kırık dökük tabakları, değersiz süs eşyalarını elleyerek, ağızları açık, yuvarlak gözleri boş boş bakan küçük ölü tilapia balıklarının fiyatında pazarlık ederek ağır ağır hareket eden bir insan seli. Seyyar satıcılar çürüyen mallarını bağıra bağıra övüyor, halk, yan yana yürürken her şeyi izleyen iki gözüpek polise bulaşmamaya dikkat ederek akıp gidiyordu, ama polisler, Meydan'ı ikiye bölen ve geçici çadır kentin eskiden Ordu'ya ait olan piramit şeklindeki tentelerinin yamalı griliğine uzanan ana yoldan ayrılmıyorlardı. Polisler, Meydan'ı dolduran tekerlekli araba, tezgâh ve baraka kütesinin içinde kıvrılıp ayrılan dar yollardan uzak dururdu; bu pazarda her şey satın alınabilir, her şey satılırdı. Billy, beton bir bankla bir deniz yosunu satıcısının derme çatma tezgâhı arasındaki dar açıklığa yayılıp yatmış bir dilencinin üstünden atlayarak içerilere doğru ilerledi. Gözü insanlardaydı, ne sattıklarında değil ve sonunda, bir zamanlar sahip oldukları parlak renkleri solmuş ve çizilmiş eski plastik kaplar, fincanlar, tabaklar, kâselerle dolu bir tekerlekli arabanın önünde durdu.

"Çek ellerini!" Sopa arabanın kenarına küt diye inince Billy parmaklarını çekti.

"Bu süprüntülere dokunan kim?" diye şikâyet etti.

"Satın almıyorsan çek git," dedi adam, çizik çizik yanakları, incecik beyaz saçları olan bir Uzakdoğulu.

"Satın almıyorum, satıyorum." Billy eğilip sadece adamın duyabileceği bir sesle fısıldadı. "Soymer bifteği ister misin?"

Yaşlı adam gözünü kısarak baktı. "Çalıntı mal herhalde," dedi bıkkın bir şekilde.

"Cevap ver – istiyor musun, istemiyor musun?"

Adamın yüzünde beliren gülümsemede keyiften eser yoktu. "Tabii istiyorum. Kaç tane var?"

"On."

"Tanesi bir buçuk D. On beş dolar."

"Yok ya! Hepsini ben yerim daha iyi. Hepsine otuz D."

"Açgözlülüğe yenilme, evlat. Ne kadar ettiklerini ikimiz de biliyoruz. Hepsine yirmi D. O kadar." İki eski püskü on dolarlık çıkardı ve parmaklarının arasında tuttu. "Şu malı görelim hele."

Billy dolu mendili adama uzattı, o da arabanın altına götürüp içine baktı. "Pekâlâ," dedi ve elleri hâlâ arabanın altında olduğu halde biftekleri ağır, buruşuk bir kâğıt parçasına aktardı ve paçavrayı Billy'ye geri verdi. "Buna ihtiyacım yok."

"Ganimeti görelim."

Adam yavaşça parayı uzattı, pazarlık bitti ya, gülümsüyordu.

"Hiç Mott Caddesi kulübüne gider misin?"

"Dalga mı geçiyorsun?" Billy paraya saldırdı, adam da eline bıraktı.

"Gelmelisin. Sen Çinli'sin, bu biftekleri de bana Çinli olduğum için getirdin, bana güvenebileceğini biliyordun. Bu doğru düşündüğünü gösterir..."

"Palavrayı kes, babalık." Parmağıyla kendi göğsüne vurdu.

"Ben Tayvanlı'yım, babam da bir generaldi. Yani bildiğim bir şey varsa o da Komünist Çinliler'den uzak durmaktır."

"Seni aptal serseri..." sopasını kaldırdı ama Billy çoktan gitmişti bile.

İşler artık değişecekti, evet, değişecekti! Sıkış sıkış insanların arasından içgüdüsel olarak ilerlerken sıcaklığın farkında bile değildi, geleceğe bakıyor, cebindeki parayı sımsıkı tutuyordu. Yirmi D'yi hayatında bir arada görmemişti. En fazla

sahip olduğu para, koridorun karşısındaki apartmandakiler camlarını açık bıraktığında yürüttüğü üç seksendi. Nakit para bulmak çok zordu, önemli olan tek şey de nakit paraydı. Evde bunu hiç görmezlerdi. Her şeyi Sosyal Yardım karneleleriyle hallediyorlardı, insanı hayatta tutan her şeyi – böyle hayata hayat denirse. Bir yerlere gelmek için nakit paran olması lazımdı, o da şimdi elindeydi. Ne zamandır bunun hayalini kuruyordu.

Batı Postası'nın Dokuzuncu Cadde'deki Chelsea Şubesi'ne girdi. Yüksek tezgâhın arkasındaki uçuk benizli kız gözlerini kaldırdı ve bakışları ondan geniş ön pencereye, oradan da güneşin altında parıldayan trafik keşmekeşine kaydı. Buruşuk bir mendille dudagının üstündeki ter damlacıklarını sildi, sonra da çenesinin altındaki kırışıklıkları. Santraldakiler işlerinden başlarını bile kaldırmadılar. Açık kapıdan içeri süzülen şehrin uzak uğultusu sessizliği pek bozmuyordu, bir de aniden harekete geçen otomatik bir yazı makinasının tıkırtısı. Arka duvarın önündeki bankta oturan altı çocuk, şüpheli şüpheli onu süzüyorlardı, gözleri her an nefretle dolmaya hazır. Sevk memuruna doğru yürürken yere sürtünen ayaklarını ve bankın gıcirtısını duydu. Adamın kendini fark etmesini sözde sabırla beklerken dönüp bakmamak için kendini zor tutuyordu.

"Ne istiyorsun, evlat?" dedi sevk memuru, sonunda başını kaldırıp, sıkı sıkıya kapalı, hiçbir şey, tek kelime bile açığa vurmamaya yeminli dudaklarının arasından konuşarak. Elli yaşlarında, yorgun, sıcaktan bunalmış, kendine daha çok şey vaat etmiş bir dünyaya kızgın bir adam.

"Kuryeye ihtiyacınız var mı bayım?"

"Çek arabanı. Bir sürü çocuk var zaten başımızda."

"İşe ihtiyacım var bayım, istediğin saatte çalışırım, depozitim de var." On dolarlıklardan birini çıkartıp tezgâhın üstünde düzeltti. Adamın gözleri bir an parıldadı, sonra yine söndü. "Çok çocuk var."

Bank gıcırdadı ve Billy'nin arkasından ayak sesleri duyuldu; çocuğun sesi, saklamaya çalıştığı öfkeyle boğuktu.

"Bu Çonçon seni rahatsız mı ediyor, Bay Burgger?" Billy parayı hemen cebine sokup sıkı sıkı tuttu.

"Otur yerine, Roles," dedi adam. "Bela veya kavga çıkarmaya dair kuralımı biliyorsun."

Kızgınlıkla iki oğlana baktı ve Billy kuralın ne olduğunu tahmin ederek, elini çabuk tutmazsa burada çalışamayacağını anladı.

"Sizinle konuşmama izin verdiğiniz için teşekkür ederim, Bay Burgger," dedi masum masum, bir taraftan da topuğunu arkaya götürüp dönerken bütün ağırlığıyla oğlanın ayak parmaklarına yükledi. "Sizi artık rahatsız etmeyeyim..."

Oğlan bir çığlık attı ve yumruğunu sallayıp Billy'nin kulağına indirdi. Billy acı içinde tökezledi, afallamış gibi göründü ama kendini savunmaya hiç yeltenmedi.

"Pekâlâ, Roles," dedi Bay Burgger tatsız tatsız. "Burada işin bitti, kaybol."

"Ama... Bay Burgger..." diye uludu üzüntüyle. "Bilmiyorsunuz, bu Çonçon..."

"Defol!" Bay Burgger yerinden kalkmaya davrandı ve ağzı açık bakakalan oğlana işaret etti. "Dışarı!"

Billy kenara çekildi, o an için gözden uzak ve unutulmuştu, gülümsememek için kendini zor tuttu. Sonunda, elinden bir şey gelmeyeceği oğlanın kafasına dank etti ve –Billy'ye nefret dolu bir bakış fırlattıktan sonra– çıkıp gitti. Bay Burgger o arada bir mesaj tahtasına bir şeyler karalıyordu.

"Pekâlâ, evlat, görünüşe bakılırsa kendine bir iş buldun. Adın ne?"

"Billy Chung."

"Götürdüğün her telgraf başına elli sent öderiz." Ayağa kalktı, elinde mesaj tahtasıyla tezgâha doğru yürüdü. "Her telgraf götürdüğünde on kâğıtlık bir tahta depoziti bırakırsın. Tahtayı geri getirdiğin zaman on buçuk alırsın. Anladın mı?"

Tahtayı tezgâhın üstüne koydu ve gözlerini aşağıya indirdi.

Billy bakınca tebeşirle yazılmış kelimeleri gördü: *on beş sent komisyon.*

"Bana uyar, Bay Burgger."

"Pekâlâ." Avucunun içiyle yazıyı sildi. "Banka otur ve çeneni kapa. Kavga, dövüş, patırtı istemem, yoksa Roles'un akıbetine uğrarsın."

"Peki, Bay Burgger."

Oturduğunda öbür çocuklar şüpheli şüpheli ona baktılar ama bir şey demediler. Birkaç dakika sonra kara kuru bir çocuk, kendisinden daha da ufak tefek, eğilip mırıldandı, "ne kadar komisyon istedi?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Götkafalık etme. Komisyon vermezsen burada çalışamazsın."

"On beş..."

"Size yapar demedim mi," diye fısıldadı başka bir çocuk vahşice. "Size onda kalmaz demedim mi..." Sevk memuru o yana bakınca aniden sesini kesti.

Bundan sonra gün sıcak bir durağanlıkla geçti, Billy hiçbir şey yapmadan oturduğu için gayet memnundu. Çocuklardan bazıları telgraf götürüyordu ama onu hiç çağırmadılar. Soymer biftekleri midesine taş gibi oturmuştu ve iki defa binanın arkasındaki karanlık, içler acısı tuvalete gitmek zorunda kaldı. Dışarıda, sokaktaki gölgeler uzamıştı ama hava son on günkü nefes aldırmayan sıcaklığını hâlâ koruyordu. Saat altıdan biraz sonra üç çocuk daha içeri süzülüp kalabalık bankın üstünde kendilerine yer açtılar. Bay Burgger o kızgın ifadesiyle baktı, başka ifadesi de yok gibiydi.

"Bazılarınız kaybolun."

Billy birinci gün için yeterince oturmuştu, onun için kalktı gitti. Oturmaktan dizleri tutulmuştu, biftekler de epeyce aşağı inmişti ki akşam yemeğini düşünmeye başladı. Allah kahretsin, diye yüzünü buruşturdu, yemekte ne olduğunu biliyordu. Her akşamkinin, her senekinin aynı. Suyun kenarında nehirden ufak bir esinti geldi, On İkinci Sokak boyunca yavaş yavaş yürürken serinliğin kollarına çöktüğünü hissetti. Buradaki barakaların arkasında, o an görünürde hiç kimse yokken, sandaletinin lastik tabanının üstündeki tel klipsler-

den birini açıp iki kâğıt parayı da bu aralığa sokuşturdu. Bu para onun, sadece onundu. Klipsi sıkıladı ve 62. İskele'de bağlı duran *Waverly Brown*'a çıkan basamakları tırmandı.

Nehir görünmüyordu. Yıpranmış halatlar ve kabuk tutmuş zincirlerle birbirlerine bağlı *Victory* ve *Liberty* gemileri, tuhaf şekilli yapılardan oluşan yabancı ve paslı bir manzara oluşturunuyordu: üzerine çamaşır asılmış donanımlar, destekler, borular, antenler ve bacalar. Bunların ötesinde bir türlü tamamlanamamış Wagner Köprüsü'nün tek iskelesi duruyordu. Bu manzara Billy'ye tuhaf görünmüyordu çünkü, ailesi ve diğer Formozalı mülteciler, İkinci Dünya Savaşı'ndan beri nehrin yukarısında Stony Point'da demirli, çürüyen, istenmeyen gemilerin üstünde alelacele inşa edilen bu geçici meskene yerleştikten sonra burada doğmuştu. Ülkeye akın eden bu mültecileri barındıracak başka bir yer yoktu ve gemiler o zaman mükemmel bir fikir gibi görünmüştü; daha iyi bir yer bulunana kadar işe yarayacakları kesindi. Ama başka bir yer bulmak mümkün olmamıştı, kullanılan gemi sayısı giderek artmış ve öyle bir zaman gelmişti ki bu paslı, yosunlu filo sanki ezelden beri oradaymışçasına şehrin bir parçası halini almıştı.

Gemiler birbirine köprüler ve iskelelerle bağlanmıştı, aralarındaki pis, çöp dolu su bazen göze çarpardı. Billy *Columbia Victory*'ye, evine doğru yürüdü, iskeleden inip 107 no'lu apartmana girdi.

"Hiç gelmeyeceksin sandık," dedi kız kardeşi Anna. "Herkes yemeğini bitirdi, sana bir şeyler ayırdığıma dua et." Tabagını yüksek bir raftan alıp masaya koydu. Henüz otuz yedi yaşındaydı ama saçları neredeyse bembeyazdı, sırtı daimi bir kambur halini almış, aileden ve Gemikent'ten ayrılma umutları çoktan kaybolmuştu. Chung çocukları içinde bir tek o Formoza'da doğmuştu, gerçi oradan ayrıldıklarında o kadar küçüktü ki, ada hakkındaki hatıraları hoş bir rüyanın belli belirsiz yankıları gibiydi.

Billy ıslak yulaf ezmesi dilimlerine ve kahverengi krakerlerle bakınca iştahı kaçırverdi: hafızasında hâlâ capcanlı duran

biftekler onu şımartmıştı. "Aç değilim," dedi tabağı iterek.

Annesi hareketini gördü ve TV'den başını çevirdi; içeri girdiğini fark etme lütfunda yeni bulunuyordu.

"Yemeğin nesi var? Niye yemiyorsun? Sıhhatli yemek işte." Sesi ince ve tizdi, inişli çıkışlı Güney Çin şivesiyle konuştuğu için daha da bir mızımız çıkıyordu. Birkaç kelimeden başka İngilizce öğrenmeye hiç gerek duymamıştı ve evde hiç İngilizce konuşulmazdı.

"Aç değilim." Onu tatmin edecek bir yalan arandı. "Hava çok sıcak. Al, sen ye."

"Ben çocuklarımın ağzından lokmalarını almam. Sen yemezsen ikizler yer." Konuşurken TV ekranına bakmaya devam ediyordu, ekrandan gelen yüksek seslerin gürültüsü kendininkini neredeyse bastırıyor, köşede bir oyuncak için kavga eden yedi yaşındaki oğlanların daha da tiz çığlıklarıyla karışıyordu. "Ver bakayım. Önce ben bir lokma yiyeyim, yiyeceğimin çoğunu çocuklara veriyorum." Ağzına bir kraker tıkıştırıp çabuk çabuk, fare gibi çiğnedi. Bu yemekten ikizlerin de pay alma ihtimali pek yoktu çünkü annesi, kırıntı, artık, ufak tefek ne varsa tüketmekte bir numaraydı; vücudunun bodur yuvarlaklığı bunun kanıtıydı. Gözlerini ekrandan çekmeden tabaktan bir kraker daha aldı.

Sıcaklık ve hâlâ hissettiği bulantı Billy'yi boğuyordu. Çelik duvarlı kompartımanın darlığı, kardeşlerinin sızlanan sesleri, TV'nin kulak tırmalayan cızırtısı, kız kardeşinin bulaşık yıkarken tabakları takırdatması, hepsi birden bir anda üstüne hücum etti. Öteki odaya gitti, sahip oldukları diğer tek odaya, ağır metal kapıyı arkasından örttü. Burası eskiden ambar gibi bir şeydi, sadece iki metrekareydi ve annesiyle kız kardeşinin yattıkları yatak odayı hemen hemen dolduruyordu. Geminin gövdesinde bir pencere açılmıştı, kaynak alevinin otuz yıllık izleri kenarlarında hâlâ belli olan dikdörtgen bir delik. Kışın üstüne bir kapak geçiriyorlardı ama şimdi kollarını deliğe dayayıp kalabalık gemilerin arasından bakınca New Jersey sahilinin uzak ışıklarını görebiliyordu. Hava neredeyse kararmıştı ama sıcaklık gündüzki şiddetini hâlâ koruyordu.

Metalin keskin kenarları kollarını acıtmaya başlayınca gidip kapının arkasındaki bulanık su leğeninde yıkandı. Çok su yoktu ama yüzünü ve kollarını ovdu, saçını duvara monte edilmiş küçücük aynada elinden geldiğince arkaya yapıştırdı, sonra bakışlarını kaçırarak ağzını büzdü. Yüzü öylesine yuvarlak ve çocuksuydu ki, sakın olduğu zaman ağzı gülümsüyor-muş gibi hafifçe kıvrılırdı, şimdi de öyle hissediyordu. Yüzü yalan söylüyordu. Kalan son suyla çıplak bacaklarını ovup, kir ve çamurun çoğunu temizledi; hiç değilse şimdi biraz serinlemişti. Gidip yatağa uzandı ve odadaki tek süs olan babasının duvardaki resmine baktı. Kuomintang Ordusu'nda Yüzbaşı olan Chung Pei-fu, hayatını savaşa adanmış ama tek bir muharebe görmemiş bir kariyer askeri idi. 1940'ta doğmuş, Formoza'da büyümüşü ve Çan Kay-şek'in yerinde sayan, yaşlanan ordusunda ikinci kuşak askerlerden biriydi. General aniden seksen dört yaşında ölünce Yüzbaşı Chung, General Kung'u sonunda liderliğe getiren saray devrimlerine katılmamıştı. Anakara sonunda istila edildiğinde sıtımadan hastanede yatıyordu, ve Yedi Ölümcül Gün boyunca orada kalmıştı. Ada düştüğü zaman uçakla güvenliğe kavuşturulan ilk insanlardan biri o olmuştu – ailesinden bile önce. Resimde sert ve askeri bir havası vardı, Billy'nin hep hatırladığı gibi mutsuz değildi. İkizler doğduktan bir gün sonra intihar etmişti.

Resim, kaybolan bir hatıra gibi karanlıkta silinip gitti, voltaj yükselip alçaldıkça yanıp sönen küçük ampulün ışığında belli belirsiz tekrar göründü. Işık iyice azaldı, sadece ampulün teli kırmızı kırmızı parlıyordu, sonra tamamen söndü. Bu gece elektriği erken kesiyorlardı veya yine bir arıza vardı. Boğucu karanlıkta yattı ve yatağın sırtının altında ısınıp ıslandığını hissetti; demir kafesin duvarları üstüne üstüne gelmeye başladı, artık dayanamaz olmuştu. Nemli parmaklarıyla kapıyı arandı, kulpunu buldu; ama öbür odada durum daha iyi değil daha kötüydü. TV ekranının yeşilimsi ışığı annesinin, kız kardeşinin, iki erkek kardeşinin parlayan yüzlerinde oynuyor, ağızları açık, gözleri faltaşı gibi, yüzlerini yeni boğulmuş ce-

setlerinkine benzetiyordu. Televizyondan dört nala giden atların ve bitmez tükenmez tabancaların sesi yükseliyordu. Annesi, evin elektriği kesildiğinde çalışabilmesi için televizyona bağlanmış eski jeneratörlü feneri mekanik olarak sıkıyordu. Yanından geçmeye çalışırken oğlunu fark etti ve hâlâ mekanik olarak sığıttığı jeneratörü ona uzattı.

"Biraz da sen sık, elim yoruldu."

"Ben dışarı çıkıyorum. Anna yapсын."

"Dediğimi yapacaksın," diye haykırdı kadın. "Bana itaat edeceksin. Bir çocuk annesine itaat etmek zorundadır." Öylesine kızmıştı ki jeneratörü çalıştırmayı unuttu ve ekran karıverdi; ikizler hemen ağlamaya başladılar, Anna da onları susturmak için konuşmaya başlayınca ortalık iyice karıştı. Dışarı çıkmadı —adeta uçtu— ve güverteye varıncaya kadar durmadı, nefesi sıklaşmış, terden sıırıslıslam olmuştu.

Yapacak hiçbir şey, gidecek hiçbir yer yoktu, şehir üstüne üstüne geliyordu ve her metrekaresi böyleydi, insanlarla, çocuklarla, gürültüyle, sıcaklıkla dolu. Parmaklığın üstünden karanlığa doğru öğürdü ama hiçbir şey çıkmadı.

Otomatik olarak, ne yaptığının farkında bile olmadan, siyah labirentin içinden yolunu bulup sahile, oradan da Yirmi Üçüncü Sokak'ın geniş aralıklı ışıklarına doğru ilerledi: gece şehrin karanlığında yürümek tehlikeliydi. Belki Batı Postası'na bir göz atsa iyi olurdu, belki de bu kadar çabuk geri dönme daha iyiydi. Dokuzuncu Sokağa dönüp sarı-mavi levhaya baktı ve kararsızlıkla dudağını ısırdı. Bir çocuk dışarı çıkıp kolunun altında mesaj tahtası acele acele uzaklaştı; bu, başka birine yer açıldı demekti. İçeri girecekti.

Kapıdan girerken bankın boş olduğunu görünce kalbi çarpmaya başladı. Bay Burgger masasından başını kaldırdı, yüzündeki öfke o akşamüstü olduğu kadar tazeydi.

"İyi ki geri gelmeye karar verdin, yoksa gelme zahmetinde bulunmana hiç gerek kalmayacaktı. Bu gece her şey acele, neden bilmem. Şunu teslim et." Kapağa bir adres karaladı, zamlı kâğıt mühürü menteşeli tahtanın deliğinden geçirip yaladı, yapıştırıp kapattı. "Parayı tezgâha koy." Mesaj tahtasını

güm diye masaya bıraktı.

Klips bir türlü açılmadı, Billy parayı çıkarmaya uğraşırken bir tırnağını kırdı, banknotlardan birini açtı ve çizik çizik masanın üstüne koydu. Öteki banknotu sıkı sıkıya tutarak mesaj tahtasını kaptığı gibi dışarı fırladı, ofis gözden kaybolana kadar yürüdü, sonra durup sırtını duvara dayadı. Işıklı tabeladan yansıyan ışıktaki adresi okudu:

MICHAEL O'BRIEN
CHELSEA PARK KUZEY
B. 28 SOK.

Adresi biliyordu; bu binaların önünden defalarca geçmiş fakat, 1976'da, şehrin Chelsea Park'ı özel teşebbüse devretmesini sağlayan inanılmaz bir rüşvet olayından sonra inşa edilen bu lüks apartmanlar sitesinin içine hiç girmemişti. Yeni feodal stilde etrafları duvarla çevrilmiş, teraslı, kuleli yapıları bunlar; görünüşleri, kitleleri mümkün olduğunca birbirinden ayrı ve uzak tutmak olan işlevlerine tamamen uyuyordu. Arka tarafta bir servis girişi vardı, oyma taştan bir fenerin içine gizlenmiş bir ampulün ölgün ışığı yayılıyordu, bunun altındaki düğmeye bastı.

Teybe alınmış bir ses, "Bu giriş sabah saat beşe kadar kapalıdır," diye çınlayınca korku içinde mesaj tahtasını göğsüne bastırdı. Şimdi dolaşp ön girişe gitmesi gerekiyordu, buradaysa ışıklar, kapıcı ve insanlar olacaktı; çıplak ayaklarına bakıp birkaç lekeyi silmeye çalıştı. Yeterince temizlenmişti ama pejmürde, yamalı giysileri konusunda yapabileceği pek bir şey yoktu. Normalde bunun farkına varmazdı bile çünkü karşısına çıkan herkes aynı şekilde giyinmiş olurdu, burada her şey farklıydı, bunu biliyordu. Bu binadaki insanlarla karşılaşmak istemiyordu, bu görevi almak için işe girdiğine pişman oldu, köşeyi dönüp ıslık ıslık aydınlanmış girişe doğru yürüdü.

Artık sadece kuru bir çöplük haline gelmiş gölüksü bir kale hendeğinin üzerinden, görüntüyü tamamlayan paslı zincirler ve arkasında ağır bir cam bulunan sivri uçlu metal çubuklardan oluşan demir parmaklıklı çekme köprüye benzetilmiş

bir geçit aşılarak binaya giriliyordu. Bu apaydınlık köprünün üstünden yürümek, cehennemin dışlerinin arasına girmek gibi bir şeydi. İleriki parmaklıkların arkasında kapıcının ellerini arkasına kavuşturmuş iri silueti görünüyordu. Kapıcı, Billy camlı kapının öbür yanında birkaç santim uzağına gelince bile hareket etmedi, yüzünün ifadesi hiç değişmeden soğuk soğuk bakmaya devam etti. Kapı açılmadı. Bir şey söylemeye cesaret edemeyen Billy, dışındaki ismi okusun diye kaldırıp mesaj tahtasını gösterdi. Kapıcının gözleri yazıyı okudu ve istemeye istemeye süslü düğmelerden birine dokundu; parmaklıkların bir bölümü ve cam boğuk bir mırıltıyla yana doğru açıldı.

"Bir mesajım var..." Billy sesindeki kararsızlık ve korkunun farkındaydı.

"Newton, ön taraf," dedi kapıcı ve Billy'ye girmesi için parmağıyla işaret etti.

Lobinin öbür ucunda bir kapı açıldı, erkek seslerinden bir kahkaha dalgası yayıldı, bir adam dışarı çıkıp kapıyı arkasından kapatınca ses aniden kesildi.

Adam, kapıcınıninki gibi bir üniforma giymişti, altın düğmeli siyah bir kostüm, ama omuzlarında sadece bir tek kırmızı kordon vardı, ötekindeyse bir sürü. "Ne oluyor Charlie?" diye sordu.

"Çocuk telgraf getirmiş, onu daha önce hiç görmemiştim." Charlie onlara sırtını döndü ve görevini bitirmiş bir edayla tekrar kapının önündeki bekçi köpeği pozisyonunu aldı.

"Tahta hakiki," dedi Newton, Billy ne olduğunu anlamadan tahtayı elinden çekip aldı ve parmaklarını üzerine kazınmış Batı Postası damgasının üstünde gezdirdi. Geri uzattı ve elleriyle Billy'nin gömleği ile şortunu koltuk altlarından ve apış arasından çabuk çabuk patpatlayarak üstünü aradı.

"Temiz," dedi, sonra güldü, "yalnız şimdi gidip elimi yıkamam lazım."

"Pekâlâ, evlat," dedi kapıcı sırtı hâlâ Billy'ye dönük olarak, "telgrafı çıkar ve hemen aşağı in."

Bekçi de arkasını dönüp uzaklaştı, Billy lobinin ortasında, desenli halının orta yerinde, ne yapacağına, nereye gideceğine dair en ufak bir ipucu olmadan kalakaldı. Yolu sormak istedi ama sormadı, adamların onu aşağılaması ve üstünlük taslaması karşısında ne yapacağını şaşırmış, yerin dibine geçmişti, öyle ki tek istediği saklanacak bir yer bulmaktı. Odanın arka ucundan gelen bir hışırtı uyuşan dikkatini uyandırdı ve dev bir kilise orguna benzettiği şeyin altında bir asansör kapısının açıldığını gördü. Asansörcü ona bakıyordu ve Billy telgraf tahtasını, sanki çevrenin düşmanlığına karşı bir kalkanmış gibi önünde tutarak ona doğru ilerledi.

"Bay O'Brien için bir mesajım var." Sesi titredi, neredeyse kesilir gibi oldu. Kendisiyle hemen hemen yaşıt olan asansörcü oğlan yarı inandırıcı bir şekilde burun kıvrıdı; gençti ama bina görevlisi tavırlarını doğru bir şekilde öğrenmeye çabaladığı belliydi.

"O'Brien, 41-E, o da beşinci katta, apartmanlar hakkında bilgi sahibi değilsen diye söylüyorum." Asansörün girişini tıkamış öylece duruyordu, Billy ne yapması gerektiğini bilemedi.

"Asönsöre binsem..."

"Bu asansörü kokutup kiracıları kaçıramazsın. Merdivenler şu yanda."

Billy koridorda uzaklaşırken kendini takip eden öfkeli gözleri hissetti ve öfkenin bir kısmı da ona geçti. Niye böyle davranıyorlardı ki? Böyle bir yerde çalışıyorlar diye burada yaşamıyorlardı ya. Ne komik olurdu ama – böyle bir yerde yaşamaları yani. Şu koca götlü kapıcı bile. Beş kat – daha ikinciye çıkmadan nefes nefes kalmıştı bile, beşinci kata vardığında durup terini silmek zorunda kaldı. Koridor, ona açılan girintili kapılar ve yer yer duran zırhlarla iki yana doğru bomboş uzanıyordu. Bedeni ter içindeydi, hava boğucu ve sıcaktı. Yanlış yönde ilerleyip geri dönmek zorunda kaldı, numaralar sıfıra doğru küçülüyordu. 41-E ötekiler gibi zilsiz, kulpsuzdu, sadece üzerinde *O'Brien* yazılı yaldızlı bir tabelası vardı. Kapıya dokununca kapı açıldı, önce içeri baktıktan

sonra, içinde başka bir kapı olan küçük koyu panelli bir odaya girdi; bir tür ortaçağ numarası. Kapı arkasından kapınınca paniğe kapıldı, sonra havadan bir ses geldi.

"Ne istiyorsun?"

"Telgraf, Batı Postası," dedi ve sesin kaynağını bulabilmek için boş odacıkta etrafına bakındı.

"Tahtanı göreyim."

O zaman anladı ki ses iç kapının üstündeki bir mazgaldan geliyordu, mazgalın yanında da bir TV monitörünün cam gözü duruyordu. Tahtayı içeriden görünecek şekilde yukarı kaldırdı. Bu, seyreden tatmin etmiş olmalı ki, bir klik sesiyle devre kapandı ve hemen ardından kapı açılıp dışarı soğuk bir hava dalgası üfledi.

"Ver bakayım," dedi Michael O'Brien; Billy tahtayı uzatıp bekledi: Adam başparmağıyla mühürü yırtıp ortası menteşeli tahtayı kitap gibi açtı.

Kırışmış saçlar, koca bir göbek, çift sıra mücevherler – altmışına yaklaşmış olmasına rağmen O'Brien hâlâ Batı Tarafı doklarında geçen gençlik günlerinin izlerini taşıyordu. Elinin eklemlerinde ve boynunun yan tarafında yaralar ve hiç düzeltilmemiş kırık bir burun. 1966'da yirmi iki yaşında bir serseriyken –hikâyeyi anlatırken böyle başlamaya bayılırdı– gözü içki ve kadından başka bir şey görmez, haftada iki gün yükleme-boşaltmada çalışır haftasonunun parasını çıkarırdı; ama Shamrock Bar ve Lokantası'nda karıştığı bir kavga hayatını değiştirmişti. St. Vincent'da nekahat devresindeyken (burnu çabucak iyileşmişti ama başını yere vurunca kafatasını çatlatmıştı) hayatını iyice gözden geçirmiş ve değiştirmeye karar vermişti. Hikâyeyi anlatırken, değiştirmek için ne yaptığından hiç bahsetmezdi ama hapisane politikasına, doklardan çalınma malların dağıtımına ve yanında konuşulmasını istemediği birtakım başka işlere bulaştığı herkesçe biliniyordu. Her halükârda, yeni ilgi alanı yükleme-boşaltma işinden daha çok para getirmiş ve bir anından bile pişmanlık duymamıştı. İki metrenin üstünde boyu, bir sirk fili gibi sarındığı kocaman, renkli bornozuyla gülünç denebilirdi, ama değildi.

Çok fazla şey görmüş, çok fazla şey yapmıştı, ve kendisiyle dalga geçilemeyecek kadar gücünden emindi – okurken dudaklarını kıpırdatsa, telgrafı hecelerken pür dikkat kaşlarını çatsa bile.

"Burada bekle, bunu bir yere kaydetmek istiyorum," dedi okumayı bitirince.

Billy başını salladı, soğutuculu, zengin dekorlu holde olabildiğince uzun beklemek onun da işine gelirdi. "Shirl, not defteri ne cehennemde?" diye bağırdı O'Brien.

Soldaki kapıdan mırıltı halinde bir cevap geldi, O'Brien kapıyı açtı ve odaya girdi. Billy'nin gözleri otomatik olarak ışığı takip edince, beyaz çarşafly yatağa ve üstünde yatan kadına takıldı.

Kadın sırtı dönük yatıyordu, çıplaktı, kızıl saçları yastığa dağılmıştı, teni beyazımsı bir pembelikteydi, omuzlarında kahverengi çiller vardı. Billy Chung öylece kalakaldı, nefesi boğazına tıkanmıştı; kadınla arasında üç metre bile yoktu. Bir bacağını ötekinin üstüne atınca kalçalarının yuvarlaklığı belirginleşti. O'Brien konuşuyordu ama sözleri anlamsız sesler gibiydi. Kadın açık kapıya doğru döndü ve onu gördü.

Yapabileceği bir şey yoktu, kıpırdıyamıyordu, gözlerini de çeviremiyordu. Kadın Billy'nin kendisine baktığını gördü.

Yatağın üstündeki kadın ona gülümsedi, sonra ince kolunu kapıya doğru uzattı, dolgun, yuvarlak, pembe uçlu göğüsleri meydana çıktı, kapıyı itip kapattı ve gözden kayboldu.

Bir dakika sonra O'Brien kapıyı açıp dışarı çıktığında kız yatağın üstünde değildi.

"Cevap var mı?" diye sordu Billy mesaj tahtasını geri alırken. Sesi, kendine geldiği gibi bu adama da bir acayip gelmiş miydi acaba?

"Hayır, cevap yok," dedi O'Brien hol kapısını açarak. Zaman şimdi yavaş geçiyormuş gibi geldi Billy'ye, kapının açıldığını, kilidin parlayan dilini, duvardaki üzerinden teller sarkan düz metal parçasını açık seçik görebiliyordu. Bunlar neden önemliydi ki?

"Bahşış vermeyecek misin bayım?" diye sordu bir dakika

daha geçsin diye.

"Kıcına tekme yi yemeden çek arabanı, evlat."

Kendini tekrar koridorda buldu ve sıcaklık, apartmanın serinliğinden sonra iki kat hızla yüzüne çarptı; sıcaklık tenine bastırıyor, bedeninin alt kısmından yayılan ılıkığı karşılıyordu – bir kıza ilk yaklaştığında hep böyle hissederdi; başını duvara dayadı. Elden ele dolaşan resimlerde bile böyle bir kız hiç görmemişti. Daha önce yattıklarını soluk bir ışığın altında kısa bir an için görmüş veya hiç görmemişti; zayıf bacaklar, kendi gibi pis gri tenler, yırtık pırtık iç çamaşırları.

Tabii. İç kapının üstünde yukarıdaki hırsız alarmına bağlı tek bir kilit. Ama alarm sökülmişti, sarkan telleri gözüyle görmüştü. Böyle şeyleri Sam-Sam Kaplanlar'ın lideriyken öğrenmişti; dükkânlara girip bir iki hırsızlık işi yapmışlardı, polisler Sam-Sam'i vurmadan önce. Keskin bir demir çubuk o kapıyı şıp diye açardı. Ama bütün bunların kızla ne alakası vardı? Gülümsemişti, değil mi? Yaşlı pezevenk işe gittiğinde hâlâ orada bekliyor olabilirdi.

Bu saçmalıkları kafasından atmalıydı, kızın onun gibi biriyle ne işi vardı? Ama gülümsemişti. Apartman ise farklıydı, teller tamir edilmeden önce bu işi hemen bitirebilirdi, binanın planını biliyordu – yeter ki ön kapıdaki şu götkafalıları atlatmanın bir yolunu bulsun. Bunun kızla hiç alakası yoktu, bu nakit para içindi. Sessizce merdivenlerden indi, giriş katında köşeyi dönmeden etrafına bakınıp aceleyle bodruma doğru ilerledi.

Şansına güvenmeliydi. Kimseyle karşılaşmadı ve girdiği ikinci odada, üzerinde yine sökükle bir hırsız alarmı olan bir pencere buldu. Belki de bütün bina böyleydi, yeniden hat çekiyorlardı veya bozulmuştu da tamir edememişlerdi, önemli değildi. Pencere tozla kaplıydı, uzandı ve dışarıdan tanıyabilsin diye tozun içine bir kalp şekli çizdi.

"Çok oyalandın, evlat," dedi kapıcı yukarı çıktığında.

"Mesajı bir yere kaydetti, sonra bir cevap yazdı, beklemek zorunda kaldım, elimde değildi." Şüphe uyandırmayacak içtenlikle bir yalan uydurmuştu; kolaymış, diye düşündü.

Kapıcı mesaj tahtasını kontrol etmeye gerek görmedi. Demir parmaklık havalı bir fısıltıyla açıldı, boş köprüden geçip, karanlık, pis, boğucu sokağa çıktı.

3

Soğutucunun kısık hırıltısının arkasından –öyle monoton bir sesteki ki kulak artık kanıksıyor ve işitmiyordu– şehrin gürültüsü geliyordu, duyulmaktan çok hissedilen, zonk zonk atan bir nabız gibi. Bu Shirl'ün hoşuna gidiyordu, gecenin ve kalın duvarların verdiği uzaklık ve emniyet duygusunu seviyordu. Geçti, saatin parlak numaraları 3:24'ü gösteriyordu, sonra seyrederken sessizce 3:25 oldular. Pozisyonunu değiştirince geniş yatakta yanında yatan Mike kıpırdandı, uykusunda bir şeyler mırıldandı; uyanmasın diye Shirl kaskatı kesildi. Mike bir dakika sonra yerleşti, çarşafı omuzlarının üstüne çekti; nefesi yine ağır ağır, düzenli çıkmaya başlayınca kız rahatladı. Havanın hareketi derisindeki teri kurutuyor, örtüsüz vücudu boyunca serin, hoş bir his yaratıyordu. Adam yatağa girip onu uyandırmadan önce birkaç saat uyumuştı, bu da yetmiş-ti. Yavaşça hareket ederek ayağa kalktı ve hava cereyanına doğru yürüdü, şimdi bütün vücudu bu akımla kaplanmıştı. Ellerini cildinin üstünde dolaştırdı, acıyan göğüslerine değince çekti. Adam ona çok hoyrat davranıyordu, bu da cildinde kendini hemen belli ediyordu; yarma kalmaz morarırdı, izlerini kapatmak için kat kat makyaj sürmesi lazımdı. Mike, herhangi bir yara bere veya çürük görse kızırıyordu, ama canını acıtırken bunu hiç düşünmüyordu. Soğutucunun üstünde perdeler birazcık açıktı, şehrin karanlığı içeri sızıyordu, hayvanların gözleri gibi geniş aralıklı ışıklar; perdeleri çabucak kapattı ve kapalı kalsınlar diye düzeltti.

Mike'dan derin, gırtlaktan gelen bir horultu yükseldi, alışıksız olmayan biri yerinden zıplardı bu sese ama Shirl bunu her gün duyuyordu. Böyle horladığı zaman gerçekten derin uykuda demekti – belki haberi olmadan bir duş yapabiliirdi!

Çıplak ayakları halının üstünde hiç ses çıkarmadı, banyonun kapısını öyle usulca kapadı ki klik sesi bile gelmedi. Tamam! Floresan lambaları yaktı, plastik-mermer odaya, altın renkli ıslıl ıslıl armatürlere bakıp gülümsedi. Duvarlar ses geçirmezdi ama derin uykuda olmasa suyun borulardaki sesini işitebilirdi. Birden yüreğini bir korku kapladı, soluğu kesilerek parmak ucuna kalktı ve su saatine baktı. Evet, rahatlayarak bir oh çekti, su saati açıktı. Fahiş su paraları yüzünden Mike gündüzleri saati kapatıp kilitliyordu, hizmetçi çok su çalmıştı, kızın da duş yapmasını yasaklamıştı. Ama kendi hep duş yapıyordu; Shirl de arada bir kaçamak yapsa su saatinden anlayamazdı.

Su serindi, çok güzeldi, planladığından daha çok durdu içinde; suçlu suçlu kadrana baktı. Kurulandıktan sonra havluya küvetteki, duvardaki, yerdeki suyu son damlasına kadar sildi, sona havluyu kirli sepetinin en altına tıktırdı, burada görmesine imkân yoktu. Cildi gerildi, kendini harika hissediyordu. Pudralanırken kendi kendine gülümsedi. Yirmi üç yaşındasın, Shirl, on dokuzundan beri elbise bedenini değişmedi. Belki sadece göğüs kısmı değişmişti, şimdi daha büyük sutyen kullanıyordu, ama bu önemli değildi, bövlesi erkeklerin daha çok hoşuna gidiyordu. Dolaptan temiz bir sabahlık alıp üstüne geçirdi.

Yatak odasından geçerken Mike hâlâ nameler yazıyordu, bu günlerde çok yorgun görünüyordu, herhalde bu sıcakta o kadar kiloyu taşımaktan bitkin düşüyordu. Burada yaşadığı yıl boyunca on kilo almış olsa gerekti, çoğu da göbek nahiyesinde birikmişti, ama hiç umursar gibi bir hali yoktu, bu yüzden o da dikkat etmemeye çalışıyordu. TV'yi açtı, enmasını beklerken bir içki hazırlamak için mutfığa gitti. Pahalı içkiler, bira ve tek bir viski şişesi sadece Mike içindi, ama önemli değildi, tadı güzel olduktan sonra ne içerse içsin hiç fark etmiyordu. Bir votka şişesi vardı, Mike bundan istediği kadar alabiliyordu, portakal konsantresiyle karıştırınca tadı güzel oluyordu. Biraz da şeker katılırsa tabii.

Bir adam kafası 125 santimlik ekranı doldurdu, ağzından

duyulmayan kelimeler çıkıyor, doğruca ona bakıyordu; sabahlığının açık önünü çekip kapattı ve ilikledi. Bunu yaparken de gülümsedi, adamın onu göremeyeceğini bildiği halde rahatsız oluyordu. Uzaktan kumanda kanapenin üstündeydi, yanına kıvrılıp oturdu ve düğmeye bastı. Bir sonraki kanalda oto yarışı vardı, bir sonrakindeyse bir John Barrymore filmi, titrek ve çok eskiydi, hoşuna gitmedi. Böylelikle kanalların çoğunu taradı ve sonunda, her zaman olduğu gibi, 19. Kanal'da karar kıldı, Kadınlar İçin Kanalı; burası sırf melodram dizileri gösterirdi; bu dizilerin bütün bölümlerini bir araya getiriyorlar ve bazen yirmi dört saate kadar arka arkaya kocaman tek bir bölüm halinde gösteriyorlardı. Bu seferkini daha önce seyretmemişti, kulaklıkları kumandaya taktığında sebebini anladı, bir tür İngiliz dizisiydi. İnsanların tuhaf aksanları vardı ve söyledikleri bazı şeyleri anlamakta güçlük çekiyordu ama seyredilecek kadar ilginçti. Bir kadın yeni doğum yapmıştı, ter içinde ve makyajsızdı, kadının kocası hapisteydi ama hapisten kaçtığı haberi geldi ve bebeğin babası kocasının kardeşiydi – bu arada bebeğin kalp hastası olduğunun farkına varmışlardı. Shirl içkiden bir yudum aldı ve keyifle yerine yerleşti.

Saat altıda TV'yi kapattı, bardağını yıkayıp kuruladı ve giyinmek için içeri gitti. Tab göreve saat yedide başlıyordu; sıcak iyice bastırmadan alışverişini erkenden bitirmek niyetindeydi. Mike'ı uyandırmamak için sessizce giysilerini buldu ve oturma odasına götürdü. Külot, dantel sutyen ve gri, kolsuz elbisesi – elbise alışverişe gitmek için yeterince eski ve soluktu. Tabii mücevher takmadı, makyaj da yapmadı, bela aramanın hiç reği yoktu. Kahvaltı hiç etmezdi, kalorilere dikkat etmenin bir yoluydu bu da, ama çıkmadan önce bir fincan koyu kofe içti. Saat yediden biraz önce cüzdanına bakıp anahtarını ve parasını kontrol etti, çekmecedен büyük pazar torbasını alıp kapıdan çıktı.

"Günaydın, küçükhanım," dedi asansörcü çocuk, kapıyı törenle açıp gülümseyince pek de sağlam olmayan bir dizi dişi meydana çıktı. "Bugün de yine haşlanacağız galiba."

"Şimdiden 28° dedi haberlerde."

"Daha da çıkar." Kapı kapandı, gıcırdaya gıcırdaya asansör boşluğundan indiler. "O dereceyi binanın tepesinde ölçüyorlar, bahse girerim sokağa yaklaştıkça çok daha fazladır."

"Haklısın."

Lobide kapıcı Charlie asansörün kapısı açılınca kızı gördü ve gizli mikrofona bir şeyler söyledi. "Sıcak bir gün daha," dedi kız yanına yaklaşınca.

"Günaydın Bayan Shirl," dedi Tab bekçi odasından çıkarak. Kız gülümsedi, onu görmekten her zaman mutluluk duyardı, şimdiye dek tanıdığı en tatlı badigarddı – ona asılma-yan tek badigard. Onu sadece bunun için değil, öyle bir şeyi aklından bile geçirmeyecek cinsten bir insan olduğu için seviyordu. Mutlu bir evliliği, üç çocuğu vardı; Amy ve oğlanlardan hep bahsederdi, o cins bir adam değildi işte, o kadar.

İyi bir badigarddı aynı zamanda. Kendini nasıl koruyacağını bildiğini anlamak için sol elindeki muştayı görmeye gerek yoktu; uzun boylu değildi ama omuzlarının genişliği ve kollarından taşan kaslar yeterince inandırıcıydı. Cüzdanını elinden aldı, derin yan cebine yerleştirdi, pazar torbasını da aldı. Kapı açıldığında önce kendi çıktı – kibarca değil, ama iyi badigard kuralları. Hava sıcaktı, hem de beklediğinden daha sıcak.

"Sende hava raporu yok mu, Tab?" diye sordu, sıcaktan gözlerini kırıştıtırıp çoktan kalabalıklaşmış caddeye bakarak.

"Herhalde başkalarından yeterince duydunuz Bayan Shirl, sabah buraya gelirken en az bir düzine de ben işittim." Konuşurken yüzüne bakmıyordu, gözleri otomatik olarak ve profesyonelce sokağı tarıyordu. Genelde yavaş hareket eder, yavaş konuşurdu ama bunu kasten yapardı çünkü bazı insanlar bir zencinin öyle davranması gerektiğini düşünürlerdi. Bela baş gösterince genelde bir an sonra biterdi, çünkü en önemlisinin ilk yumruk olduğuna ve bunda şaşmazsan bir ikinciye veya fazlasına gerek kalmayacağına inanırdı.

"Almak istediğiniz özel bir şey var mı bugün?" diye sordu.

"Sırf yemeklik, bir de Schmidt'e uğrayacağım."

"Bir taksiye binip enerjinizi muharebeye saklamaya ne dersiniz?"

"Evet, sanırım bu sabah öyle yapacağım." Taksiler bayağı ucuzsa da, yürümeyi sevdiğinden genelde yürürdü, bu sıcakta değil ama. Çekçek taksiler kuyruk olmuştu bile, sürücülerin çoğu arka koltuklarının cılız gölgesinde oturmuş bekliyorlardı. Tab kuyruğun başından ikincisine doğru ilerledi ve kız içeri girebilsin diye arkayı dengeledi.

"Benim neyim var?" diye sordu birinci sürücü öfkeyle.

"Tekerin patlamış," dedi Tab sessizce.

"Patlak değil, biraz inmiş o kadar..."

"Çek arabanı!" diye tısladı Tab ve sıkılı yumruğunu birkaç santim kaldırdı; sivri uçlu demirlerin parıldadığını görünce adam çabucak eyerine binip uzaklaştı. Öteki sürücüler arkalarını dönüp hiçbir şey söylemediler. "Gramercy Pazarı," dedi Tab ikinci sürücüye.

Taksi şoförü Tab koşmadan ayak uydurabilsin diye pedalları yavaş yavaş çeviriyordu, ama yine de terliyordu. Omuzları tam Shirl'in gözünün önünde inip kalkıyordu; boynundan süzülen terleri, seyrek saçındaki kepekleri bile görebiliyordu; insanlara bu denli yakın olmak hiç hoşuna gitmiyordu. Dönüp caddeye baktı. İnsanlar ağır ağır yürüyor, başka taksiler, daha da ağır hareket eden üstleri örtülü çekme-kamyonların yanından geçip gidiyordu. Park Avenue'nun köşesindeki bar dışarı bir tabela koymuştu, BİRA GÜNÜ – saat 2'den itibaren, diyordu, ama insanlar şimdiden kuyruğa girmişlerdi bile. Bir bardak bira için bu kadar beklemeye değer miydi, hele bu yazki bira fiyatlarıyla. Hep bir şeylerin azlığından, tahıl tayınlarından, ondan bundan konuşuluyordu ama, bu sıcakta bira geldiği gibi bitiyordu, üstelik bu fahiş fiyatlara rağmen. Lexington'dan aşağı dönüp Yirmi Birinci Sokak'ın köşesinde durdular, Shirl indi ve Tab şoförün parasını verirken binanın gölgesinde bekledi. Gramercy Park'ını zapt eden yiyecek pazarının tezgâhlarından boğuk bir uğultu halinde sesler yükseliyordu. Derin bir nefes aldı, eliyle Tab'ın kolunu tutarak caddeyi geçti.

Giriş kısmında yosun krakeri tezgâhları vardı, sıra sıra sarıkan çok renkli krakerler neredeyse insanların başına değiyordu: kahverengi, kırmızı, mavi-yeşil.

Her zaman alışveriş yaptığı tezgâhtaki adama, "Yeşilden bir buçuk kilo," dedi, sonra gözü fiyat etiketine ilişti. "Kilosu on sent daha mı arttı!"

"Benim ödediğim fiyat da bu, hanfendi, kâr yapmıyorum." Shirl teraziden kırık bir kraker parçası alıp ısırdı. Krakerlerin rengi, yapıldıkları su yosunundan geliyordu, o da en çok yeşilin tadını seviyordu, ötekilerin daha iyotlu bir tadı vardı.

"Arz ve talep, arz ve talep." Adam krakerleri Tab'in açık tuttuğu pazar torbasına boşalttı. "İnsanlar çoğaldıkça herkesin payı azalıyor. Ve duyduğuma göre gün geçtikçe daha da açığıtaki yosun tarlalarını işlemek zorunda kalıyorlar. Mesafe arttıkça fiyat da yükseliyor tabii." Bu sebep sonuç ilişkisini, daha önce pek çok kereler çalınmış bir plağın monotonluğuyla anlatıyordu.

"İnsanlar nasıl idare ediyor bilmem," dedi Shirl uzaklaşırken, biraz da kendini suçlu hissetti çünkü Mike'ın banka hesabı sayesinde böyle şeyleri dert etmesine hiç gerek yoktu. Tab'in maaşıyla nasıl geçinirdim acaba diye düşündü, ne kadar az para kazandığını biliyordu. "Kraker ister misin?" diye sordu.

"Belki sonra, teşekkürler." Kalabalığı izliyordu; sırtındaki koca çuvalla neredeyse kıza çarpacak olan bir adamı başarıyla omuzlayıp uzaklaştırdı.

Gitar çalan bir grup, kalabalık pazarda yavaş yavaş ilerliyordu; üç adam elde yapılmış aletlerini tıngırdatıyor, zayıf bir kız da gürültünün içinde boğulan cılız sesiyle şarkı söylüyordu. Grup yaklaşıncı Shirl sözlerden bazılarını seçebildi, geçen seneki hit parçaydı, El Troubadors'un söylediği.

"...üstündeki saf dünyada... melekler kadar saf bir düşünce... onu tanımak onu sevmek demektir."

Sözler bu tahta göğüslü, çırpı kollu kıza pek uymuyordu, hem de hiç. Her nedense Shirl bir rahatsızlık hissetti.

"Şunlara bir on sent versene," diye fısıldadı Tab'e, sonra hızla süt mamulleri tezgâhına doğru yürüdü. Tab arkasında belirdiğinde çantaya bir paket margarin ve küçük bir şişe soya sütü attı – Mike kofesini öyle severdi.

"Tab, bir dahaki sefere şişeleri geri getirmeyi unutturma, olur mu, bu dördüncü oldu! Şişe başına iki dolar depozitle yakında iflas edeceğim bu gidişle."

"Yarın hatırlatırım, alışverişe gidecek olursanız."

"Herhalde gitmem gerekecek. Mike yemeğe misafir çağır-dı, kaç kişi gelecek daha bilmiyorum, ne pişirmek istediğini bile bilmiyorum."

"Balık her zaman için iyidir," dedi Tab kocaman beton su havuzunu işaret ederek. "Havuz dolu."

Shirl parmak ucuna yükselip suyun dibinde yüzen tilapia sürülerine baktı.

"Taze Ada tilapiası," dedi balıkçı kadın. "Dün gece Ron-konkoma Gölü'nden geldi." Ağrını daldırdı ve onbeş santimlik kıvıl kıvıl balıklarla doldurup çıkardı.

"Yarına kalır mı?" diye sordu Shirl. "Taze istiyorum."

"İstedğin kadar, tatlım, bu gece yine geliyor."

Hava iyice ısınmıştı, burada alması gereken başka bir şey de kalmamıştı, uğrayacak bir yeri daha vardı.

"Artık Schmidt'e gitsek iyi olur," dedi; sesinde bir şey Tab'in gözlerini devamlı üzerinde gezdirdiği kalabalıktan çevirip bir an ona bakmasına sebep oldu.

"Elbette, Bayan Shirl, orası daha serin olur."

Schmidt'in yeri İkinci Cadde'de, içi yangından tamamen tahrip olmuş bir binanın bodrum katındaydı – sokak seviyesinin üstünde, kömür olmuş kerestelerin arasına kondurulmuş birkaç barakadan oluşan siyah bir kabuk. Arkaya doğru bir yol dönüyor ve üç basamakla, ortasında ufak bir gözetleme penceresi olan ağır, yeşil bir kapıya iniliyordu. Duvarın gölgesinde çömelmiş oturan badigard elini kaldırıp Tab'e selam verdi – Schmidt'e sadece müşteriler girebilirdi. Kilit tıkmıyordu ve uzun beyaz saçlı, yaşlı bir adam basamakları tek tek tırmandı.

"Günaydın, Yargıç," dedi Shirl. Yargıç Santini ve O'Brien sık sık görüşürlerdi, onunla daha önce tanışmıştı.

"Aa, Shirl, günaydın, günaydın." Badigardına ufak beyaz bir paket uzattı, o da paketi cebine attı. "Yani keşke aydın bir gün olsaydı ama korkarım bana göre fazla sıcak, yıllar etkisini gösteriyor. Mike'a selam söyle, olur mu?"

"Söylerim, Yargıç, hoşçakalın."

Tab cüzdanını verdi, kız da basamakları inip kapıya vurdu. Ufak pencerenin arkasında bir hareket, madeni bir tıngırtı oldu ve kapı açıldı. İçerisi karanlık ve serindi. Girdi.

"Aman efendim kimler gelmiş, Shirl, selam tatlım," dedi kapıdaki adam kapıyı kapatıp ağır çelik sürgüyü çekerek. Duvara dayalı yüksek tabureye oturdu ve çift namlulu tüfeğini kucağına yerleştirdi. Shirl adama cevap vermedi, hiç vermezdi. Schmidt tezgâhın arkasından bakıp geniş, domuzumsu gülümsemesiyle sırıttı.

"Selam, Shirl, Bay O'Brien için güzel bir şey mi almaya geldin?" Büyük, kırmızı ellerini ve kanlı, beyaz bir önlükle kaplı tıknaz vücudunun yarısını tezgâhın üstüne dayadı. Shirl başını salladı ama ağzını açmaya fırsat bulamadan bekçi seslendi.

"Ona biraz lokum gösterin, Bay Schmidt, bahse girerim hoşuna gider."

"Olmaz, Arnie, bunu Shirl'e yapamam." İkisi de yüksek sesle güldü, kız da gülümsemeye çalıştı, tezgâhın üstündeki kâğıt parçasının ucunu kıvırıyordu sinirden.

"Biftek veya parça et istiyorum eğer varsa," dedi, adamlar yine güldüler. Bunu hep yapıyorlardı, bela çıkarmadan nereye kadar gidebileceklerinin farkındaydılar. Onu ve Mike'ı tanıyorlardı, Mike'ı kızdıracak bir şey söylemez veya yapmazlardı. Bir keresinde ona anlatmaya çalışmıştı, ama şunu şöyle yaptılar diye kesin söyleyebileceği bir şey yoktu ortada ve Mike şakalarından birine gülmüş, adamların sadece dalga geçtiklerini, kaygılanacak bir şey olmadığını, et kaçakçılarının görgü kurallarına uymasını bekleyemeyeceğini söylemişti.

"Şuna bir bak, Shirl." Schmidt arkasındaki duvardaki do-

labın kapısını açtı ve ufak, derisi yüzülmüş bir et parçası çıkardı. "Güzel bir köpek bacağı, kaliteli, hem de dolgun."

İyiye de benziyordu ama ona göre değildi, yani bakmasının anlamı yoktu. "Çok güzel ama biliyorsunuz Bay O'Brien sığır eti sever."

"Bu günlerde onu bulmak zorlaştı, Shirl." Dolaba biraz daha eğildi. "Tedarikçilerle işimiz var, fiyatı yükseltip duruyorlar, bilirsin işte. Ama Bay O'Brien on yıllık müşterim, onu memnun etmek için elimden geleni yapmak vazifem; bu nasıl?" Doğrulup kapıyı kapattı, üzerinde ince bir beyaz yağ tabakası olan küçük bir parça et tutuyordu elinde.

"Güzele benziyor."

"İki yüz elli gramdan biraz fazla, yeter mi?"

"Tam istediğim gibi." Adam eti teraziden alıp yağlı kâğıda sarmaya başladı. "Borcun yirmi yedi dolar doksantent."

"Ama... bu son defa aldığımdan biraz daha pahalı değil mi?"

Mike hep yiyeceğe çok para harcamakla suçlardı onu, sanki fiyatların sorumlusu oymuş gibi, ama et yemekten de vazgeçemezdi.

"Fiyat böyle, Shirl. Ama bir teklifim var, bir öpücük verirsen doksantenti silerim. Belki sana bir et parçası da ben veririm." Bunun üstüne bekçiyle beraber katıla katıla güldüler. Sadece bir şakaydı Mike'ın dediği gibi, ne söyleyebilirdi ki; cüzdanından parayı çıkardı.

"Buyrun, Bay Schmidt, yirmi ...yirmi beş... yirmi sekiz."

Cüzdanından ufak bir karatahta çıkarıp üzerine fiyatı yazdı ve paranın yanına koydu. Schmidt baktı, sonra her zaman kullandığı mavi tebeşirle altına isminin başharflerini karaladı. Mike etin fiyatından şikâyet ederse bunu gösterirdi, pek işe yaradığı da yoktu ya.

"Paranın üstü, on sent," gülümsedi ve parayı tezgâhtan kaydırıldı. "Yakında görüşürüz, Shirl," diye seslendi kız paketi alıp kapıya yönelince.

"Evet, yakında," dedi bekçi kapıyı tam kızın geçebileceği kadar aralayarak. Yanından geçerken elini elbisesinin dar arka

tarafına değdirdi, kahkahaları kapının kapanmasıyla kesildi.

"Eve mi?" diye sordu Tab paketi elinden alarak.

"Eve, herhalde taksiyle gitsek iyi olur."

Tab yüzüne baktı, tam bir şey söyleyecekken fikrini değiştirdi. "Taksi olsun." Caddeye yöneldi.

Taksiye bindikten sonra kendini daha iyi hissetmeye başladı, aptal insanlardı işte, her zamanki gibi, neyse ki gelecek haftaya kadar bir daha gitmesi gerekmiyordu. Hem, Mike'ın dediği gibi, et kaçakçılarından görgü kurallarına uymalarını bekleyemezdin. Pis sakallarıyla okul çocuklarından farksızdılar! Hareketlerine gülüp geçmekten başka yapacak bir şey yoktu. Hem de başka yerde bulamayacağın kadar güzel et satıyorlardı. Mike'a bifeğini pişirdikten sonra, etin yağında biraz yulaf ezmesi kavururdu, güzel olurdu.

Tab taksiden inmesine yardım etti, sonra pazar çantasını aldı.

"Yukarı taşıyayım mı?"

"İyi olur, boş süt şişelerini de içine koyarsın. Bekçi odasında bırakacak yer var mı, yarın unutmayalım."

"Orası kolay, Charlie'nin kilitli bir dolabı var, oraya koyarım."

Charlie kapıyı açtı, lobi, sokağın sığağından sonra sepserin geliyordu. Asansörle çıkarken konuşmadılar; Shirl cüzdanında anahtarını arandı. Tab önüne düşüp koridorda ilerledi, dış kapıyı açtı ama aniden öyle bir duruş durdu ki neredeyse çarpıyorlardı.

"Burada bir saniye bekler misiniz, Bayan Shirl?" dedi alçak sesle, pazar torbasını sessizce duvara dayadı.

"Ne var...?" diye başladı Shirl ama Tab parmağını dudağına götürüp iç kapıyı işaret etti. Kapı iki santim kadar aralıktı ve tahtasında derin bir çentik vardı. Bunun ne anlama geldiğini bilmiyordu ama bir çeşit bela demekti, çünkü Tab muştalı yumruğunu kaldırmıştı, hafifçe eğilerek kapıyı itti ve apartmana girdi.

Gideli çok olmamıştı, ses seda çıkmıyordu; ama geri geldiğinde sırtını tekrar dikleştirmişti ve yüzü ifadesizdi. "Bayan

Shirl," dedi, "içeri girmenizi istemiyorum ama yatak odasına bir göz atsanız herhalde iyi olacak."

Shirl korkmaya başlamıştı, kötü bir şeyler olduğu belliydi ama sesini çıkarmadan Tab'i takip etti, oturma odasından geçip yatak odasına girdiler.

Çok tuhaftı, orada hiçbir şey yapmadan öylece durduğunu sanıyordu, ardından çığlığı işitti, sonra bunun kendi sesi olduğunu anladı: çığlık atan kendisiydi.

4

Karanlık olduğu sürece Billy Chung beklemeye katlanabiliyordu. Soğuk bodrum duvarının bir köşesine büzüşmüştü, ara ara dalar gibi oluyordu. Ama yaklaşan şafağın ilk ışıklarını pencereden görünce şiddetli bir korkuya kapıldı ve korkusu giderek çoğaldı. Burada saklandığını görecekle miydi? Dün gece her şey çok kolay görünmüştü ve yolunda gitmişti. Tıpkı Kaplanlar'la o işleri bitirdikleri zaman olduğu gibi. Eski bir tekerlek demiri satın almak için nereye gideceğini biliyordu, hiç soru sormamışlardı, bir de on sent fazla verip uçlarını sivriltilmişti. İşin tek zor tarafı apartman binalarını çevreleyen kale hendeğine girmekti ama kenardan atladığını kimse görmemişti, bodrum penceresini tekerlek demiriyle zorlayıp açarken de kimsenin görmemiş olduğundan emindi. Hayır, görmüş olsalar çoktan yakalanmıştı. Ama belki gün ışığında pencerenin üstündeki demir izlerini fark edeceklerdi. Bu düşünceyle ürperdi ve kalbinin küt küt attığını hissetti. Karanlık köşeden ayrılmak için kendini zorladı, duvar boyunca sürüne sürüne pencereye gitti, tozla kaplı camdan dışarıyı görmeye çalıştı. Pencereyi arkasından kapamadan önce, tekerlek demirinin bıraktığı izleri saklamak için üzerlerine tükürükle pervazdaki kurumdan sürmüştü, ama işe yaramış mıydı? Penceredeki tek temiz nokta, kalbi çizdiği yerd, başını bir oraya bir buraya çevirerek bunun arasından baktı ve çentiklerin kapanmış olduğunu gördü. Derin bir oh çekerek köşesine geri dön-

dü ama birkaç dakikaya kalmadan korkuları, daha da şiddetle tekrar başladı.

Günişığı artık tamamen pencereden içöri süzölüyördü – önu bulmaları ne kadar sürecekti acaba? Kapıdan girecek biri, o yana doğru bir baksa önu görürdü; arkasına büzölüdüğü eski, örümcek ağı kaplı küçük tahta yığını önu yeterince saklamıyordu. Korkudan titreye titreye beton duvara öyle sıkı yaslandı ki yamru yumru satıh gömleğinin incecik kumaşından sırtını deldi.

Bu şartlarda zamanı ölçmeye imkân yoktu. Billy için her an sonsuz gibi görünüyordu – ama aynı zamanda, bu odada bir ömür tüketmiş gibi geliyordu. Bir sefer ayak sesleri duydu, sonra sesler kapının önünden geçip gitti: Önceki korkuları, bu birkaç saniye içinde hissettiğı korkunun yanında hiç kalırdı. Bir taraftan titreyerek bir taraftan terleyerek orada yataarken korkaklığından nefret etti ama elinden bir şey gelmiyordu. Sinirli parmaklarıyla kaval kemiğinin üstündeki eski bir yarayı örseledi, kabuk kalkınca yara kanamaya başladı. Paçavradan mendilini üzerine bastırdı, saniyeler kaplumbağa hızıyla geçiyordu.

Bodrumdan ayrılmak, orada kalmaktan daha zordu. Yukarıdaki apartmanlarda oturan insanların sabahleyin evden çıkmalarını beklemek zorundaydı – yoksa hiç çıkmayacak mıydılar? Bir korku darbesi daha. Beklemek zorundaydı ama zamanı ancak tozlu pencereden süzölen güneşin açısına bakarak ve dışarıdaki sokaktan gelen trafiğın sesini dinleyerek kestirebilirdi. Elinden geldiğince çok bekleyerek, sonra aklına dışarıdaki koridorlar gelince biraz daha oyalanarak, artık güvenle ayrılabilceğini hissettiğı bir aşamaya geldi. Demiri görölmeyecek şekilde şortunun beline yerleştirdi, üzerindeki tozları olabildiğince çıırttı ve kapının kulpunu çevirdi.

Bodrumun uzak bir köşesinden insan ve çeikiş sesleri geliyordu, ama merdivenlere kadar kimseyi görmedi. Üçüncü kata tırmanırken ona doğru gelen hızlı ayak sesleri duydu, zar zor bir alt kata inip sesler geçene kadar koridorda saklandı. Bu son tehlikeydi, bir an sonra Billy kendini yine beşinci kat-

ta, yaldızlı *O'Brien* yazısına bakar buldu.

"Acaba kız hâlâ evde mi?" diye fısıldadı ve kendi kendine gülümsedi. "Kız başına bela olur – sen paranın peşindesin," diye ekledi sonra ama sesi boğuk çıkmıştı. Kendine doğru yükselen o yuvarlak göğüslerin hatırası hâlâ capcanlıydı ve gözünün önünden gitmiyordu.

Dış kapı açıldığında apartmanın içine bir sinyal veriyordu, dün gece öyle olmuştu. Bu önemli değildi, girmeden önce içeride hiç kimse olmadığından emin olmalıydı. Sinirleri tamamen bozulmadan kapıyı iterek açtı ve içeri adım attı, sonra kapatıp sırtını yasladı.

Evde hâlâ biri olabilirdi. Bu düşünceyle yüzü nemlendi, TV monitörüne baktı, sonra hızla gözlerini çevirdi. Kız soru sorarsa, Batı Postası filan bir şey derim, mesaj var derim. Minicik, boş odanın duvarları üstüne üstüne geliyordu, ağırlığını bir ayağından öbürüne vererek mikrofonun sesini bekledi.

Ses çıkmadı. Bir dakikanın ne kadar sürdüğünü kestirmeye çalıştı, sonra altmışa kadar saydı, çok hızlı saymıştı, durup tekrar saydı. "Kimse yok mu?" dedi, TV belki çalışmıyordur diye de kapıya vurdu, önce usulca, sonra kendine güveni artarak daha hızlı.

"Evde kimse yok mu?" diye seslendi, demir çubuğu çıkartıp sivri ucunu kapalı kapının kulpunun tam altına sokarak. Gireceği kadar derine soktuktan sonra iki eliyle birden yük-lendi. Hafif bir gıcırta oldu ve kapı açılıverdi. Billy, neredeyse ayak ucunda içeri girdi, dönüp kaçmaya hazırdı.

Apartmanın havası serin, içerisi loş ve sessizdi. İleride, uzun holün ucunda, bir oda ve karanlık bir TV'nin bir kısmı görünüyordu. Tam sol tarafında yatak odasının kapalı kapısı duruyordu, kızın yattığı yatak hemen arkasındaydı. Belki hâlâ oradadır, uyuyordur; içeri girebilirdi, önce uyandırmaz... ürperdi. Demir çubuğu sol eline alarak kapıyı usulca açtı.

Buruşuk çarşaf, boş yatak. Billy yatağın yanından geçti, bir daha da dönüp bakmadı. Ne bekliyordu ki? Öyle bir kızın onun gibi biriyle ne işi vardı. Küfretti ve büyük şifonyerin üst çekmecisini demirle kanıtıp çatlatarak zorla açtı. Yumuşak

iç çamaşırlarıyla doluydu içi; pembe, beyaz, eliyle dokundu, daha önce hiç hissetmediği kadar yumuşak. Tutup yere attı hepsini.

Bütün çekmecelere teker teker aynı muameleyi yaptı, içindekileri oraya buraya fırlatıyor, ama bitpazarında yüksek fiyatla satabileceğini bildiği giysileri bir kenara ayırıyordu. Ani bir çatırtı, yerini bir an için öfkeye bırakmış olan korkuyu geri getirdi ve donakaldı. Bunun sadece duvarın içindeki bir borudan geçen suyun sesi olduğunu anlayana kadar uzun bir dakika geçti. Biraz rahatladı, kendini kontrol etti ve gözü ilk defa olarak sehpanın üstünde duran mücevher kutusuna ilişti.

Billy kutuyu eline aldı, broşlara, bileziklere baktı, acaba sahici mi, ne kadara satabilirim diye düşünürken banyonun kapağı açıldı ve Mike O'Brien odaya girdi.

Billy'yi bir an için görmedi, durdu ve harap olmuş şifonyere ve yere saçılmış giysilere bakakaldı. Üzerinde sabahlığı vardı, koyu su lekeleri içindeydi, bir havluyla da başını kurulu-yordu. Sonra, dehşet içinde kaskatı kesilmiş duran Billy'yi gördü ve havluyu bir kenara fırlattı.

"Seni orospu çocuğu!" diye kükredi Mike. "Burada ne işin var bakayım!"

Yaklaşan bir ölüm dağı gibiydi, koca yüzü banyodan pembeleşmiş, şimdi de öfkeden iyice kızarmıştı. Billy'den iki kafa boyu uzundu, tombul kollarındaki yağ tabakasının altında kas vardı ve yapmak istediği tek şey oğlanı ortadan ikiye ayırmaktı.

Mike iki eliyle uzandı, Billy sırtının duvara yapıştığını hissetti. Sağ elinde bir ağırlık vardı, panik içinde, deli gibi, bunu oraya buraya salladı. Mike ses bile çıkarmadan, sadece ağır gövdesi yere küt diye çarparak ayaklarının dibine düştüğünde, ne olup bittiğini anlamış dahi değildi.

Michael J. O'Brien'in gözleri açıldı, hem de faltaşı gibi, ama görmüyordu. Demir çubuk tam şakağının yan tarafına isabet etmiş, keskin ucu incecik kemiği kırıp beynine saplanarak derhal ölmesine sebep olmuştu. Çok az bir kan akıyordu

çünkü demir çubuk, siyah bir kulp gibi yaraya yapışmış, tıka-mıştı.

Billy'nin binadan çıkarken yakalanmaması veya tanınma-ması sırf şans ve birbirine bağlı bazı olayların eseri-ydi. Oda-dan kör bir panik içinde kaçtı ve merdivenlerde kimseye rast-lamadı ama bir yerde şaşırıp kendini servis girişinin yakınında buluverdi. Eve yeni bir kiracı taşınyordu ve kendi gibi pa-çavralar giymiş en az yirmi kişi mobilyaları taşıyorlardı. Nö-betteki üniformalı görevli binaya giren insanları izliyordu, Billy öteki iki adamın arkasından dışarı çıkarken dikkat bile etmedi.

Billy neredeyse suyun kenarına varmıştı ki kaçarken her şeyi arkada bırakmış olduğunu fark etti. Bir duvara yaslandı, sonra yavaşça aşağı kayıp yorgunluktan nefes nefese çömeldi, gözlerine akan teri silip takip eden biri var mı diye bakındı. Kimse ona aldırış etmiyordu, kaçmayı başarmıştı. Ama bir adam öldürmüştü – hem de boşuna. Sıcak havaya rağmen tit-redi, nefes almaya çalıştı. Boşu boşuna, her şey boşu boşunaydı.

5

"Durup dururken? Elimizdeki her işi bırakalım, koşup gelelim mi istiyorsunuz durup dururken?" Başçavuş Grassioli'nin öfkeli sorusu, sonu derin bir geçirtiliyle bitince etkisini kaybeder gibi oldu. Masasının üst gözünden bir kavanoz beyaz tablet çıkarttı, eline iki tanesini alıp ağzına atmadan önce tatsız tatsız baktı. "Ne oldu ki orada?" Tabletleri çiğnerken, kelimeler kuru bir kıtırtıyla döküldü ağzından.

"Bilmiyorum, söylemediler." Siyah üniformalı adam abartılı bir hazırolda duruyordu ama kelimelerinde hafif bir küstahlık tonu vardı. "Ben sadece kuryeyim, efendim, en yakın polis karakoluna gidip şu mesajı iletmemi söylediler: 'Bir mesele çıktı. Derhal bir detektif gönderin.'"

"Siz Chelsea Park'takiler emniyet teşkilatına emir verebileceğinizi mi sanıyorsunuz?" Kurye cevap vermedi çünkü ceva-

bın evet olduğunu ikisi de biliyordu, söylenmemesi daha iyiydi. Bu binalarda özel ve kamu kesiminden çok sayıda önemli kişi yaşıyordu. Başçavuş midesine saplanan ağrıyla irkildi.

"Rusch'ı buraya gönderin," diye bağırdı.

Andy birkaç dakika sonra içeri girdi. "Buyrun?"

"Ne üzerinde çalışıyorsun?"

"Elimde bir şüpheli var, Brooklyn'de şu bütün sahte çekle-ri etrafta dolaştıran kalpazan olabilir..."

"Onu rafa kaldır. Burada takip etmeni istediğim bir rapor var."

"Bunu yapabilir miyim bilmiyorum, adam..."

"Ben yapabilirsin diyorsam, yaparsın. Bu benim mıntı-kam, senin değil, Rusch. Bu adamla git ve geri gelince bana şahsen rapor ver." Geçirti bu sefer ufaktı, daha çok bir cümle sonu noktası gibi.

"Başçavuşunuz amma sinirli adam," dedi kurye sokağa çıktıklarında.

"Kapa çeneni," diye parladı Andy adama bakmadan. Kötü bir gece daha geçirmişti ve yorgundu. Sıcak dalgası hâlâ sürüyordu; üstgeçidin gölgesinden ayrılıp kuzeye doğru yürüme-ye başlayınca güneş dayanılmaz oldu. Parıltıdan gözlerini kır-pıştırdı ve şakaklarında bir baş ağrısının belirtilerini hissetti. Kaldırımı çöp yığılmıştı, öfkeyle tekmeledi. Bir köşe döndü-ler ve tekrar gölgeye girdiler; apartman bloklarının mazgallı siperleri ve kuleleri üzerlerinde kaya gibi yükseldi. Çekme köprüden geçerlerken Andy baş ağrısını unuttu; buraya önce-den bir kez daha gelmişti, o da sadece lobiye kadar. Kapı daha yanına varmadan açıldı ve kapıcı kenara çekilip onları içeri buyur etti.

"Polis," dedi Andy kapıcıya rozetini göstererek. "Mesele nedir?"

İri adam önce cevap vermedi, başını çevirip uzaklaşan kur-yenin arkasından baktı; kurye duyma mesafesinden çıkınca, dudaklarını yalayıp fısıldadı: "Çok kötü." Üzgün durmaya çalışıyordu ama gözleri heyecanla parlıyordu. "Cinayet... biri-ni öldürmüşler."

Andy hiç de etkilenmemişti; New York Şehri'nde her gün yedi tane, bazı günlerde on tane cinayet işleniyordu. "Gidip bir bakalım hele," dedi ve kapıcının peşinden asansöre doğru yürüdü.

"İşte burası," dedi kapıcı, 41. E apartmanının hol kapısını açarak; serin bir hava çarptı Andy'nin yüzüne.

"Tamam, bundan sonrası bana ait," dedi hayal kırıklığına uğrayan kapıcıya. İçeri girdi, gözü hemen iç kapının üstündeki çentiklere ilişti, başını kaldırıp hole bakınca, duvara yaslanmış sandalyelerde oturan iki kişi gördü. Sandalyelerden birine dolu bir pazar torbası dayalıydı.

Yüz ifadeleri aynıydı, gözleri bir yere dikilmiş bakıyor, hiç beklenmeyen bir şey görmüş olmanın şokunu taşıyordu. Kız çekici bir kızdı, güzel uzun saçları, pembemsi bir cildi vardı. Adam hemen ayağa kalkınca Andy onun badigard olduğunu gördü, irikıyım bir zenci.

"Ben Detektif Rusch, 12-A Mıntıkası'ndan."

"Benim adım Tab Fielding, bu da Bayan Greene, burada yaşar. Bir süre önce alışverişten gelmiştik, kapının üstündeki çentikleri gördüm. Yalnız olarak içeri girdim ve şuraya gittim." Parmağıyla yakındaki kapalı kapıyı gösterdi. "Onu buldum. Bay O'Brien'i. Bir dakika sonra Bayan Greene de geldi, o da gördü. Bütün katı aradım ama başka kimse yoktu. Bayan Shirl –Bayan Greene– burada holde kaldı, ben de polis çağırmaya gittim, o zamandan beri buradayız. İçeride hiçbir şeye dokunmadık."

Andy bir ona bir ötekine baktı ve hikâyenin doğru olduğuna kanaat getirdi; asansörcü oğlana ve kapıcıya sorulup doğruluğu kontrol edilebilirdi zaten. Yine de, işi şansa bırakmaya gerek yoktu.

"İkiniz de benimle içeri gelir misiniz lütfen."

"Ben oraya girmek istemiyorum," diye atıldı kız, parmaklarıyla sandalyenin yanlarını tutarak. "Onu yine öyle görmek istemiyorum."

"Maalesef sizi burada yalnız bırakamam."

Kız daha fazla itiraz etmedi, yavaşça ayağa kalktı ve gri el-

bisesinin buruşukluklarını düzeltti. Çok güzel bir kız, dedi Andy kendi kendine kız yanından geçerken. Badigard kapıyı açık tuttu ve Andy arkalarından yatak odasına girdi. Kız yüzünü duvara çevirerek hemen banyoya gitti ve kapıyı kapattı.

"Yakında düzelir," dedi Tab, detektifin ilgisine cevaben. "Sıkı kızdır ama Bay O'Brien'ı o halde görmek istemediği için onu suçlayamazsınız."

Andy ilk defa cesede baktı. Çok daha kötülerini görmüştü. Michael O'Brien'in ölüsü de dirisi kadar heybetliydi: sırt üstü yatmış, kolları, bacakları açık, çenesi düşmüş, gözleri faltaşı gibi açılmış. Başının yanından demir bir çubuk sallanıyor, boynundan yere koyu renkli, incecik bir kan süzülüyordu. Andy diz çöküp çıplak koluna dokundu; çok soğuktu. Oadaki soğutucu da buna katkıda bulunmuştu muhakkak. Ayağa kalkıp banyo kapısına baktı.

"Bizi duyabilir mi?" diye sordu.

"Hayır. Banyo ses geçirmez, bütün daire öyledir."

"Burada yaşıyor dedin. Bu ne demek?"

"Ee... Bay O'Brien'in kız arkadaşı. Bu olayla hiçbir alakası yok, alakası olması için sebebi de yok. Adam onun krakeri, margariniydi..." Gerçek kafasına dank edince omuzları çöktü. "Benim de öyleydi. İkimiz de yeni bir iş aramak zorunda kalacağız." Aniden belirsizleşen geleceğine mutsuzca bakarak kabuğuna çekildi. Andy etrafa saçılmış giysilere ve tahrip olmuş şifonyere baktı. "Belki bu sabah dışarı çıkmadan önce kavga ettiler, belki o zaman yaptı."

"Bayan Shirl mü, asla!" Tab yumruğunu sıktı. "O böyle bir şey yapabilecek cins bir insan değil. Sıkı kızdır demekle, dayanıklıdır demek istedim, yani olayları kabullenebilir. Bunu yapmış olamaz. Aşağıda benle buluşmadan önce yapmış olması gerekir, onu lobide beklerim, bu sabah da her zamanki gibi aşağı indi. Nazik ve neşeli, *bunu* yapmış olsa öyle hareket edemezdi." Aralarında yatan dağ gibi cesedi işaret etti.

Andy bir şey demedi ama badigarda katılıyordu. Onun gibi güzel bir parçanın adam öldürmeye hiç ihtiyacı yoktu. Yaptığı işi D için yapıyordu; adamın biri fazla üstüne gelse

çok çok çeker gider, paralı başka birini bulurdu. Cinayet işlemezdi.

"Ya sen, Tab, ihtiyarı sen mi hakladın?"

"Ben mi?" kızmamış, şaşırmıştı. "Bayan Shirl ile geri gelip onu buluncaya kadar yukarı bile çıkmadım ben." Profesyonelce bir gururla diklendi. "Üstelik ben bir badigardım. Onu korumak için kontratım var. Kontrat bozacak biri değilim ben. Hem birisini öldürecek olsam böyle öldürmem – adam böyle öldürülmez."

Soğutucu çalışan odada geçirdiği her an Andy'nin kendini daha iyi hissetmesini sağlıyordu. Teri kuruyordu ve baş ağrısı neredeyse kaybolmuştu. Gülümsedi. "Kimse duymasın ama, sana katılıyorum. Ama raporumu yazana kadar bunu açıklamak yok. Gördüğüm kadarıyla kapıyı kırıp içeri girmişler, O'Brien evi soyan her kimse onu yakalamış ve şu aleti kafasına yemiş." Sonsuza dek susturulmuş vücuda baktı. "Kimdi, ne iş yapardı? O'Brien çok rastlanan bir isim."

"İş adamıydı," dedi Tab kısaca.

"Bu fazla bir şey açıklamıyor, Fielding. Neden baştan almıyorsun?"

Tab banyonun kapalı kapısına bir göz attı ve omuz silkti. "Ne iş yaptığını tam olarak bilmiyorum – kafamı buna fazla yormayacak kadar da aklım var. Bazı yolsuz işler çeviriyordu, politikanın da içindeydi, Valilik'ten bir sürü üst kademe insanın buraya geldiğini bilirim..."

Andy parmaklarını şıklattı. "O'Brien – bu yoksa Koca Mike O'Brien mı?"

"Öyle derlerdi."

"Koca Mike... eh, fazla bir kaybımız yok. Üstelik onun gibi birkaç taneyi daha kaybetsek hiç fena olmaz."

"Orasına karışmam." Tab ifadesiz bir yüzle dimdik karşıya bakıyordu.

"Sakin ol. Artık onun için çalışmıyorsun. Kontratın iptal oldu."

"Paramı ayın sonuna kadar ödemişti. İşimi bitireceğim."

"Senin işin yerde yatan şu herifle beraber bitti. Kıza dikkat

etsen daha iyi edersin."

"Ben de öyle yapacağım." Yüzü rahatladı ve detektife baktı. "Onun için kolay olmayacak."

"Atlattır," dedi Andy kısaca. Bloknotunu ve dolmakalemini çıkardı. "Biraz da onunla konuşayım, etraflı bir rapora ihtiyacım var. Onunla ve bina görevlileriyle konuşana kadar apartmandan ayrılma. Onların hikâyeleri de seninkine uyar-sa, burada kalman için hiçbir sebep yok."

Cesetle yalnız kaldığında Andy cebinden plastik delil torbasını çıkarıp dokunmadan demir çubuğun üzerine geçirdi, sonra da çubuğu kafatasından çekti; çıkması kolay oldu, yara-dan birazcık kan süzüldü, o kadar. Torbayı kapattı, sonra yaktan bir yastık kılıfı aldı ve içinde demir çubuk bulunan torbayı içine attı. Kanlı demiri sokakta bu şekilde taşımasına bir şey demezlerdi – hatta işler yolunda giderse yastık kılıfı da ona kalabilirdi. Cesedin üstüne bir çarşaf örttü ve banyonun kapısını tıklattı.

Shirl kapıyı birkaç santim aralayıp ona baktı. "Sizinle konuşmak istiyorum," dedi, sonra yerdeki cesedi hatırladı. "Başka bir oda var mı?"

"Oturma odası var, göstereyim."

Kapıyı sonuna kadar açıp dışarı çıktı, yine yere bakmadan duvarın dibinden yürüdü. Tab holde oturuyordu, yanından geçerlerken sessizce seyretti.

"Rahatınıza bakın," dedi Shirl. "Hemen geliyorum." Mutfaka gitti.

Andy kanepeye oturdu, yumuşacıktı, bloknotunu dizine koydu. Pencerede bir başka soğutucu hırıldıyordu, tavandan yere kadar uzanan perdeler neredeyse tamamen örtüktü, onun için oda loş ve ferahtı. Televizyon dev gibiydi. Duvarlarda resimler vardı, sahici tablolara benziyorlardı; kitaplar, bir cins kırmızı tahtadan bir yemek masası ve sandalyeleri. Pek hoş, pek güzel.

"İçki ister misiniz?" diye seslendi Shirl mutfaktan, elinde uzun bir bardak. "Bu votka."

"Görevdeyim, yine de teşekkürler. Soğuk bir su kâfi."

Tepsiyle iki bardağı getirdi ve bardağı eline vereceği yerde kanapenin yan tarafına doğru bastırdı. Elini çektiğinde bardak, yerçekimine aldırmadan hâlâ orada duruyordu. Andy bardağı çekti, bardak hafif bir direnişten sonra eline geldi; cama yerleştirilmiş metal halkaları gördü, demek ki kanapenin kumaşının altında gizli mıknatıslar vardı. Gayet sık. Nedense bu canını sıktı, ve soğuk, tadı olmayan sudan biraz içtikten sonra bardağı yere, ayağının yanına koydu.

"Size birkaç soru sormak istiyorum," dedi bloknotuna bir işaret koyarak. "Bu sabah apartmandan kaçta çıktınız?"

"Tam yedide, Tab'in göreve başladığı saatte. Hava iyice ısınmadan alışverişi bitirmek istiyordum."

"Kapıyı arkanızdan kilitlediniz mi?"

"Kapı otomatiktir, kendiliğinden kilitlenir, arasına bir şey sıkıştırılmadıkça açık bırakmanın imkânı yoktur."

"Çıktığınız zaman O'Brien hayatta mıydı?"

Kız öfkeyle yüzüne baktı. "Elbette! Uyuyordu, horluyordu. Onu *benim* öldürdüğümü mü sanıyorsunuz?" Yüzündeki öfke, öteki odada ne yattığını hatırlayınca acıya dönüştü; içkisinden iri bir yudum aldı.

Kapıdan Tab'in sesi işitildi. "Bay O'Brien'in vücuduna dokunduğumda hâlâ sıcaktı. Kim öldürdüyse bu işi biz içeri girmeden kısa bir süre önce yapmış olmalı."

"Git yerine otur ve buraya bir daha girme," dedi Andy sertçe, başını çevirmeden. Buzlu sudan bir yudum içti, "neden heyecanlandım acaba," diye düşündü. Koca Mike'ı kimin temizlediğinin ne önemi vardı ki? Kim yaptıysa bir amme hizmetinde bulunmuştu. Cinayeti bu kızın işlemiş olma ihtimali düşüktü. Ne sebeple? Onu yakından inceledi, kız bunu fark edince başını çevirdi, aynı zamanda eteğini dizlerinin üstüne çekti.

"Benim ne düşündüğüm önemli değil," dedi, ama sözleri kendini bile tatmin etmedi. "Bakın, Bayan Greene, ben sadece görevini yapmaya çalışan bir polis memuruyum. Sorduklarıma cevap verin ki not tutayım, sonra da başçavuşa vereyim, o da bir rapor yazsın. Şahsen, bu cinayetle ilginiz olduğunu

sanmıyorum. Ama yine de soru sormak zorundayım."

Kızın ilk defa gülümsediğini gördü ve bu hoşuna gitti. Burnu buruştu, geniş geniş, dostça sıırttı. Tatlı bir çocuktı, başının çaresine bakabilirdi, evet, hem de D'leri olan herhangisi biriyle. Bloknotuna baktı ve Koca Mike'ın altını kalınca çizdi.

Andy apartmandan ayrılırken Tab arkasından kapıyı kapattı, sonra geri gelmeyeceğinden emin olmak için birkaç dakika bekledi. Oturma odasına girdiğinde ayakta kaldı çünkü hol kapısını gözlemek, açıldığı an hazır olmak istiyordu.

"Bayan Shirl, bilmeniz gereken bir şey var."

Üçüncü içkisini içiyordu ama alkolden etkilenmiş pek benzemiyordu. "Nedir?" diye sordu bıkkın bir şekilde.

"Özel işinize burnumu sokmak istemem, Bay O'Brien'in vasiyeti de nedir bilmiyorum ama..."

"İçin rahat etsin. Ben biliyorum, her şey kız kardeşine kalıyor. Benim adım bile geçmiyor, senin de."

"Ben kendimi düşünmüyordum," dedi Tab soğuk soğuk, yüzü aniden sertleşerek. Kız söylediğine pişman olmuştu.

"Lütfen, öyle demek istemedim. Galiba biraz... çingenelik ettim. Her şey çok ani oldu. Bana kızma Tab, olur mu?"

"Bence de biraz çingenelik ettiniz." Bir an gülümsedi, sonra elini cebine soktu. "Öyle olacağını tahmin etmiştim zaten. Bay O'Brien'dan bir işveren olarak şikâyetim yok ama parasının kıymetini bilirdi, sağa sola harcamazdı yani. Detektif gelmeden önce Bay O'Brien'in cüzdanını karıştırdım. Ceketinin cebindeydi. İçinde birkaç D bıraktım ama geri kalanını aldım – işte burda." Bir deste dolar çıkardı cebinden. "Bu sizin, sizin hakkınız."

"Bunu alamam..."

"Almalısın. İşin zor olacak Shirl. Buna ailesinden çok senin ihtiyacın olacak. Kayıt filan da yok ortada. Senin hakkın."

Parayı sehpanın üstüne koydu, kız paraya baktı. "Herhalde almam lazım. Kız kardeşi olacak o kadının yeterince parası var. Ama paylaşsak daha iyi..."

"Hayır," dedi kısaca, tam o anda mikrofonun vızıltısı dış kapının koridordan açıldığını haber verdi.

"Hastaneler Müdürlüğü," dedi bir ses; Tab, kapının yanındaki monitörden beyaz üniformalı iki adam gördü. Bir sedye taşıyorlardı. Gidip kapıyı açtı.

6

"İşin ne kadar sürer, Charlie?"

"Seni ilgilendirmez, ben gelene kadar açık tut yeter," diye homurdandı kapıcı, üniformalı bekçiye güya askeri bir bakışla süzdü. "Seninkinden çok daha iyi altın düğmeler gördüm zamanında."

"İnsaf be, Charlie, plastik olduklarını sen de biliyorsun. Parlatmaya kalksam parça parça olurlar."

Chelsea Park'ın üstünkörü organize edilmiş görevliler hiyerarşisinde Charlie tartışmasız liderdi. Bu bir maaş meselesinden çok –gelirinin belki de en küçük bölümünü bu oluştuyordu– bir pozisyon ve kabiliyet meselesiydi. Kiracıları en çok gören kişi oydu ve bu avantajını da gayet iyi değerlendirdi. Binanın dışındaki bağlantıları çok iyiydi ve kat sakinlerinin istedikleri hemen her şeyi bulabiliyordu – tabii belli bir fiyat karşılığında. Bütün kiracılar onu sever ve Charlie diye çağırırlardı. Bütün çalışanlar ise ondan nefret ederdi, kendisini nasıl çağırdıklarını hiç duymamıştı.

Charlie'nin bodrumdaki dairesi işinin bir parçasıydı, gerçi idare heyetinin yapılan değişikliklerden haberi olsa herhalde epey şaşırırlardı. Nuhtan kalma bir soğutucu öksürüyor, tıksırıyordu ama sıcaklığı en az on derece düşürüyordu. Milletin kapıya koyduğu mobilyalar tamir edilmiş, daireye ayrı bir renk veriyordu; duvarlar çok sayıda kilitli dolapla kaplıydı. Bunların içinde büyük bir paketlenmiş gıda ve şişelenmiş içki koleksiyonu vardı, Charlie bunlara kendi dokunmaz, üzerlerine korkunç fiyat bindirerek kiracılara satardı. Dairedeki azımsanamayacak bir başka değişiklik ise su ve elektrik saatle-

rinin yokluğuydu; Charlie'nin bu iki büyük masrafını idare heyeti karşılıyordu – tabii haberleri olmadan.

Kapısı iki anahtarla açılırdı, ikisi de kemerine asılıydı. İçeri girdi, üniformasının ceketini dikkatle portmantoya astı, sonra temiz ama çok yama görmüş spor bir gömlek giydi. Yeni asansörcü çocuk büyük, çift kişilik yatakta hâlâ uyuyordu; kırk altı numara ayakkabısıyla yatağın kenarına bir tekme attı.

"Kalk artık. Bir saat sonra işe başlayacaksın."

Oğlan gönülsüzce, uykulu uykulu çarşafların arasından çıktı, çıplak ve ince vücuduyla ayakta durarak kaburgalarını kaşıdı. Charlie dün gecenin hoş hatırasıyla gülümsedi ve oğlanın zayıf kalçasına hafif bir şaplak attı.

"Hiç meraklanma, evlat," dedi, "Yeter ki sen Charlie'ye iyi bak, Charlie de sana iyi bakar."

"Tabii Bay Charlie, tabii," dedi oğlan, sesine biraz ilgi katmaya çalışarak. Bu olay kendisi için tamamen yeniydi, hâlâ pek hoşuna gidiyor da sayılmazdı ama işe girmesini sağlamıştı. Cilveli cilveli gülümsedi.

"Yetişir bakalım," dedi Charlie ve oğlana bir şaplak daha attı, ama bu seferki beyaz cildinde kırmızı bir iz bıraktı. "Çıktığın zaman kapının kilidini kontrol et, çalışırken de ağzını sıkı tut yeter," dedi ve odadan çıktı.

Sokak umduğundan çok daha sıcaktı, onun için bir taksi çağırdı. Bu sabahki iş, düzinelerce taksi tutmasına yetecek kadar para getirecekti. İki tane boş çekçek taksi müşteri kapmak için yarış etti, birincisini geri çevirdi çünkü sürücüsü çok çelimsiz ve zayıf bir şeydi: Charlie'nin acelesi vardı ve 110 kilo geliyordu.

"Empire State Binası, Otuz Dördüncü Sokak girişi. Ayağını da çabuk tut."

"Bu havada mı?" diye homurdandı sürücü, pedalların üstüne çıkıp gıcırdayan aleti harekete geçirdi. "Beni öldürmek mi isityorsun general?"

"Ölürsen öl, bana ne. Oraya kadar bir D veririm."

"Belki de açlıktan ölmemi istiyorsun? O kadarcık para seni Beşinci Sokağa bile götürmez."

Yol boyunca pazarlık ettiler; kalabalık caddelerin arasından kıvrılıyor, seslerini duyurmak için şehrin bitmeyen gürültüsünün içinden bağıyorlardı – bu gürültüye öyle alışmışlardı ki artık farkında bile değildiler.

Elektrik kesintileri ve yedek parça eksikliği yüzünden Empire State Binası'nda bir tek asansör çalışıyordu, o da sadece yirmi beşinci kata kadar. Ondan sonra yürümek zorundaydı. Charlie iki kat tırmandı, bir üst katın merdivenlerinin dibinde oturan badigarda başıyla selam verdi. Buraya daha önce de gelmişti ve adam onu tanıyordu, merdiven başlarındaki diğer üç badigard da öyle. Bunlardan biri ona kapıyı açtı.

Omuzuna dökülen beyaz saçlarıyla Yargıç Santini Eski Ahit'ten bir peygamberi andırıyordu. Konuşmasıysa peygambere hiç benzemiyordu.

"Bunu itler bile yemez! Buna dünyanın parasını veriyorum ki doğru dürüst bir tabak makarna yiyebileyim, ya sen bunu neye çeviriyorsun?" Spagetti tabağını tiksinererek kenara itti ve yakasına iliştiirdiği geniş peçeteyle dudağındaki sosu sil-di.

"Elimden geleni yaptım," diye bağırdı karısı. Ufak tefek, esmer ve adamdan yirmi yaş küçüktü. "Sana eliyle spagetti yapacak birini istiyorsan, memleketten bir köylü kıızıyla evlenseydin. Ben de tıpkı senin gibi şehrin göbeğinde Mulberry Caddesi'nde doğdum, spagetti hakkında tek bildiğim, bak-kaldan alırsın..."

Telefonun cırtlak sesi sözünü kesti ve kadını anında susturdu. İkisi de yazı masasının üstündeki alete baktılar, sonra kadın arkasını dönüp hızla odadan çıktı, kapıyı da arkasından kapattı. Bu günlerde pek telefon gelmiyordu, tek tük gelenlerse hep önemliydi, duymak istemediği işler hakkındaydı. Rosa Santini hayatın ona sağladığı her lüksün tadını çıkarmaya bakar, yargıcın işi hakkında bilmediği şeylere kafasını hiç yormazdı.

Yargıç Santini ayağa kalktı, ağzını bir daha sildi ve peçeteyi masanın üstüne bıraktı. Acele etmedi, bu yaşta bir de acele edemezdi, ama oyalanmadı da. Yazı masasına oturdu, boş bir kâğıt ve dolmakalemini çıkardı ve telefona uzandı. Telefon eski bir aletti, çatlak ahizesi izole bantla tutturulmuş, kordonu yıpranmış, tiftiklenmişti.

"Ben Santini," dedi ve dikkatle dinledi, gözleri açıldı. "Mike –Koca Mike mı! – aman Allahım!" Bunun üstüne fazla bir şey demedi, yalnızca evet veya hayır; ahizeyi yerine koyduğunda elleri titriyordu.

"Koca Mike," dedi Başçavuş Grassioli, neredeyse gülümseyerek; midesine saplanan ülser sancısı bile keyfini bozmadı. "Bugün biri çok iyi bir iş yapmış." Masasının üstünde yatan kanlı demir çubuğa sanki bir sanat eseriymiş gibi hayran hayran baktı. "Kim yapmış?"

"Büyük olasılıkla biri hırsızlık için apartmana girmiş ama işi ters gitmiş," dedi Andy masanın öbür yanında durarak. Bloknotuna bir göz attı ve bütün gerekli detayları çabucak özetledi. Bitirdiği zaman Grassioli homurdandı ve demirin ucundaki parmak izi tozuna işaret etti.

"Ya bu? Parmak izleri belli mi?"

"Gayet açık, başçavuş. Sağ elin baş ve ilk üç parmakları."

"Pezevengi badigardın veya kızın temizlemiş olma ihtimali?"

"Bence binde bir, efendim. Hiçbir sebepleri yok, adam ikisinin de ekmek parasıymış. Hem ikisi de bayağı üzgün görünüyordu, adam için değil tabii, yemek fişlerini kaybettikleri için."

Grassioli demir çubuğu torbaya geri attı ve masanın üstünden Andy'ye uzattı. "Bu bilgi şimdilik kâfi. Gelecek hafta STB'ye* bir kurye gidecek, parmak izlerini onunla gönder, kısaca bir de rapor ekle. Raporu parmak izi kartının arkasına yaz – daha ayın onu ama kâğıt hakkımız neredeyse doldu. Kızın ve badigardın parmak izlerini de alsak olur, ama boşver, yete-

* STB: Suç Tanıtlama Bürosu (ç.n.)

rince zaman yok. Dosyala, unut ve işinin başına dön."

Andy defterine bir not karalarken telefon çaldı; başçavuş cevap verdi. Andy konuşmayı dinlemiyordu, kapıya doğru yönelmişti ki Grassioli ahizeyi eliyle kapatıp, "Buraya gel, Rusch," diye emretti, sonra dikkatini tekrar telefona verdi.

"Evet, efendim, doğru," dedi. "Hırsızlık amacıyla içeri girilmiş, buna şüphe yok, katil bu iş için de aynı demir çubuğu kullanmış – törpülenmiş bir tekerlek demiri." Bir an dinledi, sonra yüzü kızardı. "Hayır, efendim, yapamadık. Başka ne yapabilirdik? Evet, bu SÇY'dir.** Hayır, efendim. Derhal, efendim. Hemen birini vazifelendireceğim, efendim."

"Orospu çocuğu," diye ekledi başçavuş, ahizeyi yerine koyduktan sonra tabii. "Boktan bir iş çıkarttın, Rusch. Davayı tekrar ele al ve bu sefer düzgün çalış. Katilin binaya nasıl girdiğini öğren, gerçekten hırsızlık mı değil mi onu da. Şu iki zanlının parmakizlerini al. Suç Tanıtlama Bürosu'na bir kurye yollayıp bu parmak izlerini kontrol ettir, katilin sabıkası var mı bakalım. Hadi, kımıl da."

"Koca Mike'ın dostları olduğunu bilmiyordum."

"Dost, düşman, umurumda değil. Ama biri sonuç almamız için baskı yapıyor. Onun için elinden geldiğince çabuk bu işi hallet."

"Yalnız başıma mı başçavuş?"

Grassioli dolmakaleminin ucunu kemirdi. "Hayır, raporu en kısa zamanda istiyorum. Kulozik'i de al yanına." Sancıyla geçirdi ve tabletler için çekmeceye uzandı.

Detektif Seteve Kulozik'in parmakları kısa ve kalındı, beceriksizmiş gibi görünüyordardı, oysa çok çevik ve gayet kontrollüydüler. Shirl'ün sağ başparmağını sıkıca tuttu ve sırlı beyaz çininin üstüne bastırdı, Sağ Başparmak diye yazan karenin içine belirgin ve sağa sola bulaşmamış bir iz çıktı. Sonra teker teker diğer parmaklarını önce ıstampaya sonra çiniye bastırmak suretiyle bütün kareleri doldurdu.

** SÇY: Standart Çalışma Yöntemi (ç.n.)

"Adınız nedir, Bayan?"

"Shirl Greene, sonunda bir 'e' ile yazılır." Kapkara olan parmak uçlarına baktı. "Yani şimdi sabıkalı bir suçlu mu oldum?"

"Ne münasebet, Bayan Greene." Kulozik çininin altında ayrılan yere ince yağlı bir kalemle kızın adını dikkatle yazdı. "Bu izler sadece bu davayla ilgili olarak kullanılacak. Doğum tarihiniz nedir?"

"12 Ekim 1977."

"Herhalde başka bir eksliğimiz yok." Çiniyi de ıstampayı da plastik bir kutuya koydu.

Shirl ellerini yıkamaya gitti, Steve de parmak izi aletlerini topluyordu ki kapının mikrofonu öttü.

"Parmak izlerini aldın mı?" diye sordu Andy içeri girince.

"Her şey tamam."

"Güzel, bir de badigardın parmak izlerini alalım yeter, aşağıda, lobide bekliyor. Bodrumda, zorlanarak açılmışa benzeyen bir pencere buldum, üstünde iz var mı bir kontrol etsen iyi olur. Asansörcü sana yolu gösterir."

"Gidiyorum," dedi Steve, alet kutusunu omuzlayarak.

Steve çıkarken Shirl girdi. "Bir ipucu bulduk, Bayan Greene," dedi Andy. "Bodrumda zorlanarak açılmış bir pencere var. Camda veya pervazda parmak izi varsa ve bunlar da demir çubuğun üstündekilere uyarsa, cinayeti işleyenin binaya bu şekilde girdiğine dair epey sağlam bir delil olacak. Demir çubuk izlerini de bu kapıdakilerle karşılaştıracamız tabii. Oturmamın mahzuru var mı?"

"Hayır," dedi Shirl, "tabii yok."

Sandalye yumuşacıktı; oda, soğutucunun sayesinde şehrin boğucu sıcaklığının ortasında ferah bir ada haline gelmişti. Geriye yaslanınca gerginlik ve yorgunluğunun bir kısmı hafifledi. O arada kapı çalındı.

"Pardon," dedi Shirl ve kapıya cevap vermeye gitti. Hol-den mırıltılar geliyordu, Andy bloknotunun sayfalarını çevirdi. Sayfalardan birinin plastiği eğrilmişti, yazılar da siliniyordu, onun için dolmakalemiyle üzerlerinden geçti, iyice bastır-

dı ki siyah siyah belli olsun.

"Burdan defol git, pis fahişe!"

Boğuk bir sesle haykırılmış bu sözler, cama sürtünen bir tırnak gibi tiz bir şekilde yükseldi. Andy ayağa kalktı ve bloknotunu yan cebine tıktı. "Ne oluyor burada?" diye seslendi.

Shirl sinirden yüzü kızarmış bir halde içeri girdi, peşinden de zayıf, beyaz saçlı bir kadın. Kadın Andy'yi görünce durdu ve parmağını titrete titrete ona uzattı. "Kardeşimin ölüsü daha gömülmeden başka biriyle işi pişirmiş bile..."

"Ben bir polis memuruyum," dedi Andy rozetini gösterek. "Siz kimsiniz?"

Kadın sırtını dikleştirdi, ama bunun boyunun kısalığına bir faydası olmadı; yıllarca kambur durmak ve kötü beslenmek omuzlarını yuvarlatmış, göğsünü içeri çöktürmüştü. Kolları, çok giyilmiş, çamur renkli entarisinden çırpı gibi sarkıyordu. Şu anda terle kaplı yüzü griden çok beyaz gibiydi, tam ışıktan korkan bir şehirlinin cildi; renk veren *tek* şey, sokakların kırıyordu. Konuştuğu zaman dudakları ince bir yarık halinde açıldı, bir baskı makinesinin metal kalıpları gibi sözleri şekillendirdi, sonra gerekenden bir fazla söz çıkmasını diye hemen kapandı. Tek hayat belirtisi, sulu mavi gözleriydi, onlar da öfkeyle seğiriyordu.

"Ben Mary Haggerty, zavallı Michael'ın kız kardeşi ve hattaki tek akrabasıyım. Michael'ın eşyalarına göz kulak olmak için geldim, vasiyetinde hepsini bana bırakmış, avukat öyle söyledi, benim de icabına bakmam lazım. Şu fahişe burayı terk etmek zorunda kalacak, zaten yeterince sömürdü kardeşimi..."

"Bir dakika." Andy bu söz karmaşasını kesince kadının ağzı kapandı ve nefesi titreyen burun deliklerinden çıktı. "Polisin izni olmadan bu dairedeki hiçbir şeye dokunulamaz, onun için eşyalarınızı merak etmenize lüzum yok."

"Bunları onun yanında söylemeyin," diye ciyaktadı kadın ve Shirl'e döndü. "Yere çivilenmemiş her şeyi çalıp satacak. Zavallı kardeşim..."

"Zavallı kardeşiymiş!" diye bağırdı Sihrl. "Ondan nefret

ediyordun, o da senden, hayattayken buraya kaç defa geldin, hiç!"

Andy, "Yeter!" diyerek iki kadının arasına girdi. Mary Haggerty'ye döndü. "Artık gidebilirsiniz. Bu dairedaki eşyaların ne zaman alınabileceğini polis size haber verir."

Kadın şok olmuştu. "Ama – ama bunu yapamazsınız. Haklarım var. Bu fahişeyi buradayalnız bırakamazsınız."

Andy'nin sabrı tükeniyordu. "Sözlerinize dikkat edin Bayan Haggerty. Bu kelimeyi yeterince kullandınız. Kardeşinizin nasıl geçindiğini unutuyor gibisiniz."

Kadının yüzü bembeyaz kesildi ve bir iki adım geriledi.

"Kardeşim ticaretle uğraşırdı, iş adamıydı," dedi cılızca.

"Kardeşiniz yolsuzluk yapıyordu, kızlar da bunun bir parçasıydı." Onu dik tutan öfkesi geçince, kadının vücudu söndü, çöktü, kupkuru kemikleri çıktı meydana; vücudunun tek yuvarlak kısmı karnıydı, yıllarca kötü beslenmiş olmaktan ve çok fazla çocuk taşımaktan şişmişti.

"Artık gidebilirsiniz," dedi Andy, "sizinle en kısa zamanda temas kurulacaktır."

Kadın döndü ve tek bir kelime daha etmeden gitti. Andy kontrolünü kaybedip gerekenden fazlasını söylediği için pişmandı ama olan olmuştu, sözlerini geri alamazdı.

"Söyledikleriniz doğru mu – Mike hakkındakiler yanı?" diye sordu Shirl kapı kapandıktan sonra. Sade, beyaz elbisesi ve arkaya toplanmış saçlarıyla çok genç görünüyordu, hatta çok masum – Marry Haggerty'nin ona yakıştırdığı sığa rağmen. Masumluluğu o suçlamalardan çok daha gerçek gibiydi.

"O'Brien'ı ne kadar zamandır tanıyorsunuz?" diye sordu Andy, soruyu bir an için geçiştirerek.

"Bir yıl kadar, ama işinden hiç bahsetmezdi. Ben de sormazdım hiç, politikayla ilgili zannediyordum, onu ziyaret edenler hep yargıçlar ve politikacıları."

Andy bloknotunu çıkardı. "Düzenli olarak eve girip çıkanların isimlerini istiyorum, son hafta içinde gördüğü insanları."

"Soruları şimdi siz soruyorsunuz ama benimkine cevap

vermediniz." Shirl bunu söylerken gülümsedi ama ciddi olduğu belliydi. Düz arkalıklı bir sandalyeye oturdu, okul çocuğu gibi ellerini kucığında kavuşturdu.

"Sorunuza fazla detaylı bir cevap veremem," dedi Andy. "Koca Mike hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Kesin olarak söyleyebileceğim tek şey, mafya ve politikacılar arasında bir tür aracı olduğu. Buna herhalde üst düzey diyorlar. Ve en az otuz yıldan beri mahkemeye çıkmamış, hapse de girmemiş."

"Daha önce girmiş mi yani?"

"Evet, kontrol ettim, sabıkası var ve bir iki kere hüküm yemiştir. Ama son zamanlarda değil; yakalanıp hapse yollananlar artık serseriler. Mike'ın çevresinde çalışmaya başladın mı polis sana dokunamaz. Hatta sana yardım ederler – bu soruşturmada olduğu gibi."

"Anlamıyorum..."

"Bakın. New York'da her gün beş, belki on tane cinayet işleniyor, yüz, iki yüz saldırı, yirmi-otuz tecavüz vakası, en az bin beş yüz hırsızlık oluyor. Polisin yeterince elemanı yok, olanlar da fazla mesai yapıyor. Her vakayı takip etmemize imkân yok. Biri öldürülür de tanık varsa, ne âlâ, gider katili yakalarız ve olay kapanır. Ama bunun gibi bir vakada, açık konuşayım Bayan Greene, uğraşmayız bile. Parmak izleri yarıdım eder de katilin sabıkası varsa, o başka. Ama büyük ihtimalle yoktur. Bu şehirde Sosyal Yardım'la geçinen milyonlarca serseri var, karınlarını daha iyi doyurmak veya içki içmek veya bir TV sahibi olmak isterler, onun için hırsızlığa teşebbüs edip, 'elime ne geçerse kârdır' derler. Birkaçını yakalayıp eyaletin kuzeyine, çalışma kamplarına göndeririz: Baltalarla ekspres yolları kırıp tarlalara yer açmakta çalışırlar. Ama çoğu elimizden kaçır. Arada bir kaza olur, belki iş üzerindeyken içeri biri girer, evde ne var ne yok alıp götürmeden onları yakalar. Bu durumda, hırsızın silahı varsa, bir cinayet işlenebilir. Tamamen kaza eseri; yüzde doksan dokuz ihtimalle Mike O'Brien'a da böyle bir şey oldu. Delilleri topladım, vakayı rapor ettim – iş orada kapanmalıydı. Ama dediğim gibi, Koca Mike'ın bir sürü politik bağlantısı vardı, bunlardan biri de

daha etraflı bir soruşturma için baskı yaptı, ben de o sebeple burdayım. Evet – söylemem gerekenden çok fazlasını söyledim, bunların hepsini unutursanız bana büyük bir iyilik yapmış olursunuz."

"Yok, kimseye söylemem. Şimdi ne olacak?"

"Size birkaç soru daha soracağım, sonra burdan çıkıp bir rapor yazacağım – bu iş de kapanmış olacak. Başka bir sürü iş birikiyor, teşkilat fazlasıyla zaman ayırdı bu soruşturmaya."

Kız şok olmuştu. "Bu işi yapan adamı yakalamayacak mısınız?"

"Parmak izleri dosyada varsa, yakalayabiliriz. Yoksa – hiç şansımız yok. Denemeyiz bile. Zamanımızın olmamasının yanı sıra, Mike'ı haklayan her kimse bir amme hizmeti işlemiş gözüyle bakıyoruz."

"Ama bu çok korkunç!"

"Öyle mi? Belki de." Bloknotunu açtı ve tekrar resmileşti. Kulozik, bodrum camından aldığı parmak izleriyle tekrar geri geldiği zaman o da soru sormayı bitirmişti, beraberce bina-dan ayrıldılar. Apartmanın serinliğinden sonra sokağın sıcaklığına çıkınca, bir fırının içine girmiş gibi oldular.

7

Gece yarısını geçiyordu, aysız bir geceydi ama geniş pencerenin dışındaki gökyüzünün karanlığı cilalanmış maundan uzun yemek masasının koyuluğuyla boy ölçüşemezdi. Uzun zaman önce tahrip edilmiş bir manastırdan kalma bu masa yüzyıllarca eski ve çok kıymetliydi, odadaki diğer eşyalar da öyle: büfe, tablolar, odanın ortasında asılı duran kristal avize. Masanın bir ucuna toplanmış olan altı adamsa hiç kıymetli değillerdi; maddi yön hariç: bu bakımdan zenginliklerine diyecek yoktu. İki tanesi puro içiyordu, en ucuz puronun fiyatı ise en az on D idi.

"Raporu kelimesi kelimesine okuma rica ederim, Yargıç," dedi masanın başındaki adam. "Vaktimiz kısıtlı, neticeyi söy-

le yeter." Adamın gerçek adını bilen varsa bile bunu ağza almamaya dikkat ederlerdi. Şimdiki adı Bay Briggs'di ve grubun lideriydi.

"Bu gayet kolay olacak o zaman Bay Briggs," dedi Yargıç Santini ve sinirden öksürürken eliyle ağzını kapattı. Empire State Binası'ndaki bu toplantıları hiç sevmezdi. Bir yargıç olarak burada bu insanlarla sık sık görülmesi iyi değildi. Ayrıca, bir sürü basamak tırmanılıyordu, kalbini düşünmesi lazımdı. Hefle bu havada. Önündeki bardaktan bir yudum su aldı ve daha iyi okuyabilsin diye gözlüklerini burnunun ucuna indirdi.

"Uzun lafın kisası şu. Koca Mike, aynı zamanda apartman girmek için kullanılmış olan ucu sivriltilmiş bir tekerlek demiriyle başının yan tarafına yediği bir darbe sonucu anında ölmüş. Demir çubukla zorlanarak açılmış bir bodrum penceresinin üzerindeki izler kapıdaki izlere uyuyor, ve bütün bu izler de çubuğa uyuyor, yani bu işi yapan her kimse içeri bu şekilde girmiş. Demirin ve bodrum penceresinin üstündeki parmak izlerinin sahibi bilinmiyor, Suç Tanıtlama Bürosu'nun dosyalarındaki parmak izlerinin hiçbirine uymuyor, cesedi bulan O'Brien'in badigardının veya kız arkadaşının parmak izleri de değil."

"Aynasızlar kimin yaptığını düşünüyor?" diye sordu dinleyicilerden biri purosunun arkasından.

"Resmi görüş: kaza sonucu ölüm. Birinin daireyi soyarken Mike'ın birden karşısına çıkıp hırsız yakaladığını ve boğuşurlarken Mike'm öldürüldüğünü düşünüyorlar."

İki adam soru sormaya yeltendi ama Bay Briggs konuşmaya başlayınca hemen sustular. Bir av köpeğinin dertli, ciddi gözleri vardı bu adamda; göz altları ve yanağındaki kat kat deriler aynı av köpeğinkine gibi sarkıyordu, konuştuğu zaman gerdanı hopladı.

"Daireden ne çalınmış?"

Santini omuz silkti. "Gördükleri kadarıyla hiçbir şey. Kız hiçbir şeyin eksik olmadığını iddia ediyor, bilmesi de lazım. Oda didik didik edilmiş ama anlaşılan, hırsız işini bitiremeden yakalanmış, sonra da panik içinde kaçmış. Olmayacak

şey değil."

Bay Briggs bunu tarttı ve başka soru sormadı. Başkaları sordular ve Santini bilinenleri anlattı. Bay Briggs bir süre düşündü, sonra parmağını kaldırarak adamları susturdu.

"Görünüşe bakılırsa cinayet kaza eseri olmuş, bu durumda bizim için hiçbir önem arzetmiyor. Mike'ın görevini üstlenecek birine ihtiyacımız var – ne var, Yargıç?" diye sordu müdahaleye kaşlarını çatarak.

Santini terliyordu. İş bir an önce hallolsun da evine gitsin istiyordu, saat biri geçmişti ve yorgundu. Bu saatlere kadar oturamıyordu artık. Ama değinmesi gereken bir nokta vardı, önemli olabilirdi ve sonradan fark edilip de kendisinin bunu bildiği ve bir şey söylemediği ortaya çıkarsa... en iyisi söyleyip kurtulmaktı.

"Size söylemem gereken bir şey daha var. Belki bir anlamı var, belki yok, ama elimizdeki bütün bilgileri göz önüne almamız gerektiği kanısındayım..."

"Lafı geveleme, Yargıç," dedi Bay Briggs soğukça.

"Evet, tabii. Penceredeki bir iz. Şöyle ki, bütün bodrum pencerelerinin iç kısmı tozla kaplı ve ötekilerin hiçbirine dokunulmamış. Ama zorlanarak açılan pencerede, ki katilin binaya buradan girdiğini farzedebiliriz, tozun üstüne bir şekil çizilmiş. Bir kalp."

"Buda ne demek oluyor?" diye hırladı dinleyicilerden biri.

"Senin için bir anlamı olmayabilir, Schlacter, çünkü sen Alman asıllı bir Amerikalı'sın. Bakın, bunun bir anlamı olduğuna dair bir garantim yok, sadece bir tesadüf de olabilir, anlamsız, öylesine bir şey. Ama sırf kayda geçsin, herkesçe bilinsin diye söylüyorum, kalp kelimesinin İtalyanca'sı *cuore*'dir."

Odanın atmosferi bir anda değişti, elektriklendi. Adamların bazıları doğruldu, kıpırdaşan vücutların hışırtısı doldurdu odayı. Bay Briggs kıpırdamadı ama gözleri kısıldı. "Cuore," dedi yavaşça. "Bu şehre el atmaya kalkışacak cesareti olduğunu sanmıyorum."

"Newark onu yeterince meşgul ediyor. Buraya gelmeye kalktığında bir sefer eli yandı, bir daha deneyemez."

"Olabilir. Ama duyduğuma göre aklı başında değilmiş. LSD kullanıyormuş. Her şey mümkün..."

Bay Briggs öksürdü ve hepsi bir anda sustular. "Bunu araştırmamız lazım," dedi. "Cuore bizim çöplüğümüze taşınmaya mı kalkıyor, yoksa biri onun adını kullanarak ortalığı karıştırmaya mı çalışıyor, öğrenmemiz lazım. Yargıç, polisin soruşturmaya devam etmesini sağla."

Santini gülümsedi ama parmakları masanın altında sıkı sıkıya birbirine kenetlenmişti. "Hayır demiyorum, bilesin, yapamaz da demiyorum ama çok zor olacak. Polisin elinde yeterince eleman yok, etraflı bir soruşturma için personelleri çok az. Baskı yapmaya kalkarsam sebebini öğrenmek isteyecekler. İyi bir cevap bulmam gerekecek. Bu işe bazı adamları koşabilirim, birkaç telefon edebilirim ama yeterince baskı yapabileceğimizi sanmıyorum."

"Belki *sen* yapamazsın, Yargıç," dedi Briggs en alçak sesiyle. Santini'nin elleri titremeye başlamıştı. "Hiç kimseden imkânsız yapmasını isteyemem. Bu işi ben hallederim. Şahsen yardımlarını isteyebileceğim bir iki kişi var. Neler dönüyor bilmek istiyorum, o kadar."

8

Sıcaklık ve koku açık pencereden içeri süzülüyordu; şehrin sesi, ısrarla kıyıya çarpan dalgalar gibi yükselip alçalan çöksesli bir gürültüydü, sonsuz bir gökgürlemesi. Bu arka planın arkasından aniden bir cam kırılması ve metalik bir şangırtı sesi geldi; insanlar bağırıştı, birisi uzun bir çığlık attı.

"Ne? Ne oluyor...?" diye homurdandı Solomon Kahn yatağın üstünde kıpırdanıp gözlerini ovuşturarak. Serseriler, hiç susmak bilmezler, bırakmazlar ki biraz kestirsin insan. Ayağa kalktı, pencereye gitti ama bir şey göremedi. Hâlâ bağırıyorlardı, gürültünün sebebi ne olabilirdi? Bir yangın merdiveni daha mı kırılmıştı acaba? Bu sık sık olan bir şeydi; iğrenç bir fotoğraf çekmişlerse TV'de bile gösterirlerdi. Hayır, herhalde

ondan değildi, çocuklar cam filan kırıyorlardı yine. Güneş binalarının arkasından batmıştı ama hava hâlâ sıcak ve bunaltıcıydı.

"Ne boktan hava," diye mırıldandı lavaboya giderken. Yerdeki tahtalar bile çıplak tabanlarını yakıyordu. Biraz suyla terini sildi, sonra TV'yi açıp Müzik-Zaman kanalına getirdi. Odayı bir caz müziği doldurdu ve ekran 18:47'yi gösterdi, altında da daha küçük rakamlarda 6:47 – hayatlarını yirmi dört saatlik zamanı öğrenmeden geçiren bütün gerizekâlılar için. Yediye geliyordu, Andy bugün gündüz nöbetindeydi, yani altıda işi bırakmış olması lazımdı, gerçi hiçbir zaman vaktinde çıkmıyorlardı. Neyse, yemeği hazırlamalıydı.

"Ordu bana onbeş bin papellik uçuş teknisyenliği eğitimi ni bunun için vermiş," dedi ocağı okşayarak. "Şimdiye kadar yaptıkları en iyi yatırımdır." Ocak, hayata bir gaz ocağı olarak başlamıştı, bunu havagazı borularını kapattıkları zaman tüpgaza çevirmiş, tüpgaz malzemesi bittiği zaman da içine elektrikli bir ısıtıcı monte etmişti. Elektrik zırt pırt kesilir olunca – hem de pahalılaşınca– yemek pişirmek için, herhangi bir ateş alır sıvıyı yakabilecek alevli bir basınçlı tüp yapmıştı. Bu, gazyağı, metanol, aseton ve çeşitli diğer yakıtları tüketerek birkaç yıl başarılı olarak çalışmıştı, sadece uçak yakıtında biraz duraklamıştı – o da, alevi ayarlayayım derken alev harlamış ve duvarın bir yerini kömüre çevirmişti. Son adaptasyonu çok basitti, çok da moral bozucu. Ocağın arkasında bir delik açmış, tuğla duvara da başka bir delik açarak burdan dışarı bir baca uzatmıştı. Ocağın içindeki ızgaranın üstünde katı yakıtla bir ateş yakınca, ısı, üzerindeki izole kısımdaki bir açıklıktan geçip ön halkaya ulaşıyordu.

"Küller bile balık gibi kokuyor," diye şikâyet etti, bir önceki günden kalma tozumsu kül tabakasını süpürürken. Bunları pencereden aşağı silkince gri bir bulut gibi yayıldılar, aynı anda aşağı katın penceresinden bir bağırtı geldi. "Hoşunuza gitmedi mi?" diye o da onlara bağırdı. "Öyleyse uyuz çocuklarınıza TV'yi bütün gece bağırtmamalarını tembih edin, o zaman belki külleri üstünüze atmaktan vazgeçerim."

Bu ufak tablo onu neşelendirmişti, isimsiz caz bestesinden sonra çalmaya başlayan *Fındıkkıran Sui*’ne mırıldanarak eşlik etti – ama birden bir hışırtı oldu, müzik bir parazit patlamasıyla kesildi. Ağzında küfürler geveleyerek TV’ye koştu ve yumruğuyla küt diye yan tarafına vurdu. Bu, hiçbir işe yaramadı. Parazit devam ediyordu, çareyi TV’yi kapatmakta buldu. Ocağı yakmak için eğildiğinde hâlâ kızgın kızgın söyleniyordu.

Sol, ızgaranın üstüne üç tane yağlı, gri deniz kömürü parçası koydu ve emektar Zippo çakmağını almak için rafa uzandı. İyi çakmakmış ama, taa ne zaman Ordu Kooperatifi’nden almıştı – en az elli yıl önce. Tabii o zamandan bu yana parçaların çoğu yenilenmişti, ama artık böyle çakmaklar yapmıyorlardı. Artık hiç çakmak yapmıyorlardı. Deniz kömürü çatırdadı ve ateş aldı, ufak mavi bir alevle yanmaya başladı. Kokuyordu –balık kokusu– şimdi elleri de kokacaktı: gidip yıkadı. Sözde bu zımbırtı, alkol fabrikasında fermentasyon fiçilerinden kalma selüloz artıklarından yapılıyordu, sonra kurutuluyor, yanması için de düşük kaliteli plankton yağına batırılıyordu. Ama aslında, işleme fabrikalarındaki kurutulmuş ve sıkıştırılmış balık iç organlarından yapıldığına dair söylentiler vardı, o da doğru olsun olmasın, resmi açıklamadan çok bu açıklamaya inanmayı tercih ediyordu.

Minyatür serası, pencerenin önündeki sandıkta güzelce büyüyordu. Son adaçayını da koparıp kuruması için masanın üstüne yaydı, sonra plastik örtüyü kaldırıp soğanlar ne durumda diye baktı. Neredeyse büyümüşlerdi, yakında konserve yapılmaya hazır olurlardı. Ellerini yıkamak için lavaboya gittiğinde aynada sakalını inceledi.

"Kırılmak ister, Sol," dedi aynadaki yansısına. "Ama hava neredeyse karardı, onun için sabaha kadar bekleyebilir. Yine de, akşam yemeği için giyinmeden önce biraz tarasan iyi olur." Sakalını birkaç kere taradı, sonra tarağı bir kenara atıp gardroptan bir şort almaya gitti. Şort, yıllar önce, bir yazlık Ordu üniformasının pantolonuydu; o zamandan beri kesilmiş, yamanmış, o pantolondan başka her şeye benzemişti.

Tam şortu giyiyordu ki biri kapıya vurdu. "Eveet," diye bağırdı, "kim o?"

"Alcover Elektronik," diye geldi boğuk cevap.

"Öldün veya dükkânın filan yandı sanmıştım," dedi Sol kapıyı açarken. "Televizyonu acilen tamir edeceğini söylemenin üstüne iki hafta geçti – üstelik ödemeyi peşin yaptığım halde."

"Elektronun gidişatı böyle, ne yapalım," dedi uzun boylu tamirci sakin sakin, valiz büyüklüğündeki alet kutusunu masanın üstüne koyarak. "Televizyonun eski, parçaları yıpranmış, tüpü bitmiş. Ben ne yapabilirim? Bu tüpten artık yapmıyorlar, zaten yapsalar da alamazdım, çünkü öncelik listesinde olurdu. Konuşurken elleri çalışıyordu; TV'yi masanın üstüne indirip arkasındaki vidaları sökmeye başladı. "Peki bu aleti nasıl tamir edeceğim? Greenwich Caddesi'ndeki radyo parçacılarına gidip bir iki saat etrafı kolaçan etmem gerekti. Tüpü alamadığıma göre iki transistörle bir ekmek tahtası aldım, bunları bir devreye bağlarım, aynı işi görür. Kolay değil anlayacağın."

"Kalbim parçalandı," dedi Sol tamirci televizyonun arkasını söküp tüpü dışarı çıkarırken şüpheli gözlerle onu süzerek.

"İşi bitmiş," dedi adam tüpe sert sert bakıp sonra da alet kutusunun içine atarak. Üst çekmecedен, üzerine birkaç ufak parça iliştirilmiş olan ince bir plastik dikdörtgen aldı ve bunu TV devresine bağlamaya başladı. "Her şey derme çatma," dedi. "Eski aletlerin parçalarını daha da eski aletleri çalıştırmak için kullanmak zorundayım. Hatta lehim elde etmek için bazılarını eritmek zorundayım. İyi ki memlekette en az iki milyar televizyon var, son partilerden çoğunun da devreleri sağlam." Televizyonu açtı, oda birden müzikle doldu. "Borcun işçilik için dört D."

"Düzenbaz!" dedi Sol. "Zaten otuz beş D verdim..."

"O parçalar içindi, işçilik ayrı. Hayatın küçük lükslerinden yararlanmak istiyorsan, bedelini ödemeye hazır olman lazım."

"Tamirciye ihtiyacım var," dedi Sol parayı uzatarak, "ama

felsefeye hiç ihtiyacım yok. Hırsızın tekisin."

"Kendimi bir elektronik mezar hırsızı olarak addetmeyi tercih ederim," dedi adam, banknotları cebine atarak. "Hırsız görmek istiyorsan, radyo parçacılarına ödediğim paraları görmen lazım." Alet kutusunu omuzladı ve gitti.

Saat sekize geliyordu. Tamirci işini bitirip gittikten birkaç dakika sonra kilitte bir anahtar döndü ve Andy yorgun argın ve ter içinde içeri girdi.

"Kıçın yere yapışıyor," dedi Sol.

"Benimki gibi bir gün geçirirsen seninki de yapışır. Bir ışık yaksana, burası zindan gibi." Pencerenin yanındaki sandalyeye çöküp, geriye kaykıldı.

Sol, odanın ortasında asılı duran ufak, sarı ampülü yaktı, sonra buzdolabına gitti. "Bu gece Gibson yok, biraz daha verimut yapana kadar verimutu kısıtlıyorum. Kışniş, süsen kökü ve diğerleri var ama önce biraz adaçayı kurutmam lazım. O olmadan bir şeye benzemez." Buzlu bir sürahi çıkarıp dolabı kapattı. "Ama biraz su soğuttum, içine de azıcık alkol kattım, dilini uyuşturur, suyun tadını almazsın, hem de sinirlere iyi gelir."

"Ver bakalım!" Andy içkiyi tattı ve gönülsüzce gülümsedi. "Sana çattığım için kusura bakma; berbat bir gün geçirdim, arkası da gelecek." Havayı kokladı. "Ocakta ne pişiyor?"

"Ev ekonomisinde yeni bir tecrübe – Sosyal Yardım karteleri ile satın alması da bedava. Belki farkında değilsin ama yiyecek bütçemiz son fiyat artışlarından sonra iyice nanay oldu." Bir kavanoz açıp Andy'ye içindeki kahverengi tozumsu maddeyi gösterdi. "Hayırsever hükümetimizce sağlanan yeni bir mucize madde, adı da ener-JI – iğrenç derecede tatlı bir isim değil mi? İçinde vitaminler, mineraller, protein, karbonhidrat..."

"Tat haricinde her şey var yani?"

"Öyle gibi bir şey. Yulaf ezmesinin içine kattım, herhalde bir zararı dokunmaz çünkü yulaf ezmesinden gına gelmeye başladı. Bu ener-JI zımbırtısı son bilim harikamız olan plankton balinasının bir ürünü."

"Neyin ürünü?"

"Hiç kitap okumadığımı biliyorum – televizyon da mı seyretmiyorsun? Bir saatlik bir program koydular geçenlerde. Bir atom denizaltısı bozması, balina gibi denizin altında dolaşıyor ve plankton emiyor, koca balinaların bu mikroskopik deniz yaratıklarıyla beslendiğini duyunca hiç şaşırma. Yani son kalan üç balina. En küçük hayat türleri en büyüklerini besliyor; bunda bir ders var ama ne. Her neyse, planktonlar emiliyor, bir süzgece toplanıyor, su dışarı atılıyor, plankton ufacık kuru parçalar halinde sıkıştırılıp denizaltında depo ediliyor, depolar dolunca da geri gelip yükünü boşaltıyor. Onlar da plankton parçacıklarını evine çevire bu ener-JI zimbirtısını üretiyorlar."

"Aman Allah, eminim balık gibi bir tadı vardır."

"Şikâyet etme," diye iç geçirdi Sol, sonra da yulaf ezmesini dağıttı.

Sessizce yediler. Ener-JI'li yulaf ezmesi zannetikleri kadar kötü değildi ama çok da iyi sayılmazdı. Sol yemeği bitirir bitirmez alkol-su karışımını içip yemeğin tadını ağzından silmeye çalıştı.

"Neymiş bu arkası daha gelecek olan iş?" diye sordu. "Bugün çift mesai mi yaptıldılar?"

Andy pencereye gitti; güneş batınca, nemli sıcaklığa biraz temiz hava karışmıştı. "Öyle gibi, bir süre özel görev yapacağım. Hani bir cinayet vakasından bahsetmiştim ya?"

"Koca Mike düzenbazı mı? Kim hallettiyse insan ırkına hizmette bulunmuş."

"Bence de. Ama politikacı dostları var, bir iki ip çektiler, ve polis şefi başçavuşa şahsen telefon edip soruşturmanın başına tam gün birini koyup katili bulmasını istedi. Raporun üstünde benim adım vardı, onun için benim başıma patladı. Grassy, kendisi tatlı bir beladır, bunu bana tam paydos edeceğim sırada söyledi. İş başıma sardı, ve hemen bu gece işe başlamamı şiddetle tavsiye etti. Yani şimdi," dedi, ayağa kalktı ve gerindi.

"İyi olur ama, değil mi?" diye sordu Sol, sakalını okşayarak. "Bağımsız bir pozisyon, kendi kendinin patronu olur-

sun, istediğin saatte çalışırsın, şana şerefe garkolursun."

"En kısa zamanda bir cevap bulamazsam garkolacağım şey o olmayacak. Herkesin gözü üzerimde, baskı yapıyorlar. Grassy, katili bir an önce bulmazsam, tekrar üniforma giyip Gemikent'te devriyeye yollanacağımı söyledi."

Andy odasına girdi ve büronun alt gözündeki asma kilidi açtı. Burada yedek cephanesi vardı, özel kâğıtlar ve el feneri dahil birkaç ekipman. Sıkma-jeneratör tipindeki fener, dene-yince bayağı kuvvetli bir ışık verdi.

"Şimdi nereye?" diye sordu Sol odadan çıkınca. "Batakha-neyi mi teftiş edeceksin?"

"İyi ki polis değilsin, Sol. Senin cezai soruşturma bilginle suç başını alır giderdi bu şehirde."

"Benim yardımım olmadan da fena gitmiyor yani."

"... ve hepimizi yatağımızda öldürürlerdi. Teftiş filan yok. Kızla konuşacağım."

"İş şimdi ilginçleşmeye başladı. Hangi kız diye sorabilir miyim?"

"Shirl adlı bir kız. Okkalı. Koca Mike'ın kız arkadaşymış, onunla yaşıyormuş, ama herifi hakladıklarında apartmanda değilmiş."

"Belki asistana ihtiyacın olur. Gece mesaisinde iyiyimdir."

"Heyecanlanma, Sol, eline geçersen ne yapacağını bilmezsin. Kız bizim ligde oynamıyor. Bileklerine biraz soğuk su bastır ve uyumaya bak."

Andy el fenerini kullanarak karanlık merdivendeki çöp ve diğer tuzaklardan kaçındı. Dışarıda, kalabalık ve sıcaklık değişmemişti – gece gündüz sokakları dolduran ebedi bir varlık. Hepsini silip süpürecek bir yağmur için dua ediyordu ama hava raporu hiç umut verici değildi. *Aynen devam edecek.*

Chelsea Park'ta Charlie kibar bir "İyi akşamlar efendim" ile kapıyı açtı. Andy asansöre doğru yürüdü, sonra fikrini değiştirdi ve asansörün önünden geçerek merdivenlere yöneldi. Pencereye ve bodruma hava karardıktan sonra bir göz atmak istiyordu, hırsız içeri girdiğindeki haliyle görmek için. Tabii binaya *bu* şekilde girdi ise. Katili bulma görevi ciddi ciddi

kendine verildiği için vakanın bütün detaylarını daha derinden araştırması, olayı yeni baştan ince ince kurgulaması gerekiyordu. Hiç kimse görmeden dışarıdan pencereye ulaşmak mümkün müydü? Eğer değilse, iş içeriden yapılmış demekti, yani bina görevlilerini ve kiracıları teker teker gözden geçirmek zorundaydı.

Durdu, sessizce tabancasını çıkardı. Bodrumun yarı-açık kapısından bir el fenerinin ışığını görmüştü. Işık, zorla açılan pencerenin bulunduğu odadan geliyordu. Yavaşça öne yürüdü, kumlu beton zemine dikkatle basıyordu ki ayakları ses çıkarmasın. İçeri girince, ilerideki duvarın dibinde birini gördü, el fenerini sıra sıra pencerelerin üstünde gezdiriyordu. Sarı ışıktan yansıyan bir siluet. Işık bir sonraki pencereye gitti, oynaştı ve toza çizilmiş kalbin üstünde durdu. Adam eğilip pencereyi inceledi, buna öylesine dalmıştı ki Andy'nin arkasına kadar geldiğini duymadı bile.

"Kıpırdama – sırtındaki bir tabancadır." dedi Andy ve tabancasıyla adamı dürtükledi. El feneri yere düştü ve kırıldı; Andy küfretti, kendi ışığını çıkartıp sıkarak ortalığı tekrar aydınlattı. Işıktaki yaşlı bir adamın yüzü çıktı meydana, ağzı dehşetle açılmış, cildi gümüşsü saçı kadar solgun. Adam duvara yaslandı, nefes almaya çalışıyordu, Andy tabancayı kılıfına geri koyup adamın kolunu tuttu, adam duvardan yavaşça kayıp yere oturdu.

"Şok... çok ani oldu..." diye geveledi. "Bunu yapmamalısın... kimsin sen?"

"Ben bir polis memuruyum. Sen kimsin – ve burada ne yapıyorsun?"

Andy çabucak adamın üstünü aradı, silahı yoktu.

"Ben... bir hükümet memuruyum... kimliğim burda." Cüzdanını çıkarmaya uğraştı, Andy elinden alıp açtı.

"Yargıç Santini," dedi, el fenerini kimlik kartından adamın yüzüne çevirerek. "Evet, seni mahkemede görmüştüm. Burası bir yargıç için acayip bir yer değil mi?"

"Münasebetsizlik etme, genç adam." İlk tepkisi geçmiş, Santini yine kontrolü eline almıştı. "Kendimi, bu bağımsız

eyaletin kanunları hakkında bilgili addderim ve şu durum için geçerli bir kanun olduğunu hatırlamıyorum. Yetki sınırını aşmamamı tavsiye ederim..."

"Bu bir cinayet soruşturması, siz de delillerde tahrifat yapıyor olabilirsiniz, Yargıç. Bu da sizi içeri atmaya yetecek kadar yetki verir bana."

Santini el fenerinin ışığına doğru gözlerini kırıştırdı, kendini yakalayanın sadece bacaklarını görebiliyordu; haki rengi pantolon vardı üzerinde, mavi üniforma değil. "Detektif Rusch sen misin?" diye sordu.

"Evet, benim," dedi Andy şaşkın şaşkın, yargıcın yüzünde parlayan ışığı indirdi. "Bu olay hakkında ne biliyorsunuz?"

"Bunu sana memnuniyetle anlatırım, evlat, yeter ki yerden kalkayım ve sohbetimiz için daha rahat bir yer bulalım. Niçin Shirl'ü ziyaret etmiyoruz? Bayan Greene'le tanıştın herhalde? Orası biraz daha serin olur, içeri girer girmez bütün bildiklerimi sana memnuniyetle anlatırım."

"Hadi öyle olsun bakalım," dedi Andy, yaşlı adamın ayağa kalkmasına yardım ederek. Yargıç kaçacak değildi, hem davayla resmi bir bağlantısı olabilirdi. Yoksa soruşturma görevi verilen detektifin Andy olduğunu nasıl bilebilirdi? Bu, polis işinden çok politik bir işe benziyordu, onun için adımını dikkatli atmakta fayda vardı.

Bodrum katından asansöre bindiler, Andy'nin çatık kaşları, asansörcünün meraklı ifadesini silmeye yetti. Yargıç daha iyiceydi ama yine de koridor boyunca Andy'nin koluna yaslandı.

Shirl kapıyı açtı. "Yargıç – bir şey mi oldu?" diye sordu gözleri iri iri açılarak.

"Yok bir şey, canım, sadece biraz sıcaklık, biraz yorgunluk, eh, günden güne de yaşıyoruz." Doğruldu, ama bunu yaparken çektiği güçlüğü gizleyerek Andy'den uzaklaşıp hafifçe kızın koluna girdi. "Dışarıda Detektif Rusch ile karşılaştım, o da beni yukarı çıkarma nezaketinde bulundu. Şu soğutucunun serin nefesine biraz daha yaklaşırsam ve bir dakika dinlersem kendime gelirim..." İçeri girdiler, Andy de arkaların-

dan.

Kız hakikaten insanın göz zevkini okşuyordu, bir TV dizisinden çıkma gibi giyinmişti. Elbisesi lame gibi parlayan bir kumaştandı – ama aynı zamanda yumuşak görünüyordu. Kolsuzdu, yakası açıktı, sırtı daha da açıktı, beline kadar iniyordu. Kızın saçı, parlak koyu kırmızı bir dalga halinde omuzlarına dökülüyordu. Yargıç da göz ucuyla kıza bakıyordu kanapeye doğru yürürken.

"Seni rahatsız etmiyoruz ya Shirl?" diye sordu. "Giyinmiş kuşanmışsın bu gece. Dışarı mı çıkıyorsun?"

"Yoo," dedi, "evde yalnızım. Doğrusunu isterseniz, kendime biraz moral vermeye çalışıyorum. Bu elbiseyi daha önce hiç giymemiştım, yeni bir şey, naylon sanırım, içinde ufak metal tanecikleri var." Bir yastık kabartıp Yargıç Santini'nin başının arkasına koydu. "Size içecek soğuk bir şey verebilir miyim? Ya size, Bay Rusch?" Onu sanki yeni görüyordu, Andy sessizce başıyla evet dedi.

"Harika bir öneri." Yargıç iç çekip arkasına yaslandı. "Alkollü bir içki, mümkünse."

"Tabii, barda bir sürü şey var, ben içmiyorum." Kız mutfağa girince Andy Santini'nin yakınına oturup alçak bir sesle söze başladı.

"Bodrumda ne yaptığınızı ve adımı nerden bildiğinizi anlatacaktınız."

"Çok basit..." Santini mutfağa bir göz attı ama Shirl meşguldü, onları duyamazdı. "O'Brien'in ölümünün belli bazı, nasıl diyeyim, politik dallanmaları var ve kaydedilen ilerlemeleri takip işi bana verildi. Ben de tabii bu dava için seni görevlendirdiklerini öğrendim." Gevşedi ve ellerini yuvarlak göbeğinin üstünde kavuşturdu.

"Bu sorunun bir yarısının cevabı," dedi Andy. "Peki bodrumda ne yapıyordunuz?"

"Burası serin, dışarıda durduktan sonra neredeyse soğuk bile denebilir. Gayet ferah. Bodrum penceresindeki toza çizilmiş kalp şeklini fark etmiş miydin?"

"Tabii. Onu bulan benim."

"Bu kalp çok ilginç. Cuore adında birini duydun mu hiç, duymuş olman lazım çünkü sabıkası var."

"Nick Cuore mi? Newark'taki yolsuzluklara bulaşmaya çalışan adam?"

"Ta kendisi. 'Bulaşmaya çalışan' demek doğru olmaz fakat, 'başında' demek daha doğru. Çünkü orayı ele geçirdi bile ve öyle hırslı bir adam ki gözlerini şimdi de New York'a çeviriyor."

"Bütün bunlar ne demek oluyor?"

"*Cuore* güzel bir İtalyanca kelimedir. Kalp anlamına gelir," dedi Santini, Shirl elinde bir tepsiyle odaya girerken.

Andy otomatik olarak teşekkür ederek içkiyi aldı, onların ne konuştuklarını duymuyordu bile. Kendilerine neden bu kadar baskı yapıldığını şimdi anlıyordu. Bu, bir acıma hissinden kaynaklanmıyordu, O'Brien'in öldüğüne kimsenin almadığı yoktu, bu cinayetin *sebebi* idi önemli olan. Cinayet görüldüğü gibi canice bir kaza mıydı? Yoksa Cuore'den "New York'a yaklaşıyorum" uyarısı mı? Ya da bu cinayet, kendini korumak için suçu Cuore'nin üstüne atmaya çalışan mahalli birinin güç gösterisi miydi? Spekülasyona girdin mi ihtimaller giderek çoğalıyordu, doğruyu öğrenmenin tek yolu katili bulmaktı. Bu işle ilgilenen kişiler birkaç ip çekmiş, bunun sonucunda da tam gün görevi doğmuştu. Raporlarını çok sayıda kişi okuyor ve sabırsızca bir sonuç bekliyor olmalıydı.

"Pardon," dedi, kızın kendisine bir şey söylediğini fark ederek. "Aklım başka yerdeydi, ne dediğinizi duymadım."

"İçki iyi mi diye sordum sadece. Hoşunuza gitmediyse başka bir şey hazırlayabilirim."

"Yo, bu güzel," derken bütün bu zaman zarfınca bardağı elinde tutmuş öylece bakakaldığını fark etti. Bir yudum aldı, sonra bir yudum daha. "Hem de bayağı güzel. Nedir?"

"Viski. Viski soda."

"İlk defa içiyorum." Bir şişe viskinin ne kadar tutacağını hatırlamaya çalıştı. Tahıl sıkıntısı yüzünden artık hiç yapılmıyor gibi bir şeydi, depo edilmiş malzeme yıldan yıla azalıyor ve fiyatlar artıyordu. Şişesi en az 200 D, belki de daha fazla

ederdi.

"Bu değdi doğrusu, Shirl," dedi Santini, boş bardağını koltuğun koluna yapıştırarak, "nazik misafirperverliğin için de canı gönülden teşekkür ederim. Artık kalksam iyi olur, Rosa beni bekliyor, ama önce bir şey rica edebilir miyim?"

"Tabii, Yargıç, nedir?"

Santini yan cebinden bir zarf alıp açtı, içinden bir avuç fotoğraf çıkarttı. Andy oturduğu yerden bunların farklı adamların resimleri olduğunu gördü. Santini birini Shirl'e uzattı.

"Bir trajedi," dedi Santini, "Mike'ın başına gelen bir trajedi idi. Hepimiz elimizden geldiğince polise yardım etmek istiyoruz. Bunu sen de istiyorsun, Shirl, biliyorum, onun için şu resimlere bir bak, belki tanıdığın biri çıkar."

Kız birinci resmi aldı, baktı, kaşlarını çatarak dikkatini topladı. Andy yargıcın tekniğine hayran kalmıştı. Bir sürü laf etmiş ama aslında pek bir şey söylememişti, buna rağmen kızın yardım etmesini sağlamıştı.

"Hayır, onu daha önce gördüğümü sanmıyorum," dedi.

"Hiç buraya geldi mi, veya sen Mike ile beraberken onunla hiç karşılaştınız mı?"

"Hayır, buraya hiç gelmediğinden eminim. Sokakta filan gördün mü diye soruyorsunuz sandım."

"Ya ötekiler?"

"Hiçbirini daha önce görmedim. Yardım edemeyeceğim, kusura bakmayın."

"Olumsuz da olsa bilgi bilgidir, hayatım." Fotoğrafları Andy'ye uzattı, en üsttekini tanıdı Andy, Nick Cuore idi. "Ötekiler?" diye sordu.

"İş arkadaşları," dedi Santini derin koltuktan yavaşça kalkarken.

"Bunlar bir süre bende kalsın," dedi Andy.

"Tabii. İşine yarayabilir."

"Hemen gidiyor musunuz?" diye itiraz etti Shirl. Santini gülümsedi ve kapıya yöneldi.

"Yaşlı bir adamın kusuruna bakma hayatım. Burada kalmak ne kadar hoşuma gitse de, bu günlerde saatlerime dikkat

etmem gerekiyor. İyi geceler, Bay Rusch – iyi şanslar."

"Kendime bir içki hazırlayacağım," dedi Shirl yargıcı uğurladıktan sonra. "Sizinkini de tazeleyeyim mi? Görevde değilseniz tabii."

"Görevdeyim, üstelik son on dört saattir, onun için artık görevle içki karışsa da fark etmez. Beni rapor etmezseniz tabii."

"Ben gammaz değilim!" Gülümsedi; karşı karşıya oturdukları zaman, Andy haftalardır kendini bu kadar iyi hissetmediğini düşündü. Başının ağrısı geçmişti, terlemiyordu ve içkinin tadı hatırladığı her şeyden daha iyiydi.

"Soruşturmayı bitirdiniz sanmıştım," dedi Shirl. "Bana öyle demiştiniz."

"Ben de öyle sanıyordum ama işler değişti. Bu davanın çözümüne ilgilenen çok kişi var. Yargıç Santini gibi insanlar bile ilgileniyor."

"Mike ile beraber olduğum sürece bu kadar önemli bir kişi olduğunu düşünmemiştim."

"Hayattayken değildi sanırım. Önemli olan ölümü, daha doğrusu ölümünün sebepleri – sebebi varsa tabii."

"Polisin bu apartmandan hiçbir şey taşınmasını istemediği doğru mu?"

"Evet, şimdilik. Her şeyi incelemem lazım, özellikle kâğıtları. Neden sordunuz?"

Shirl gözlerini bardağına dikmiş, bardağı iki eliyle sıkı sıkı tutuyordu. "Bugün Mike'ın avukatı geldi, her şey kız kardeşinin söylediği gibi aşağı yukarı. Giysilerim, şahsi eşyalarım hariç başka hiçbir şey bana ait değil. Fazla bir şey beklemiyordum zaten. Ama kira ağustos sonuna kadar ödenmiş..." dü-rüstçe Andy'ye baktı, "mobilyalar burda kalacaksa, ben de o zamana kadar kalabilirim."

"Bunu istiyor musunuz?"

"Evet," dedi, o kadar.

Kız iyi kız, diye düşündü Andy. Lütuf filan istemiyor, gözyaşı filan da yok. Kâğıtlarını masaya diziyo-r, o kadar. Neden olmasın ki? Benim cebimden para çıkmayacak ya. Neden ol-

masın?

"Oldu farzedin. Çok ağır çalışan bir apartman arayıcısıyım, bunun kadar büyük bir daireyi doğru dürüst aramak da tam 31 Ağustos gece yarısına kadar sürer. Eğer şikâyet gelirse onları Üçüncü Derece Detektif Andrew Fremont Rusch, 12-A Mıntıkası'na havale edersiniz. Ben de ilgili şahıslara kaybolmalarını söylerim."

"Bu harika!" dedi Shirl neşeyle ayağa fırlayarak. "Bunun şerefine bir içki daha içmemiz lazım. Doğrusunu isterseniz, daireden bir şeyler satmayı hiç düşünmedim, hiç hoş bir şey değil, hırsızlık gibi olur. Ama şişeleri bitirmekte bir sakınca görmüyorum. O kız kardeşi olacak kadına bırakmaktan iyidir."

"Tamamen aynı fikirdeyim," dedi Andy, yumuşak yastıklara kaykılarak; kız bardaklarını mutfığa götürürken narin ve cazip hareketini seyretti. Hayat bu işte, diye düşündü ve kendi kendine pis pis sırttı, soruşturmanın canı cehenneme. Hiç değilse bu gece. Koca Mike'ın içkilerini içip kanapesinde oturacağım ve bir geceliğine de olsa polislik görevimi unutacağım.

"Hayır, ben Lakeland, New Jersey'liyim," dedi kız, "ben çocukken bu şehre taşınmışız. Stratejik Hava Komutanlığı, Mach-3 uçakları için şu ekstra uzun pistleri yapıyordu, onun için evimizi ve civardaki bütün evleri satın alıp yıktılar. Babamın en sevdiği hikâyesidir, hayatını nasıl mahvettiklerini anlatmaya bayılır, o zamandan beri Cumhuriyetçiler'e hiç oy vermedi, ölürüm de vermem der."

"Ben de burada doğmadım," dedi Andy ve içkiden bir yudum aldı. "California'dan geldik, babamın bir çiftliği vardı..."

"Öyleyse bir kovboysun!"

"Öyle çiftlik değil, meyva ağaçları, Imperial Vadisi'nde; oradan ayrıldığımızda ufacak çocuktum, doğru dürüst hatırlamıyorum bile. Bütün bu vadilerdeki çiftçilik suyla yapılıyordu – kanallar, pompalar. Babamın çiftliğinde de pompa-

lar vardı; jeologlar, fosil suyu, yani binlerce yıldır yerin altında bulunan suyu kullandığını söylediklerinde pek önemse-memişti. Eski su da bir, yeni su da bir, ikisi de ürünü büyütür, diye konuştuğunu hatırlıyorum. Ama toprağın altına yeni su ya çok az karışıyordu ya da hiç karışmıyordu ki, bir gün fosil suyu tükendi ve pompalar kurudu. Hiç unutmam, bütün ağaçlar ölmüştü, ve biz hiçbir şey yapamadık. Babam çiftliği kaybetti, New York'a geldik, Moses Tüneli'nin inşaatında çalışmaya başladı."

"Benim hiç albümüm yok," dedi Andy.

"Kızlar yapar daha çok." Kanapeye yanma oturdu, sayfaları çevirmeye başladı. Önde çocuk fotoğrafları, bilet koçanları, programlar vardı ama Andy bunların pek farkında değildi. Kızın ılık, çıplak kolu onunkine değişiyordu, albümün üzerine eğilince saçının kokusunu duydu. Epeyce içmiş olduğunu düşündü belli belirsiz, başını sallayıp albüme bakıyormuş gibi yapıyordu. Halbuki tek farkında olduğu şey kızdı.

"Saat ikiyi geçiyor, gitsem iyi olur."

"Biraz daha kofe istemez miydin?" diye sordu kız.

"Yok, sağol." Fincanı bitirdi ve dikkatle yere koydu. "Sabah gelirim, eğer sakıncası yoksa." Kapıya yöneldi.

"Ne sakıncası olacak," dedi kız, elini uzatarak. "Bu akşam burada kaldığın için de teşekkür ederim."

"Asıl benim teşekkür etmem lazım, hayatımda ilk defa viski içiyorum."

Elini sıkmak istedi, o kadar, iyi geceler demek. Ama her nasılsa, kızı kollarında buldu, yüzü saçma değişiyor, elleri sırtının yumuşak, kadifemsi cildine dokunuyordu. Onu öptüğü zaman kız şiddetle karşılık verdi; her şeyin yolunda olduğunu anladı o zaman.

Tertemiz, geniş yatakta yatarken, yanındaki ılık vücudun dokunuşunu, uyurken hafif hafif yanağını yalayan nefesini hissedebiliyordu. Soğutucunun hırıltısı gecenin sessizliğini sanki çoğaltıyor, bütün diğer sesleri kamufle ediyordu. Çok

fazla içtiğini şimdi daha iyi anlıyordu, karanlıkta gülümsedi. Ne olmuş yani? Ayık olsaydı, şimdi bulunduğu yere biraz zor gelirdi. Sabahleyin pişman olabilirdi ama şu anda bu, şimdiye kadar yaşadığı en güzel şey gibiydi. Kendini suçlu hissetmeye çalışsa bile hissedemiyordu; eliyle, sahip çıkarcasına kızın omuzunu tuttu, kız uykusunda kıpırdandı. Perdeler aralıktı, dışarıdan ay görünüyordu, uzak bir dost gibi. Her şey yolunda, dedi kendi kendine, her şey yolunda.

Ay pencereden içeri sızıyordu, gecenin karanlığını delen bir göz gibi, nefes aldırmayan sıcaklığın içinde bir meşale gibi. Billy Chung biraz uyumuştı ama ikizlerden biri kâbus görmüş onu uyandırmıştı, o zamandan beri uyanık yatıyordu. Ne olurdu adam banyoda olmasa... Billy başını bir o yana bir bu yana salladı, alt dudağını ısırды, yüzünün terlediğini hissedebiliyordu. Onu öldürmek istememişti ama artık öldüğüne göre adam umurunda değildi, kendini düşünüyordu. Onu yakaladıkları zaman ne olacaktı? Onu bulacaklardı, polis işi buydu, tekerlek demirini ölü adamın kafasından çıkaracaklar, laboratuvarlarında inceleyecekler, demiri ona satan adamı bulacaklardı... Baş, terden sıırılsıklam olan yastığında bir o yana bir bu yana döndü, dişlerinin arasından kısık, neredeyse sessiz bir inilti çıktı.

9

"Traş olmuşa pek benzemiyorsun, Rusch," dedi Grassioli her zamanki sinirli ses tonuyla.

"Zaten olmadım, başçavuş," dedi Andy, masadaki rapor destelerinden başını kaldırarak. Başçavuş, sekreter odasına giderken detektiflerin olduğu bölümün önünden geçmiş, gözüne Andy ilişmişti; oysa Andy onunla karşılaşmadan mıntıkadan ayrılmayı ummuştı. Hızla düşündü. "Bu akşam üstü Gemikent'te bazı ipuçlarını takip edeceğim, göze batmak istemedim. O civarda Allah bilir bir tane ustura yoktur." İdare

ederdi. İşin aslı şuydu ki, sabahleyin geç kalmıştı, Chelsea Park'tan doğruca buraya gelmiş ve traş olmaya fırsat bulamamıştı.

"İyi. Soruşturma nasıl gidiyor?"

Andy, sadece dün akşamdan beri üzerinde çalışmaya başladığını hatırlatmak istedi, ama sonra vazgeçti.

"Olayla ilgili bir tek olumlu şey öğrendim." Etrafına bakındı, yakınlarda hiç kimse yoktu, sesini alçaltarak devam etti.

"Teşkilata neden bu kadar baskı yapıldığını öğrendim."

"Neden?"

Başçavuş Nick Cuore ve adamlarının resimlerini karıştırırken, Andy de pencerenin üstündeki kalbin anlamını ve cina yetle ilgilenen adamların kimliğini anlattı.

"Pekâlâ," dedi Grassioli sözünü bitirdiğinde, "raporlarına bunları yazayım deme, Cuore'ye işaret eden ciddi bir şey bulmadıkça tabii, ama olan her şeyi bana anlatmanı istiyorum. Şimdi, kımıl da, burada yeterince zaman öldürdün."

Sıcaklık rekor derecedeydi. Günler geçiyor ama sıcak aynen devam ediyordu. Sokak, sıcak, pis bir hava teknesi gibiydi, öyle kıpırtısız ve kir, ter ve çürüme kokusuyla öyle doluydu ki solumak mümkün değildi. Fakat, sıcak dalgası başladığından bu yana ilk kez Andy bunun farkında değildi. Dün gece hâlâ inanılmaz ama capcanlı bir hatıra olarak gözünün önünden gitmiyordu. Deniyordu, yapacak bir sürü işi vardı ama Shirl'ün yüzü veya vücudu birden karşısına çıkıyor, havanın sıcaklığına rağmen, içini başka türlü bir sıcaklık duygusuyla dolduruyordu. Bu böyle olmayacaktı! Sağ yumruğunu avucuna hızla vurdu; yanından geçen insanların şaşkın bakışlarını görünce de gülümsedi. Onu tekrar görmeden önce yapılacak bir sürü şey vardı.

Chelsea Park'ın arkasında, kale hendeğinin kenarındaki kilitli garajların arasından uzanan yola saptı, burası binaların servis girişine açılıyordu. Arkasından bir tekerlek gürültüsü duyunca yana çekildi; iki adam, eski oto tekerlerinin üzerine yerleştirilmiş kare bir kutu şeklindeki bir gövdeden oluşan

koca bir çekme-kamyonu çekerek yanından geçti. Adamlar iki kat olmuşlar, yorgunluklarından başka hiçbir şeyin farkında değillerdi. Birkaç adım ötesinden ağır ağır ilerlerlerken Andy, koşum kayışlarının nasıl adamların boyunlarını kestiğini gördü, kayışlar omuzlarındaki kapanmayan yaralara bastırıyor, yaradan çıkan irinler gömleklerini ıslatıyordu.

Andy çekme-kamyonun arkasından yavaş yavaş yürüdü, servis girişine gelmeden durdu, hendeğin kenarından aşağıya eğildi. Dindeki beton zemin çöp ve öte beriyle dolmuş, çimentonun düştüğü yerlerde ara ara granit bloklar açığa çıkmıştı. Hava karardıktan sonra duvardan aşağı inmek kolaydı, yakınlarda hiç ışık yoktu. Gündüz bile, içeri girmeye çalışan biri olursa, ancak en yakın pencerelerden bakanlar görebilirdi. Andy kenardan atlayıp yavaş yavaş aşağı inerken kimse bakmıyordu; sanki bir fırına girmiş gibiydi, yüksek duvarlar sıcaklığı öyle tutuyordu. Elinden geldiğince bunu unutmaya çalışarak iç duvar boyunca yürüdü, üzerinde kalp çizili pencereye geldi; pencereyi tespit etmek çok kolaydı, muhtemelen gece bile kolayca görülebilirdi. Bodrum pencerelerinin tam altında bir pervaz vardı, bunun üzerine çıktı – ayakta duracak kadar yer vardı. Evet, burada durup pencereyi bir demir çubukla açmak bayağı mümkündü; katil binaya bu şekilde girmiş olabilirdi. Çenesinden damlayan terler pervazın üstünde koyu izler bırakıyordu; sıcaklık etkisini göstermeye başlamıştı.

"Orada ne yapıyorsun be adam! Kafanı kıracaksın!" diye bağırdı bir ses, doğrulup hendeğin üstündeki çekme köprüye bakınca, kapıcıyı gördü, orada durmuş yumruğunu sallıyordu. Andy'yi tanıyınca sesi hemen değişti. "Afedersiniz, sizin olduğunuzu fark etmedim, memur bey. Yardım edebileceğim bir şey var mı?"

"Evet, beni burdan çıkar. Bu pencereler açılır mı?"

"Biraz ilerleyin, hah, başınızın üstündeki pencere lobi penceresidir." Kapıcı gözden kayboldu; birkaç dakika sonra pencere gıcırtyla açıldı ve adamın geniş yüzü meydana çıktı.

"Elini uzat," dedi Andy, "piştim vallahi." Kapıcının elini

tuttu ve yukarı tırmandı. Hendeğin kaynayan havasından sonra lobi loş ve serindi. Mendiliyle yüzünü sildi. "Konuşabileceğimiz bir yer var mı, oturabileceğim bir yer?"

"Bekçi odası var, memur bey, beni takip edin."

İçeride iki adam vardı; içeri girdiklerinde, bina üniformasını giymiş olanı ayağa fırladı. Öteki Tab'di. "Kapıya git Newton," diye emretti kapıcı. "Sen de onunla gider misin Tab?"

Tab detektife baktı. "Tabii, Charlie," dedi ve bekçinin peşinden dışarı çıktı.

"Burada biraz suyumuz var," dedi kapıcı. "Bir bardak ister misiniz?"

"Harika olur," dedi Andy, bir sandalyeye çökerek. Plastik kupayı alıp yarısını bir dikişte içti, geri kalanını da yudumlamaya başladı. Karşısında, lobiye bakan gri renkli bir pencere vardı; içeri girerken pencere gördüğünü hatırlamıyordu. "Tek yönlü cam ha?" diye sordu.

"Öyle. Apartman sakinlerinin güvenliği için. Öteki yanda bir ayna var."

"Hendeğin içinde nerde olduğumu gördün mü?"

"Evet, efendim, şu demirle açılan bodrum penceresi yok mu, tam onun dışında gibiydiniz."

"Evet. Hendeğin öbür yanından aşağı indim, arka yolun ordan, yürüyerek pencereye geldim ve tırmandım. Gece olsaydı beni görebilecek miydin dersin?"

"Ee..."

"Evet mi hayır mı? Niyetim sana tuzak filan kurmak değil."

"Bina yönetimi güvenlik konusu üzerinde çalışıyor, alarm sistemiyle başımız dertte. Hayır, gece karanlıkta, orda, hendeğin dibinde sizi görebileceğimi sanmıyorum, memur bey."

"Bence de. Öyleyse biri binaya bu şekilde görülmeden girmiş olabilir yani?"

Charlie'nin ufak, domuz gibi gözleri kısılmıştı, yardım aranıyordu. "Herhalde," diye kabul etti sonunda, "katil bu şekilde içeri girmiş olabilir."

"Güzel. Şu bodrum odası da içeri girmek için ideal. Pencereye yanaşması kolay, bozuk alarm telleri, her şey hazır. İçeri giren her kimse, dışarıdan tekrar bulabilsin diye pencereye kalp çizmiş olabilir. Demek ki binada daha önce bulunmuş ve etrafı incelemiş."

"Olabilir," diye kabul etti Charlie ve hafifçe gülümsedi.

"Belki de işareti içeri girdikten *sonra* koydu, içeriden yapılmış süsü vermek için."

Andy başını salladı. "Düşünmeye başladın, Charlie. Ama her halükârda, önce içeriden işaretlenmiş olabilir, benim de bu noktadan hareket etmem gerek. Bana şimdiki bütün görevlilerin bir listesi lazım, yeniler ve son iki yıl içinde işten ayrılmış olanlar, kiracıların ve eski kiracıların listesi de. Böyle bir şey kimde bulunur?"

"Bina yöneticisinde, üst katta bir ofisi var. Yerini göstereyim mi?"

"Bir dakika, önce bir bardak su daha içeyim."

Andy, O'Brien'in dairesinin iç kapısında durdu, bina yöneticisinden aldığı isim listesiyle meşgulmüş gibi yaptı. Shirl'ün kapıdaki TV monitöründen onu seyrediyor olabileceğini biliyordu, onun için hem kafası hem elleri bir şeyle meşgulmüş gibi görünmeye çalıştı. O sabah evden çıktığı zaman kız uyuyordu ve dün gecedan beri onunla konuşmamıştı – o zaman da pek konuşmuş oldukları söylenemezdi ya. Utanıyor değildi, sanki her şey gerçekdışıymış gibi geliyordu hâlâ. Kız buraya aitti, kendisiyse değildi; o hiçbir şey olmamış gibi davranırsa ve hiç sözünü etmezse, kendi nasıl edebilirdi? Edebileceğini sanmıyordu. Kapıyı açması uzun sürdü, belki de evde yoktu. Hayır, badigard Tab aşağıdaydı, yani o da hâlâ binada demekti. Bir şey mi olmuştu? Katil geri mi gelmişti yoksa? Aptalca bir düşünceydi ama güm güm kapıya vurmaya başladı.

"Kapıyı kıracaksın!" dedi Shirl açarken. "Temizlik yapıyordum, duymadım." Başına bir örtü bağlamıştı, ayakları da çıplaktı. Soluk yeşil bir atlet ve şort hariç her tarafı ortadaydı.

Harika görünüyordu.

"Afedersin, bilmiyordum," dedi ciddi ciddi.

"Pek önemli değil zaten," diye güldü kız, "öyle üzgün durma." Öne eğilip dudağına sıcak bir öpücük kondurdu. Kendisi bir şey diyemeden arkasını dönüp hole girmişti bile. Şortu çok kısaydı, üstelik çok, çok yuvarlak. Kapı arkasından kilitlenince, Andy birden çok mutlu olduğunu fark etti. Evin içi son derece serindi.

"İşim bitti sayılır," dedi Shirl, birden ufak bir motorun gürültüsü duyuldu. "Şimdi iki dakıkaya kalmaz ortalığı toplayalım." Oturma odasına girdiği zaman halının üstünde bir elektrik süpürgesi dolaştırdığını gördü. "Niye bir duş yapmıyorsun?" diye bağırdı Shirl makinanın sesini bastırmaya çalışarak. "Su faturası Mary O'Brien Haggerty'ye gidecek, onun için merak etme."

Duş! diye düşündü heyecanla. "Mary Haggerty ile tanıştığım için, faturayı ona yollamakta bir sakınca görmüyorum," diye bağırdı, gülüştüler.

Yatak odasından geçerken, burası O'Brien'in öldürüldüğü oda diye hatırladı – dün gece hiç aklına gelmemişti bu. Zavalı O'Brien, hayattayken herhalde tam bir orospu çocuğuydu ki onu özleyen veya öldüğüne gerçekten üzülen tek bir kişi yoktu. Shirl dahil. Onun hakkında ne düşünmüştü? Artık önemi yoktu. Giysilerini yere attı ve eliyle suyun sıcaklığına baktı.

Dolabın içinde yeni bıçaklı bir ustura vardı, üstündeki gri kılları yıkayıp temizlerken kendi kendine neşeyle mırıldandı, sonra yüzünü köpürttü. Her nedense ölü bir adamın yerinde olmak onu hiç rahatsız etmiyordu. Hatta çok da hoşuna gidiyordu. Ustura cildinden yağ gibi kaydı.

Üstünü giyinip tekrar oturma odasına girdiği zaman bütün temizlik malzemeleri ortadan kaybolmuştu; Shirl saçını açmış, makyaj yapmıştı. Ama atletle şort hâlâ üzerindeydi, buna içinden binlerce teşekkür etti. Hayatında daha tatlı, yok, daha güzel bir kız daha görmemişti. Bunu keşke ona söyleyebilseydi, ama kolay kolay yüksek sesle söyleyebileceği

cinsten bir şey değildi bu.

"Soğuk bir içeceğe ne dersin?" diye sordu Shirl.

"Çalışıyor olmam lazım, niyetin beni yoldan çıkarmak mı?"

"Bira verebilirim, dolaba birkaç tane koymuştum. Yirmi küsur şişe daha var, ben de pek sevmem." Kapıdan dönüp gü-lümsedi. "Hem, çalışıyor sayılırsın. Beni sorguya çekiyorsun. Ben önemli bir tanık değil miyim?"

Soğuk bira yudumları boğazından huşu içinde indi. Shirl karşısına oturmuş soğuk kofe içiyordu. "Dava nasıl gidiyor, yoksa bu resmi bir sır mı?"

"Sır olacak bir şey yok, her dava gibi yavaş gidiyor. Tele-vizyona bakıp aldanma sen, polis işi hiç de orada gösterdikleri gibi değildir. Çoğunluğu sıkıcıdır, oraya buraya git, not tut, rapor yaz, bir güvercinin sana tiyo vermesini bekle."

"Güvercin mi, yani muhbirler! Onlar sahiden var mı?"

"Onlar olmasa biz dükkânı kapatırdık. Yaptığımız tevkif-lerin çoğu bu tiyolar sayesinde. Çoğu düzenbazlar aptal olur, gevezelik etmeyi çok severler, konuşmaya başladıkları zaman da genellikle etrafta dinleyecek birileri olur. Keşke bu sefer de biri konuşsa, çünkü bu dava başka türlü çözülmeyecek."

"Nasıl yani?"

Birayı biraz daha yudumladı; harika bir şeydi. "Bu şehirde otuz beş milyonun üstünde insan var, bunlardan herhangi biri yapmış olabilir. Eski bina görevlilerini bulup sorguya çekeceğim, sonra tekerlek demirinin nerden geldiğini araştıracağım ama ben bütün bunları bitirmeden, tepedeki herifler O'Brien davasıyla uğraşmaktan vazgeçecekler, beni de soruşturmadan çecekler, olacağı bu."

"Karamsar gibisin."

"Haklısın, öyleyim. Yapmak istediğin, yapmayı sevdiğin bir işin olsa, ama yapmana izin vermeseler sen de karamsar olmaz mıydın? İşimiz başımızdan aşkın, ben polisliğe ilk başladığım zamandan beri bu böyle. Hiçbir şey tamamlanmıyor, hiçbir vaka takip edilmiyor, katiller her gün resmen ellerini

kollarını sallaya sallaya ortada dolaşıyorlar, kimsenin umurunda değil. Koca Mike olayındaki gibi politik bir sebep varsa, o başka, o da sırf kendi popolarını düşündükleri için."

"Daha fazla polis işe alamazlar mı?"

"Neyle? Şehrin bütçesinde para yok, olan para da Sosyal Yardım'a gidiyor. Onun için maaşımız çok düşük, polisler rüşvet alıyor, sonra... neyse, dertlerimle niye kafanı şişiriyorum ki!" Bardağındaki birayı bitirince kız hemen ayağa fırladı.

"Dur bir tane daha getireyim."

"Yok, sağol, boş mideyle bu kadarı yeter."

"Kahvaltı etmedin mi?"

"Bir parça yosun krakeri atıştırdım, başka bir şey yemeye vaktim olmadı."

"Dur, bize öğle yemeği hazırlayayım. Bifteğe ne dersin?"

"Shirl, yeter – kalp krizi geçirteceksin bana."

"Ciddiyim. Mike için biftek almıştım, geçen sabah... o gün. Hâlâ buzlukta duruyor."

"En son ne zaman et yediğimi hatırlamıyorum – hatta bir parça soymer görelili bile uzun zaman oluyor." Ayağa kalkıp kızın ellerini tuttu. "Bana çok iyi bakıyorsun."

"Bu hoşuma gidiyor," dedi Shirl ve bir öpücük daha kondu. Dönüp mutfağa yöneldiği zaman Andy'nin elleri yuvallak kalçalarında.

Komik bir kız, diye düşündü kendi kendine, dilini dudaklarındaki ruj izine değdirerek.

Shirl oturma odasındaki büyük masada yemek istedi ama mutfakta da masa vardı, pencerenin altında, Andy orada oturmayı tercih etti. Biftek de biftekti yani, eli kadar büyük koca bir et parçası, tabağına koyarken ağzı sulandı.

"Yarı yarıya," dedi, yarısını kesip öbür parçayı kızın tabağına koydu.

"Genelde etin suyunda biraz yulaf ezmesi kızartırım kendime..."

"Onu da tatlı niyetine yeriz. Bu yeni bir çağın başlangıcı, erkek ve kadına eşit haklar." Shirl gülümsedi ve başka bir şey demeden sandalyesine oturdu. Allah kahretsin, diye düşündü

Andy, biraz daha gülümsese bütün eti ona vereceğim.

Etin yanında deniz teresi, etsuyunu sıyırmak için yosun krakerleri ve bir şişe daha soğuk bira vardı, kız bundan küçük bir bardak da kendi aldı. Et tarif edilmez derecede güzeldi, küçük küçük parçalara bölüp, her parçayı yavaş yavaş çiğnedi. Hayatında böyle güzel bir yemek yememişti. Bitirdiği zaman arkasına yaslandı ve memnuniyetle iç geçirdi. Her şey çok güzeldi, üstelik fazla güzel, çok sürmeyeceğini biliyordu: *ölü bir adamın yerinde* diye geçirdi aklından ve sinirle irkildi.

"Dün gece içkiyi biraz fazla kaçırdım galiba, kusura bakma." Çok acemiceydi, söyler söylemez pişman oldu.

"Kusura bakmadım zaten. Bence çok tatlıydın."

"Tatlı mı!" Kendi kendine güldü. "Hakkımda başka pek çok şey dediler ama bunu hiç dememişlerdi. Geri geldiğimden beri bana kızgın olduğunu sanıyordum."

"Meşguldüm, o kadar, evin içi darmadağınktı, sen de açtın. Galiba ne istediğini biliyorum."

Sandalyeden hop diye kalkıp Andy'nin kucağına oturdu, kollarını boynuna doladı, kadınsı sıcaklığı üzerine yayıldı. Hatırladığı cinsten bir öpücük verdi; bluzunun önünde iki düğme ilişti gözüne, bunları çözdü ve yüzünü teninin kokusuna gömdü.

"İçeri gidelim," dedi kız kısık bir sesle.

Kız sonradan yanında sakın sakın, utançsızca yatarken, parmaklarını mükemmel vücudunun üzerinde gezdirdi. Kapalı pencereler ve perdelerden ara sıra sızan sesler, yatak odasının loş yalnızlığını daha da belirginleştiriyordu. Kızı dudaklarının köşesinden öpünce hafifçe gülümsedi, gözleri yarı kapalıydı.

"Shirl," dedi ama arkasını getiremedi. Duygularını dile dökmeye alışık değildi. Kelimeler dilinin ucundaydı ama yüksek sesle söyleyemiyordu. Ama teninde dolaşan eli, duygularını sözlerden çok daha iyi ifade ediyordu; kızın bedeni cevaben ürperdi, iyice yanma sokuldu. Fısıldadığı halde sesinde bir boğukluk vardı.

"Yatakta gerçekten iyisin, farklısın – biliyor muydun? Daha önce hiç böyle hissetmemiştim." Andy'nin kasları birden gerildi, kız ona döndü. "Buna kızdın mı? Şimdiye kadar yattığım tek erkek sensin gibi mi davranayım?"

"Tabii ki hayır. Beni ilgilendirmez, etkilemez de." Gergin vücudu sözlerini yalanlıyordu.

Shirl sırt üstü döndü, perdenin aralığından sızan ışıktaki parıltıdan toz taneciklerine baktı. "Bahane bulmaya çalıştığımı sanma, Andy, sadece sana anlatmak istiyorum. Gerçekten tutucu bir ailede büyüdüm, hiç dışarı çıkmaz, hiçbir şey yapmazdım, babamın gözü hep üstümdeydi. Pek umurumda da değildi, yapacak bir şey yoktu çünkü. Babam beni seviyordu, benim için doğru olanı yaptığını düşünüyordu muhakkak. Emekliydi, elli beş yaşında emekliye ayırdılar, emekli aylığı ve evden gelen parası vardı, onun için bütün gün oturur, içki içerdi. Sonra, yirmi yaşındayken, bir güzellik yarışmasına katıldım ve birinci oldum. Ödül parasını babama verdiğimi hatırlıyorum, onu bir daha da görmedim. Jüridekilerden biri o gece dışarı çıkmayı teklif etmişti, ben de onunla gittim, sonra da onunla yaşamaya başladım."

Pat diye mi? dedi Andy kendi kendine, ama konuşmadı. Kendine güldü: ne hakkı vardı ki?

"Bana gülmüyorsun ya?" diye sordu kız, parmağını dudaklarına değdirerek, sesinde hafif bir kırgınlık.

"Ne münasebet! Kendime gülüyordum çünkü –bilmek istiyorsan– seni biraz kışkandım. Oysa buna hakkım yok."

"Bal gibi de hakkın var," dedi, yavaşça, uzun uzun öperek. "Benim için bu çok farklı. O kadar çok erkek tanımadım, tanıdıklarım da hep Mike gibiydi. Yanlarındaydım, o kadar, kendimi..."

"Sus bakayım," dedi. "Umurumda değil." Doğruyduda. "Önemli olan tek şey şu anda burada oluşun, başka hiçbir şey değil."

10

Andy neredeyse listenin sonuna gelmişti, tabanları patlıyordu. Dokuzuncu Cadde akşam üstü güneşinde parlıyor, her gölgelikte yere serilmiş insanlar göze çarpıyordu: yaşlılar, bebekli anneler, kafa kafaya vermiş, birbirlerine sarılmış gülen yeniyetmeler. Her yanda, her yaştan insan vardı, çıplak ve tozlu bacaklar, savaş sonrasında yerde yatan cesetler gibi oraya buraya saçılmıştı. Sadece çocuklar güneşte oynuyordu, onlar bile ağır hareket ediyor, fazla sesleri çıkmıyordu. Birdenbire bir kımıldanma oldu, bir çığlık; doklar tarafından gelen iki çocuğun etrafına üşüştüler, çocukların kolları ısırık izleri ve kan lekeleriyle doluydu. Bir ipin ucunda ganimetlerini taşıyorlardı: kocaman, gri, ölü bir sıçan. Bu gece ziyafet vardı. Kalabalık caddenin ortasında, çekme-kamyon trafiği kaplumbağa hızıyla ilerliyordu, yük hayvanı insanlar koşum kayışlarına bitkinlikle sarılmış, ağızları bir karış açık, nefes almaya çalışıyorlardı. Andy aralarından yol açarak yürüdü, Batı Postası ofisini arıyordu.

Geçen hafta boyunca O'Brien'in dairesine her giren çıkanı kontrol etmek imkânsızdı, ama hiç değilse en bariz ipuçlarını denemek zorundaydı. Binaya giren herhangi bir ziyaretçi, bodrumdaki söküük hırsız alarmini keşfetmiş olabilirdi, ama ancak daireye de girmiş biri bu alarmin da kesik olduğunu görebilirdi. Cinayetten sekiz gün önce bir kısa devre olmuş ve kapıdaki alarm tamir edilmek üzere sökülmüştü. Katil, veya bir muhbir, daireye girdiyse bunu kolayca tespit etmiş olabilirdi. Andy bir olasılık listesi yapmış, onları kontrol ediyordu. Hepsi de olumsuz çıkmıştı. Daireye sayaç okumak için hiç kimse girmemişti, bütün sevkiyatlar da bu işi yıllardır yapan kişilerce yapılmıştı. Bütün liste son sıraya kadar olumsuzdu.

Batı Postası dersin, çok uzak bir ihtimal de oydu. O hafta boyunca binaya pek çok telgraf getirilmişti ve kapıcı bunlardan birkaçının O'Brien'a olduğundan emindi. Hem o, hem de asansörcü çocuk, cinayetten önceki gece bir telgraf geldiği-

ni hatırlamışlardı, yeni bir kuryenin, Çinli bir oğlanın getirdiğini söylemişlerdi. Bunun bir anlam taşıma şansı binde bir – ama yine de kontrol edilmesi gerekiyordu. Ne kadar önemsiz olursa olsun her ipucunu değerlendirmek gerekiyordu. Sonuç ne olursa olsun, en azından elinde başcavuşa rapor edecek bir şey olur, bir süre için kafasının etini yemesini engellerdi. Sarı-mavi tabela kaldırımın üstünde asılı duruyordu, altından geçip içeri girdi.

Ofis uzun bir tezgâhla bölünmüştü, dipteki bankın üstünde üç çocuk oturuyordu. Dördüncü bir çocuk tezgâhın önünde sevk memuruyla konuşuyordu. Hiçbiri Çinli değildi. Tezgâhtaki çocuk adamdan bir mesaj tahtası aldı ve gitti. Andy adama doğru yürüdü ama daha ağzını açmadan adam sinirle başını salladı.

"Burası değil," diye terslendi. "Telgraf için ön tezgâha gideceksin, ben sevk memuruyum, görmüyor musun?"

Andy adamın yorgun, asık suratına, devamlı ağzını sık-maktan yüzünde oluşmuş çizgilere, önündeki masada duran tahta, tebeşir, yazı makinesi teyplerine ve üzerinde *Bay Burgger* yazılı altın yaldızı dökülen küçük isim levhasına baktı. Yıllar yılı birikmiş karamsarlık, masanın dağınıklığında ve gözle-rindeki nefrette kendini belli ediyordu. Bu adamdan pek medet umulmazdı. Andy rozetini gösterdi.

"Polis soruşturması," dedi. "Konuşmak istediğim adam da sizsiniz, Bay Burgger."

"Ben bir şey yapmadım, benimle konuşmanız gereken hiçbir konu yok."

"Sizi suçlayan da yok. Bir soruşturmada kullanmak için bilgiye ihtiyacım var."

"Size yardım edemem. Polise verilecek bilgim yok."

"Buna ben karar veririm. Yirmi Sekizinci Sokak sevk alanınız içinde mi?"

Burgger duraksadı, sonra ağır ağır ve gönülsüzce başını salladı, sanki bir devlet sırrını açığa çıkarmaya zorluyorlardı kendini.

"Hiç Çinli kuryeniz var mı?"

"Hayır."

"Ama daha önce en az bir Çinli çocuk burda çalıştı, değil mi?"

"Hayır." Bir tahtaya bir şeyler karaladı, Andy yokmuş gibi davranıyordu. Kel kafasının üstünde ter damlacıkları oluşuyor, kır saçlarının arasına süzülüyorlardı. Andy baskı yapmaktan hoşlanmazdı ama mecbur kalırsa yapardı.

"Bu eyalette kanunlarımız var, Bay Burgger," dedi kısık, tonsuz bir sesle. "Sizi şu anda bir polis memurunun işine engel olma sebebiyle karakola götürüp içeri tıkabilirim, otuz gün yatarsınız. Bunu mu yapmamı istiyorsunuz?"

"Ben bir şey yapmadım!"

"Evet, yaptınız. Bana yalan söylediniz. Burda Çinli bir çocuğun hiç çalışmadığını söylediniz."

Burgger sandalyesinde kıpırdadı, bir yandan korku, öbür yandan sorumluluk altına girmeme isteği arasında bocalıyordu. Sonunda korku ağır bastı.

"Çinli bir çocuk vardı, sadece bir gün çalıştı, bir daha da görünmedi."

"Hangi gündü bu?"

Cevap gönülsüzce çıktı. "Bu pazartesi."

"Hiç telgraf götürdü mü?"

"Ben nerden bileyim?"

"Çünkü bu sizin işiniz," dedi Andy, sözlerine yine sert bir hava vererek. "Nerelere telgraf götürdü?"

"Bütün gün boş boş oturdu, ona ihtiyacım yoktu. İlk günüydü. İlk günlerinde çocuklara iş vermem, önce bankta oturmaya alışsınlar, havalara girerler yoksa. Ama o gece acele bir iş çıktı. Onu kullanmak zorunda kaldım. Sırf bir sefer."

"Nereye?"

"Bak bayım, sevkettiğim her telgrafi hatırlayamam ya. Burası işlek bir ofis, hem kayıt da tutmayız. Telgraf gelir, sevkedilir, alınır, bizim işimiz de orda biter."

"Onu ben de biliyorum, ama bu telgraf çok önemli. Nereye gittiğini hatırlamaya çalışın. Yedinci Cadde miydi? Yoksa Yirmi Üçüncü Sokak mı? Chelsea Park mı?"

"Dur bakayım, galiba orasıydı. Çocuğun Chelsea Park'ın gitmesini istemediğimi hatırlıyorum, orda yeni çocukları sevmeyizler, her zaman gelenleri isterler ama elimde başka kimse yoktu, onun için onu yollamak zorunda kaldım."

"Ha, şimdi oldu işte," dedi Andy, bloknotunu çıkararak. "Çocuğun adı neydi?"

"Çonçon bir isim, hatırlamıyorum. Sadece o gün çalıştı, bir daha da gelmedi."

"Neye benziyordu peki?"

"Çonçon bir çocuğa. Çocukların neye benzediğini hatırlamak değil işim." Somurtkan nefreti geri geliyordu.

"Nerede oturuyordu?"

"Kim bilir? Çocuklar gelir, tahta parasını koyar, tek bildiğim odur. İşim değil..."

"Hiçbir şey de işiniz değil yani, Bay Burgger. Sizi tekrar ziyaret edeceğim. Bu arada, çocuğun neye benzediğini hatırlamaya çalışın, sizden bazı cevaplar daha isteyeceğim."

Andy dışarı çıkarken bankta oturan çocuklar kıpırdandı, Burgger nefret dolu bir bakış fırlattı onlara.

Zayıf bir ipucuydu ama Andy neşelenmişti; hiç değilse Grassy'ye anlatacak bir şey çıkmıştı. İçeri girdiğinde Steve Kulozik de başçavuşun ofisindeydi, birbirlerine başlarıyla selam verdiler.

"Dava nasıl gidiyor?" diye sordu Steve.

"Dedikodunuzu sonra yapın," diye araya girdi Grassioli; gözündeki tik bugün iyiydi. "Artık bir şeyler bulsan iyi edersin, Rusch, bu bir soruşturma, tatil değil, büyük küçük dinlemeyip herkesi sıçır sıvıyorlar."

Andy, sökük hırsız alarmini ve bu zaman zarfında apartmana girmiş olanların önemini açıkladı. Verimsiz mülakatların üstünden çabucak geçerek Batı Postası'ndaki çocuğa geldi; bunu ayrıntılı olarak anlattı.

"Peki bütün bunlar ne anlama geliyor?" diye sordu başçavuş, iki elini midesinin üstünde, ülserin olduğu noktada kavuşturmuştu.

"Çocuk biri için çalışıyor olabilir. Kurye çocukların on D

tahta depoziti vermesi lazım – bu kadar para kaç çocukta var? Belki çocuğu Çin Mahallesi'nden getirdiler, telgraf götürdüğü apartmanları kolağan etsin diye de para verdiler. İlk işinde Koca Mike'in kapısındaki söküük alarmı görünce, piyangoyu vurdu. Sonra, onu tutan her kimse, hırsızlığa kalkıştı, cinayeti işledi, sonra ikisi de ortadan kayboldular."

"Pek zayıf kalıyor, ama şimdiye kadar bulmayı becerdiğin tek ipucu. Çocuğun adı ne?"

"Kimse bilmiyor."

"Allah kahretsin!" diye bağırды Grassioli. "Bu fantazi, karmakarışık varsayımla ortaya çıkıyorsun ama, çocuğu bulmazsan bu neye yarar ki? Bu şehirde milyonlarca çocuk var, bu işi yapanı nasıl bulacağız?"

Andy ne zaman susması gerektiğini bilirdi. Steve Kulozik ağır vücudunu duvara yaslamış, Andy anlatırken dinlemekteydi. "Bir şey söyleyebilir miyim, başçavuş?" diye sordu.

"Ne var?"

"Bir an için bütün bu davanın mantıkamız içinde olduğunu farzedelim. Çocuk Çin Mahallesi'nden veya herhangi bir yerden gelmiş olabilir, onu unutalım. Diyelim ki Gemi-kent'ten geldi, burnumuzun dibinde, bu insanların nasıl dayanışma içinde olduğunu hepimiz biliyoruz, onun için belki de çocuğu kullanan başka bir Çinli'ydi. Farzedelim öyle."

"Ne demeye getiriyorsun, Kulozik? Lanet olası sadede gel."

"Geliyordum, başçavuş," dedi Steve hiç istifini bozmadan. "Diyelim ki çocuk veya patronu Gemikent'te yaşıyor. Eğer öyleyse, bizde parmak izleri olabilir. Benim zamanımdan önceydi ama siz yetmiş iki'de burdaydınız, değil mi başçavuş, General Kung'un anakarayı istilasına suya düştükten sonra bütün Formozalı mültecileri buraya getirdiklerinde?"

"Burdaydım. O zamanlar henüz yeniydim."

"Herkesin parmak izini almadılar mı, çocukların bile? Uçak havalanmadan önce belki aralarına Komünist bir ajan karışmıştır diyerek?"

"Çok uzak ihtimal," dedi başçavuş. "Hepsinin parmak izi

alındı, bakarsın iltica ederler diye sonraki iki yıl içinde doğan çocukların bile. Bu kartlar bodrumda duruyor. Onu düşünüyordun, değil mi?"

"Evet, öyle. Bunları teker teker kontrol edin, bakalım cinayet aletindeki izlere uyan var mı içlerinde. Uzun iş ama denemekte fayda var."

"Sen de duydun, Rusch," dedi Grassioli, bir deste raporu önüne çekerek. "Aletteki izleri al, aşağı in, bak bakalım bir şey bulabilecek misin?"

"Başüstüne," diye cevap verdi Andy, Steve ile beraber dışarı çıktılar. "Ne iyi arkadaşmışsın," dedi Steve'e kapı kapanır kapanmaz. "Birazdan paydos edecektim, sayende bodruma tıklılacağım, Allah bilir bütün gece de kalırım."

"O kadar kötü değil be," dedi Steve rahat rahat. "Bir kere sinde ben de bu dosyaları kullanmak zorunda kalmıştım, bütün parmak izleri kodlu, onun için istediklerini çabucak bulabiliyorsun. Yardım ederdim ama akşam kaynım yemeğe geliyor."

"Şu nefret ettiğin mi?"

"Ta kendisi. Ama şimdi bir balıkçı teknesinde çalışıyor, bir balık çalmış, onu getirecek. Taze balık. Ağzın sulanmıyor mu?"

"Hadi git şurdan, pis herif. İnşallah kılçıkları boğazında kalır."

Parmak izi dosyaları pek de Steve'in tarif ettiği durumda değildi. O zamandan beri başkaları da kullanmıştı, kimi kartlar sırasızca dosyalanmış, bir kutu dolusu yere dökülmüş, sonra da rastgele geri tıkılmıştı. Bodrum yukarılara nazaran daha serin olmasına rağmen, havası çok tozluymuş, neredeyse solunmayacak haldeydi. Andy saat dokuza kadar çalıştı; başı zonkluyor, gözleri yanıyordu. Yukarı çıktı, yüzüne biraz su çarptı, biraz temiz hava aldı. Bir iki dakika, işi bitirsin mi, sabahı mı beklesin karar veremedi, sonra Grassy'nin neler söyleyeceği aklına gelince tekrar aşağı indi.

Kartı bulduğunda saat on bire geliyordu. Neredeyse es geçecekti çünkü izler çok küçüktü, bir bebeğe aitti, sonra ço-

cukların büyüyeceği geldi aklına, büyütecin çizik çizik camından bakıp yakından inceledi.

Hiç şüphe yoktu. Bu izler, pencerede ve tekerlek demirinde bulunan parmak izlerinin aynısıydı.

"Chung, William," diye okudu. "Doğum: 1982, Gemi-kent Kliniği..." Öyle hızla ayağa kalktı ki sandalyesi devrildi. Başçavuş şimdi evinde, belki de yatağındaydı, uyandırılırsa iyice huysuzlanırdı. Ama önemli değildi.

Bulmuştu.

11

Nehrin açıklarında bir gemi düdüğü öttü, iki kere, sonra iki kere daha; ses, gemilerin çelik böğürlerinden yankılandı, sonra kaynağını, yönünü kaybetti, sıcak geceyi dolduran yaşlı bir inilti halini aldı. Billy Chung yamru yumru yatağının üstünde bir oraya bir buraya dönüyordu, saatlerdir karanlığa baktıktan sonra iyice uykusu kaçmıştı. Karşı duvarın dibinden ikizlerin hırıltısı geliyordu. Düdük yine öttü, kulaklarını çınlattı. Sanki niye eşyaları kapıp daireden kaçmamıştı ki? Elini daha çabuk tutabilirdi. Koca herif tam içeri girecek zamanı bulmuştu. Ölmeyi hak etmişti, onun gibi aptal biri. Nefsi müdafaaydı, değil mi? Önce o ona saldırmıştı. Aynı hatıra, bir projektörün içindeki sonsuz bir film şeridi gibi gözünün önünden geçti: havaya kalkan demir çubuk, şişko, kırmızı surattaki bakış. Kafasına saplanan demirin görüntüsü, ve incecik akan kan. Billy kıvranıyor, başını bir o yana bir bu yana çeviriyor, parmaklarıyla göğsünün ıslak derisini tırmalıyordu.

Her gece böyle mi olacaktı? Sıcak bir yandan, ter bir yandan, hatıralar bir yandan, her gece, her gece? Yatak odasına o anda girmemiş olsaydı... Billy inledi, sonra sesi boğazından çıkmadan sustu. Kalkıp oturdu, avuçlarını gözlerine bastırdı, öyle sıkı bastırdı ki gözünün önündeki karanlık kıpkırmızı kesildi. Acaba çamuru şimdi kullansa mıydı? Böyle zamanlar için almıştı, iki D'ye mal olmuştu, belki kullanmanın zamanı

gelmişti. Müptela olmazsın diyorlardı ama yalandı.

Karanlıkta eliyle yoklayarak çelik duvarın üstündeki artık kullanılmayan bağlantı kutusuna uzandı. Çamur hâlâ oradaydı; parmaklarıyla plastik pakete bastırdı. Şimdi kullansa mıydı? Düdük sıcaklığın içinden tekrar öttü, tırnaklarını bacaklarına geçirmiş olduğunu fark etti. Şortu duvarın dibinde, attığı yerde duruyordu, giyindi, küçük paketi aldı ve olabildiğince sessizce kamara kapısını açtı. Çıplak ayakları sıcak metal güvertenin üstünde ses çıkarmadı.

Bütün lombarlar ve pencereler açıktı, paslı duvarlarda kör kara gözler gibi. Burada insanlar uyuyordu, her yanda, her kamarada, her odacıkta. Billy en üst güverteye tırmandı, kör gözler hâlâ ona bakıyordu. Son merdiven köprüye çıkıyordu; burası bir zamanlar, iki nesil çocuk sabırla örtüleri yırtıp kilitleri parçalayınca kadar, mühürlü ve girilmezdi, şimdiyse ne kapı kalmıştı, ne de pencerelerin camı, çerçevesi. Gündüzleri burası *Columbia Victory* çocukları için gözde bir oyun sahasıydı, ama şimdi terk edilmiş ve sessiz duruyordu, varlıklarından arta kalan tek şey köşelerdeki keskin sidik kokusuydu. Billy içeri girdi.

İçeride denizci teçhizatlarının sadece en sağlamları kalmıştı: duvara kaynakla tutturulmuş çelik bir harita masası, geminin telgrafı ve parmaklarının yarısı eksik olan dümen. Billy çamur paketini harita masasının üstünde dikkatle açtı ve yıldızların ışığında belli belirsiz görünen gri tozu parmağıyla dürttü. Adına ne diyorlardı? LSD mi? Adı her neyse, saf değildi zaten, onun için çamur diyorlardı. Çoğaltmak için içine toz toprak katıyorlardı. Toz moz demeden hepsini alacaktın ki yeterince LSD girsin vücuduna. Sam-Sam'i ve diğer birkaç Kaplan'ı burunlarına çekerken seyretmişti, ama kendi hiç denememişti. Nasıl yapmışlardı? Buruşuk plastiği kaldırıp burnuna dayadı, bir burun deliğini baş parmağıyla tıkayıp öbüründen derin bir nefes çekti. Hissettiği tek şey feci bir gıdıklanmaydı, burnunu sıkıca kapattı ki hapşırıp hepsini geri tepmesin. Gıdıklanma geçtiği zaman tozun geri kalanını da öbür burun deliğinden içeri çekti ve ince plastiği yere attı.

Hiçbir şey hissetmiyordu, dünya aynıydı, Billy aldatıldığını anladı. İki D haybeye gitmişti. Camsız, çerçevesiz pencereden eğildi, yüzündeki ter damlacıklarına göz yaşları karıştı. Bir süre bunu düşünerek ağladı, karanlık olduğu için şükrediyordu, hiç kimse ağladığını göremezdi, on sekiz yaşında koca adamın ağladığını. Parmaklarının altındaki pencerenin pürüzlü metali, minyatür dağ tepeleri ve vadiler gibiydi. Çentik çentik, düzgün, yumuşak, sert. İyice eğildi ve parmak uçlarıyla metali okşadı, dokunuşu, omurgasından aşağı zevk ürpermeleri yolladı. Daha önce bunun farkına nasıl varmamıştı? Eğilerek dilini uzattı, tatlı-ekşi-demir-toz tadı harikaydı, dişlerini metale değdirince, köprünün yarısı kadar büyük bir parça çelik ısırılmış gibi oldu.

Bir gemi düdüğünün sesi doldurdu dünyayı, nehrin açıklarında veya yakınlarda; bu sadece düdük sesi değildi, müzik sesiydi, yüksekten, alçaktan, her yanını dolduruyordu, ağzını iyice açtı ki tadına daha iyi varabilsin. Düdüğü öttüren kendi gemisi miydi? Serenlerin, direklerin, tellerin, bacaların, antenlerin, çelik halatların, ıstralyaların, teknelerin karanlık siluetleri her yanında oynuyor, siyah şekiller göğün siyahlığına karşı dans ediyordu. Hepsi yelken açmış gidiyordu tabii, öyle yapacaklarını hep biliyordu zaten, vakit gelmişti. Makine dairesine sinyal verdi ve dümeni ele aldı –tutamaçların tahtası, şişmiş organlar gibi öyle dolgun, öyle yuvarlaktı ki, her elde bir tane!– çeviriyor, yön veriyor, gemiyi, inip kalkan bir siyah iskelet ormanının içine sokuyordu.

Tayfa da çalışıyordu, iyi tayfaydı. Onlara fısıltıyla emirler veriyordu, çok iyi oldukları için emirlerini sadece düşündüğü, söylemediği halde duyuyorlardı; akan burnunu sildi. Aşağıda güvertelerde, iyi bir tayfanın yapması gereken her işi yapıyorlardı, o da burada, yukarıda gemiyi idare ediyordu. Çalışırken fısıldaşıyorlardı, köprünün tam altında iki tanesi başbaşa vermişti, birinin, "Herkes yerinde mi?" diye sordüğünü duydu, bunu duymak ne güzeldi, biri de, "Evet, efendim," dedi, bunu duymak da güzeldi, adamlarından bazılarının güvertelerde, bazılarının iskele tahtalarında yürüdüğünü, bazıla-

rının da aşağı indiğini görebiliyordu. Dümen, elinin altında güçlü ve büyüktü, yavaşça bir o yana bir bu yana çeviriyor, gemisini öteki gemilerin arasından geçiriyordu.

Işıklar. Sesler. Aşağıda. İnsanlar. Güvertede.

"Apartmanda değil, başçavuşum."

"Geldiğini duyunca kaçtı tabii orospu çocuğu."

"Olabilir, efendim, ama bütün lombar ağızlarında ve merdivenlerde adamlarımız vardı. Öteki gemilere açılan geçitlerde de. Hâlâ burada olmalı. Annesi herkesle aynı zamanda yat-tığını söyledi."

"O zaman bulun. Tek bir çocuğu yakalamak için kuvvetlerin yarısı buraya toplandı. Yakalayın."

"Başüstüne."

Yakalayın. Kimi yakalasınlar? Tabii ya, *kendisini*. Aşağıdaki insanların kim olduğunu biliyordu, polisler, onun peşindeydiler. Onu bulmuşlardı, bulacaklarını biliyordu zaten. Ama onlarla girmek istemiyordu. Hele şimdiki kafasıyla. Böyle hissetmesi çamurun yüzünden miydi? Harika çamur. Daha çok çamur almalıydı. Bilmediği çok şey vardı, bildiği çok şey vardı, bildiği bir şey varsa polislerde çamur olmadığı, sana çamur vermedikleriydi. Çamur olmazsa?

Trabzan gıcırdadı ve ağır ayaklar merdivenlerden köprüye tırmanmaya başladı. Billy çelik masanın üstüne çıkıp yan pencereden dışarı uzandı, tutundu ve kendini dışarı çekti. Kolaydı. Hem de güzel bir histi.

"Ne koku," dedi bir ses, sonra pencereden aşağı seslendi, "Burada değil, başçavuşum."

"Aramaya devam edin. Bütün gemiyi arayın, buralarda bir yerde olması lazım."

Gece havası sıcaktı, koştu, yürüyerek bir yan gemiye geçmeyi düşündü, sonra bacaya geldi, bu daha iyi bir fikirdi. Bacaya lehimli, uçları kıvrık çelik çubuklar bacanın yan tarafından merdiven gibi yükseliyordu, bunları tırmandı.

"Yukarıdan bir ses geldi, duydunuz mu?"

Son bir çubuk ve tepeye erişti, bacanın siyah, oval, çıgırtkan ağzı, onu saran karanlığın içinde kapkaraydı. Burdan ileri

gidemezdi, ancak içeri girebilirdi; kollarını hiçliğe salladı, ayağı kaydı, bir an bocaladı, uzun, siyah tünelin içinden aşağı doğru yüzmeye başladı, sonra eli bir sete çarptı: kaba, paslı, yağlı bir siyahlıkla kaplıydı. Kendini yukarı çekip setin üstüne tünedi, bacayı oluşturan metalin kenarını tuttu ve yıldızlara baktı. Sesler, uzaktan gelen dalgaların mırıltısına dönüşmüştü, yıldızlara iyice baktı, daha önce böyle yıldız hiç görmemişti. Yeni yıldızlar mı vardı acaba? Hepsini değişik renkteydi, daha önce görmediği renkler.

Bacakları uyuşmuştu, parmakları da metali tuttukları yerden kaskatı kesilmişti, sesler artık duyulmuyordu. Önce ayakta duramadı, aşağısındaki sonsuz, karanlık tünele atlamayı düşündü, ama bu o kadar da iyi bir fikir gibi gelmiyordu şimdi. Zorla bacaklarını doğrulttu, metalin üstünden sürünerek tepeye çıktı, düzgün, boyalı metal boyunca uzanan basamakları buldu.

Gemide doğmuşsan ve gemilerde yaşarsan, sokaklar veya başka yerler kadar normal bir dünyadır burası senin için. Billy biliyordu ki pruvanın ucuna tırmanırsa ve burdan sarıp atarsa, bir sonraki geminin kışına düşer. İskele tahtalarından veya geçitlerden kaçınarak gemiden gemiye geçmenin başka yolları da vardı, bunları kullanarak, karanlıkta, bilinçsizce de olsa sahile doğru ilerledi. Neredeyse varmıştı ki çıplak ayaklarının acıdığını fark etti, paslı çelik bir palamarın üzerinden yürüyünce, tabanları keskin, paslı tel iğneciklerle dolmuştu. Oturup birazını ayıklamaya çalıştı. Parmaklığı da yanmış otururken titremeye başladı.

Hafızası canlanmıştı. Duyduklarını ve yaptıklarını biliyordu ama bunların önemi ancak şimdi kafasına dank ediyordu. Polis onu bulmuştu, peşine düşmüştü, bacadan aşağı yuvarlanıp izini kaybettirmesi sadece bir kazaydı.

Onu arıyorlardı ve kim olduğunu biliyorlardı! Sahile vardığında gök, şehrin karanlık silüetinin arkasında alacalanmıştı, gemi dizilerinin sonuna doğru şehrin kuzeyinde bir yere çıktı. Yirmi Üçüncü Sokak yakınlarında insanlar var gibiydi ama emin olmak için çok karanlıktı.

Doka atladı ve barakalara doğru koşmaya başladı: küçük, isle kaplı bir şekil, çıplak ayaklı ve korkmuş. Gölgeleer onu yuttu.

12

Sıcak dalgası şehri o kadar zamandır avucunun içinde tutuyordu ki, artık sözü edilmiyor sadece tahammül ediliyordu. Andy asansörle yukarı çıkarken, zayıf, bitkin görünüşlü asansörcü çocuk, ağzı bir karış açık duvara dayanmış, çoktan sırlıklam olmuş üniformasının içinde terliyordu. Sabah saat yediyi birkaç dakika geçiyordu ki Andy 41-E dairesinin kapısını açtı. Dış kapı arkasından kapanınca iç kapıyı tıklattı, sonra da TV monitörünün yönünde abartılı bir reverans yaptı. Kilit takırdadı ve Shirl kapıyı açtı, saçı yatmaktan karmakarışık, üzerinde incecik bir sabahlık.

"Kaç gün oldu..." diyerek kollarına atıldı. Andy kolunun altındaki plastik çıkını unuttu, çıkın yere düştü. "O da ne?" diye sordu Shirl Andy'yi içeri çekerek.

"Yağmurluk, bir saat sonra göreve başlıyorum, giderken yanıma alacağım, bugün yağmur yağacakmış."

"Kalamaz mısın yani?"

"Keşke kalabilsem!" Kızı tekrar öptü ve yarı şaka yarı ciddi inil dedi. "Seni son gördüğümnden bu yana çok şey oldu."

"Biraz kofe yapayım, uzun sürmez. Gel, mutfakta anlatırsın."

Kız suyu ocağa koyarken, Andy oturup pencereden dışarı baktı. Gök bir uçtan bir uca siyah bulutlarla kaplanmıştı, öyle ağırdılar ki sanki damların üstüne inmiş gibiydiler. "Burada, evin içinde hissetmiyorsun ama bugün hava iyice berbat," dedi. "Nemden herhalde, doksan dokuza çıkmış olmalı."

"Chung denen oğlanı buldunuz mu?" diye sordu Shirl.

"Hayır. Nehrin dibinde yatıyor bile olabilir. Gemide elimizden kaçalı iki haftayı geçiyor, o zamandan beri izine rastlayamadık. Hatta kâğıt önceliği aldık, parmak izleriyle eşkalini bastırıp bütün mıntıkalara gönderdik. Çin Mahallesi'ne ve

civar mıntıkalara resimleri ben şahsen götürüp oradaki detektiflerle konuştum. Önce çocuğun evine bir nöbetçi diktik, ama sonra onu çekip gemide yaşayan iki muhbir bulduk; gözlerini açık tutacak, çocuk meydana çıkarsa bize haber verecekler, onu görmeden ödeme yok. Şu anda yapabileceğimiz tek şey de bu."

"Yakalayacağınızı sanıyor musun?"

Andy omuz silkti ve elindeki kofe fincanının dumanını üfledi. "Bilemem. Başını belaya sokmazsa, veya şehirden ayrılırsa, bir daha yüzünü zor görürüz. İşimiz artık şansa kaldı, öyle ya da böyle. Valiliği de buna bir ikna edebilseydik."

"Öyleyse... hâlâ dava üzerindesin?"

"Yarı yarıya, bu daha kötü ya. Çocuğu bulmamız için hâlâ baskı yapıyorlar, ama Grassy yarım gün olarak çalışmam konusunda adamları ikna etmeyi becerdi, ipuçlarını araştıracağım sadece, onlar da kabul etti. Yani yarı bu davayla ilgileneceğim, yarı da ekip görevi yapacağım. Bu da, Grassy'yi tanıyorsam, devamlı ekip görevi yapıp geri kalan zamanımda Billy Chung'ı arayacağım demektir. Şu çocuktan nefret etmeye başladım. Keşke boğulmuş olsa da cesedini bulup kurtulsak."

Shirl karşısına oturmuş, kofesini yudumluyordu. "Son günlerde nerede olduğun anlaşıldı."

"Evet, görevdeyim. İki gün Kensico Barajı'ndaydım, sana uğramaya veya haber göndermeye bile fırsatım olmadı. Şimdi gündüz görevindeyim, saat sekizde işe başlamam lazım, ama önce seni göreyim dedim. Bugün ayın otuzu. Ne yapacaksın, Shirl?"

Kız sessizce başını salladı ve gözünü masaya dikti, Andy öyle der demez yüzünden bir mutsuzluk bulutu geçmişti. Andy uzanıp elini tuttu ama kız farkına varmadı, çekmedi de.

"Meseleyi ortaya atmak benim de hoşuma gitmiyor," dedi. "Bu son haftalar..." Konuyu değiştirdi, hissettiklerini ifade edemiyordu, hele şu anda, birdenbire. "O'Brien'in kız kardeşi rahatsız etti mi yine?"

"Geri geldi ama binaya almadılar. Onu görmek istemedi-

ğimi söyleyince olay çıkardı. Tab, bunun bütün bina görevlilerinin pek hoşuna gittiğini söyledi. Bir not yazmış, ayın son günü ya, yarın burada olacağını söylüyor, her şeyi götürecekmiş. Yapar da. Çarşamba günü ayın biri, yani kira kontratı gece yarısı sona eriyor."

"Hiç düşündün mü nereye... ne yapacağını?" Söyleme şekli katı, suniydi, ama daha iyisini beceremedi.

Shirl tereddüt etti, sonra hayır anlamında başını salladı.

"Hiç düşünmedim ki," dedi. "Seninle burada tatilde gibiydik, oyalandım durdum."

"Tatil gibiydi hakikaten! İnşallah Canavar Kadın'a bira ve ya içki bırakmamışızdır!"

"Bir damla bile!"

Gülüştüler. "Bir hazine değerinde içki içmiş olmalıyız," dedi Andy. "Ama bir damlası için bile pişman değilim. Ya yiyecek?"

"Biraz yosun krakeri var, büyük bir öğün yapmaya yetecek kadar da başka şeyler. Buzlukta tilapia var. Beraber yeriz diye umuyordum, veda partisi veya güle güle oturun yerine, güle güle gidin partisi gibisinden."

"Geç saatte yemeye aldırılmazsan, yetişebilirim. Ama gece yarısını da bulabilir."

"Bana göre hava hoş, öylesi daha eğlenceli olur."

Shirl mutlu olduğu zaman her tarafından belli oluyordu. Onu şimdi böyle görünce gülümsedi. Saçma yeni bir parlaklık gelmiş gibiydi, mutluluk, sanki içinden akan kan gibi akan ve her yana ışık saçan bir maddeydi. Andy bunu hissetti, yüreği kabardı, şimdi sormasa, bir daha hiç soramayacağını biliyordu.

"Bak Shirl..." iki elini birden tuttu, temasının sıcaklığı da yardım etti. "Benimle gelir misin? Benim evimde kalabilirsin. Fazla yer yok ama ben de evde fazla durmam zaten. İstedğin kadar kalabilirsin." Kız bir şey söylemeye kalktı ama parmağını dudaklarına götürerek onu susturdu. "Cevap vermeden önce bir saniye bekle. Bağlayıcı bir şey değil bu. Geçici – sen istediğin sürece. Evim, Chelsea Park gibi değil, köhne bir

odanın yarısı..."

"Susar mısın!" diye güldü. "Saatlerdir evet demeye çalışıyorum, sen de beni vazgeçirmeye çalışıyor gibisin."

"Ne...?"

"Bu dünyada mutlu olmaktan başka bir şey istemiyorum ve seninle geçirdiğim haftalar boyunca hayatımda hiç olmadığım kadar mutlu oldum. Evinle de beni korkutamazsın, babamın yaşadığı yeri bir görseydin, on dokuz yaşına kadar orda yaşadım."

Andy masayı devirmeden etrafında dolaşmayı başardı ve kıza sarıldı. "On beş dakika sonra mınıtkada olmam lazım," diye sızlandı. "Ama beni burada bekle, saat altıdan sonra her an gelebilirim, ama geç gelmemi göze al. Partimizi yaparız, sonra da eşyalarını taşıyoruz. Çok eşyan var mı?"

"Üç bavula sığar."

"Güzel. Biz taşıyoruz, veya taksi tutarız. Şimdi gitmem lazım." Sesi değişti, fısıltı halini aldı. "Bir öpücük ver bakalım." Sıcakkanlı bir öpücük verdi, duygularını paylaşarak.

Evden ayrılmak çok büyük bir çaba gerektirdi, çıkmadan önce, geç kalmasına sebep olarak gösterebileceği bütün bahaneleri aklından geçirdi, ama hiçbirinin başçavuşu tatmin etmeyeceğini biliyordu. Lobiye gelince, ilk defa olarak bir gümbürtü, bir uğultu duydu; kapıcının, Tab'in ve dört bekçinin ön kapıya dolmuş, dışarıya baktıklarını gördü. Yanlarına gidince kenara çekildiler.

"Şuna bakın," dedi Charlie. "Bu, işleri biraz değiştirir herhalde."

Sokağın karşı tarafı neredeyse görünmüyordu, dökülen bir su perdesiyle bölünmüş gibiydi. Yağmur damlara, kaldırımlara boşanıncasına yağıyordu, lağımlar, çer çöp dolu bir akıntıyla dolmuştu bile. Büyükler kapı önlerine, koridorlara sığınmıştı ama çocuklar bayram ediyordu, koşuyor, çığlıklar atıyor, kaldırırma oturup bacaklarını pis suların içinde şırıltatıyorlardı.

"Fırtına çukurları dolup tıkanınca bu su en az altmış santimi bulur. Birkaç çocuk garanti boğulur," dedi Charlie.

"Her seferinde öyle oluyor." diye onayladı bina bekçisi Newton, marazi bir zevkle başını sallayarak. "Küçükler yere devriliyor, yağmur durana kadar kimse de bunun farkına varmıyor."

"Sizinle bir dakika görüşebilir miyim?" dedi Tab Andy'nin koluna dokunarak, sonra da biraz uzaklaştı. Andy arkasından gitti, bir taraftan da yağmurluğunu giymeye çalışıyordu.

"Yarın ayın otuz biri," dedi Tab. Uzanıp yağmurluğu tuttu, Andy elini yağmurluğun birbirine yapışmış kolundan sokmaya çalıştı. "Herhalde başka bir iş bulman gerekecek," dedi Andy, Shirl'ü ve dışarıda gümbürdeyen yağmuru düşünerek.

"Onu demek istemedim," dedi Tab, konuşurken dönüp pencereden dışarı baktı. "Shirl'ü diyorum, yarın apartmanı terk edecek, terk etmek zorunda. Bay O'Brien'in şu mende-bur kız kardeşinin çekme-kamyon tuttuğunu duydum, sabah ilk iş bütün eşyaları götürecekmiş. Keşke Shirl'ün ne yapacağını bilseydim." Kollarını göğsüne kavuşturmuş, bir heykel katılığıyla, yağın yağmura bakıp kara kara düşünüyordu.

Onu ne ilgilendirir, diye düşündü Andy. Ama onu ben-den önce o tanıyordu.

"Evli misin, Tab?" diye sordu.

Tab gözünün ucuyla ona bakıp burun kıvırdı. "Evliyim, hem de mutlu bir evliliğim, üç çocuğum var, ve şu yangın söndürücüsü kadar koca memeli TV kraliçelerinden birini de verseler onları hiçbir şeye değişmem." Andy'ye dikkatle baktı, sonra gülümsedi. "O konuda endişe etmene gerek yok. Kızı seviyorum o kadar. İyi bir kız, hepsi bu. Ona ne olacak diye üzülüyorum."

Devlet sırrı değil ya, diye düşündü Andy, bu, sorunun sorulacağı ne ilk ne de son sefer olacak. "Benimle kalacak," dedi. "Bu gece geri gelip taşınmasına yardım edeceğim." Tab'e bir göz attı, ciddi ciddi başını sallıyordu.

"Bu çok iyi haber. Duyduğuma çok sevindim. İnşallah her şey yolunda gider, samimi söylüyorum."

Tab dönüp yağmura baktı, Andy de saatine; saat neredey-

se sekiz olmuştu, aceleyle çıktı. Hava serindi, lobiden daha serin; derece yağmur başladığından beri düşmüş olmalıydı. Belki de sıcak dalgası sona ermişti; yeterince sürmüştü zaten. Kale hendeği beş, on santim kadar suyla dolmuştu bile, suyun yüzü düşen yağmur damlacıklarıyla halka halka oluyordu. Daha çekme-köprüden geçip sokağa çıkmadan ayakkabılarına su dolmuştu; pantolonunun paçaları sıırıslıkla olmuş, ıslak saçları başına yapışmıştı. Ama hava serindi, onun için aldırmış etmedi, daima sinirli olan Grassioli'yi düşünmek bile onu fazla rahatsız etmiyordu şu anda.

Bütün gün yağdı; onun haricinde her günkü gibi bir gündü. Grassioli'den iki defa şahsına yönelik azar işitti, ayrıca, bütün ekibi karalarken onu da içine kattı. İki soygun soruşturması yaptı; saldırıyla karışık başka bir soygun vakası daha vardı, ama soygun, adam öldürme veya cinayete dönüşecekti çünkü kurban göğsündeki bıçak yarısından ölmek üzereydi. Ekibin bir ayda bitiremeyeceği kadar iş birikmişti, daha eskilerle uğraşırken listeye yenileri eklenip duruyordu. Tahmin ettiği gibi saat altıda çıkamadı, ama saat dokuzda gelen bir telefonla başçavuş gidince, hâlâ görev yapan bütün gündüz ekibi –Grassioli'nin ayrılırken savurduğu bütün tehdit ve uyarılara rağmen– on dakika sonra ortadan kayboldu. Yağmur hâlâ yağıyordu ama önceki kadar şiddetli değildi; hava, haftalardır devam eden sıcaktan sonra serinlemişti. Yedinci Caddede yürürken Andy bu yaz ilk defa olarak sokakların hemen hemen boş olduğunu fark etti. Yağmurun altında birkaç kişi vardı, her kapıda karanlık insan kümeleri göze çarpıyordu ama kaldırımlar ve sokaklar tuhaf bir şekilde boştu. Binasının basamaklarını tırmanmak her zamankinden beterdi çünkü, normalde verandada ve kaldırımda oturan insanlar şimdi buraya üşüşmüşlerdi, bazıları yere serilmiş uyuyordu bile. İte kaka yanlarından geçti, yatanların üstünden atladı, mırıldandıkları küfürleri işitmemiş gibi yapıyordu. Bina sahibi badigard tutup bu işgalcileri dışarı attırmadığı takdirde sonbaharda da durum aynen böyle olacaktı. Gerçi o kadar çoktular ki uğraşmaya değmezdi artık, bekçiler gittikten sonra gerisingeri içeri

giriyorlardı.

"Devamlı şu alete bakmaktan gözlerin mahvolacak," dedi Sol'a içeri girince. Yaşlı adam yatağa uzanmış, yastıklara dayanmıştı, TV'de bir savaş filmi seyrediyordu. Mikrofonlardan cızırtılı bir top sesi geliyordu.

"Benim gözlerim daha sen doğmadan önce mahvolmuştu, Bay Ukala, halen de benim yaşımdakilerin yüzde doksan dokuzundan daha iyi görüyorum. Hâlâ sendika saatlerinde çalışıyorsun anlaşılan."

"Daha iyi bir iş bul, bırakayım," dedi Andy; odasındaki ışığı açtı, alt çekmeceyi karıştırmaya başladı. Sol içeri girip yatağın ucuna oturdu.

"Eğer el fenerini arıyorsan," dedi, "geçen gün masanın üstünde bırakmıştın. Sana söylemeyi unuttum, üst çekmeceye, gömleklerinin arasına koydum."

"Bir anneden daha iyisin yahu."

"Olabilir ama sakın para istemeye kalkma, evlat."

Andy el fenerini cebine koydu, Sol'a şimdiden söylemesi gerektiğini biliyordu. Erteleyip duruyordu, bunun kendini neden rahatsız ettiğini de bilmiyordu. Ne de olsa bu oda ona aitti, yiyecek karnelerini ve yemekleri paylaşıyorlardı çünkü bu ikisinin de işine geliyordu, hepsi bu. Pratik bir düzendi onlarınki.

"Biri bir müddet benimle kalmaya gelecek, Sol. Ne kadarlığına bilmiyorum."

"Oda senin, oğlum. Adamı tanıyor muyum?"

"Zannetmem. Hem adam değil."

"Vaay! Şimdi anlaşıldı." Parmaklarını şıklattı. "Sakın şu piliç olmasın, Koca Mike'ın sevgilisi, hani görüşüyordunuz?"

"Evet, o kız. Adı Shirl."

"Kıyak isim, kıyak kız," dedi Sol, ayağa kalktı ve kapıya yöneldi. "Pek kıyak. Dikkat et de dilin yanmasın, dostum."

Andy bir şey söyleyecek gibi oldu ama Sol odadan çıkmış, kapıyı kapatmıştı, gereğinden biraz sertçe. Andy çıktığı zaman yine TV seyrediyordu, ne dönüp baktı, ne de bir şey söyledi.

Uzun bir gün geçirmişti, Andy'nin ayakları ve boynu ağrıyor, gözleri yanıyordu; Sol'un niye bozulduğunu merak etti. Shirl'le tanışmamıştı – niçin sızlanıyordu ki? Hafif hafif atıştıran yağmurun altında yürürken Shirl'ü düşündü ve farkında olmadan ıslık çalmaya başladı. Karnı açtı, yorgundu ve onu görmek istiyordu. Chelsea Park'ın kuleleri yağmurun arasından yükseldi; çekme-köprüyü acele acele geçerken kapıcı başını sallayıp eliyle şapkasına dokundu.

Shirl kapıyı açtı, o ilk gece giymiş olduğu gümüş renkli elbiseyi giymişti, önüne de ufak beyaz bir önlük takmıştı. Bakır rengi saçını gümüş bir tokayla toplamıştı, sağ elinde gümüş bir bilezik, her iki elinde de gümüş yüzükler vardı.

"Beni ıslatma," dedi eğilip öperek. "Parti için bütün cicilerimi giydim."

"Bense serseriye benziyorum," dedi, şıpır şıpır damlayan yağmurluğunu çıkararak.

"Ne münasebet. Ofiste, veya çalıştığın yere ne diyorlarsa orada zor bir gün geçirmişe benziyorsun. Bir partiye ihtiyacın var. Şu zımbırtıyı banyoya as da saçını kurut, yoksa nezle olursun, sonra da oturma odasına gel. Sana bir sürprizim var."

"Nedir?" diye seslendi uzaklaşan kızın arkasından.

"Söylersem sürpriz olmaz," dedi can alıcı kadın mantığıyla.

Shirl önlüğünü çıkarmış oturma odasında onu bekliyor, yemek masasının yanında gururla duruyordu. İki uzun mumun ışığında gümüş servis takımı, porselen tabaklar ve kristal kadehler pırıldıyordu. Beyaz masa örtüsü kat kat sarkıyordu. "Bu kadarla bitmiyor," dedi Shirl sehpayı göstererek, gümüş bir kovanın içinden bir şişenin boynu görünüyordu.

Andy şişenin ağzında ve boynunda teller olduğunu ve kovanın buz ve suyla dolu olduğunu gördü. Şişeyi alıp etiketi okuyabilsin diye ışığın altına tuttu.

"Fransız Şampanyası – nadide, seçme, yıllanmış, köpüklü bir içecek. Suni olarak renklendirilmiş, tatlandırılmış ve köpürtülmüştür." Şişeyi dikkatle kovaya geri koydu. "Çocuk-

ken California'da şarabımız olurdu, babam tadına baktırmıştı ama hiç hatırlamıyorum. Böyle şeylerle beni şımartacaksın Shirl. Evdeki bütün içkileri bitirdik diyerek benle dalga mı geçiyordun – bunu sıkı sıkı saklamışsın."

"Saklamadım! Bunu bugün satın aldım, bu parti için özel olarak. Mike'ın içki satıcısı gelmişti, kendisi Jersey'lidir, Mike'a olanlardan haberi bile yoktu."

"Çok para tutmuş olmalı."

"Düşündüğün kadar kötü değil. Bütün boş şişeleri iade ettim, o da özel bir fiyat yaptı. Hadi aç artık Allah aşkına da de-neyelim."

Andy mantarın üstündeki tellerle boğuştu. TV'de şişeleri böyle açtıklarını görmüştü ama aslında bu iş görüldüğünden daha zordu. Sonunda teli söktü ve mantar pat diye odaya fırladı; Shirl köpüren şarabı elinde hazır tuttuğu kadehin içinde yakaladı, içki satıcısı öyle tembih etmişti.

"Bize," dedi kız ve kadehlerini kaldırdılar.

"Çok güzelmiş, bunun gibi bir şey hiç tatmamıştım."

"Böyle bir yemeği de daha önce hiç tatmamışsındır," diyerek mutfığa koştu Shirl. "Şimdi otur şarabını yudumla, TV seyret, birkaç dakikada buradayım."

İlk yemek mercimek çorbasıydı, ama her zaman içtiklerinden daha kıvamlı ve tadı yerindeydi. Et suyu, diye açıkladı Shirl, biftekten artmıştı. Izgara tilapyanın üstünde beyaz sos vardı, üzerine tere parçacıkları serpiştirilmişti, yanında yosun krakerinden ekmekler ve deniz teresi salatasıyla servis edilmişti. Şarap her şeyle gidiyordu; Andy alışılmadık bir doygunluğun verdiği zevkle ve hoşnutlukla içini çekerken Shirl kofe ve tatlıyı getirdi – üzerinde soya sütü olan tatlandırılmış bir deniz yosunu jölesi. Andy inilmedi ama yemekte hiç zorluk çekmedi.

"Tütün kullanır mısın?" diye sordu kız masayı toplarken.

Andy sandalyeye yaslandı, gözlerini yarı kapattı, tamamen gevşemişti. "Polis maaşıyla mı? Shirl, sen tam bir mutfak dâhisisin. Pişirdiğin yemekleri devamlı yersem iyice şımaracağım."

"Erkekleri şımartmak gerekir, onlarla beraber yaşamayı kolaylaştırıyor. Tütün kullanmadığın çok kötü çünkü bir kütuda iki puro buldum, Mike özel misafirleri için saklamış."

"Bitpazarına götür, iyi fiyat verirler."

"Bunu yapamam, doğru değil."

Andy doğruldu. "Bir şey yapmak istiyorsan, Sol'a ver, Sol'un eskiden sigara içtiğini biliyorum – hani bahsetmiştim ya, bitişik odada yaşayan adam. Bu onu çok sevindirir. İyi dostumdur kendisi."

"Bu harika bir fikir," dedi Shirl Andy'nin sözlerindeki kaygı havasını sezerek. Bu Sol her kimse, kendisini sevmesini istiyordu, bitişik odada yaşıyordu ne de olsa. "Bavulumu koyayım." Dolu tepsiyi mutfığa götürdü.

Bulaşıkları yıkadıktan sonra yatak odasına gidip bavulları yerleştirmeye başladı, sonra, son bavulu da en üst raftan indirmesi için Andy'ye seslendi. Sokağa çıkmak için üstünü değişmesi gerekiyordu, Andy'ye elbisesinin fermuarını açtırdı, bu da tam umduğu etkiyi yarattı.

Son bavul da toplandığında gece yarısını geçiyordu, gri sokak elbisesini giymiş, gitmeye hazırdı.

"Bir şey unutmadın ya?" diye sordu Andy.

"Sanmıyorum, ama son bir kez etrafa bakayım."

"Shirl, buraya taşındığında yanında havlu, çarşaf filan getirmiş miydin?" Kırışmış yatağı gösterdi, bir şey onu rahatsız ediyor gibiydi.

"Yo, getirmedim, içinde sadece giysilerim olan bir bavulla gelmiştim."

"Şu çarşaflardan birkaçı senindir diye umuyordum. Benim – ee benim sadece bir çarşafım var, o da eskiyor, almaya kalkarsan bu günlerde bir sürü para, kullanılmış olanları bile."

Kız güldü. "Yatakta çok zaman harcayacağına benzersin. Şimdi hatırladım, bu çarşaflardan ikisi benim." Çantasını açtı, çarşafları çabucak katlayıp içine tıktı. "Bana bu kadarcık olsun borcu var sanırım."

Andy bavulları koridora çıkartıp asansörü çağırdı. Shirl bir an durdu, apartmanın kapısının kapanışına baktı, sonra

onun peşine takıldı.

"Hiç uyumaz mı bu adam?" diye sordu Andy lobiyi geçip ön kapının yanında hazırola duran Charlie'ye doğru yürürken.

"Bilmem," dedi Shirl. "Bir şeyler olurken hep ortalıkta görürüm."

"Gitmenize çok üzülüyorum, Bayan Greene," dedi Charlie yanına yaklaşırken. "Apartmanın anahtarlarını alayım isterseniz."

"Bir makbuz versen iyi olur," dedi Andy kız anahtarları teslim ederken.

"Memnuniyetle," dedi Charlie istifini bozmadan, "yazacak bir şeyim olsa."

"Al, bloknotuma yaz," dedi Andy. Kapıcının omuzunun üstünden bakınca Tab'in bekçi odasından çıktığını gördü.

"Tab... gecenin bu saatinde burada ne yapıyorsun?" diye sordu Shirl.

"Sizi bekliyordum. Ayrıldığınızı duydum, bavulları taşımanıza yardım ederim diye düşündüm."

"Ama çok geç oldu."

"İşin son günü. Hakkını vermek lazım. Hem gecenin bu saatinde elinizde bavullarla yürüdüğünüzü görmesinler. Daha azı için bile gırtlığınızı kesecek adam çok." Bavulların ikisini aldı, Andy de üçüncüsünü.

"İnşallah biri sataşır," dedi Shirl. "Bulunmaz bir badigard ve bir şehir detektifi – hem de sırf iki blok öteye yürümek için."

"Hepsini yere sereriz alimallah," dedi Andy, bloknotunu geri alıp Charlie'nin açık tuttuğu kapıdan geçerek.

Dışarı çıktıklarında yağmur durmuştu, bulutların arasındaki deliklerden yıldızlar görünüyordu. Hava olağanüstü serindi. Shirl iki adamın da koluna girdi, Chelsea Park'ın önündeki ışık havuzundan uzaklaşıp karanlığa karıştı.

13

Karanlıkta merdiveni tırmanmak, Andy arkasından bavulları çıkarırken, el fenerini basamaklarda uyuyan şekillerin üzerinde gezdirmek çok tuhaftı. Arkadaşı Sol uyuyordu, odasından sessizce geçerek Andy'ninkine girmişlerdi. Yatak, ikisi ancak sığacak kadar büyüktü; yorulmuştu, başı Andy'nin omuzunda, kıvrılmış yatmış ve öyle derin bir uykuya dalmıştı ki, Andy'nin ne zaman kalktığını, ne zaman giyinip gittiğini duymamıştı bile. Uyandığında güneş pencereden girmiş, yatağın ayak ucuna düşmüştü, dirseklerini pencerenin pervazına dayayıp dışarı baktığında, temiz, taze yıkanmış havayı kokladı; şehir, sadece bir yağmur fırtınasından sonra böyle kokardı. Bütün toz ve kurum temizlenmiş, hava berraklaşmıştı; Bellevue'nün sivri uçlu binaları, aşağıda kalan katran karası damlar ve lekeli tuğla duvarlar karmaşasının üstünden yükseliyordu. Sıcaklık yok olmuştu, yağmur onu da almış götürmüştü, işin en güzel tarafı da buydu işte. Zevkle esnedi ve sırtını dönüp odaya baktı.

Tam bir bekâr odası, oldukça tertipli – ama eski bir pabuç gibi çekicilikten yoksun. Her şeyin üzerinde ince bir toz tabakası vardı, ama bu büyük ihtimalle kendi suçuydu, çünkü Andy son zamanlarda vaktini burada pek geçirmemişti. Eline bir kutu boya geçirebilse de şu şifonyere bir kat çekse hiç fena olmazdı: enkaz altında kalmış olsa bile üzerinde bu kadar çentik ve oyuk olamazdı. Neyse ki bir boy aynası vardı, çat-laktı ama iş görürdü, bir de elbiselerini asacak bir gardrop. Şikâyet edilecek pek bir şey yoktu gerçekten de, biraz renk katılırsa oda güzelleşirdi. Tavandaki şu milyonlarca örümcek ağını da yok etmeliydi.

Bölme duvarındaki kapının yanında musluklu bir su deposu vardı, musluğu açtığında, altından desteklerle tutturulmuş lavabonun içine ince, kahverengimsi bir su aktı. Suyun keskin, kimyevi bir kokusu vardı, bunu neredeyse unutmuş gibiydi, çünkü Chelsea Park'ın suyu pahalı filtrelerden geçi-

yordu. Etrafta sabun göremedi, yüzüne su çarptı, ellerini yıkadı, deponun yanında asılı lime lime havluyla tam kurulanıyordu ki, önündeki bölme duvarından gıcırtilı, takırtilı bir ses geldi. Ne olduğuna akıl erdiremedi, ama Sol'un yaşadığı odadan geldiği belliydi. Gürültü ona ait bir şeyden geliyordu ve ancak kalktığını, suyu açtığını duyduktan sonra başlamıştı, bu da nezaketini gösteriyordu. Aynı zamanda, ses geçirmek bakımından, bu odanın kuş kafesi kadar mahremiyeti olmadığını da. Eh, elden ne gelirdi. Saçını taradı, dün gece giydiği elbiseyi giydi, birazcık da makyaj yaptı. Hazır olduğunda derin bir nefes alıp kapıyı açtı.

"Günaydın..." dedi ve söyleyecek başka bir şey gelmedi aklına, kapıda öylece durdu, ağzı bir karış açık kaldı. Sol, tekerleksiz bir bisikletin üstüne oturmuş, hiçbir yere gitmiyor ama son sürat pedal çeviriyordu; beyaz saçları her yana uçuşuyor, sakalı göğsünün üstünde inip kalkıyordu. Üzerindeki tek giysisi, Nuh nebiden kalma, çok yamalı bir şorttu. Gıcırtilı sesi bisikletin arkasındaki siyah bir nesneden geliyordu. "Günaydın!" diye seslendi tekrar, bu sefer daha yüksek sesle, adam başını kaldırıp kıza baktı ve pedal çevirmesi yavaşlayıp durdu. "Ben Shirl Greene," dedi.

"Başka kim olacaktın," dedi Sol soğuk soğuk, bisikletten inip yüzünün terini koluyla silerek.

"Daha önce böyle bir bisiklet hiç görmemiştim. Bir işe yarıyor mu?" Onunla kavgaya etmemeye kararlıydı, karşısındaki bunu ne kadar isterse istesin.

"Evet, buz yapar." Gidip gömleğini giydi.

Önce, şu hiç anlamadığı derin anlamlı şakalardan biri zannetti bunu, sonra bisikletin arkasındaki siyah, motora benzeyen şeyden teller çıktığını ve buzdolabının üstündeki büyük bataryalara uzandığını gördü.

"Anladım," dedi buluşundan memnun. "Buzdolabını bisikletle çalıştırıyorsunuz. Bu harika bir şey."

Adamın tek cevabı bu kez bir homurdanmaydı, hiçbir şey söylemedi, demek ki biraz ilerleme kaydetmişti. "Kofe sever misiniz?"

"Bilmem. Tadına bakmayalı uzun zaman oldu."

"Çantamda yarım kavanoz kadar var. Sıcak suyumuz olsa biraz yapabiliirdik." Cevabını beklemedi, öteki odaya gidip kavanozu getirdi. Adam bir an kahverengi kavanoza baktı, sonra omuz silkip bir kaba su doldurmaya gitti.

"Bahse girerim tadı zehir gibidir," dedi kabı ocağa koyarken. Önce odanın ortasında asılı ışığı yaktı, ampulün içinde parıldayan teli inceledi, sonra kös kös başını salladı. "Bugün nasılsa elektriğimiz var, azıcık bir su kaynatacak kadar sürer inşallah." Ocağın elektrik ısıtıcısını yaktı.

"Kofeyi son iki senedir içiyorum." dedi Shirl pencerenin yanındaki sandalyeye oturarak. "Tadının gerçek kahveye hiç benzemediğini söylüyorlar ama bilemem."

"Ben biliyorum. Benzemiyor."

"Hiç *gerçek* kahve tattınız mı? Bir kereden çok?" Başından geçenleri anlatmaktan hoşlanmayan bir erkeğe rastlamamıştı henüz.

"Tatmak mı? Tatlım, kahveyle yaşırdım ben, sen ne diyorsun. Sen daha çocuksun, eski günler nasıldı hiçbir fikrin yok. Üç, dört fincan, hatta bir çaydanlık dolusu kahve içerdin hiç düşünmeden. Hatta bir keresinde kahveden zehirlenmiştim, cildim kahverengiye dönmüştü, çünkü günde yirmi karton içerdim. Şampiyon bir kahve içicisi, madalya bile kazanabilirdim."

Shirl başını hayranlıkla salladı, kofesini yudumladı. Çok sıcaaktı. "Aklıma gelmişken," dedi sandalyeden atlayıp öbür odaya giderek. Bir saniye sonra geri döndü ve iki puroyu Sol'a verdi. "Andy bunları size vermemi söyledi, eskiden içermişsiniz."

Sol'un erkeksi üstünlük havası sönüverdi, ağzı bir karış açık kalmıştı. "Puro ha?" diyebilirdi ancak.

"Evet, Mike'ta bir kutu dolusu vardı ama sırf bu ikisi kaldı. İyi mi değil mi bilmiyorum."

Sol hafızasını yoklayıp, pufonun iyisini kötüsünden ayırtmak için ne yapıldığını hatırlamaya çalıştı. Birinin ucunu şüpheyle kokladı. "Hiç değilse tütün kokuyor." Kulağına gö-

türüp parmaklarıyla ince ucunu ovalayınca bariz bir çatırtı geldi. "Aha! Çok kuru. Bilmem gerekirdi. Puro bakım ister, onu iyi bir ortamda saklayacaksın. Bunlar kurumuş. Nemlendiricinin içinde olmaları lazımdı. Böyle içilmez."

"Yani işe yaramaz mı? Atalım gitsin öyleyse?" Ne korkunç bir düşünceydi.

"Hiç de değil, sakın ol. Bir kutu bulacağım, içine ıslak bir sünger koyup bu yavruları da üzerine yerleştirecek, üç, dört gün bekleyeceğim. Puroların iyi tarafı, kurusalar bile tekrar canlandırabilirsin, Lazarus gibi – gerçi Lazarus dört gün gömülü kaldıktan sonra pek de iyi kokmazdı herhalde. Bunlara nasıl bakılır sana göstereceğim."

Shirl kofesini yudumlayıp gülümsedi. Her şey yoluna girmişti. Sol, birinin gelip Andy ile kalması fikrinden hoşlanmamıştı o kadar, hatta buna bozulmuştu. Ama iyi bir adamdı, komik hikâyeleri ve komik, eskiden kalma bir konuşma tarzı vardı; iyi geçineceklerine emindi.

"Bu zımbırtının tadı çok da kötü değil," dedi Sol, "gerçek kahvenin tadını unutabilirsen tabii. Veya Virginia jambonunun, veya rozbifin, veya hindinin. Hindi dedim de, şunu dinle. Savaş zamanıydı, ben de Teksas'ta itin öldüğü bir yerde vazifeliydim, bütün yiyecekler St. Louis'den geliyordu, biz de yiyecek zincirinin son durağıydık. Bize kalanlar öyle berbattı ki, yemekhane çavuşları yemeklerin sevk edildiği sandıkları açtıkları zaman mideleri bulanıyordu. Ama bir keresinde, işler tersine döndü. Bilirsin, bu Teksaslılar çiftliklerinde milyonlarca hindi beslerler, sonra da Noel veya Şükran Günü için kuzeye yollarlar." Başını salladı, ama bilmiyordu. "Neyse, savaş devam ediyordu, bütün bu hindileri sevk etmek mümkün değildi, onun için Hava Kuvvetleri yok pahasına hepsini satın aldı, biz de bir ay hindi yedik. Hindi kavurması, hindi kızartması, hindi çorbası, hindi köftesi, hindi ezmesi, hindi kroket... aklına ne gelirse!"

Koridorda koşan ayak sesleri duyuldu, biri kapının kulpu nu öyle takırdattı ki kapı sallandı. Sol masanın çekmecesini sessizce açıp büyük bir et bıçağı çıkardı.

"Sol, orda mısın?" diye seslendi Andy koridordan, kulpu tekrar zorladı. "Kapıyı aç."

Sol bıçağı masaya atıp acele acele kapının kilidini açtı. Andy içeri daldı, kan ter içinde, nefes nefese, kapıyı kapatıp acelesine rağmen kısık bir sesle konuşmaya başladı.

"Dinle, su depolarını ve bidonları doldur. İçine su konacak neyimiz varsa onları da doldur. İstersen lavaboyu tıka, ona da su biriktirirsin. Su merkezinden doldurabildiğin kadar bidon doldur, ama sık sık gidip geldiğini fark ederlerse, Yirmi Sekizinci Sokak'takine git. Acele et. Sol, Shirl de yardımcı olur."

"Neler oluyor Allah aşkına?"

"Soru sorma be adam, ne diyorsam onu yap! Bu kadarını bile söylememem gerekiyor – benden duyduğunu da kimseye söyleme, yoksa hepimizin başı derde girer. Millet beni aramadan geri dönmem lazım." İçeri girmesiyle çıkması bir olmuştu, çarpılan kapı, uzaklaşan ayak seslerini yankıladı.

"Ne oldu?" diye sordu Shirl.

"Öğreniriz elbet," dedi Sol sandaletlerini ayağına geçirerek. "Şimdi acele etmemiz lazım. Andy ilk defa böyle bir şey yapıyor, ben yaşlı adamım, çabuk korkarım. Odanızda bir bidon daha var."

Acele eden bir tek onlardı, Shirl Andy'nin ne demek istediğini merak ediyordu. Köşedeki su merkezinde sadece iki kadın kuyruk bekliyordu, biri de sadece bir litrelik bir şişe doldurmak için. Sol dolu bidonları taşımaya yardım etti ama Shirl merdivenleri çıkarmakta diretti. "Kalçalarımıdaki yağları eritirim biraz," dedi. "Boşları aşağı indireyim, ben bunları yerleştirirken sen de yine kuyruğa gir."

Kuyruk biraz uzamıştı ama bunda acayip bir şey yoktu, insanlar genelde bu saatte gelir, merkez öğlende kapanmadan sularını alırlardı.

"Çok susadın herhalde, babalık," dedi görevdeki devriye memuru sıra Sol'a gelince. "Daha önce de gelmemiş miydin?"

"Sana ne bundan?" diye çıktı Sol, sakalını çekiştirerek.

"Senin işin evde kaç kişi var diye saymak mı? Belki arada bir banyo yapmak istiyor canım, adını vermeyeyim bazıları gibi kokmamak için..."

"Sakin ol, dedeciğim."

"Ben senin deden değilim, ukala, olsam intihar ederdim herhalde. Polisler ne zamandan beri milletin ne kadar suya ihtiyacı olduğunu hesap etmeye başladı?"

Polis biraz gerileyip sırtını döndü. Sol hâlâ homurdanarak kapları doldurdu, Shirl de bir kenara çekip kapaklarını koymaya yardım etti. İşlerini tam bitirmişlerdi ki bir polis çavuşu motorsikletiyle kenara yanaştı.

"Bu merkezi kilitle," dedi. "Bugünlük kapandı."

Şişelerini doldurmak için bekleyen kadınlar polise bağırıyorlar, musluğun önüne üşüşüp, merkez kapanmadan biraz su almak için birbirlerini itip kakmaya başladılar. Devriye memuru valfin kolunu çevirmek için bağırışan halkın arasına daldı ama daha kola dokunmadan su tıksırdı, inceldi ve kesildi. Adam çavuşa baktı.

"Problem bu işte," dedi çavuş. "Patlak bir boru var, kapatmak zorunda kaldılar. Yarına düzelir. Hadi dağılın."

Sol bir şey söylemeden Shirl'e baktı, bidonları kaldırıp yola koyuldular. Çavuşun sesindeki tereddütü ikisi de fark etmişti. Bu, patlak bir borudan daha büyük bir şeye benziyordu. Tek bir damla bile dökmemeye dikkat ederek bidonları yavaş yavaş merdivenlerden çıkardılar.

Polisler kim olduğunu bilseler ve peşinde olsalar bile şans ondan yanaydı: Billy Chung bunu kendi kendine tekrarlayıp duruyordu. Bazen bunu bir süre unutup titremeye başlıyordu ve yine şansın ondan yana olduğunu düşünmeye zorluyordu kendini. Polisler o evde değilken gelmemiş miydi – bu şans değil de neydi? Onlara görünmeden kaçmıştı – bu da şanstı. Her şeyi geride bırakmak zorunda kaldıysa ne olurdu

ki? Şortu üzerindeydi, ayakkabısının içinden kaybeder korkusuyla, bir gün önce bütün parasını şortuna dikmişti. Yani ganimet hâlâ kendindeydi, başka bir şeye de ihtiyacı yoktu. Kaçmıştı ama akıllıca kaçmıştı; önce Madison Meydanı'ndaki bitpazarına gitmiş ve tezgâhın arkasında uyuyan adamlardan birini uyandırıp bir sandalet satın almıştı. Sonra şehrin merkezine yönelmiş, kendi mahallesinden giderek uzaklaşmıştı. Su merkezleri açıldığında elini yüzünü yıkamış, sonra başka bir tezgâhtan eski bir gömlek satın almıştı, biraz da yosun krakeri, bunları yürürken yemişti. Çin Mahallesi'ne vardığında daha çok erkendi ama sokaklar dolmaya başlamıştı bile; tek yapacağı şey, duvarın dibinde boş bir yer bulmak, kıvrılıp uyumaktı.

Uyandığında, burada kalamayacağını biliyordu, polislerin ilk arayacakları yer burasıydı, devam etmeliydi. Sokakta yatanların bazıları ona tuhaf tuhaf bakmaya başlamıştı bile, eşkali yayınlanmışsa, bir iki D için onu aniden ele vereceklerini biliyordu. Doğu Yakası'nda Çinliler olduğunu duymuştu bir keresinde, o yana yöneldi. Bir yerde çok uzun kalırsa fark edilirdi, hem hava böyle sıcak olduğu sürece nerede yatsa olurdu. Başlangıçta bilinçli bir plan değildi bu ama birkaç gün sonra, sokaklar kalabalık olduğu zaman hareket ettiği müddetçe kimsenin ona aldırış etmediğini keşfetti, sessiz bir yer bulabilse gündüz de uyuyabilirdi, gece de. Civarda Çinliler'in bulunduğu bir yerde durduğu müddetçe hiç kimse onu fark etmiyordu. Devamlı hareket halindeydi, bu da onu meşgul ediyordu, bu şekilde, başına ne geleceği hakkında çok fazla düşünmemiş oluyordu. Parası çıkıştığı sürece önemli değildi. Ya sonra... o zaman ne olacağını düşünmek istemiyordu, onun için de düşünmüyordu.

Yağmur fırtınasından sonra, sığınacak bir yer bulması gerektiğine karar verdi. Yağmura tutulmuş, sıırıslık olmuştum, önce çok kötü değildi, ama sonra... Binlerce evsizle beraber Williamsburg Köprüsü'nün yüksek yollarının altına sığınmıştı, ama burası bile pek kuru değildi, rüzgâr estikçe ıslanıyordu. Bütün geceyi ıslak ve üşümüş bir halde geçirmiş, hiç

uyuyamamıştı, sabahleyin merdivenden köprüye tırmanıp güneşte durdu. Yaya yolu nehrin üzerinden uzanıyordu, biraz güneş yüzü görüp ısınmak için buradan yürümeye başladı. Hiç bu kadar yükseğe çıkmamıştı, nehre ve şehre tepeden bakmak yepyeni bir histi onun için. Gri bir nükleer yük gemisi nehrin yukarısına doğru süzülüyor, bütün küçük yelkenliler ve kayıklar önünden kaçışıyordu. Aşağıya bakarken parmaklıkları sıkı sıkı tutmak zorunda kaldı. Yolun yarısında, Manhattan'dan çıkmış olduğunu anladı – hayatında ilk defa. Hiç durmadan ilerlese polis onu zor bulurdu. Önünde Brooklyn uzanıyordu, göğe garip şekiller çizen bir duvar, tamamen yeni ve korkutucu bir yer. Burayı hiç bilmiyordu ama öğrenebilirdi. Polis onu bu kadar uzakta aramayla hiç düşünemezdi, yüz yıl geçse bile.

Köprüden inince korkusu da yatışır gibi oldu – burası da tıpkı Manhattan gibiydi, insanları, sokakları değişikti, o kadar. Giysileri kurumuştı, kendini fena hissetmiyordu, yalnız yorgundu ve çok uykusu vardı. Sokaklar birbirine açılıyordu, kalabalık ve gürültülü; rastgele yürürken, yolun bütün bir yanı boyunca uzanan ve sonsuz gibi görünen yüksek bir duvara geldi. Bunu takip etti, öbür yanında ne var acaba diye merak ediyordu; kilitli bir demir kapıya geldi, üzerinden millet tırmanmasın diye, paslı bir dikenli tel sarkıyordu. BROOKLYN DONANMA ARSASI-GİRİLMEZ diye yazıyordu yıpranmış bir tabelanın üstünde. Kapının parmaklıkları arasından bakınca, mühürlenmiş binalar, boş barakalar, paslı öteberi yığınları, gemi parçaları, beton ve enkaz tepelikleri görünüyordu. İçeride gri üniformalı, şişko göbekli bir bekçi yürüyordu, elinde neredeyse sopa denebilecek kadar kalın bir cop vardı, şüpheli şüpheli Billy'ye baktı, o da kapıdan uzaklaşıp yürümeye devam etti.

İçeride yüzlerce kilometrelik bir saha vardı ve hiç insan yoktu, kapatılmış, unutulmuş bir yere benziyordu. İşine yarayabilirdi. Bekçiye görünmeden içeri girebilse, böyle bir yerde sonsuza kadar saklanabilirdi. İçeri girmenin bir yolu varsa tabii. Duvarın dibinden yürümeye devam edince, bir yer geldi

ki, taş ve beton yerini paslanmış ve bel vermiş kafesli bir çite bıraktı. Bunun da üzerinde dikenli tel vardı ama top top olmuş, yer yer de yırtılmıştı. Sokağın bu kısmında fazla insan da yoktu, sadece eski depoların boş duvarları. Bu noktada çitin üstünden atlamak zor olmazdı.

Çiti incelerken, bu fikrin ilk kendi aklına gelmediği meydana çıktı. Öbür yanda bir hareket oldu ve kendinden çok da yaşlı olmayan bir adam belirdi. Bir an durdu, dışarıdaki sokağa bir aşağı bir yukarı bakıp yakınlarda kimse olmadığından emin oldu, tel çitin altına eğilip dibine kırık dökük bir beton parçası sıkıştırdı. Sonra, bu işi daha önce yaptığını belli eden bir hareketle kıvrıldı, çitin altından süründü çıktı, çiti kaldıran beton parçasını çekti, çit tekrar yere inince de ayağa kalktı ve yürüdü gitti.

Billy adam gözden kayboluncaya kadar bekledi, sonra aynı noktaya gitti. Toprak hafifçe çökmüştü, dikkat çekecek kadar değil ama çitin alt kısmı kaldırılınca altından sürünecek kadar. Adamın yapmış olduğu gibi o da betonu buraya yerleştirdi, etrafına bakındı –görünürde onu seyreden kimse yoktu– ve çitin altından kayıverdi. Çok kolaydı. Betonu tekmeleyip bir kenara attı, çit düştü, o da en yakındaki binaya sığmak üzere koştu.

Bu boş ve sessiz arazi korku vericiydi; daha önce hiç bu kadar yalnız olmamıştı. Yavaş yavaş, binanın güneşten ısınmış tuğlalarına deşe deşe yürüdü, köşeye gelince durup ihtiyatla etrafına bakındı. İleride geniş, enkaz kaplı bir boşluk yatıyordu. Tam karşıya geçecekken yoldan bir ses geldi, tekrar duvarın dibine sindi, gri üniformalı bir bekçi ağır ağır geçti yanından. Adam uzaklaşınca Billy de ters istikamette, kuru bir yüzzer havuzun paslı çelik direklerinin gölgesine sığınarak, acele acele yürüdü.

Enkazdan enkaza ilerledi, içine saklanıp uyuyabileceği bir barınak arıyordu. Etrafta başka bekçiler de vardı ama kolayca görünüyorlardı; geniş yollardan yürümeyi tercih ediyorlar, binalara yaklaşıyorlardı. Şu kilitli yapılardan birine girebilse kimse onu bulamazdı. Bir tanesi fena görünmüyordu,

uzun, alçak bir binaydı, damı çökmüş, pencereleri kırılmıştı. Duvarları asbest levhalarla kaplanmıştı, levhaların çoğu çat-laktı, bir tanesi de neredeyse tamamen yırtılmıştı. Yaklaşık içeri baktı ama sadece karanlığı görebildi. Çökük dam, ze-minden sadece bir metre kadar yukarıdaydı, karanlık ve sessiz bir mağara gibi duruyordu. Ona lazım olan da tam buydu. Esnedi ve açıklıktan içeri süründü; koca bir demir parçası yan tarafına çarpınca acı içinde bağırdı.

Karanlık, kırmızı acı dilleriyle doldu, açıklıktan sürüne sü-rüne geri çıktı ve kendini yere attı. Başının yanından ağır bir şey uçtu, duvara çarptı, duvarı çatlattı. Billy ayağa kalktı, gi-rişten uzaklaştı ama arkasından gelen yoktu. Olabildiğince çabuk, yan tarafını tuta tuta, topallarken açıklığın içinde sa-dece sessizlik hüküm sürüyordu, gözlerini çevirip korkuyla binaya baktı. Köşeyi döndü, bina gözden kaybolunca durdu, gömleğini sıyırdı, kaburgalarının tam altındaki çürüğü ince-ledi, morarmaya başlamıştı bile. Kötü bir ezikten fazla bir şey değildi ama öyle acıyordu ki.

Dövülecek bir alete ihtiyacı vardı. O binaya geri dönece-ğinden değil tabii – asla! Ama bu yerde bir çeşit silaha ihtiyacı olacağı kesindi. Etrafta kırık beton parçaları vardı, eline otu-ran bir tanesini aldı, içinden kırık uçlu paslı bir demir sarkı-yordu. Burada saklanma fikri çok kişinin aklına gelmiş olma-lıydı, çitin altından çıkan adamı gördüğünde bunu anlama-lıydı. Bekçilerden uzak duruyorlardı, bunun zor bir tarafı yoktu. Sonra bir yer bulup ele geçiriyor, başka herkesi kovu-yorlardı. Bu binalardan her birinin bir girişi olabilir, hepsin-de de biri saklanıyor olabilirdi. Bunu düşününce ürperdi, eli-ni çürük yanına bastırıp bir binanın gölgesinden uzaklaştı. Belki en iyisi hâlâ tek parçayken buradan çıkıp gitmekti. Ama kaçırılmayacak kadar iyi bir yerdi burası. Saklanacak bir yer bulabilse, ideal olacaktı, başka ne isteyebilirdi ki? Vazgeçme-den önce biraz daha dolaşmalıydı. Dövüşmek için de şu be-ton parçasından daha iyi bir şey bulmalıydı. Yürürken gözle-riyle etrafı tarıyordu ama arsanın yıkık döküklüğüne bakarak, etrafta silah olarak kullanılabilecek şöyle ufak tefek, ele gelir

hiçbir şey yoktu. Sanki kendinden önce pek çok kişi aynı amaçla buradan geçmiş gibiydi. Betonlu sıkı sıkı tutarak topallaya topallaya ilerledi.

Çok geçmeden bu çöken, paslı ormandan kaçmak istedi ama yolunu kaybetmişti, çıkamıyordu. Güneş tepesinde parlıyor, çevresindeki çatlak kaldırımlara çarpıp yansıyor. Geniş ve sessiz bir kuru havuzun kenarından yürüdü, boş ve unutulmuştu, döküntü dolu bir sessizlik çukuru – dünyanın kenarından sürünen bir böcek gibi hissetti kendini. Ötede, Doğu Nehri'nin yağlı akıntısı onu Manhattan'ın uzak kulelerinden ayırıyordu; nefes aldığı zaman böğrü acıyor, yalnızlık bir yük gibi omuzlarına çöküyordu.

Suyun kenarında, kalasların üzerinde, parçalanmış bir gemi yatıyordu, istemeye istemeye sudan çekilmiş, derisi enkazcılar tarafından yüzülmüştü, paslı kaburgaları ölü bir deniz canavarının iskeleti gibiydi. Adamlar başladıkları işi bitirmemişlerdi; geminin arka tarafı neredeyse dokunulmamıştı, üst güverte salonunun bir kısmı ve kış bozulmadan duruyordu. Yer seviyesinde hiçbir girişi yoktu –gemi bir tankerdi, çapraz bölmesi hâlâ yerindeydi– ama yukarıda lombarlar, bir de kapı vardı. Burdan yukarı tırmanmak zor olmazdı; benden önce buraya gelen var mı acaba diye düşündü Billy. Gelmiş de olabilirlerdi, gelmemiş de, belli değildi. Dinlenmek zorundaydı; gemi evini hatırlatm ışı. Bir yerden başlamak zorundaydı. Beton parçasını taşımak tırmanmayı güçleştiriyordu ama yine de elinden bırakmadı.

Güverte salonunun kapısının önünde sırf kenarları tırtıklı bir güverte parçası kalmıştı, genişliği bir metre kadardı. Billy kendini buraya çekip yukarı çıktı, kabinin kapısız girişiyle yüzyüze geldi, betonu hazırda tutuyordu.

"İçerde biri var mı?" diye seslendi usulca. Bir zamanlar lombarlar içeren yuvarlak delikler, iç tarafa güneş ışınları yansıtıyordu, etrafın karanlığını daha da yoğunlaştıran parlak noktalar. "Kimse yok mu," diye seslendi Billy yine, ama sessizlikten başka bir cevap gelmedi.

Çekine çekine kapıya adımını attı ve odanın karanlığına

girdi. Bu sefer kendine vuran olmadı. Hiç hareket yoktu, dışarıdaki güneşin parlaklığından sonra kararmış gözlerini kırıştırdı, koyu bir şekil gördü, ama bir çöp yığınının başka bir şey değildi. Dip köşede bir yığın daha vardı, bunun bir adam olduğunu anlamadan önce iki kere bakmak zorunda kaldı; adam duvarın dibine oturmuş, bacaklarını karnına çekmişti, dikkatle Billy'ye bakıyordu.

"O şeyi yere bırak, o elindekini," dedi adam neredeyse fısıltı kadar kısık bir sesle. Uzun kolunu uzatıp kıvrık bir boruyu yere vurdu. Billy gözleri faltaşı gibi açılmış ona baktı, böğrünün ağrısını hatırladı. Beton parçasını yere bıraktı.

"Akıllılık ettin," dedi adam, "akıllılık ettin." Marangoz cetveli gibi kıvrılarak ayağa kalktı; bir deri bir kemik, kolları örümcek gibi, uzun boylu bir adamdı. Güneşin düştüğü yere gelince, Billy, yanaklarındaki derinin gepgergin olduğunu ve başında hemen hemen hiç saç olmadığını gördü, gerilmiş dudaklarının arasından uzun sarı dişleri görünüyordu. Gözleri bir çocuğunkiler gibi yuvarlaktı, öyle sulu bir maviydi ki hemen hemen şeffaf gibiydi. Boş değil ama, öte yanda bir şey görmeden içinden bakılan pencereler gibi. Billy'ye bakıp duruyordu, boruyu ağır ağır sallıyor, hiçbir şey söylemiyordu, dudakları dişlerinin üstünde gerildi, bir sırıtma da olabilirdi, çok farklı başka bir ifade de.

Billy kapıya doğru bir adım gerileyince borunun ucu kırıldadı ve onu durdurdu. "Ne arıyorsun burda?" diye sordu fısıltı.

"Bir şey aramıyorum, gidiyorum."

"Ne arıyorsun?"

"Yatacak bir yer arıyordum, yorgunum, bela istemiyorum."

"Adın ne?" diye fısıldadı ses, gözler hiç kırılmıyor, kırır damıyordu.

"Billy..." Niye hemen cevap vermişti ki! Dudağını ısırdı: niye asıl adını söylemişti?

"Yanında yiyecek bir şey var mı Billy?"

Yalan söyleyecekti ama vazgeçti. Elini gömleğinin içine

soktu.

"Biraz yosun krakerim var. İster misin? Biraz kırılmış."

Boru güverteye düştü, yuvarlandı gitti; adam iki elini çanak yaparak geldi, Billy'nin başına kule gibi dikildi. "'Ekmeğini suların yüzüne at: birçok günlerden sonra onu bulacaksın.' Bunun nerden geldiğini biliyor musun?" diye sordu.

"Hayır, bilmiyorum," dedi Billy huzursuzca, krakerleri uzanmış elin içine atarak.

"Bileceğini sanmıyordum," diye sızlandı adam, sonra duvarın dibine aynı yere oturdu. Düzenli, otomatik bir hareketle yemeye başladı. "Putperestsin herhalde, sarı bir putperest, ama önemi yok. Sen ve Onun diğer yarattıkları için önemi yok. Uyumak istiyorsan uyu. Burası iki kişiye de yeter."

"Gidebilirim, burayı önce sen bulmuşsun."

"Benden korkuyorsun, değil mi?" Billy kıpırtısız bakışlardan gözünü çekti, adam başını salladı. "Korkmamalısın, çünkü korkunun sonuna çok yaklaştık. Bu ne demek biliyor musun? Bu yılın önemini biliyor musun, ha?"

Billy sessizce oturdu. Ne cevap vereceğini bilmiyordu. Adam son kırıntıları da bitirdi, ellerini pis pantolonuna sildi ve derin bir iç geçirdi. "Bilemezsin. Uyu, kaygılanacak bir şey yok burda. Kimse seni rahatsız etmez, topluluğumuzda katı mülk kurallarımız vardır. Genellikle senin gibi yabancılar bozar bu kuralları, gerçi öbürleri de yapar, degeceğini bilseler. Ama buraya gelmezler, göz dikecekleri bir şeyim olmadığını biliyorlar. Rahatsız olmadan uyuyabilirsin."

Bu acayip adamın gözü üstündeyken uyumayı düşünmek bile imkânsızdı, ne kadar yorgun olursa olsun. Billy köşedeki duvara yaslanıp yattı, gözleri açık ve tetikteydi, ne yapması gerektiğini düşünüyordu. Adam kendi kendine mırıldanıyor ve ince gömleğinin altından kaburgalarını kaşıyordu. Tiz bir vızıltı geldi Billy'nin kulağına, sivrisineğe vurdu. Bir başkası bacağına ısırınca, orayı kaşımaya başladı. Burada bir sürü sivrisinek vardı. Ne yapsın? Gitmeyi denesin mi?

Aniden irkildi; uyumuş olduğunu ve güneşin batıda alçal-

dığını anladı, açık kapıdan doğruca üstüne vuruyordu. Doğruluk etrafına bakındı ama kamara boştu. Böğrü feci halde ağırıyordu.

Metalik tangırtı yine duyuldu, onu uyandıranın bu olduğunu anladı. Ses dışarıdan geliyordu. Olabildiğince sessizce kapıya gidip aşağı baktı. Adam ona doğru tırmanıyordu, taşıdığı boru metale sürtünüyor, onu rahatsız eden sesi çıkarıyordu. Adam boruyu önden attı, kendini yukarı çekip güverte parçasına çıktı, Billy hemen geri çekildi.

"Su merkezleri bugün açılmadı," dedi elinde tuttuğu eski, çentikli bir boya kutusunu göstererek. "Ama dünkü yağmurdan su birikmiş bir yer buldum. Biraz ister misin?" Billy başını salladı, boğazının kuruduğunu fark etmişti birden, uzatılan kutuyu aldı. Yarısına kadar temiz suyla doluydu, altının yeşil boyası görünüyordu. Su çok tatlıydı. "Biraz daha iç," dedi adam. "Ben orada yeterince içtim."

"Adın ne?" diye sordu kutuyu geri alırken.

Bu bir tuzak mıydı? Bu adam adını hatırlıyor olmalıydı, başka bir isim söylemeye cesaret edemedi. "Billy," dedi.

"Bana Peter diyebilirsin. İstersen burada kalabilirsin." Elinde kutu içeri girdi, boruyu unutmuşa benziyordu. Billy şüpheyile boruya baktı, tereddüt etti.

"Borunu burada bıraktın," diye seslendi.

"Getir istiyorsan. Ortalıkta bırakmamam lazım. Şuraya koy," dedi Billy boruyu getirince. "Bunun gibi bir parça daha olacak buralarda bir yerde, burdan çıktığın zaman yanına alırsın. Komşularımızın bazıları tehlikeli olabilir."

"Bekçiler mi?"

"Hayır, onlar önemsiz. Onların yaptığı, salla başını al maşını, ne onlar bizi rahatsız etmek isterler, ne de biz onları. Biz görmedikleri sürece biz burda yokuz, onun için onlardan uzak dur yeter. Kendilerini tehlikeye atmadan paralarını alabiliyorlar, onun için niye atınsınlar ki? Niye sıkı sıkı bizi arasınlar? Mantıklı adamlardır, sen de görürsün yakında. Çalmaya veya almaya değer her şey yıllar önce bitti. Bekçiler duruyor çünkü kimse burayı ne yapacağına karar veremedi, en kolay

çözüm de yokmuş gibi davranmak. Onlar, kültürümüzün içinde bulunduğu çürümüşlüğü canlı sembolleri, tıpkı bu boş arazinin çok daha önemli bir sembol oluşu gibi, ben de onun için burdayım." Ellerini ayak bileklerine dolayıp öne eğildi, kemikli çenesini de dizlerine dayadı. "Bu yerin kaç girişi var biliyor musun?" Billy kafasını hayır anlamında salladı, Peter'in neden bahsettiğini merak ederek.

"O zaman anlatayım. Sekiz tane – ve sadece biri açık, bekçiler tarafından kullanılıyor. Ötekiler kapalı ve mühürlü, yedi mühür. Bu sana bir şey ifade etmiyor mu? Yedi mühür? Hayır, belli ki etmiyor. Ama başka işaretler de var, bazıları gizli, bazıları herkesin görebileceği kadar açık. Dahası da gelecek ve teker teker kendilerini bize ifşa edecek. Bazıları yüzyıllardır yazılagelmekte, Babil adlı büyük fahişe gibi, onun Roma olduğuna dair yanlış bir inanış vardır. Şuradaki şehrin adını biliyor musun?"

"Burası mı? New York mu yani?"

"Evet, adlarından biri bu, ama kimsenin kullanmadığı başka bir adı daha var, o da Babylon-on-Hudson*. Yani büyük fahişe işte bu ve mahşer günü burda olacak, ben de onun için geldim. Ben bir zamanlar papazdım, inanır mısınız?"

"Neden inanmayayım?" dedi Billy ve esnedi, duvarlara ve kapıya bakındı.

"Kilise'nin bir papazı doğruyu konuşmak zorundadır, ben de konuştum, onlar da beni bu yüzden defettiler, onlar ki Mesih düşmanlarını huzurlarına çağıran aynı kişiler. Kardinaller kurulu Papa'nın çocuk hayatının yok edilmesi konusundaki yasağı kaldırmasını tavsiye etti, o da bunu düşünüyor, üstelik Tanrı'nın kanunlarını bile bile. O dedi ki üreyin ve çoğalın, biz de öyle yaptık, O bize hastayı iyileştirecek, zayıfı güçlendirecek akıllı verdi, işte gerçek burda yatıyor. Şimdi binyıl geldi çattı, dünya dolusu can O'nun çağrısını bekliyor. İşte gerçek binyıl *bu*. Sahte mesihler 1000 senesidir dediler ama şu anda bu tek şehirde o zaman bütün dünyada olmadığı

* Hudson üzerindeki Babil. (ç.n.)

kadar insan var. Vakit *şimdi*dir, yaklaştığını görüyoruz, işaretleri okuyoruz. Dünyada daha fazlasına yer yok, insan yığınlarının ağırlığı altında çatlayıp parçalanacak – ama yedi bora-zan çalana kadar değil, bu Yeni Yıl, bu Yüzyıl Günü. Kıyamet günü o zaman gelecek."

Sesi kesilince, sivrisineklerin tiz vızıltısı durgun havayı doldurdu, Billy bacağına vurup birini öldürdü, bacağına sıçrayan kanı da elinin kenarıyla sildi. Peter'in kolu güneşteydi, Billy kolun eski ısırık yaralarıyla kaplı olduğunu gördü.

"Hiç burdaki kadar çok sivrisinek görmemiştim," dedi Billy. "Hem de gündüz. Daha önce beni gündüz gözüyle hiç ısırmamışlardı." Ayağa kalkıp çöp dolu odayı arşınlamaya başladı, vızıldayan sineklerden kaçmaya çalışıyor, kirden sertleşmiş paçavralara, ufalanan tahta parçalarına tekme atıyordu. Arka bölmenin ortasında ağır, çelik bir kapı vardı, birkaç santim aralık duruyordu. "Burda ne var?" diye sordu.

Peter duymadı, veya duymamış gibi yaptı; Billy kapıya yüklendi ama menteşeler paslanmış, yerinden kıpırdamaz hale gelmişti. "Burda ne var biliyor musun?" diye tekrar sordu, bu sefer daha yüksek sesle; Peter kıpırdandı, döndü. "Hayır," dedi, "hiç bakmadım."

"Uzun zamandır kapalı kalmış, bakarsın içerde işimize yarar bir şeyler vardır. Bakalım açabilecek miyiz?"

Beraberce iterek, çelik boruyu da levye gibi kullanarak birkaç santim daha kıpırdatmayı başardılar, arasından geçilebilecek kadar açılmıştı. Önce Billy girdi, ayağı güvertenin üzerinde bir şeye takıldı; eğilip yerden aldı.

"Şuna bak, bir şey buluruz dememiş miydim. Bunu satabilirim veya bir süre yanımda saklarım." Çelik bir manivelaydı, otuz santimden uzundu, yıllar önce bir işçi bırakmış olmalıydı. Yüzeyi pasla kaplanmıştı ama hâlâ sağlamdı. Billy kıvrık ve sivri ucunu menteşelerin arasına soktu ve ağırlığını öbür yanına verdi; paslı menteşeler gıcırdadı ve kapı sonuna kadar açıldı. Öbür yanda ufak bir platform vardı, metal basamaklar karanlığa doğru iniyordu. Billy yavaşça inmeye başladı, bir eliyle manivelayı diğeriyle de trabzanı sıkı sıkı tutuyordu; be-

şinci basamakta ayak bileğine kadar suya girdi. "Burası sırf karanlık değil, suyla dolu," dedi.

Peter içeri girip aşağı baktı, sonra yukarıdaki iki parlak lekeyi işaret etti. "Görünüşe bakılırsa üst güverte yağmur alıyor, o da şu deliklerden buraya süzülüyor. Yıllardır birikiyor olmalı."

"Sivrisineklerin nereden geldiği meydana çıktı." Kapalı mekân vızıltılarıyla uğulduyordu. "Bu kapıyı kapatıp onları uzak tutabiliriz."

"Gayet mantıklı," diye kabul etti Peter ve aşağılarındaki karanlık yüzeye baktı. "Çitin öbür tarafındaki su merkezine gitmemize de gerek kalmayacak. Burda ihtiyacımız olandan da fazla su var, hiç bitiremeyeceğimiz kadar."

15

"Selam, yabancı," dedi Sol.

Shirl iki odayı ayıran duvardan sesini açıkça duyabiliyordu. Pencerede oturmuş manikür yapıyordu; manikür setini yatağa fırlatıp kapıya koştu.

"Andy... sen misin?" diye seslenerek kapıyı açtığı anda, Andy'nin orada durmuş, yorgunluktan ayakta sallandığını gördü. Yanına koştu, öptü, o da kısa bir öpücük verdi karşılık olarak, sonra kızı bırakıp masanın yanındaki araba koltuğuna çöktü.

"Bittim," dedi. "Ne zamandır uyumadım? Dün değil evvelki geceden beri. Suyu aldınız mı?"

"İki depoyu da doldurduk," dedi Sol, "bidonları da merkez kapanmadan doldurmayı becerdik. Suya ne oluyor ki? TV'de acayip hikâyeler duydum, ama saçma sapan şeylerdi. Nedir açıklamadıkları?"

"Yaralanmışsın!" diye bağırdı Shirl, gömleğinin yırtık kolunun altından görünen bandajı daha yeni fark ederek.

"Ciddi bir şey değil, sadece bir sıyrık," dedi Andy ve gülmüsedti. "Görev başında yaralandım, hem de bir saman tır-

mıgıyla."

"Çiftçinin kızını kovalıyordun garanti. Ne hikâye," diye burun kıvrıldı Sol. "İçki ister misin?"

"Alkolden kaldıysa, biraz suyla karıştırırsan iyi olur. İhtiyacım yok diyemem." İçkiyi yudumlayıp geriye yaslandı, yüzündeki gerginlik biraz kayboldu ama gözleri yorgunluktan kıpkırmızıydı ve neredeyse kapanıyordu. Karşısına oturdular. "Resmi açıklama yapılmadan kimseye söylemeyin ama su konusunda çok problem var – daha büyüğü de yolda."

"Onun için mi bizi uyardın?" diye sordu Shirl.

"Evet, hikâyenin bir kısmını yemek paydosunda karakolda duydum. Problem, Long Island'daki artezyen kuyuları ve pompaları ve Brooklyn ve Queens'deki bütün pompalama istasyonlarından başladı. Biliyorsunuz Long Island'ın altında bir su katmanı var, su çok hızlı dışarı pompalandığı zaman, içine deniz suyu karışıyor, o zaman da pompalardan tatlı su yerine tuzlu su çıkmaya başlıyor. Uzun zamandır suyun biraz tuzlu bir tadı vardı zaten, kuzeyden gelen suyla karışmadığı zaman hissediliyordu ama durum daha kötüleşmesin diye bu sudan ne kadar pompa edeceklerini hesaplamaları lazımdı. Ya bir hata yaptılar ya da istasyonlar kotalarından fazlasını pompaladı ki, her ne oluyorsa şimdi bütün Brooklyn'e sırf tuzlu su geliyor. Ordaki bütün istasyonlar kapatıldı ve Croton ve kuzeyden gelen kota artırıldı."

"Çiftçiler yaz kurak geçti diye dırdırlanıyorlardı zaten, buna bayılırlar herhalde."

"Valla bilmem. Belli ki bunu uzun zamandır planlıyorlardı çünkü su kemerindeki bekçileri atlattılar, ellerinde bir sürü silah ve patlayıcı vardı, geçen yıl Albany cephaneliğinden alınan parti. En az on polis öldü, kaç tane yaralı var bilmiyorum. Biz yetişmeden en az bir kilometrelik boruyu havaya uçurdular. Eyaletteki her köylü bizi durdurmaya yemin etmiş gibiydi. Hepsinin silahı yoktu ama tırmık ve baltalarla girişiyorlardı. İşlerini sonunda gaz bombası bitirdi."

"Öyleyse... şehrin hiç suyu yok?" diye sordu Shirl.

"Su getireceğiz ama bir süre epey susuzluk çekilecek. Eli-

mizdeki suyu hesaplı harcayın. İçmek veya yemek pişirmek için kullanın, o kadar."

"Ama yıkanmak zorundayız," dedi Shirl.

"Yo, değiliz." Andy kanlı gözlerini ovuşturdu. "Tabaklar bir paçavrayla silinebilir. Bize gelince – kokacağız, ne yapalım."

"Andy!"

"Üzgünüm, Shirl. Çok acımasızca, biliyorum ama işlerin ne denli ciddi olduğunu anlamam lazım. Bir süre yıkanmadan idare edebiliriz, ölmeyiz ya, su tekrar bağlanınca da, hepimiz düzelce keseleniriz. Bunun hayaliyle yaşıyoruz."

"Ne kadar sürecek dersin?"

"Daha belli değil. Tamir için çok miktarda beton ve takviye demiri lazım, bunların ikisi de öncelik listesinin başında, harç makinaları filan da. Bu arada suyun çoğu demiryolu arabaları ve kamyonları ile taşınacak. Dağıtım ve tahsis konusunda bir sürü problem çıkacak, yani durum düzelmeden önce daha da kötüleşecek." Zorla ayağa kalktı ve uzun uzun esnedi. "İki saat uyuyacağım, Shirl. Beni en geç dörtte uyandırır mısın? Gitmeden traş olmam lazım."

"İki saat mi! Bu uyku kime yeter," diye itiraz etti.

"Bence de yetmez ama daha fazlasına hakkım yok. Yukarıdan biri hâlâ O'Brien cinayeti için sıkıştırıyor. Çin Mahallesi'nde bir muhbir bir ipucu vermiş, bu gece mıntıka devriyesine gitmeden önce uyumak yerine, bugün onu görmem lazım. Yavaş yavaş Billy Chung'a duyduğum nefret büyüyor, her nerede saklanıyorsa." Öteki odaya girdi ve kendini yatağa attı.

"O uyurken burda kalabilir miyim, Sol?" diye sordu Shirl.

"Onu rahatsız etmek istemiyorum, ama seni rahatsız etmek de istemem..."

"Rahatsız mı! Ne zamandan beri güzel bir kız adamı rahatsız eder oldu? Bak canım, yaşlı gösterebilirim ama bu sırf yaşımdan yüzünden. Yanlış anlama, benim yanımda kendini emniyette hissetmemen için hiçbir sebep yok, o devirler çoktan geçti. Artık sadece düşünerek tatmin oluyorum, bu çok daha ucuz, hastalık kapacağım diye üzölmeye gerek de yok. Git ör-

günü getir ben de sana Laredo'da görevli olduğum zamanı anlatayım, ben ve Luke hafta sonu için izin almıştık, Nuevo Laredo'da Boys Town'da kaldık, ama bunu anlatmasam galiba daha iyi olacak."

Shirl içeri girdiğinde Andy mışıl mışıl uyuyordu, giysilerini çıkarmadan yatağa serilmişti; ayakkabılarını bile çıkarmamıştı. Perdeyi çekip odayı kararttı, sonra yatağın ucundaki manikür setini aldı. Sağ ayakkabısının tabanında bir delik vardı, yaslı, tozlu bir göz gibi ona bakıyordu. Ayakkabılarını çıkarmaya kalksa biliyordu ki rahatsız olacaktı, onun için sessizce dışarı çıkıp kapıyı kapattı.

"Bataryaları şarj etmek lazım," dedi Sol, hidrometreyi ışığa tutup cam tüpten içine bakarak. "Andy sızdı mı?"

"Mışıl mışıl uyuyor."

"Uyandıracağın zaman görürsün. Böyle sızarsa top atsan duymaz, ölür yine tınmaz. Bataryaları şarj edeyim, haberi bile olmaz."

"Ama bu haksızlık," diye patladı Shirl. "Niye Andy aynı anda iki işi birden yapsın ki, üstelik şehir halkı için su savaşı yaparken yaralansın? Bütün bu insanlar burada ne yapıyor? Yeterince su yoksa niye başka yere gitmiyorlar?"

"Bunun cevabı gayet basit: gidecek hiçbir yer yok. Bütün memleket koca bir çiftlik ve koca bir ağız. Güney'de de Kuzey'de olduğu kadar insan var, kamu taşımacılığı olmadığı için de, güneş memleketine yürümeye kalkan biri oraya varmadan çok önce açlıktan ölür. İnsanlar bulundukları yerde kalıyorlar çünkü ülke onlara o şartlar altında bakmak üzere organize edilmiş. İyi yemiyorlar ama hiç değilse yiyorlar. İnsanların başka yerlere taşınması için California vadilerindeki su sıkıntıları gibi büyük bir felaket lazım veya Toz Çanağı gibi – duyduğuma göre milletlerarası hale gelmiş ve Kanada sınırını aşmış."

"Ee, başka ülkelere gitsinler. Herkes Amerika'ya Avrupa'dan filan gelmiş. Bir kısmı niye geri gitmiyor?"

"Çünkü yalnız senin başın dertte sanıyorsan, ötekileri göreceksin. Bütün İngiltere koca bir şehir haline gelmiş; TV'de

gördüm, son Muhafazakâr Parti Üyesi de, toprağı işlemek için gelenlere karşı son ormanlık araziyi savunurken vurulmuş. Rusya'ya mı gitmek istiyorsun? Çin'e mi? On beş yıldır sınır savaşı yapıyorlar, nüfus artışını kontrol etmenin bir yolu da bu, ama sen askerlik çağındasın, orda kızları da askere alıyorlar, bu da hoşuna gitmez. Belki Danimarka. İçeri girebilirsen orada hayat harika, en azında düzenli yemek yiyorlar, ama bütün Jutland boyunca beton bir duvar çekmişler, sahil muhafızları gördüğünü vuruyor çünkü bir sürü aç insan bu vaadedilmiş topraklara girmeye çalışıyor devamlı. Hayır, belki burası cennet değil ama hiç değilse yaşanır. Bataryaları şarj etmem lazım."

"Haksızlık işte, ben onu bilir onu söylerim."

"Haklı olan ne?" Sol kıza gülümsedi, "Sakin ol. Gençliğin var, güzelliğin var, düzenli olarak yiyip içiyorsun. Ee, derdin ne ki?"

"Bilmem, hiiç." Kız da ona gülümsedi. "Andy'nin durmadan çalıştığını görmeye sinir oluyorum, insanları rahat ettirmek için çalışıyor ama onların bundan ne haberi var ne de aldırdıkları."

"Teşekkür bekleyemezsin, maaş bekleyebilirsin, o kadar. Bu bir iş."

Sol tekerleksiz bisikleti sürüyerek getirdi, jeneratörün tellerini buzdolabının üstünde dizili bataryalara taktı. Shirl pence-
renin yanına bir sandalye çekip manikür setini açtı, pervaza koydu. Arkasında, jeneratörün gıcırtılı iniltisi tiz bir vınlıtya dönüşerek yükseldi. Tırnak etlerini kesmeye koyuldu. Güzel bir gündü, güneşli ama sıcak değil, sonbahar güzel olacağı benziyordu. Su problemi vardı ama düzelirdi. Damlara ve yüksek binalara bakıp hafifçe kaşlarını çattı; yakınlardan gelen çocuk çığlıkları şehrin arka plandaki uğultusunu deliyordu ama onun kafası başka yerdeydi, bunun pek farkında değildi.

Bu su meselesi dışında, her şey yolundaydı. Ama komikti: her şeyin yolunda olduğunu bildiği halde, tortop olup içine oturmuş ufak bir kaygı, bir türlü kaybolmayan bir gerilim duygusu vardı.

İkinci Bölüm

1

"Herkes şimdiye kadar görülen en soğuk Ekim diyor, ben de daha soğuşunu hiç görmedim. Bir de yağmur, barajı filan dolduracak kadar çok yağmıyor ama adamı ıslatıp üşütecek kadar yağıyor. Öyle değil mi?"

Shirl başını evet anlamında salladı, kelimeleri dinlemiyordu ama kadının sesinin tonundan bir soru sorduğunun farkındaydı. Kuyruk ilerledi, konuşan kadının arkasından bir iki adım o da ilerledi; kadın şekilsiz bir giysi yığınıydı, yırtık bir plastik yağmurluk giymiş, belini bir iple bağlamıştı, büyük bir çuvala benziyordu. Sanki ben çok mu iyi görünüyorum, diye düşündü Shirl, ardı arkası kesilmeyen çiselemeden kaçınmak için battaniyeyi kafasına iyice çekerek. Bundan sonra çok beklemezdi, önünde sadece birkaç düzine insan kalmıştı, ama umduğundan çok daha uzun sürmüştü; hava neredeyse kararmıştı. Su arabasının üstünde bir ışık yandı, siyah yüzeyini parlattı, atıştıran yağmur perdesini aydınlattı. Kuyruk yine ilerledi, Shirl'ün önündeki kadın çocuğu peşinden çekiştirerek paytak paytak yürüdü; çocuk da annesi gibi sarılmış sarmalanmış, şekilsiz bir yığın, yüzü bir örtüyle saklanmış, devamlı mızıldanan bir yaratıktı.

"Kes şunu," dedi kadın. Shirl'e döndü, şişman yüzü, hemen hemen dişsiz ağzının karanlık deliğinin etrafında kırmızı bir yumru gibiydi. "Ağlıyor çünkü doktora gittik, kendini hasta sanıyor ama sadece kvaşmış." Oğlanın şişmiş, balon gibi olmuş elini kaldırdı. "Şiştikleri zaman, bir de dizlerinde siyah benekler çıktığı zaman anlaşıyor. Bellevue kliniğinde bir

doktora görünebilmek için iki hafta oturduk, o da zaten bil-
diğimden fazla bir şey söylemedi. Ama kâğıdı ancak bu şekil-
de imzalatabiliyorsun. Bu şekilde fıstık ezmesi karnesi aldım.
Kocam buna bayılır. Sen de benim apartmanda oturuyorsun
değil mi? Galiba daha önce gördüm seni."

"Yirmi Altıncı Sokak," dedi Shirl, bidonun kapağını çıkar-
ıp paltosunun cebine koyarak. Donmuştu, garanti gribe ya-
kalanacaktı.

"Tamam işte, görünce tanıdım. Hemen gitme de beni
bekle, beraber yürürüz. Geç oldu, bir sürü serseri olur suyu
kaptmak için, istedikleri gibi satabilirler. Benim binada bir
Bayan Ramirez var, biraz acayip ama iyi kadın, ailesi İkinci
Dünya Savaşı'ndan beri binada yaşamış, gözüne öyle bir
yumruk yemiş ki gözü şişmiş, göremiyor, iki de dişi kırılmış.
Serserinin biri sopayla saldırmış, suyunu çalmış gitmiş."

"Evet, seni beklerim, iyi fikir," dedi Shirl, kendini aniden
yapayalnız hissederek.

"Kartlar," dedi devriye memuru; adama üç Sosyal Yardım
Kartı uzattı, kendininkini, Andy'ninkini, Sol'unkini. Adam
bunları ışığa tuttu, sonra geri uzattı. "Altı litre," diye seslendi
musluktaki adama.

"Bu doğru değil," dedi Shirl.

"Bugünkü miktar azaldı bayan, ilerleyin, daha bekleyen
bir sürü insan var."

Bidonu uzattı, muslukçu ağzına büyük bir huni geçirdi ve
suyu doldurdu. "Sıradaki," diye seslendi.

Bidon, yürüdüğü zaman çalkalanıyordu ve son derece ha-
fifti. Gidip polisin yanında durdu kadın gelene kadar; kadın
bir eliyle çocuğu çekiyor, öbür eliyle de hemen hemen dolu
yirmi litrelik bir teneke taşıyordu. Büyük bir ailesi olmalıydı.

"Gidelim," dedi, çocuk kolunun ucunda mızıldayarak pe-
şisıra yürüyordu.

On İkinci Cadde'deki demiryolu yan hattını geçtikten
sonra hava iyice karardı, yağmur cılız ışıkları yutuyordu. Bu-
radaki binalar çoğunlukla içeride gizlenmiş kiracıları saklayan
eski depolar ve fabrikalardı, kaldırımlar ıslak ve boştu. En ya-

kın sokak lambası bir blok ötedeydi. "Kocam bu kadar geciktiğim için küfürü basacak," dedi kadın köşeyi dönerken. Önlerindeki kaldırımda iki kişi belirdi ve yolu kestiler.

Yakındaki, "Suyu verin," dedi, uzak ışığın parıltısı elinde tuttuğu bıçağa yansıdı.

"Hayır, lütfen yapmayın!" diye yalvardı kadın ve su tenekesini arkasına sakladı. Shirl duvarın dibine sindi; yollarını kesenler kendilerine doğru gelince iki genç çocuk, iki yeniyetme olduklarını gördü. Ama ellerinde bıçak vardı yine de.

"Suyu ver!" dedi ilki, bıçağını kadına sallayarak.

"Al," diye ciyakladı kadın, tenekeyi sanki bir ağırlıkmiş gibi salladı. Çocuk sakınamadan teneke küt diye başının yanına çarptı, çocuk uluyarak yere düştü, bıçak elinden uçtu. "Sen de istiyor musun?" diye bağırdı kadın öbür çocuğun üstüne yürüyerek. Onun silahı yoktu.

"Hayır, bela istemiyorum," diye yalvardı çocuk, öbürünün kolunu çekiştirdi ama kadın yaklaşınca geri çekildi. Kadın eğilip bıçağı aldığı anda öbür çocuğu ayağa kaldırmayı başarmıştı, köşeye doğru sürükledi. Olay birkaç saniye sürmüş ve Shirl bu zaman boyunca duvarın dibinde korkudan titreyerek kalakalmıştı.

"Nasıl şaşırdılar ama," diye gakladı kadın, eski ekmek bıçağını havaya kaldırıp inceleyerek. "Bunu onlardan iyi kullanırım. Serseriler işte, çocuklar." Heyecanlı ve mutluydu. Bütün bu zaman boyunca çocuğun elini hiç bırakmamıştı; çocuk yüksek sesle hıçkırmaya başladı.

Başka problem çıkmadı, kadın Shirl'ü kapısına kadar götürdü. "Çok teşekkür ederim," dedi Shirl. "Sen olmasan ne yapardım bilmiyorum."

"Dert değil," diye gururlandı kadın. "Ona ne yaptım gördün, bıçağı bile aldım elinden!" Bir elinde ağır teneke, ötekinde çocuk, uzaklaştı. Shirl içeri girdi.

"Nerde kaldın?" diye sordu Andy kapıdan girdiğinde. "Bir şey mi oldu diye merak etmeye başlamıştım." Oda sıcacıktı, hafif balık kokan bir duman vardı, o ve Sol ellerinde içki, masada oturuyorlardı.

"Su kuyruğu bir blok kadar vardı. Sadece altı litre verdiler, miktar yine kesilmiş." Kızgın bakışını görünce yoldaki olayı anlatmamaya karar verdi. O zaman iki katı kızardı, yemeğin mahvolmasını istemiyordu.

"Bu harika," dedi Andy istihzayla. "Miktar zaten azıcıktı – şimdi iyice azaltıyorlar. Üstündeki şu ıslak şeyleri çıkarsan iyi olur Shirl, Sol da bir Gibson hazırlasın sana. Ev yapımı vermutu oldu, ben de biraz votka aldım."

"İç bakalım," dedi Sol, soğuk bardağı uzatarak. "Şu enerji süprütüsüyle çorba yaptım, ancak öyle yeniyor, nerdeyse hazır olur. Açılış yemeği olarak onu yiyeceğiz, sonra da..." başını buzdolabına doğru sallayarak cümlesini bitirdi.

"Neler oluyor?" diye sordu Andy. "Sır mı?"

"Sır değil," dedi Shirl buzdolabını açarak, "bir sürpriz. Bugün pazardan aldım, hepimize birer tane." İçinde üç soymer bifteği olan bir tabak çıkarttı. "Bunlar yenileri, TV'de gösteriyorlardı, tütsülü ızgara tadında."

"Çok para tutmuştur," dedi Andy. "Ay sonuna kadar doğru dürüst yiyemeyeceğiz."

"O kadar pahalı değil. Hem kendi paramı kullandım, bütçe parasını değil."

"Fark etmez, para paradır. Bu şeylere verdiğin parayla bir haftalık yiyeceğimiz çıkardı."

"Çorba hazır," dedi Sol, tabakları masaya koyarak. Shirl'ün boğazına bir yumru tıkanmıştı, konuşamadı; oturup tabağa baktı, ağlamamaya çalıştı.

"Özür dilerim," dedi Andy. "Ama fiyatlar nasıl artıyor biliyorsun, ilerisini düşünmek zorundayız. Şehir gelir vergisi yükseldi, yüzde seksen oldu, yükseltilen Sosyal Yardım Parası yüzünden, onun için bu kış zor geçeceğe benzer. Takdir etmiyorum sanma..."

"Ediyorsan niye çeneni kapatıp çorbanı içmiyorsun?" dedi Sol.

"Sen karışma, Sol," dedi Andy.

"Odamda kavgaya etmezseniz ben de karışmam. Hadi bakayım, böyle güzel bir yemeği mahvetmek olmaz."

Andy cevap verecek gibi oldu sonra vazgeçti. Uzanıp Shirl'ün elini tuttu. "Güzel bir yemek olacak," dedi. "Tadını çıkartalım."

"O kadar da güzel değil," dedi Sol çorbadan bir kaşık içince ağzını buruşturarak. "Şunu dene anlarsın. Ama biftekler ağzımızın tadını değiştirir."

Çorbalarını kaşıklarken sessizlik hüküm sürdü, sonra Sol New Orleans hakkında Ordu hikâyelerinden birine başladı, öyle komikti ki gülmeden edemediler, böylece hava biraz yumuşamış oldu. Sol kalan Gibson'ları pay ederken Shirl de biftekleri dağıttı.

"Yeterince sarhoş olsam, et tadı alacağım nerdeyse," diye beyan etti Sol, neşeyle çiğneyerek.

"Tadı güzel," dedi Shirl. Andy de başını salladı. Kız bifteğini hemen bitirdi, suyunu da bir parça yosun krakeriyle sıyırdı, sonra içkisini yudumladı. Eve gelirken yolda su için çıkan olayı unutmaya başlamıştı bile. Kadın çocuğun nesi var demişti?

"Kvaş nedir biliyor musunuz?" diye sordu.

Andy omuz silkti. "Bir çeşit hastalık galiba. Niye sordun?"

"Su kuyruğunda önümde bir kadın vardı, onunla konuşuyordum. Yanında küçük bir oğlan vardı, onda varmış bu kvaş hastalığı. Yağmurun altında dışarı çıkarmamalıydı çocuğu, hasta hasta. Acaba bulaşıcı mı diye merak ettim."

"Öyleyse meraklanma," dedi Sol. "'Kvaş', 'kvaşıorkor'un kısaltması. Sağlık konularına ilgi duyup benim gibi tıp programları seyretseydiniz, veya bir kitap açıp okusaydınız, siz de bilirdiniz. Bulaşıcı değil çünkü beriberi gibi vitamin eksikliğinden kaynaklanıyor."

"Onu da hiç duymadım," dedi Shirl.

"O hastalıktan pek kalmadı ama kvaş vakası çok. Yeterli protein yememekten ileri geliyor. Eskiden sadece Afrika'da vardı ama şimdi bütün Amerika'ya yayıldı. Ne hoş, değil mi? Et yok, mercimek ve soya çok pahalı, onun için anneler çocuklarına yosun krakeri, şeker, yani ucuz ne bulurlarsa onu veriyorlar..."

Lambanın ışığı titredi, sonra söndü. Sol odada tutuna tutuna buzdolabının tepesindeki tellerin arasında bir düğme buldu. Bataryalara bağlı cansız bir ampul yandı. "Şarj istiyor," dedi, "ama sabaha kadar bekleyebilir. Yemek yedikten sonra antreman yapmak doğru değil, kan dolaşımına ve hazma zararlı."

"Evde bir doktor olması ne iyi," dedi Andy. "Benim de tıbbi bir sorum olacak. Problemim şu: yediğim her şey mide-me gidiyor..."

"Çok komik, Bay Ukala. Shirl, bu zevzeğe nasıl dayanıyorsun bilmem."

Yemekten sonra hepsi de kendilerini daha iyi hissediyorlardı, bir süre sohbet ettiler, sonra Sol bataryalardaki cereyanı saklamak için ışığı söndüreceğini ilan etti. Deniz kömürü parçacıkları yanıp kül olmuştu, oda soğumaya başlıyordu. İyi geceler dediler, Andy içeri girip el fenerini çıkarttı önce; onların odası daha soğuktu.

"Ben yatıyorum," dedi Shirl. "Pek uykum yok ama ısınmanın tek çaresi bu."

Andy tepedeki ışık düğmesini boş yere denedi. "Cereyan hâlâ kesik, yapmam gereken bazı şeyler var. Ne kadar oldu, akşamları elektriği kestikleri bir hafta oldu mu?"

"Yatağa gireyim de feneri çalıştırırım senin için, olur mu?"

"Başka çare yok."

Bloknotunu açıp şifonyerin üzerine koydu, yanına da tekrar kullanılabilen formlardan birini, sonra da bilgileri rapora aktarmaya başladı. Sol eliyle el fenerini yavaş yavaş ama düzenli bir şekilde sıkıyor, bu da devamlı bir ışık sağlıyordu. Şehir bu gece sessizdi, soğuk ve yağmur insanları içeri tıkmıştı; minik jeneratörün vınıltısı ve dolmakalemin plastik üzerinde ara sıra çıkardığı ses normalden yüksekmiş gibi geliyordu. Shirl'ün soyunmasına yetecek kadar ışık geliyordu fenerden. İç çamaşırları hariç üstündeki giysileri çıkarınca titredi, hemen kalın kışlık pijamasını giydi, ayağına uyurken giydiği yamalı çorapları geçirdi, üstüne de kalın kazağını. Çarşaflar soğuk ve nemliydi, su kesintilerinden beri değiştirilmemişlerdi,

yine de mümkün olduğu kadar sık havalandırmaya çalışıyordu.

"Ne yazıyorsun?" diye sordu.

"Billy Chung hakkında elimde olan her şeyi, hâlâ onu bulmamı istiyorlar – böyle aptalca bir şey ilk defa başıma geliyor." Dolmakalemi bastırıp hızlı hızlı yazdı, elindeki fener tavana büküm büküm gölgeler yansıtıyordu. "O'Brien öldürüldüğünden beri mıntıkada iki düzine cinayet işlendi. Katilin birini daha karısı kan kaybından ölürken yakaladık – ama diğer bütün cinayetler unutuldu, işlendikleri gün hem de. Koca Mike niçin bu kadar önemli ki? Kimse bilmiyor ama hâlâ rapor istiyorlar. Onun için, çift mesai yaptıktan sonra bir de o veledi aramaya devam edeceğim. Bu gece de dışarıda olmam lazım, birileri güya onu görmüş, onu araştırmam lazım, ama gitmeyeceğim, Grassy yarın istediği kadar kafa ütölesin. Son zamanlarda ne kadar uyku uyudum biliyor musun?"

"Biliyorum," dedi usulca.

"Gecede iki saat – o kadar bile değil. Ama bu gece arayı kapatacağım. Gerçi sabah yedide işbaşı yapmam lazım, Union Meydanı'nda bir gösteri yürüyüşü daha var, onun için çok da uyuyacağım sayılmaz." Yazmayı durdurdu, el fenerini kıza verdi, fener söner gibi oldu, Shirl tekrar sıkmaya başlayınca aydınlandı. "Ben bir sürü kuru gürültü çıkarıyorum ama asıl şikâyet etmesi gereken sensin, Shirl. Benle tanışmadan önce hayatın çok daha iyiydi."

"Bu sonbahar herkes için kötü, böylesini hiç görmemişim. Önce su, şimdi de yakıt sıkıntısı, anlamıyorum..."

"Onu demiyorum, Shirl... ışığı şu çekmeceye doğru tutar mısın?" Çekmeceden bir teneke yağ ve temizlik setini çıkardı, içindekileri de yatağın yanında bir paçavranın üstüne, yere serdi. "İkimizi kastediyorum. Burası alıştığın standartlarda değil."

Kız da o da, Mike'ın evinde kalışı konusundan dikkatle kaçınıyorlardı. Bu hiç konuşmadıkları bir şeydi. "Babamın evi de tıpkı bunun gibi bir mahallede," dedi. "Değişen fazla bir şey yok."

"Ben ondan bahsetmiyorum." Dizlerinin üzerine çöküp tabancasını açtı, temizleme fırçasıyla namlunun içini bir güzel ovaladı. "Evini terk ettikten sonra hayatın düzelmişti, demek istiyorum. Güzel bir kızsın, hem de çok güzel, peşinden koşan bir sürü adam olmalı." Gözünü işinden ayırmadan te-reddütle konuşuyordu.

"Burdayım çünkü burda olmak istiyorum," dedi kız, onun ifade edemediği şeyleri söze dökerek. "Çekici olmak bir kızın işini kolaylaştırıyor, bunun farkındayım, ama her şeyi halletmiyor. Benim istediğim... tam bilmiyorum ama... mut-lu olmak sanırım. Gerçekten yardıma ihtiyacım olduğu bir zamanda bana yardım ettin, ayrıca hayatımda hiç yaşamadı-ğım kadar keyifli günler yaşadım. Sana daha önce hiç söyle-medim ama beni buraya çağırmanı umuyordum hep, öyle iyi geçiniyorduk ki."

"Tek sebep bu mu?"

Onu buraya çağırdığı gecedan beri bu konuyu konuşma-mışlardı, şimdiyse kendi duygularını açığa vurmadan kızın bütün duygularını öğrenmek istiyordu.

"Beni neden buraya çağırdın Andy? Senin sebeplerin ne-y-di?" Onun sorusundan kaçınmıştı.

Ona bakmadan, silindiri tekrar tabancanın içine soktu, ve başparmağıyla çevirdi. "Senden hoşlanıyordum, hem de çok. Aslında, doğrusunu söylemek gerekirse," sanki söyleyecekleri utanç vericiymiş gibi sesini alçalttı, "seni seviyorum."

Kız ne söyleyeceğini bilemedi, sessizlik uzuyordu. El fene-rinin dinamosu vınılıyordu; bölmenin öbür yanından, Sol ya-tağa girerken gıcırdayan yayların sesi ve hafif bir homurtu du-yuldu.

"Ya sen, Shirl?" dedi Andy, Sol duymasın diye kısık sesle. İlk defa yüzünü kaldırıp kıza baktı.

"Ben... ben burada mutluyum, Andy, ve burada olmak is-tiyorum. Bu konuyu pek düşünmedim."

"Aşk, evlilik, çocuk? Bunları hiç düşündün mü?" Sesi sert bir havaya bürünmüştü.

"Böyle şeyleri her kız düşünür, ama..."

"Ama benim gibi bir kılıksızla böyle bir fare deliğinde değil, onu mu kastediyorsun?"

"Benim yerime konuşma, ben öyle demedim, hatta bu aklımın ucundan bile geçmedi. Şikâyet etmiyorum – evde olmadığın berbat saatler hariç belki."

"İşim öyle gerektiriyor."

"Bunu biliyorum, ama artık seni hiç göremiyorum. Seninle tanıştıktan sonraki ilk haftalarda çok daha fazla beraberdik. Çok keyifliydi."

"Başkasının malını yemek tabii keyifli olur, ama dünya hep böyle olamaz ki."

"Neden olmasın? Her zaman değil tabii ama ara sıra, veya akşamları, veya bir pazar günü. Karşı karşıya oturup konuşalı bile haftalar oldu. Demiyorum ki her zaman romantik şeyler yapalım..."

"İşim bu. İşimden ayrılırsam, hayatımızda romantikliğe ne kadar yer olurdu sanıyorsun?"

Shirl neredeyse ağlayacaktı. "Lütfen, Andy – seninle kavga etmek değil amacım. Bu istediğim en son şey. Anlamıyor musun...?"

"Bal gibi anlıyorum. Sendikadan büyük bir adam olsam, kız, esrar, LSD işlerine bulaşmış olsam, her şey daha farklı olurdu. Ama ben sadece, diğer pezevenkler parçalarken düzeni bir arada tutmaya çalışan küçük bir polisim."

Konuşurken bir taraftan da silindirin içine kurşun dolduruyordu, kıza bakmıyor, yanaklarından süzülen sessiz gözyaşlarını görmüyordu. Yemek masasında ağlamamıştı ama şimdi kendini tutamıyordu. Soğuk hava, eli bıçaklı çocuk, su sıkıntısı, her şey üst üste gelmişti, şimdi de bu. El fenerini yere bırakınca ışık azaldı, sönecek gibi oldu. Andy feneri alıp çalıştırmaya başlamadan önce, Shirl yüzünü duvara dönmüş, örtüleri kafasına çekmişti.

Andy'den hoşlanıyordu, bunu biliyordu – ama onu seviyor muydu? Onu artık hiç görmezken buna karar vermek çok zordu. Bunu neden anlamıyordu ki? Hiçbir şey saklamaya veya bir şeyden kaçınmaya çalışmıyordu. Ama hayatı onunla

geçmiyordu ki, onun hemen hemen hiç gelmediği bu korkunç odada geçiyordu, bu sokakta yaşamak, bu insanlar, eli bıçaklı şu çocuk... Dudağını ısırdı ama kendini tutamıyordu.

Andy yatağa girdiğinde hiçbir şey söylemedi, o da ne söyleyeceğini bilmiyordu. Andy yatağa girince yatak biraz daha ısınmıştı –tabanca yağı kokuyordu gerçi, demek ki ellerine bulaşmış, onu da iyice temizleyememişti– ve o yanında olursa kendini daha iyi hissediyordu.

Koluna dokundu ve, "Andy," diye fısıldadı ama geç kalmıştı. Andy çoktan uyumuştur bile.

2

"Bela kokusu geliyor burnuma," dedi Detektif Steve Kulozik, fiberglas kaskın bantını ayarlarken. Kaskı taktı ve dertli dertli dışarı baktı.

"Bela kokusu ha!" Andy başını salladı, "Ne burun varmış sende de. Bütün mıntıkayı, devriye memuru detektif demeden şok birlikleri gibi bir araya topluyorlar. Sabahın saat yedisinde hepimizin eline kask ve gaz bombası veriyorlar, buraya kapanıp emir bekliyoruz – sen de bela kokusu alıyorsun. Sırın nedir Steve?"

"Doğal bir yetenek," dedi şişman detektif istifini bozmadan.

"Dikkatinizi bana verin," diye bağırdı komiser. Sesler ve ayak sürümeler kesildi, sıra sıra oturmuş adamlar sustular ve büyük odanın bir köşesine, komiserin durduğu yere merakla bakmaya başladılar.

Bugün özel bir işimiz var," dedi komiser, "açıklamayı Kumanda Bölüğü'nden Detektif Dwyer yapacak."

Arka sıradaki adamlar önlerindeki kafaların arasından görmeye çalışırken bir kıpırdanma oldu. Kumanda Bölüğü sorun çözücü birlikti, Merkez Caddesi'nde çalışır, emirlerini doğrudan Detektif Müfettiş Ross'tan alırlardı.

"Arkadakiler, beni duyabiliyor musunuz?" diye seslendi

Dwyer, sonra da sandalyeye çıktı. İri yarı bir adamdı, buldog gibi buruşuk bir çenesi ve boynu vardı, sesi kalın bir gürültü gibiydi. "Kapılar kilitli mi, komiser?" diye sordu. "Söyleyeceklerim sadece bu adamlar için." Evet anlamında bir mırıltıdanma oldu, adam yüzünü tekrar onlara çevirdi, üniformalı devriyelere ve arka sıradaki gri ceketli detektiflere baktı.

"Bu geceye kadar iki yüz –belki iki bin– insan ölecek bu şehirde," dedi. "Sizin işiniz bu sayıyı olabildiğince az tutmak. Buradan çıktığınız zaman, anlamanız lazım ki bugün ayaklanmalar ve bela çıkacak, bunları dağıtmak için ne kadar hızlı hareket ederseniz, hepimizin işi o kadar kolaylaşır. Bugün Sosyal Yardım merkezleri açılmayacak ve en az üç gün süreyle yiyecek dağıtılmayacak."

Sesi, birdenbire yükselen mırıltıları bastırdı. "Kesin gürültüyü! Nesiniz siz, polis memurları mı yoksa bir avuç kocakarı mı? Bunu size açıkça söylüyorum ki en kötü ihtimal için hazır olarsınız, gevezelik edersiniz diye değil!" Çıt çıkmadı.

"Pekâlâ. Bu problemler günler öncesinden belli olmuştu ama kesin konumumuzu bilmeden hareket edemezdik. Şimdi biliyoruz. Şehir şimdiye dek kesintisiz yemek karneleri dağıtıp durdu, ta ki bütün depolar hemen hemen boşalana kadar. Bunları kapatıp malzeme yedekleyeceğiz, ve üç gün içinde tekrar açacağız. Tabii miktarlar azaltılacak – bu bilgi gizlidir ve kimseye aktarılmayacaktır. Yiyecek miktarları bütün kış az olacak, bunu unutmayın, aksi yönde iddialar işitseniz bile. Kısıntının en büyük sebebi, Albany'nin kuzeyindeki ana hattaki kaza, ama bu, problemlerden sadece bir tanesi. Tahıl tekrar gelmeye başlayacak ama yine de yetmeyecek. Merkez Caddesi'ne Columbia Üniversitesi'nden bir profesör gelip anlattı bunları, biz de size aktarıyoruz ama bilginin çoğu teknik, bizim de o kadar vaktimiz yok. Uzun lafın kısıası şu:

"Geçen bahar bir gübre sıkıntısı yaşandı, yani mahsul beklendiği kadar iyi olmadı. Ayrıca, fırtınalar ve seller oldu. Toz Çanağı hâlâ büyüyor. Bir de, böcek öldürücüler yüzünden zehirlenen soya problemi vardı. Bunu siz de benim kadar biliyorsunuz. TV'de gösterdiler. Yani diyeceğim, bir sürü ufak

problem birleşince koca bir problem çıktı ortaya. Başkan'ın Acil Yiyecek Planlama Kurulu da birkaç hata yaptı, Kurul'da bazı yüzlerin değiştiğini göreceksiniz yakında, o ayrı konu. Yani bu şehirdeki herkesin kemerini biraz sıkması gerekecek. Kanun ve düzeni bozmadan, hepimize de yetecek kadar aş var. Büyük ayaklanmalar, yangınlar filan çıkarsa ne olacağını söylememe lüzum yok. Dış yardıma bel bağlayamayız çünkü Ordu'nun başında yeterince dert var. İş yapacak olan sizlersiniz, hem de ayakta. Çalışır durumda tek bir hoverkraft yok, ya parçaları eksik, ya pervaneleri kırık, yedek parça ise hiç yok. Her şey size bakıyor. Otuz beş milyon insan bize güveniyor. Eğer açıklıktan ölmelerini istemiyorsanız, o zaman işinizi yapın. Evet... sorusu olan?"

Kalabalık odada bir fısıldaşma oldu, sonra bir devriye tereddütle el kaldırdı; Dwyer başını salladı.

"Ya su konusu efendim?"

"O problem yakında halloluyor. Su kemerlerindeki tamarat bitmek üzere, su bir haftaya kalmaz akacak. Ama yine de kesinti yapılacak, Long Island'daki toprak suyu kaybı ve barajlardaki düşük su seviyesi yüzünden. Bu da başka bir sorun çıkarıyor ortaya. TV'de saat başı anons ediliyor, sahil boyunca da ayırabileceğimiz sayıda muhafız diktik ama insanlar hâlâ nehir suyu içiyor. Nasıl içebiliyorlar bilmiyorum –kahrolası nehir bize ulaşana kadar açık bir lağım halini alıyor, üstelik okyanustan da tuz karışıyor– ama insanlar içiyorlar. Kaynatmıyorlar da, zehir içseler daha iyi. Hastaneler tifo ve dizanteri vakalarıyla dolup taşıyor, bu da kış bitmeden daha da kötüleşecek. Hastalık belirtilerini içeren listeler var reklam panolarına asılı, bunları ezberlemenizi ve gözünüzü açık tutmanızı istiyorum, bir şey görürseniz hemen Sağlık Müdürlüğü'ne iletin, kaçacağını sandığınız her vakayı da rapor edin. Aşılarınızı günü gününe olursanız merak edecek bir şey kalmaz, ihtiyacınız olacak her aş müdürlükte mevcut." Kulağını yakındaki sıralara doğru uzatıp, kaşlarını çatı.

"Galiba biri 'siyasi polis' dedi, belki de yanlış duydum. Diyelim yanlış duydum, ama bu söz daha önce de kulağıma gel-

di, sizin de kulağınıza gelebilir. Onun için bunu açığa kavuşturalım. Bu ismi Komünistler uydurdu, birliklere parti siyaseti satan, samimi olmayan konuşmalar yapan, palavra sıkıran biri anlamında kullanıyorlar. Ama bu ülkede biz böyle çalışmıyoruz. Belki ben bir siyasi polisim ama sizinle açık konuşuyorum, doğruyu söylüyorum ki ne yapılması gerektiğini bilerek işinizi yapasınız. Başka sorusu olan?"

Koca kafası odayı taradı, sessizlik uzuyordu; başka kimse sormuyordu, onun için Andy isteksizce elini kaldırdı.

"Evet?" dedi Dwyer.

"Pazarlar konusu ne olacak, efendim?" dedi Andy, yakınındaki yüzler ona döndü. "Madison Meydanı'ndaki bitpazarı mesela, orda bir miktar yiyecek var, Gramercy Parkı da öyle."

"Bu iyi bir soru, çünkü buralar bugünkü dersimizin gözde konuları. Birçoğunuz bu pazarların içinde veya yakınında görev yapacaksınız. Depolar açılmadığı zaman oralarda problem çıkacak, Union Meydanı'nda da problem olacak; Yaşlılar bugün orada – başımız onlarla hep dertte zaten." Bunun üstüne bir gülüşme oldu. "Dükkânlar ellerindeki malları tüketip kepenkleri kapatacaklar, bunu ayarlıyoruz, ama pazarları aynı şekilde kontrol edemeyiz. Bu şehirde satılan tek yiyecek orda olacak, insanlar du bunu çok geçmeden anlayacak. Gözünüzü dört açın, ufak bir kıvılcım çıktığı anda yayılmadan bastırın. Coplarınız var, gaz bombanız var, mecbur kalınca bunları kullanın. Tabancalarınız var, ama bunlar belinizde kalsa daha iyi. Yersiz adam öldürme istemiyoruz, bu, işleri daha da kötüleştirmekten başka bir şeye yaramaz."

Başka soru yoktu. Detektif Dwyer herkese görev dağıtımını yapılmadan önce gitti, onu bir daha görmediler. Dışarı çıktıklarında yağmur durmuş gibiydi, ama yerini, aşağı körfezden gelen kesif, soğuk bir sise bırakmıştı. Yolun kenarında üzeri çadır bezi kaplı iki kamyon bekliyordu, bir de koyu yeşile boyanmış eski bir okul otobüsü. Pencerelerinin yarısı tah-talarla çivilenmişti.

"Bilet paraları kutuya," dedi Steve Andy'nin arkasından

otobüse binerken. "Bu antikayı de nereden bulmuşlar?"

"Şehir Müzesi," dedi Andy. "Bu gaz bombaları da ordan. Hiç baktın mı?"

"Saydım, onu kastediyorsan," dedi Steve Andy'nin yanına, çatlak plastik koltuğa pat diye oturarak. İkisi de bomba çantalarını kucaklarına koydular ki oturacak yer kalsın. Andy çantasını açıp yeşil tenekelerden birini çıkardı.

"Oku şunu," dedi "Okuyabilirsen tabii."

"Ben Delehanty'ye gittim," diye homurdandı Steve. "İrlandaca da okuyabilirim, Amerikanca da. 'El bombası, sıkıştırmış –gaz bombası– MOA-397...'"

"Küçük yazıları da oku, şu alttakileri."

"...St. Louis cephaneliğinde, Nisan 1974'te mühürlenmiştir.' Ne olmuş yani, böyle şeyler eskimez."

"İnşallah. Siyasi polisimizin dediğine bakılırsa, bugün bunlara ihtiyacımız olacak."

"Bir şey olmaz. Ayaklanma için çok yağmurlu."

Otobüs, Broadway'in Worth Meydanı ile kesiştiği noktada aniden durdu ve Başçavuş Grassioli Andy'ye işaret edip parmağını kapıya doğru salladı. "Pazarlara çok meraklısın galiba, Rusch, burdan Yirmi Üç'e kadar devriye senin. Sen de in Kulozik."

Kapı arkalarından gıcırdayarak kapandı ve otobüs kalabalığın arasından yavaş yavaş uzaklaştı. Halk her taraftan akıyor, farkında olmadan birbirlerini itip kakıyor, birbirlerine çarpıyorlardı; devamlı değişen ama hep birbirine benzeyen bir insan denizi. İki detektifin çevresinde doğal olarak bir çember oluştu, kalabalığın ortasında küçük bir boş ıslak kaldırım alanı belirdi. Polis hiçbir zaman popüler olmamıştı, hele kask giymiş, elinde otuz santimlik kurşun dolu coplar taşıyan polis memurlarından iyice uzak durulurdu. Boş alan onlarla birlikte hareket ediyordu, Beşinci Sokağı geçip Sonsuz Işık'a geldiler; ışık, yakıt kısıntıları yüzünden sönmüştü.

"Saat sekize geliyor," dedi Andy, gözleri etrafındaki insanları durmadan tarayarak. "Sosyal Yardım Merkezleri bu saatte açılır genelde. Herhalde anonsu da TV'den aynı anda yapar-

lar."

Yavaş yavaş Yirmi Üçüncü Sokak'a doğru yürüdüler, bit-pazarının üst üste binmiş tezgâhları kaldırıma kadar taşıdığı için sokaktan yürüyorlardı.

"Jant kapakları, jant kapakları, en iyileri burda," diye bağırarak bir satıcının yanından geçtiler; kocaman bir paltonun katmanları arasında neredeyse kaybolmuş ufacık bir adamdı, traş edilmiş başı bir akbaba kafası gibi yakasından dikiliyordu. Akan burnunu çatlak elinin tersiyle sildi, biraz dermansız görünüyordu. "Jant kapaklarını burdan al, polis bey, iyi mal, çanak olur, çömlek olur, çorba kâsesi olur, lazımlık olur, her işe yarar..." Duyuma mesafesinden çıktılar.

Saat dokuzda ortalıkta değişik bir hava esmeye başlamıştı, daha önce orada olmayan bir gerginlik vardı. Halkın sesi sanki daha yüksek çıkıyor, daha hızlı hareket ediyorlardı, kaynamak üzere olan su gibi. Detektifler jant kapağı tezgâhının önünden tekrar geçtiklerinde mallarının çoğunun saklanıp kilitlendiğini gördüler, tezgâhın üstünde kalmış birkaç jant kapağı da paslı, çalınmaya değmez şeylerdi. Sahibi artık bağırılmıyordu, bir köşeye sinmiş oturuyordu, hareket eden sadece fıldır fıldır gözleriydi.

"Sen de duydun mu?" diye sordu Andy, ikisi de pazara doğru döndüler. Uğultunun içinden öfkeli bir bağırıtı geldi, ardından birkaç bağırıtı daha. "Bir bakalım," dedi Andy, pazarın içinden dolaşan dar yollardan birine saparak.

Bağırışan bir kalabalık, tezgâhlarla el arabalarının arasını doldurmuş, yollarını tıkamıştı, düdüklerini öttürünce yana çekilmeden sadece kıpırdandılar. Coplar daha etkili oldu, ayak bileği ve bacak barikatına birkaç tane indirince halk istemeyerek de olsa yol açtı. Halkın ortasında üç tane kraker tezgâhı vardı, biri yere devrilmiş, neredeyse ters dönmüştü, yosun kırıntısı torbaları yere saçılmıştı.

"Fiyatı artırmışlar!" diye ciyakladı ince yüzlü bir kocakarı. "Fiyat artırmak kanuna aykırı. Kırıntı için çifte fiyat istiyorlar."

"Kanun ne karışır, ne istersek yaparız," diye bağırıyor bir

tezgâh sahibi, eski bir bağlantı çubuğunu deli gibi sallayarak önündeki alanı açtı. Parça parça olmuş yosun krakerlerini hayatı pahasına savunmaya hazırdı. Yosun kırıntıları, insanın tükettiği en ucuz ve en tatsız gıda.

"Hakkın yok, krakerci, bu fiyatlar böyle olmaz!" diye bağırdı bir adam, halk galeyana gelmek üzereydi.

Andy düdüğünü öttürdü. "Durun!" diye bağırdı ahalinin sesini bastırarak. "Bunu ben hallederim, durun." Steve durup yüzünü öfkeli kalabalığa döndü, bir taraftan da copunu sallıyordu, Andy ise tezgâh sahibine dönüp alçak bir sesle konuşmaya başladı. "Aptallık etme. Makul bir fiyat iste de mallarını elden çıkar..."

"İstedğim fiyatı biçerim, bu konuda kanun mu var..." diye itiraz etti ama Andy copunu tezgâhın yanına indirince sustu.

"Doğru, kanun yok, ama kanun tam karşında duruyor. Her şeyini kaybetmek mi istiyorsun, aptal kafan dahil? Bir fiyat sapta ve sat, çünkü satmazsan, burdan hemen uzaklaşacağım, bırakacağım bu insanlar istediklerini yapsınlar."

"Hakkı var, Al," dedi yan tezgâhtaki krakerci, Andy'yi dinlemek için yanaşmıştı. "Sat, kurtul, satmazsak bizi dümdüz edecekler. Ben fiyatı düşürüyorum."

"Çok kafasızsın, ganimete baksana!" diye itiraz etti Al.

"Nah alırsın! Düşürmezsek kafamdaki deliğe baksana. Ben satıyorum."

Patırtı devam ediyordu ama krakerciler daha düşük fiyatla satmaya başlar başlamaz, satın almak isteyenler çoğaldı ve halkın birliği bozuldu. Meydan'ın Beşinci Cadde tarafından başka bağırışmalar geliyordu.

"Burası halloldu sayılır," dedi Steve. "Dolaşmaya devam."

Tezgâhların çoğu kilit vurmuştu, aralarında, el arabalarının durduğu yerde boşluklar vardı, onlar da kapatıp gitmişlerdi. Yosun krakerlerinin arasına sandviç edilmiş pişmiş fasulye satan paçavralar içinde bir kadın yere kapanmış hıçkırıyordu; tezgâhi yıkılmış, malları talan edilmişti.

Yanından geçtikleri zaman, "pis polisler," diye sızlandı.

"Niye onları durdurmadınız, bir şey yapmadınız? Pis polisler." Kadına bakmadan geçtiler, Beşinci Sokağa yöneldiler. Halk galeyana gelmişti, aralarından zorla yol açtılar.

"Duyuyor musun, kuzeyden geliyor?" diye sordu Steve.

"Şarkı veya bağırışma gibi sesler."

Halkın hareketi bir yere yöneldi, hep beraber şehrin kuzeyine doğru yürümeye başladılar. Her geçen dakika şarkı sesi daha yakından geliyordu, mikrofondan konuşan gür bir sesle ara ara bölünerek.

*"İki, dört, altı, Sosyal Yardım geç kaldı
Üç, beş, yedi, Sosyal Sağlık gelmedi."*

"Yaşlılar," dedi Andy. "Yine Times Meydanı'nda yürüyüş yapıyorlar."

"Tam da gününü buldular, her şey bugün oluyor."

Halk kaldırırma doğru yanaşınca, ilk yürüyüşçüler belirdi, önlerinde, coplarını yavaş yavaş sallayarak giden yarım düzine üniformalı devriye vardı. Arkadan yaşlılar birliğinin ilk dalgası geliyordu: Delikanlı Reeves'in önderliğinde, ak saçlı, kel bir grup erkek. Reeves yürürken biraz topallıyordu ama elinde ufak, ucuna mikrofon yerleştirilmiş gri metal bir borazandan ibaret pilli bir hoparlörle başı çekmeye devam ediyordu. Bunu ağzına götürüp konuşur.ca sesi halkın gürültüsünü bastırdı.

"Kaldırımdakiler, siz de bize katılın. Bizimle yürüyün. Protestoya katılın, sesinizi yükseltin. Biz sadece kendimiz için yürümüyoruz, hepiniz için yürüyoruz. Yaşlı bir vatandaşsanız kalbimizdesiniz çünkü size yardım etmek için yürüyoruz. Gençseniz, annenize babanıza yardım etmek için yürüdüğümüzü bilin, sizin de bir gün ihtiyacınız olacak bu yardıma..."

Yirmi Dördüncü Sokak'ın ağzında, yürüyüşçülerin yoluna çıkan insanlar içeri itiliyor, arkalarından gelen ahalinin zoruyla ilerlerken, omuzlarının üstünden çaresizce bakıyorlardı. Yaşlılar'ın yürüyüşü iyice yavaşladı sonra tamamen durdu, üst üste binmiş bir vücut konservesi gibiydiler. Uzaktan polis düdükları öttü; Yaşlılar'ın önünden yürüyen polisler karşı

yönden gelen güruhu durdurmak için boşuna çabaladılar ve Yirmi Dördüncü Sokak'ın dar ağzından boşanan ve panik içinde koşuşan insanların arasına karışınca bir anda gözden kayboldular. Güruh halkın üstüne bindi ve Yaşlılar'ın ön saf-larına karıştı.

"Durun! Durun!" diye bağırdı Reeves'in mikrofondan gelen sesi. "Bu yürüyüşe müdahale ediyorsunuz, bu kanuni bir yürüyüştür..." Yeni gelenler onu ittiler, iri yarı, başının bir yanından kanlar akan bir adam hoparlöre saldırdı. "Şunu bana ver!" diye emretti, Reeves'inkilerle karışan sözleri bir gök gü-rültüsü gibi çıktı mikrofondan.

Andy olan biteni açıkça görüyordu ama durdurmak için hiçbir şey yapamıyordu, çünkü kalabalık onu Steve'den ayır-mış, tezgâhlara kadar geri atmıştı.

"Şunu bana ver dedim!" diye gürlledi ses yine, Reeves çığlı-ğsı basarken, hoparlörü elinden zorla çekip aldı.

"Bizi açlıktan öldürmeye çalışıyorlar!" Ses çekiç gibi kala-balığın üstüne indi; beyaz yüzler o tarafa çevrildi. "Sosyal Yar-dım merkezi yiyecek dolu ama kilidi vurdular, bize vermiyor-lar. Açın ve yiyeceği alın! Hep beraber açalım!"

Halk coşkuyla evetledi ve nefret dolu sesin önderliğinde Yirmi Dördüncü Sokak'a geri hücum etti, Yaşlılar'ın çoğunu yere deviriyor, çiğneyip geçiyorlardı. İnsan kalabalığı izdiha-ma dönüşüyordu, durdurulmazsa o da ayaklanmaya dönüş-ecekti. Andy ite kaka yol açtı, hoparlörü eline geçirmiş olan adama yaklaştırmaya çalışıyordu ki onu durdurabilsin. Bir grup Yaşlı, yaralı liderleri Reeves'in etrafında bir çember oluşturuşlardı, o da patırtının içinde işitilmeyen bir şeyler bağırı-yor, sağ koluyla sol elini korumaya çalışıyordu; eli kırılmış, acayip bir şekilde sarkıyordu. Andy öne atılmaya devam etti ama geçemeyeceğini anladı, halk kendinden çok daha hızlı hareket ediyor, gittikçe uzaklaşıyordu.

"...yiyeceği kendilerine saklıyorlar – hiç zayıf bir polis gör-dünüz mü? Ya politikacılar, bizim yiyeceğimizi yiyorlar, biz açlıktan ölmüşüz umurlarında mı!" Ardı arkası kesilmeyen ses halkı giderek ayaklanmaya sürüklüyordu. Çoğu Yaşlılar

olmak üzere bir sürü insan yere düşmüş, çiğnenmişti. Andy el çantasını açtı ve gaz bombalarından birini çıkardı. Pimleri çekildikten sonra üç saniye içinde patlayıp gaz yayacak şekilde ayarlanmışlardı. Andy bombayı yere yaklaştırdı, pimi çekti ve doğruca hoparlörlü adamın üstüne doğru fırlattı. Yeşil teneke havada bir yay çizdi ve adamın yanındaki insanların arasına düştü, ama patlamadı.

"Bombalar!" diye kükredi adam. "Polisler bizi öldürmeye çalışıyor yiyecekleri ele geçirmeyelim diye. Bizi durduramazlar –gidelim– alalım! Bombalar!"

Andy küfredip bir gaz bombası daha çıkardı. Bu çalışsa iyi ederdi çünkü ilki işleri iyice bozmuştu. Yanındakileri copuyla geri iterek kolunu çevirecek kadar yer açtı, pimi çekti ve ikiye kadar sayıp fırlattı.

Bomba, hoparlörü çalan adamın neredeyse tam tepesinde boğuk bir sesle patladı; mikrofondan yükselen öğürtü sesi, öbür sesleri bastırdı. Halk kıpırdandı, amaç birlikleri kaybolan insanlar gaz bulutundan kaçmaya çalışıyordu, gözlerinden akan yaşlarla kör olmuş, mideleri kusturucular yüzünden allak bullaktı. Andy çantasının dibinden gaz maskesini çıkardı ve talimde öğrendiği şekilde hızla ve otomatik olarak taktı: kaskı sol kolundan kaymış, askısı bileğinden sarkmıştı; başparmaklar içeri dönük vaziyette iki elini de kullanarak maskeyi sallayıp baş bantlarını açığa çıkardı. Nefesini tutarak başını eğdi, çenesini maskeye yerleştirdi ve tek bir çevik hareketle bantları başının üstünden geçirip maskeyi sıkıladı. Sağ avucuyla nefes tüpünü ağzının üzerine getirip ciğerlerinde biriken havayı üfledi, hava, maskenin titreşen yanlarından çıkarak gaz kalıntılarını temizledi. Bütün bunları yaparken de bir taraftan doğrulup öbür eliyle kaskını tekrar taktı.

Maskeyi takması üç saniyeden fazla sürmemesine rağmen, önündeki manzara feci halde değişmişti. İnsanlar her yana doğru kaçışıyor, giderek yayılan gaz bulutundan uzaklaşmaya çalışıyorlardı; bulut, yolun büyük bir kısmının üzerini kaplamıştı bile. Arkada kalanların çoğu ya kaldırıma serilmiş, ya iki büküm olmuş, durmadan kusuyorlardı. Kuvvetli bir gazdı.

Andy hoparlörü çalan adama doğru koştu. Adam ellerinin ve dizlerinin üzerine çökmüş, kendi kusmuğu eline yüzüne bulamıştı, ama hâlâ hoparlörü sıkı sıkı tutuyor, öğürtüler arasında küfrediyordu. Andy elinden almaya çalıştı ama adam deli gibi kendini savunuyordu, ölü katılığıyla aleti kavramıştı, sonunda Andy copuyla ense köküne vurmak zorunda kaldı. Adam pislenmiş sokağa devrildi, Andy de hoparlörü elinden aldı.

İşin en zor kısmı buydu işte. Parmağıyla mikrofona dokununca bir çatırtı sesi çıktı; alet hâlâ çalışıyordu. Andy derin bir nefes aldı, ciğerlerini tüpün filtrelerinin direncine karşın iyice doldurdu ve maskeyi yüzünden çekti.

"Polis konuşuyor," dedi, yüzler sesine doğru döndüler. "Olay sona ermiştir. Sakin sakin evinize dönün, dağılın, olay sona ermiştir. Sessizce dağılırsanız başka gaz bombası atılmayacaktır." "Gaz" kelimesini duyunca halkın sesinde bir değişiklik oldu, ve hareketleri değişmeye başladı. Andy boğazına kadar yükselen bulantıyla savaşıyordu. "Polis durumu kontrol altına almıştır, olay sona ermiştir..."

Sesi kesmek için eliyle mikrofonu kapattı, acı içinde iki büküm olarak kusmaya başladı.

3

New York Şehri felaketin eşiğindeydi. Her kilitli depo bir ihtilaf çekirdeği, aç, korkmuş ve suçlayacak birini arayan insan kalabalıklarıyla çevrilmişti. Öfkeleri onları ayaklanmaya itiyordu, yiyecek ayaklanmaları su ayaklanmalarına dönüştü, o da mümkün olan her yerde yağmacılığa. Polis karşı koyuyordu – öfkeli protesto ile kanlı kaos arasında incecik bir bariyer.

Olayları durdurmak için önce coplar ve ağırlık dolu sopalar kullanıldı, bunlar işe yaramaz hale gelince gaz bombaları halkı dağıttı. Ama gerginlik büyüyordu, çünkü bir yerden kaçan insanlar başka bir yerde tekrar toplanıyordu. Panzerler-

den fişkırtılan tazyikli su, Sosyal Yardım merkezlerine girmeye çalışanları kolayca durdurmuştu, ama yeterli sayıda panzer yoktu, depoları boşalınca yerine yenisini dolduracak suları olmadı gibi. Sağlık Müdürlüğü nehir suyu kullanımını yasaklamıştı: zehir fişkırtmak gibi bir şey olurdu bu. Eldeki az miktarda su, şehirde hızla baş göstermeye başlayan yangınlar için gerekliydi. Sokaklar çoğu yerde kapandığı için itfaiye arabaları geçemiyor, ve uzun uzadıya dolaşmak zorunda kalıyorlardı. Yangınların bazıları yayılıyordu, öğlene kadar eldeki araç gerecin hepsi çıkarılmış kullanılıyordu.

İlk tabanca on ikiyi birkaç dakika geçe patladı; ateşi açan bir Sosyal Yardım Müdürlüğü muhafızıydı, Tompkins Meydanı gıda deposunun camını kırıp içeri girmeye çalışan bir adamı öldürmüştü. Bu, açılan ilk ateşti ama sonuncusu değil – ne de ölen son kişi o olacaktı.

Uçan tel, bazı olay mahallerini kapatıyordu ama bundan da fazla yoktu polisin elinde. Teller bitince helikopterler insan dolu sokakların üstünde çaresizce dolaşıp, polisleri hava gözlem merkezleri olarak, yedek kuvvetlere fena halde ihtiyaç duyulan yerleri saptamakta kullanılmaya başlandı. Gerçi bu sonuçsuz bir çabaydı çünkü yedek kuvvet kalmamıştı, herkes ön saflarda çarpışıyordu.

Madison Meydanı'ndaki ilk çatışmadan sonra hiçbir şey Andy'yi etkilemiyordu. Günün geri kalanı ve gece boyunca o da şehirdeki her polis gibi şiddete karşı koydu ve savaş halindeki şehirde kanun ve düzeni koruyabilmek için şiddete şiddetle karşılık verdi. Tek molası, kendi attığı gaz bombasının kurbanı olup tedavi için Hastaneler Müdürlüğü ambulansına ulaşmayı başardığı zamandı. Bir emireri gözlerini yıkamış, ve şiddetli mide bulantısını durdurmak için bir hap vermişti. İçerideki sedyelerden birinde, kaskını, bombalarını ve copunu sıkı sıkı tutarak yatmış, iyileşmeyi beklemişti. Ambülans şoförü, ambulansa veya içindeki kıymetli tıbbi gereçlere fazla ilgi duyan birileri olursa gözlerini korkutmak üzere, elinde otuz kalibrelik bir tüfekte öbür sedyenin üstünde, kapının yanında oturmuştu. Andy burada daha çok yatmayı isterdi ama

soğuk bir sis açık kapıdan içeri doluyordu, titremekten dişleri takırdamaya başlamıştı. Ayağa kalkıp yere basmak zor gelmişti ama hareket ettikçe açıldı, ısınmaya başladı. Sosyal Yardım merkezine yapılan saldırı durdurulmuştu, belki o adamın elinden hoparlörü kapması da buna yardım etmişti; en yakındaki mavi üniformalı şekillerin yanına gitmek üzere yavaş yavaş yürüdü, bir taraftan da giysilerinden yükselen pis kokuyla burnunu buruşturuyordu.

O andan itibaren yorgunluk üstünden hiç gitmedi, hatırladığı tek şey, bağırın yüzler, koşan ayaklar, tabanca sesleri, çığlıklar, gaz bombalarının patlamaları, bir de ona atılıp elinin tersine çarpan ve koca bir eziğe sebep olan nereden geldiğini görmediği bir nesneydi.

Karanlıkla beraber yağmur da yağmaya başladı, buzla karışık soğuk bir yağmur, insanları sokaklardan uzaklaştıran da bu ve yorgunluk oldu, polis değil. Ama halk dağıldığı halde polislerin işi yeni başlıyordu. Kırık pencereler ve kapılar tamir edilene kadar korunmak zorundaydı, yaralılar bulunup tedavi için taşınmak zorundaydı, ayrıca sayısız yangını kontrol altına almak için itfaiyecilere yardım etmek gerekiyordu. Bu faaliyetler gece boyunca devam etti ve şafak vakti Andy kendini mıntıkada tahta bir bankın üstüne çökmüş buldu, Başçavuş Grassioli bir listeden onun da adını okumuştu.

"Ancak bu kadarına izin var," diye ekledi başçavuş. "Gitmeden önce yiyecek hisselerinizi alın ve isyan gereçlerini teslim edin. Akşam altıda hepiniz burda olacaksınız, mazeret kabul etmem. Sorunlarımız henüz bitmedi."

Yağmur gece bir vakit durmuştu. Doğan güneş şehrin sokaklarında uzun gölgeler yapıyor, ıslak siyah kaldırımlara altın bir renk veriyordu. Yanmış bir evden hâlâ duman tütüyordu, Andy kül olmuş enkazların arasından sokakta yürümeye başladı. Yedinci Sokağın köşesinde iki tane çekçek taksi enkazı duruyordu, kullanılabılır her parça sökülmüştü, bir metre kadar ileride de tortop olmuş bir adam yatıyordu. Uyuyor da olabiliirdi ama Andy geçerken, yukarı bakan yüzündeki izlerden ölmüş olduğunu anladı. Aldırış etmeden yürümeye devam etti.

Temizlik Müdürlüğü bugün sadece ceset toplayacaktı.

Metro girişinden ilk mağara adamları güneşten gözlerini kırptırarak çıkıyordu. Yazın herkes mağara adamlarına gülerdi –Sosyal Yardım'ın boş metro istasyonlarında yaşamasına karar verdiği insanlardı bunlar– ama hava soğumaya başlayınca bu gülmenin yerini imrenme alırdı. Yerin altı belki pis, tozlu ve karanlıktı ama birkaç elektrikli ısıtıcı hep yanık olurdu. Lüks içinde yaşamıyorlardı ama en azından Sosyal Yardım merkezi donmaya terk etmiyordu onları. Andy kendi apartman blokuna döndü.

Binanın merdivenlerini çıkarken uyuyanlardan bazılarının üstüne bastı ama buna aldırış edemeyecek, hatta farkında olmayacak kadar bitkindi. Anahtarı deliğe sokmakla cebelleşirken Sol sesi duydu ve gelip kapıyı açtı.

"Tam da çorba pişirmiştim," dedi, "ne zamanlama."

Andy paltosunun cebinden kırık kırık yosun krakerleri çıkarıp masanın üstüne döktü.

"Yiyecek mi çaldın yoksa?" diye sordu Sol bir parça alıp kemirerek. "İki gün daha yiyecek dağıtılmıyor sanıyordum."

"Polis tayını."

"Tabii ya. Vatandaşları boş mideyle nasıl döversiniz yoksa. Bunların birazını çorbaya atayım, biraz kıvamını artırsın bari. Herhalde dün TV seyretmedin, Kongre'deki eğlenceden haberin yoktur. İşler iyice kızıştı..."

"Shirl uyanık mı?" diye sordu Andy, paltosunu çıkarıp sandalyeye lök gibi oturarak.

Sol bir an cevap vermedi, sonra usulca, "Burda değil," dedi.

Andy esnedi. "Sokağa çıkmak için daha çok erken. Niye gitti ki?"

"Bugün gitmedi Andy." Sol arkası dönük olarak çorbayı karıştırdı. "Dün gitti, senden birkaç saat sonra. Daha gelmedi..."

"Yani ayaklanmalar sırasında dışarıda mıydı – dün gece de mi? Ne yaptın?" Doğrulup oturdu, bitkinliğini unutmuştu.

"Ne yapacaktım? Dışarı çıkıp ayaklar altında çiğnense miy-

dim öbür moruklar gibi. Eminim iyidir, olayları görünce buraya gelmek yerine arkadaşlarında kalmaya karar vermiştir."

"Ne arkadaş? Neden bahsediyorsun? Onu bulmam lazım."

"Otur oturduğun yerde!" diye emretti Sol. "Dışarı çıkıp ne yapabilirsin ki? Biraz çorba iç, yat uyu, en iyisi bu. Onun bir şeyi yok. Bundan eminim," diye ekledi isteksizce.

"Nerden biliyorsun, Sol?" Andy adamı omuzlarından tutup ocaktan bu tarafa çevirdi.

"Elleme yahu!" diye bağırdı Sol, elini iterek. Sonra, daha alçak bir sesle: "Bütün bildiğim, buradan boşu boşuna gitmediği, bir sebebi vardı. Eski paltosunu giymişti ama içinde şık bir elbise gözüme çarptı. Bir de naylon çoraplar – bacaklarında bir hazine. Hoşçakal dediği zaman yüzünde bir sürü makyaj olduğunu da gördüm."

"Sol, ne demeye çalışıyorsun?"

"Çalışmıyorum, diyorum. Ziyarete gider gibi giyinmişti, alışverişe gider gibi değil, sanki birini görmeye gidiyormuş gibiydi. Belki de babasını görmeye gitti."

"Onu niye görmek istesin ki?"

"Bana mı soruyorsun? Kavga eden siz değil miydiniz? Belki bir süre ortalık yatışsın diye gitmiştir."

"Kavga mı... galiba." Andy sandalyeye geri oturdu, avuçlarıyla alnını sıktı. Daha dün gece mi olmuştu? Yok, evvelsi geceydi. O aptalca tartışmanın üstünden yüz yıl geçmişti sanki. Aniden korkuyla baktı. "Eşyalarını almadı ya, yanına bir şey aldı mı?" diye sordu.

"Sırf küçük bir çanta," dedi Sol, Andy'nin önüne, masaya buharı tüten bir kâse koyarak. "Hadi ye. Bir tane de kendime doldurayım." Sonra da, "Geri gelir."

Andy tartışamayacak kadar yorgundu, hem ne diyebilirdi ki? Çorbayı otomatik olarak kaşıkladı, sonra tadını alınca çok aç olduğunu fark etti. Dirseğini masaya dayamış, öbür eliyle başını tutarak yiyordu.

"Dün Senato'daki konuşmaları duyacaktın," dedi Sol. "Dünyanın en komik şovu. Şu Acil Durum Yasası'nı geçir-

meye çalışıyorlar –ne acil durum ama, yüz yıldır söz konusu– bütün önemsiz noktalardan bahsedip asıl noktadan nasıl kaçındıklarını duyacaktın." Sesi koyu bir Güneyli aksanı aldı. "Karşımızda darboğazlar var, bu en büyük havzanın müthiş zenginliklerinin incelenmesini teklif ediyoruz, yani en güçlü nehirlerden biri olan Mississippi deltasının, efem. Hendekler ve su yolları, efem, bilim, efem, Batı Dünyası'nın en zengin işlenebilir arazileri bizim olacak!" Sol öfkeyle çorbasını üflledi. "Hendekmiş, hay sizin hendeğinize. Bu konuyu binlerce defa tartıştılar. Ama Acil Durum Yasası'nın tek sebebini yüksek sesle söyleyen var mı? Yok. Bütün bu yıllardan sonra ortaya çıkıp gerçeği söyleyemeyecek kadar ödleler, onun için bu konudan en sona iliştilmiş bir ekte bahsetmişler ancak."

"Neden bahsediyorsun?" diye sordu Andy, tam dinlemeden.

"Doğum kontrolünden, canım. Sonunda, evli olsun olmasın herkese açık olacak klinikleri yasallaştıracaklar, ve bütün annelere doğum kontrolü hakkında bilgi verilmesi zorunluluğunu bir yasa haline getirecekler. Sofular bunu öğrenince ne yaygara kopacak ama!"

"Şimdi değil Sol, çok yorgunum. Shirl ne zaman döneceğine dair bir şey söyledi mi?"

"Sadece sana söylediklerimi..." Durdu ve koridordan gelen ayak seslerini dinledi. Sesler kesildi, ve kapı hafifçe vuruldu.

Önce Andy koştu, kulpu çevirdi, kapıyı neredeyse aşağı indirecekti.

"Shirl!" dedi. "İyi misin?"

"Evet, tabii... iyiyim."

Kıza sıkı sıkı sarıldı, neredeyse nefesi kesilecekti. "Etrafta ayaklanmalar varken – aklıma gelmeyen kalmadı," dedi.

"Ben de biraz önce girdim içeri. Nerdeydin? Ne oldu?"

"Biraz dışarı çıkmak istedim, hepsi bu." Burnunu buruşturdu. "Bu acayip koku da ne?"

Andy birkaç adım geriledi, yorgunluğunun altından öfke yükseliyordu. "Kendi attığım gaz bombasını soludum ve kus-

rum. Zor çıkar üstümden. Biraz dışarı çıkmak istedim de ne demek?"

"Paltomu çıkarayım."

Andy kızın arkasından öbür odaya geçti ve kapıyı kapattı. Shirl elindeki çantadan bir çift yüksek topuklu ayakkabı çıkardı, dolaba koydu. "Ee?" dedi Andy.

"Başka bir şey yok, çok basit. Burda kendimi kapana kısılmış hissediyordum, kısıntılar, soğuk, her şey, seni görmemek, kavga ettiğimiz için de üzüliyordum. Hiçbir şey yolunda gitmiyor gibiydi. Onun için şık şık giyinip eskiden gittiğim restoranlardan birine gidersem, oturup bir fincan kofe filan içersem kendimi daha iyi hissedeceğimi düşündüm. Moral olsun diye." Buz gibi yüzüne baktı, sonra gözünü kaçırdı.

"Sonra ne oldu?" diye sordu.

"Tanık sandalyesinde değilim Andy. Niye suçlayıcı konuşuyorsun?"

Andy arkasını dönüp pencereden dışarı baktı. "Seni hiçbir şeyle suçlamıyorum, ama... bütün gece dışarıdaydın. Neler hissetmemi bekliyorsun?"

"Dün ortalık nasıldı biliyorsun, geri gelmeye korktum. Curley'nin yerindeydim."

"Şu et lokantası mı?"

"Evet, ama bir şey yemezsen pahalı değil. Para tutan sadece yiyecek. Tanıdığım birkaç kişiyle karşılaştım, sohbet ettik, bir partiye gidiyorlardı beni de davet ettiler, ben de gittim. TV'de ayaklanma haberlerini seyrediyorduk, kimse dışarı çıkmak istemedi, onun için parti uzadıkça uzadı. İşte o kadar, birçok insan yatıya kaldı, ben de kaldım." Elbisesini çıkartıp astı, sonra yün pantolonla kalın bir kazak giydi.

"Tek yaptığın o mu, gece yatıya kalmak mı?"

"Andy, yorgunsun. Niye biraz uyumuyorsun? Başka zaman konuşuruz."

"Şimdi konuşmak istiyorum."

"Lütfen, başka söyleyecek bir şey yok..."

"Evet, var. Kimin apartmanıydı?"

"Tanımazsın. Mike'ın arkadaşı değildi, sırf partilerde gör-

düğüm bir adam."

"Adam mı?" Sessizlik uzadı; Andy sorusuyla bozuncaya kadar. "Geceyi onunla mı geçirdin?"

"Gerçekten bilmek istiyor musun?"

"Tabii bilmek istiyorum. Yoksa niye soruyorum ki? Onunla yattın, değil mi?"

"Evet."

Sesinin sakinliği, cevabının aniliği Andy'yi şaşırttı, sanki bu soruyu başka bir cevap almayı umarak sormuştu. Hissettiklerini ifade edebilmek için sözcükler aradı, sonunda tek sorabildiği, "Neden?" oldu.

"Neden mi?" Dudakları bu tek sözcükle açıldı, soğuk bir öfke döküldü aralarından. "Neden mi? Başka seçeneğim var mıydı? Yemek yedim, içki içtim, ödemek zorundaydım. Başka neyle ödeyebilirdim?"

"Yeter, Shirl, sen..."

"Ben ne? Gerçeği söylüyorum işte. Seninle yatmasam burda kalmama izin verir miydin?"

"Bu farklı."

"Öyle mi?" Titremeye başladı. "Andy, umarım öyledir, öyle olması gerekir, ama artık bilmiyorum. Mutlu olmamızı istiyorum, niye kavga ediyoruz bilmiyorum. İstedğim bu değil. Ama her şey ters gidiyor. Eğer burda olsan, seni daha çok görsem..."

"Bunu evvelsi gece konuştuk. İşim bu – başka ne yapabiliirim?"

"Hiç, sanırım hiçbir şey..." Titremesini durdurmak için parmaklarını sıktı. "Uyu hadi, dinlenmeye ihtiyacın var."

Öbür odaya gitti, Andy kapının kapandığını duyuncaya kadar kıpırdamadı. Arkasından gidecek gibi oldu, sonra vazgeçti ve yatağın ucuna oturdu. Ona ne diyebilirdi ki? Yavaş yavaş ayakkabısını çıkardı, üstündekilerle yatağa uzandı ve battaniyeyi üzerine çekti.

Çok uykulu ve bitkin olmasına rağmen uzun süre uykuya dalamadı.

Çoğu insan hava karanlıkken kalkmayı sevmediği için, su kuyruğunun en kısa olduğu zaman sabahleyindi. Shirl kuyrukta yer kapmak için acele acele yürürken yine de etrafta epey kişi vardı. Suyunu alana kadar güneş doğar, sokaklar daha emniyetli olurdu. Ayrıca, o ve Bayan Miles hergün buluşur olmuşlardı, kim önce gelse ötekine bir yer tutuyor, sonra da birlikte geri yürüyorlardı. Bayan Miles küçük oğlanı hâlâ beraberinde getiriyordu, çocuk da hâlâ kvaştan hasta gibiydi. Anlaşılan protein yüklü fıstık ezmesine çocuktan çok kocasının ihtiyacı vardı. Su hisseleri artırılmıştı. Bu o kadar iyi bir haberd ki Shirl taşımalarının zorlaştığını, merdivenlerden çıkarırken belinin ağrıdığını fark etmemeye çalışıyordu. Artık yıkanmak için bile yeterince su vardı. Su merkezleri en geç Kasım ortasına kadar açılacaktı, buna da çok kalmamıştı. Bu sabah, diğer çoğu sabah gibi, Shirl saat sekizden önce eve dönmüştü, apartmana girdiğinde Andy'nin giyinmiş ve çıkmak üzere olduğunu gördü.

"Konuş şununla, Shirl," dedi Andy. "Taşkafalık etmemesi için ikna et. Bunuyor herhalde." Çıkmadan hoşçakal öpücüğü verdi. Kavganın üstünden üç hafta geçmişti, görünüşte her şey eskisi gibiydi ama alttan alta değişmiş olan bir şey vardı; bir emniyet –belki de sevgi– hissi aşınmaya uğramıştı. Bundan hiç bahsetmiyorlardı.

"Ne oldu?" diye sordu, vücudunu sarmalayan giysilerin üst katını çıkarırken. Andy kapıda durdu.

"Sol'a sor, eminim sana ayrıntılı olarak anlatmaktan çok hoşlanacak. Ama sözünü bitirdiği zaman, şunu unutma. Söylediklerinde haksız."

"Herkesin görüşü kendine," dedi Sol istifini bozmadan, Nuh nebiden kalma bir tenekedeki yağı daha da eski bir çift Ordu botuna sürüyordu.

"Görüş mörüş palavra," dedi Andy. "Kendine bela arıyorsun, işte o kadar. Gece görüşürüz Shirl. Dünkü gibi sakın ge-

çerse çok geç kalmam." Kapıyı kapattı, kız da arkasından kilitledi.

"Neden bahsediyor Allah aşkına?" diye sordu Shirl, ocakta yanan deniz kömürü parçalarının üstünde ellerini ısıtarak. Dışarısı soğuk ve nemliydi, rüzgâr pencereleri takırdatıyordu.

"Protestodan bahsediyor," dedi Sol, botun cilalı, siyah siyah parlayan ucuna hayranlıkla bakarak. "Veya belki daha doğrusu protesto karşıtı konuşuyor. Acil Durum Yasası'nı duydun mu? Geçen hafta boyunca TV hiç durmadan gösterdi?"

"Şu Bebek-katili Yasa dedikleri mi?"

"Kim diyormuş?" diye bağırdı Sol, botu sinirle ovalayarak. "Onlar kim? Bir avuç salak hepsi de. Akıllarını Orta Çağ'da bırakmış, beyinleri örümcek tutmuş insanlar. Yani salaklar."

"Ama, Sol... insanları inanmadıkları bir şeyi yapmaya zorlayamazsın. Çoğu kişi hâlâ bunun bebekleri öldürmek olduğunu düşünüyor."

"Yanlışı düşünüyorlar. Dünyanın mankafalarla dolu olması benim suçum mu? Doğum kontrolünün bebek öldürmekle uzaktan yakından alakası olmadığını sen de biliyorsun. Hatta onları kurtarıyor. Hangi suç daha büyük – çocukların açlıktan veya hastalıktan ölmesine göz yummak mı, yoksa daha ilk baştan istenmeyenlerin hiç doğmamasını sağlamak mı?"

"Öyle düşünürsen farklı geliyor. Ama tabiat kanununu unutmuyor musun? Doğum kontrolü bunu çiğnemek olmuyor mu?"

"Hayatım, tıp tarihinin kendisi tabiat kanununu çiğnemek demek. Kilise –hem Protestan hem de Katolik Kilisesi– anestezi kullanımını durdurmaya çalıştı çünkü bir kadının doğum yaparken acı çekmesi tabiat kanunuydu. İnsanların hastalıktan ölmesi de tabiat kanunuydu. Vücudun kesilip açılmaması ve tamir edilmemesi de tabiat kanunu. Hatta Bruno adında bir herif mutlak doğruluğa ve böyle tabiat kanunlarına inanmadığı için kazığa bağlanarak yakıldı. Bir zamanlar *her şey* tabiat kanununa karşıydı, şimdi doğum kontrolü de bunların arasına katılıyor. Çünkü bugün sıkıntıları-

mızın hepsi dünyada çok fazla sayıda insan olmasından kaynaklanıyor."

"Bu çok basit bir açıklama, Sol. Her şey öyle siyah beyaz değil..."

"Evet, öyle, kimse kabul etmek istemiyor, ama öyle. Bak, bugün berbat bir dünyada yaşıyoruz ve sıkıntılarımızın tek sebebi var. Çok fazla lanet olası insan. Söyle bakalım, nasıl oluyor da insanoğlunun bu yeryüzünde yaşadığı zamanın yüzde doksan dokuzunda hiç nüfus fazlası sorunumuz olmamış?"

"Bilmiyorum, hiç düşünmedim."

"Tek düşünmeyen sen değilsin. Sebep –savaş, sel, deprem gibi önemsiz şeyler hariç– herkesin köpek gibi hasta olması. Bir sürü bebek ölüyordu, bir sürü çocuk ölüyordu, herkes genç yaşta ölüyordu. Çin'de pirinçten başka bir şey yemeden yaşayan bir rençber otuzuna gelmeden yaşlılıktan ölüyordu. Bunu dün gece TV'de işittim, inanırım da. Senatörler'den biri, sömürge Amerikası'nda çocukların okuduğu bir okul kitabından bir alıntı yaptı; şöyle bir şeydi: 'Küçük kız veya erkek kardeşine iyi davran çünkü ömrü fazla olmayacak.' Sinek gibi üreyip sinek gibi ölüyorlardı. Çocuk ölümü diyorsun – hem de nasıl! Üstelik çok uzun zaman önce değil ha. 1949'da Ordu'dan ayrıldıktan sonra Meksika'ya gitmiştim. Ordaki bebekler senin benim hiç duymadığım hastalıklardan ölüyorlar. Bir yaşına gelmeden çocukları vaftiz etmiyorlar çünkü o yaşa gelene kadar çoğu ölüyor, vaftiz etmek de bir sürü para. Onun için orada hiç nüfus sorunu yoktu. Bütün dünya da koca bir Meksika'ydı, bir taraftan ürüyor, bir taraftan ölüyorlardı, ve eşitlik bozulmuyordu."

"Peki değişen ne oldu?"

"Ne değişti söyleyeyim." Botu kıza doğru salladı. "Modern tıp geldi. Her şeyin çaresi bulundu. Sıtma yeryüzünden silindi, insanları genç yaşta öldürüp nüfusu aşağıda tutan onun gibi bir sürü hastalık da. Ölüm kontrolü geldi. Yaşlı insanlar daha uzun yaşamaya başladı. Önceden ölecek olan bebekler yaşar oldu, onlar da şimdi giderek uzun yaşayan yaşlı

insanlar halini alıyor. Dünyaya durmadan insan takviyesi yapılıyor, ama aynı hızla dünyadan ayrılmıyorlar. Ölen her kişi başına üç kişi doğuyor. Böylece nüfus katlanarak artıyor ve giderek de daha çabuk artar hale geliyor. Dünyayı saran bir insan vebası, bir insan hastalığı var. Daha çok sayıda insan daha uzun yaşıyor. Daha az insan doğmalı, cevap bu işte. Ölüm kontrolü var – bunu doğum kontrolüyle dengelememiz lazım."

"İnsanlar bunun bebekleri öldürmek olduğunu düşünürlerken bunu nasıl yapacaksın anlamıyorum."

"Kes şu ölü bebek lafını!" diye bağırdı Sol ve botu odanın bir köşesine fırlattı. "Bu işin içinde bebek filan yok –ne canlı, ne ölü– bu sadece, duyduklarını, tek kelimesini anlamadan, tekrar eden aptalların çarpık kafalarında. Sözüm meclisten dışarı," diye ekledi pek de samimi olmayan bir sesle. "Hiç var olmayan bir şeyi nasıl yok edebilirsin? Hepimiz yumurta yarışının galipleriyiz, ama yarışı kaybeden –biyolojik terimi hoş görürsen– spermlerin arkasından kimsenin ağladığını duymadım daha."

"Sol, neden bahsediyorsun Allah aşkına?"

"Yumurta yarışı. Her yumurta döllenirken bir, iki milyon sperm yüzüyor, bu işi yapmak için yarış ediyor. Ama içlerinden sadece bir tanesi yarışı kazanabilir çünkü döllenme olduğu anda diğer hepsi ayazda kalıyor. Kimse yarışı kazanamayan milyonlarca spermi umursuyor mu? Cevap, hayır. Öyleyse, doğum kontrolü için kullanılan bütün bu karışık çizelgeler, aletler, haplar, tapalar, ilaçlar nedir? O tek bir spermin de yarışı kazanmamasını sağlama yolları. Bebek bunun neresinde? Ben etrafta bebek filan göremiyorum."

"O şekilde ifade edersen, ben de göremiyorum. Ama bu o kadar basitse, niçin bu konuda daha önce hiçbir şey yapılmamış?"

Sol uzun bir iç çekti, gamlı gamlı gidip botu yerden aldı ve tekrar cilalamaya başladı.

"Shirl," dedi, "Bunun cevabını bilsem beni yarın Başkan yaparlar. Cevap bulmaya gelince hiçbir şey o kadar basit de-

gil. Herkesin kendine göre fikirleri var, onları kabul ettirip, başka herkesin canı cehenneme diyorlar. İnsan ırkının tarihi böyle. Bizi tepeye çıkaran bu oldu, şimdiyse raydan çıkarıyor. Sorun şu ki, insanlar her türlü sıkıntıya, ölen bebeklere, otuz yaşında yaşlanmaya katlanırlar, yeter ki bu böyle olagelmiş olsun. Bunu değiştirmeleri için gayret et, dedem için iyi olan benim için de iyidir diyerek sana karşı koyarlar, ölüm döşeğinde bile. Sonra da ölür giderler. Birleşmiş Milletler Meksika'da insanları öldüren sıtmayı taşıyan sivrisinekleri öldürmek için evleri DDT ile ilaçladığı zaman askerler insanları tuttu ki ilaçlama yapılabilsin. Mobilyaların üstüne sıkılan beyaz toz yerlilerin hiç hoşuna gitmemişti, göze hoş görünmüyormuş. Gözümlle gördüm. Ama bu bir istisnaydı. Ölüm kontrolü insanlar farkında olmadan dünyaya giriverdi. Doktorlar gittikçe daha iyi ilaçlar kullanır oldu, su kaynakları iyileşti, kamu sağlık görevlileri hastalıkların eskisi gibi yayılmasını önledi. Kimse anlamadan, hemen hemen doğal bir şekilde oldu bu, ama şimdi dünyada çok insan var. Bu konuda bir şey yapılması lazım. Ama yapmak demek insanların değişmesi, bir çaba harcaması, akıllarını kullanması demek, çoğu insan da bunu yapmak istemiyor."

"Yine de özel hayata müdahale gibi görünüyor, Sol. İnsanlara çocuk sahibi olamazsın demek."

"Yeter ama! Ölü bebeklere geri döndük! Doğum kontrolü çocuk yapamazsın demek değil ki. İnsanların nasıl yaşamak istedikleri konusunda bir seçenekleri olması demek. Kösnüyen, düşünmeden üreyen hayvanlar gibi mi, yoksa mantıklı yaratıklar gibi mi? Evli bir çift bir, iki veya üç çocuk mu yapsa daha iyi –ki bu, dünya nüfusunu dengede tutacak ve herkese tam bir yaşama şansı sağlayacak makul bir sayı– yoksa düşünmeden, umursamadan dört, beş, altı çocuk yapıp, onları açlık, soğuk ve sefalet içinde büyütse mi daha iyi? Şu anki dünyada durum böyle işte," diye ekledi, pencereden dışarı işaret ederek.

"Dünya böyle ise, o zaman herkes senin söylediğin gibi düşüncesiz ve bencil."

"Hayır, ben insan ırkından umudu kesmedim. Onlara hiç anlatılmadı ki, çoğu hayvan gibi doğup hayvan gibi öldü. Ben eşşekkafalı politikacıları ve sözde halk liderlerini suçluyorum; bu konudan devamlı kaçındılar, örtbas ettiler çünkü tartışmalı bir konuydu – canı cehenneme dediler, etkisini göstere ne kadar yıllar geçer, benden sonra gelecekler düşünsün. Böylece insanoğlu bir asır içinde, birikmesi milyonlarca yıl süren yeryüzü kaynaklarını sildi süpürdü ve üst kademede hiç kimse buna aldırış etmedi, onları uyarmaya çalışan sesleri dinlemedi, bıraktılar fazla üretelim ve fazla tüketelim; şimdi de petrol bitti, toprağın humus tabakası eridi gitti, ağaçlar kesildi, hayvanların soyu tükendi, yeryüzü zehirlendi, bütün bunların karşılığında elimizde ne var, geri kalan kırıntılar için savaş eden yedi milyar insan, sefil bir hayat süren ve hâlâ kontrolsüz bir şekilde üreyen insanlar. Onun için ayağa kalkıp bir şeyler söyleme zamanı geldi bence."

Sol botları ayağına geçirdi, bağladı. Kalın bir kazak giydi, sonra gardroptan antika, güve yenikli bir muharebe ceketi çıkarttı. Üzerinde bir dizi nişan asılıydı, onların altında da keskin nişancı madalyası ve bir teknik okul rozeti duruyordu. "Çekmiş olmalı," dedi ceketi midesinin üstünde kavuşturmaya çalışırken homurdanarak. Sonra boynuna bir kaşkol dolağı ve eski püskü paltosunu giydi.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu Shirl şaşkın şaşkın.

"Fikir beyan etmeye. Dostumuz Andy'nin deyişiyle bela aramaya. Yetmiş beş yaşındayım, bu kamil yaşa beladan uzak durarak eriştim, çenemi kapatıp hiçbir şeye karışmayarak, Ordu'da öğrendiğim gibi. Belki protestomu çok daha önce yapmalıydım, ama protesto edecek bir şey göremiyordum, şimdi görüyorum. Karanlığın güçleriyle aydınlığın güçleri bugün karşı karşıya geliyor. Ben de aydınlığın güçlerine katılacağımı." Başına yünlü bir bere geçirdi ve kapıya yöneldi.

"Sol, neden bahsediyorsun Allah aşkına? Söyle lütfen," diye yalvardı Shirl, gülsün mü ağlasın mı bilmeden.

"Gösteri var. Bebeklerimizi Kurtarın sapıkları Valiliğe yürüyor, Acil Durum Yasası'nı tokatlamak için. Bir de başka

miting var, yasa yanlıları toplanıyor, ne kadar çok kişi katılırsa o kadar iyi. Belki yeterince insan birleşip bağırırsa sesimizi duyurabiliriz, belki yasa bu sefer Kongre'den geçer. Belki..."

"Sol..." diye seslendi, ama kapı kapanmıştı.

Gece geç vakit Andy Sol'u eve getirdi ve iki ambulans görevlisinin sedyeyi yukarı çıkarmasına yardım etti. Sol sedyeye bağlanmıştı, yüzü bembeyazdı, şuuru yerinde değildi, ağır ağır soluk alıyordu.

"Yürüyüş başladığı zaman bir sokak kavgası çıkmış," dedi Andy, "hemen hemen bir ayaklanma. Sol da içlerindeymiş. Yere devrilmiş. Kalçası kırılmış." Sedyeye içeri taşınırken gülümsemeden, yorgun argın Shirl'e baktı.

"Yaşlılar için bu bayağı ciddi olabilir."

5

Suyun üzerindeki ince buz tabakası, Billy tenekeyi suya daldırınca çatladı. Merdivenleri tırmanırken bir paslı metal basamağın daha ortaya çıktığını gördü. Kompartmandan epey su almışlardı ama hâlâ yarı yarıya dolu görünüyordu.

"Üstü biraz buzlu ama dibe kadar donacağını sanmıyorum," dedi Peter'a kapıyı kapatırken. "Daha bir dolu su var orda, bir dolu."

Suyu her gün dikkatle ölçüyor ve kapıyı üstüne kapatıyordu sanki para dolu bir banka kasasıymış gibi. Neden olmasın? Para kadar kıymetliydi. Su kısıntısı devam ettiği sürece bunu iyi bir fiyatla satabilirlerdi, ısınmak ve karınlarını doyurmak için ihtiyaçları olan bütün D'ler orda yatıyordu.

"Buna ne dersin, Pete?" dedi, tenekeyi deniz kömürü ateşinin üstündeki çubuğa asarak. "Bu suyu yiyebileceğimiz hiç aklına geldi mi? Çünkü bunu satıp yiyecek alabiliriz de ondan."

Peter çömelmiş, gözünü kapıya dikmiş bakıyordu, Billy'yi dinlemiyordu bile; Billy söylediklerini bağıra bağıra tekrar et-

ti. Peter dertli dertli başını salladı.

"Tanrıları midesi olanlar, şanları utançlarında olanlar," diye söylendi. "Sana daha önce de açıklamıştım, Billy, bütün maddiyatın sonuna yaklaşıyoruz. Onlara tamah edersen, kaybolursun..."

"Yani... sen de mi kayboldun? Bu suyla alınan giyecekleri giyiyorsun, aşı yiyorsun, ne demek istiyorsun ki?"

"Ben sadece O Gün için ayakta kalayım diye yiyorum," diye cevap verdi ciddi ciddi, açık kapıdan buğulu Kasım güneşine bakarak. "Artık çok yaklaştık, birkaç hafta kaldı, inanılır gibi değil. Yakında günleri sayacağız. Bizim hayatımız zarfında gelmesi ne büyük nimet." Ayağa kalktı ve dışarı çıktı; Billy aşağıya indiğini duydu.

"Dünyanın sonu geliyormuş," diye kendi kendine mırıldandı, ener-JI tozunu suya karıştırırken. "Deli, zırdeli."

Bunu ilk defa düşünüyor değildi, – ama kendi kendine, Peter'in duyabileceği şekilde değil. Adamın bütün söyledikleri delilik gibi görünüyordu ama doğru da olabilirdi. Peter bunları Kitabı Mukaddes ve başka kitaplarla ispat edebilirdi, kitaplar şu anda yanında değildi ama o kadar çok okumuştuk ki, uzun uzun bölümleri ezbere söyleyebiliyordu. Neden doğru olmasın ki? Dünyanın böyle olması için başka ne sebep olabilirdi? Her zaman böyle değildi, TV'deki eski filmler bunun kanıtıydı, çok kısa zamanda çok şey değişmişti. Bir sebebi olmalıydı, onun için belki de Peter'in söylediği gibiydi – dünya sona erecek ve Yeni Yıl günü Kıyamet Günü olacaktı...

"Delice bir fikir," dedi yüksek sesle, aynı anda bir titreme geldi, ellerini tüten ateşe uzattı.

İşler o kadar da kötü gitmiyordu. İki kazak, bir de eski bir kostüm ceketi giyiyordu, dirseklerine yama olarak lastik parçaları dikilmişti, şimdiye kadar giydiklerinden çok daha sıcak tutuyordu. İyi de yiyorlardı; ener-JI çorbasını şapırdatarak içti. Sosyal Yardım karnelerini satın almak bir sürü D'ye patlamıştı ama değerd, hem de fazlasıyla. Artık Sosyal Yardım yiyeceği yiyorlardı, suyu da ondan temin ediyorlardı, onun için kendi sularını saklayıp satabilirlerdi. Haftada en az bir kere de

LSD çamuru çekiyordu. Dünyanın sonu daha uzun bir zaman gelmeyecekti. Canı cehenneme, gözünü açık tutup kendini kolladığın sürece dünya hiç de fena değildi.

Dışarıdan bir şingirtı sesi geldi, geminin çıplak kaburgalarına asılı paslı metal parçalarının birinden. Kamaraya tırmanmaya çalışan herkes bu sarkık engelleri aşmak zorundaydı, ve bu ses de yaklaştıklarını haber veriyordu. Suyu keşfettiklerinden beri, burayı ele geçirmeye çalışacak herkese karşı tetikte olmak zorundaydılar. Billy lövyeyi alıp kapıya yürüdü.

"Yemek hazırladım, Peter," dedi kenardan eğilerek.

Yabancı, kaba sakallı bir surat ona baktı.

"Defol burdan!" diye bağırdı Billy. Adam, ağzında tuttuğu keskin oto yaprak yayının arasından bir şeyler mırıldandı, sonra bir eliyle asılıp öbür eliyle silahı aldı.

"Bettyjo!" diye bağırdı boğuk bir sesle, bir şey Billy'nin kulağının dibinden vızıldayıp geçerek arka bölmenin metaline çarpınca Billy sıçradı.

Karmakarışık sarı saçları kafasında koca bir balon oluşturan bodur bir kadın geminin kaburgaları arasında duruyordu, kırık bir beton parçası daha atınca Billy yana çekildi. "Hadi, Donald!" diye ciyakladı. "Çık şuraya!"

Birincisinin ikizi olabilecek kadar kıllı ve pasaklı ikinci bir adam paslı metalin üzerinden, geminin öteki yanından tırmanmaya başladı. Billy kapana kısıldığını anlamıştı. Kapının önündeki güverte parçasına çıkan herhangi birinin beynini dağıtabilirdi ama aynı anda ikisiyle de baş edemez, iki tarafı birden kollayamazdı. O bir saldırganla uğraşırken öteki arkasından içeri girecekti.

"Peter!" diye bağırdı avazı çıktığı kadar, "Peter!"

Arkasında bir başka beton parçası yere çarpıp ufalandı. Kenara koşup lövyeyi birinci adama salladı, adam eğilince lövyeye üzerindeki direğe çarptı. Bu gürültü Billy'ye ilham verdi, geri sıçrayıp lövyesini güverte kamarasının metal duvarına vurmaya başladı, gürültü bütün dokta yankılanıyordu. "Peter!" diye bağırdı bir daha, umutsuzca, sonra öbür yana zıpladı, ikinci adam kolunu kenardan uzatmıştı bile. Adam kolu-

nu hemen çekti ve silah menzilinden uzaklaşıp alayla Billy'ye baktı.

Billy arkasını dönünce birinci adamın iki kolunu da kenara atmış kendini yukarı çekmekte olduğunu gördü. Bir çığlık atarak, kızgınlıktan çok korku içinde, koşup lövyesini indirdi, lövyeye adamın kafasını sıyırıp omuzuna çarptı, oto yayı da ağzından fırladı gitti. Adam öfkeyle kükredi ama düşmedi. Billy bir darbe daha indirmek için lövyesini kaldırdı ama ikinci adam gelip onu arkadan sıkıca yakalamıştı. Hareket edemiyordu –nefes bile alamıyordu– önündeki adam dış parçaları tükürdü. Sakalından kan akıyordu, kendini tamamen yukarı çekti ve dev yumruklarıyla Billy'yi pataklamaya başladı. Billy acı içinde uluyor, ayaklarıyla tekme atıp kurtulmaya çalışıyordu ama kaçış yoktu. İki adam gülerек onu güvertenin kenarından aşağı ittiler, tutunmaya çalışan ellerini açtılar, kertikli metalin üzerinden altı metre aşağıya, boşluğa yollamaya çalıştılar.

Elleriyle tutunmuş asılırken, adamlar parmaklarına basıyorlardı, sonra aniden geri sıçradılar. Billy Peter'in dönmüş olduğunu ve arkasından tırmanarak uzun borusunu yukarıdaki adamlara salladığını fark etti. Bu bir anlık aradan faydalanarak ellerini geminin iskeletine aktardı ve sızlayan vücudunu, imkânsız derecede uzak görünen yere doğru yavaşça indirmeye başladı. İstilacılar gemiyi ele geçirmişti, avantaj artık onlardaydı. Peter yaprak yaydan sakınarak geri çekildi ve o da Billy'nin yanından yere inmeye koyuldu. Billy'nin kulağına sözler geldi; kadının çoktandır çığlık çığlığa küfretmekte olduğunu fark etti.

"İkisini de gebertin!" diye bağırdı kadın. "Başıma vurdu, beni düşürdü. Gebertin!" Yine beton parçaları atmaya başladı, ama öyle heyecanlanmıştı ki hiçbirini hedefini bulmadı. Peter ve Billy yere inince kadın hemen kaçtı, omuzunun üzerinden küfürler sallıyor, sarı saçları uçuşuyordu. Yukarıdaki iki adam onlara baktı ama bir şey söylemedi. İşlerini yapmışlardı. Gemiye ele geçirmişlerdi.

"Gideceğiz," dedi Peter, kolunu Billy'nin omuzuna dola-

yıp yürümesine yardım ederek, borusunu baston gibi kullanıyordu. "Onlar güçlüler ve gemi artık onların – su da. Onu iyi savunacak kadar da akıllılar, en azından şu fahişe Bettyjo öyle. Onu tanıyorum, istediğini yaptırtmak için vücudunu o iki adama veren kötü bir kadın. Evet, bu bir işaret. O bir Babil fahişesi, bizi yerimizden eden..."

"Geri girmemiz lazım," diye soludu Billy.

"...orda, nehrin karşı tarafındaki Babil'in daha büyük fahişesine gitmemiz gerektiğini gösteren bir işaret. Geri dönüş yok artık."

Billy yere çöktü, nefes almaya çalışıyor, acıyan parmaklarını ovuşturuyordu; Peter ise sakın sakın bir zamanlar evleri ve hazineleri olan gemiye baktı. Yüksek güvertede üç küçük şekil dolaşıyor, körfezden esen soğuk rüzgâr uzaktan uzağa alaylı sözlerini taşıyordu. Billy titremeye başladı.

"Gel," dedi Peter usulca, ayağa kalkmasına yardım etti. "Burda kalacak yer, barınak yok artık bize. Manhattan'da nereye sığınabileceğimizi biliyorum, daha önce de çok kaldım orda."

"Ben oraya gitmek istemiyorum," dedi Billy gerileyerek, polisi hatırlamıştı.

"Gitmeliyiz, orda emniyette oluruz."

Billy yavaş yavaş arkasından yürüdü. Neden olmasın? diye düşündü; polisler onu çoktan unutmıştır. Peter gidecek bir yer biliyorsa idare ederdi. Burda kalsa yalnız kalacaktı; bu korku polis korkusundan da büyüktü. Beraber oldukları müddetçe idare ederlerdi.

Manhattan Köprüsü'nün yarısına gelmişlerdi ki Billy kavgasında ceplerinden birinin yırtılmış olduğunu fark etti. "Dur!" diye seslendi Peter'a, sonra korkusu büyüyerek, "Bekle!" diye bağırdı, panik içinde elbiselerini yokladı. "Yoklar," dedi sonunda, parmaklığa yaslanarak. "Sosyal Yardım karneleleri. Kavgasında düştüler herhalde. Sende mi yoksa?"

"Hayır, hatırlarsan, su getirmek için dün yanına almıştın. Önemli değil."

"Önemli değil mi!" diye hıçkırdı Billy.

Köprünün üstünde yapayalnızdılar, sızılı bir kış yalnızlığı. Aşağıdan akan gri suyun rengi alçalan bulutlara yansıyor, bulutları sürükleyen buz gibi rüzgâr giysilerini delip içlerine işliyordu. Dışarıda durulmayacak kadar soğuktu, Billy öne atıldı, Peter takip etti.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Billy köprüden inip Division Caddesi'ne döndüklerinde. Burası, kendilerini çevreleyen kalabalık sayesinde biraz daha sıcaktı. Etrafında insan olursa kendini daha iyi hissediyordu hep.

"Otoparklara. Belediye evlerinin yanında birkaç tane var," dedi Peter.

"Sen delisin, otoparklar doludur, hep dolu olmuşlardır."

"Bu mevsimde değil," diye cevap verdi Peter, lağımı dolduran pis buzu göstererek. "Otoparklarda yaşamak kolay değildir, bu mevsimde yaşlılar ve sakatlar için daha da çetin olur."

Billy arabalarla dolu şehir sokaklarını sadece televizyon ekranında görmüştü. Kendisi için bu tarihi –dolayısıyla ilginç olmayan– bir gerçektir, çünkü otoparkların varlığını küçüklüğünden beri hatırlıyordu – manzaranın çürüyen ama ayrılmaz bir parçası. Trafik azalıp, çalışır haldeki arabalar ortadan kalkmaya başlayınca, şehrin orasına burasına dağılmış yüzlerce otoparka da gerek kalmamıştı. Giderek terk edilmiş arabalarla dolmaya başlamışlardı, bunların bazısını polis, bazısını ise insanlar ite ite getiriyorlardı. Her otopark, arabaların içinde yaşayan insanlarla bir köy haline gelmişti, arabaların içi her ne kadar da rahatsız olsa, sokakta kalmaktan iyiydi. Her arabanın kotası çoktan dolmuş olmasına rağmen, kışın zayıf kişiler ölünce yer boşalıyordu.

Seward Park Evleri'nin arkasındaki büyük otoparka girip yürümeye başladılar ama bir grup yeniyetme ellerinde kırık tuğlalar ve bıçaklarla üstlerine saldırınca geri kaçtılar. Madison Caddesi'ne yürürken, La Guardia Evleri'nin yan tarafına düşen küçük parkın çitlerinin yıllar önce indirilmiş olduğunu gördüler, park şimdi paslı, tekerleksiz araba kalıntılarıyla doluydu. Burada saldırgan gençler yoktu, etrafta yürüyen birkaç

kişininse umutsuz, umursamaz bir havası vardı. Otomobillerden yükselen bacaların sadece birinden duman tütüyordu. Peter ve Billy arabaların arasından dolaşp, ön camlardan ve kırık pencerelerden, buzlanmış camları elleriyle silerek içeri göz atıyorlardı. Soluk, hayalet gibi yüzler kendilerine bakıyor, arabaların içinde şekiller kıpırdanıyordu.

"Bu iyiye benziyor," dedi Billy, hurdası çıkmış, fren gömleklerinin yarısı çamura gömülmüş bir dört kapılı Buick'i işaret ederek. Bütün pencereleri iyice buzlanmıştı, kilitli kapıları denediklerinde içeriden sadece sessizlik cevap verdi. "İçlerine nasıl giriyorlar acaba?" dedi Billy, sonra motor kapağına tırmandı. Ön koltuğun üst kısmında bir güneş penceresi vardı, bunu zorlayınca biraz kıpırdadı. "Boruyu getir, bulduk gali-ba," diye seslendi Peter'a.

Boruyu lövyeye gibi kullanarak kapağı zorlayınca kapak açıldı. Gri ışık yaşlı bir adamın yüzünü ve boş boş bakan gözlerini aydınlattı. Bir elinde hain görünümlü bir sopa vardı, sopa, üzerine kırık, sivri cam parçaları yerleştirilmiş bir ipin etrafına dolandığı bir çeşit çubuktan ibaretti. Adam ölmüştü.

"Böyle büyük bir arabayı tek başına sahiplendiğine göre çetin cevizmiş," dedi Billy.

İri bir adamdı, kaskatı kesilmişti, onu pencereden dışarı itene kadar canları çıktı. Adamın sarındığı pis paçavralara ihtiyaçları yoktu ama Sosyal Yardım kartını aldılar. Peter adamı sürüyüp sokağa bıraktı, Temizlik Müdürlüğü sabahleyin kaldırırdı, Billy de arabanın içinde bekledi, başını pencereden çıkarmış duruyor, her yana ateşli bakışlar fırlatıyordu, camlı sopa, yeni evlerine itiraz edecek birinin kafasına inmeye hazırды.

6

"Vay canına, güzele benziyor," dedi Bayan Miles; uzun tezgâhın ucunda bekliyor, Sosyal Yardım görevlisi küçük paketi Shirle'e doğru kaldırırken seyrediyordu. "Ayilenizde hasta mı var?"

"Eski paket nerde, bayan?" diye sızlandı görevli. "Eskisini vermeden yenisini alamayacağınızı biliyorsunuz. Bir de üç D"

"Pardon," dedi Shirl, pazar çantasından buruşuk plastik zarfı çıkarıp parayla beraber adama uzattı. Adam bir şeyler homurdandı, sonra kayıt defterlerinden birine bir işaret koydu. "Sıradaki," diye seslendi.

"Evet," dedi Shirl Bayan Miles'a; kadın, paketin üzerindeki yazıyı okumaya çalışırken ağzını kıpırdatarak kıpırdatarak harfleri heceliyordu. "Sol hasta, bir kaza geçirdi. Apartmanı onunla paylaşıyoruz, yaşı yetmişin üzerinde olmalı. Kalçasını kırmış, yataktan kalkamıyor; bu onun için."

"Et gevrekleri, sesi bile güzel," dedi Bayan Miles paketi geri verip, paket Shirl'ün çantasına girene kadar gözleriyle takip ederek. "Nasıl pişiriyorsun?"

"Ne istersen yapabilirsin, ama ben güzel bir çorba yapıyorum, içine de yosun krakeri atıyorum, o şekilde yemesi daha kolay. Sol hiç oturamıyor."

"O haldeki bir adamın hastanede olması gerekir, hele o yaşta."

"Hastanedeydi ama yer kalmamış. Bir apartmanda yaşadığını öğrenir öğrenmez Andy ile temasa geçtiler ve Sol'u eve getirmesini sağladılar. Gidecek yeri olan herkesi gönderiyorlar. Bellevue ağzına kadar dolu, Peter Cooper Köyü'ndeki üniteleri de onlar almış, ekstra yatak koyup kullanıyorlar, ama o bile yetmiyor." Shirl bugün Bayan Miles'da bir değişiklik olduğunu fark etti: ilk defa olarak yanında küçük oğlan yoktu. "Tommy nasıl, daha iyi mi?"

"Ne daha iyi, ne daha kötü. Kvaş aynen devam ediyor, ama bana göre hava hoş çünkü hissemi almaya devam ediyorum." Çantasındaki plastik bardağı gösterdi, içinde ufak bir top fıstık ezmesi vardı. "Hava soğuk onun için Tommy'nin evde kalması lazım, bütün çocuklara yetecek giysi yok, Winny her gün okula gidiyor. Çok akıllı kız, üç seneyi de bitirecek. Seni kaç zamandır su kuyruğunda görmüyorum."

"Suyu Andy getiriyor, ben de Sol ile kalıyorum."

"Evde hasta biri olduğu için şanslısın, hisseni almaya geliyorsun. Şehrin geri kalanı için bu kış yosun krakeri ve suyla geçecek."

Şanslı mı? diye düşündü Shirl, eşarbını çenesinin altında bağlayarak, Sosyal Yardım Özel Hisse bölümünün karanlık, çıplak odasına baktı. Tezgâh odayı ikiye bölüyordu, bir yanda memurlar ve yarısı boş raflar, öbür yanda da yorgun argın insan kuyrukları. Burada solgun yüzlü, titrek bacaklı hastalar vardı, özel perhize ihtiyacı olan insanlar; şeker hastaları, kronik yatalaklar, vitamin eksikliğinden mustarip hastalar ve çok sayıda hamile kadın. Bunlar mıydı şanslı olan?

"Yarın yemeğe ne yapacaksın?" diye sordu Bayan Miles, tozla kaplı pencereden dışarı bakıp gökyüzünü görmeye çalışarak.

"Bilmiyorum, her zamankini herhalde. Niye?"

"Kar yağabilir. Belki karlı bir Şükran Günü geçiririz, küçük bir kızken hatırladığım gibi. Biz balık yiyeceğiz, bunun için kaç zamandır para biriktiriyorum. Yarın Perşembe, 25 Kasım. Unuttun mu yoksa?"

Shirl başını salladı. "Unutmuşum ya. Sol hastalanalı beri her şey allak bullak oldu."

Rüzgârdan korunmak için başlarını eğerek yürüdüler, Dokuzuncu Cadde'nin köşesinden On Dokuzuncu Sokağa dönerken Shirl karşı taraftan gelen birine çarptı, kadın duvara çıktı.

"Özür dilerim," dedi Shirl, "sizi görmedim..."

"Kör müsün," dedi öteki kadın. "İnsanlara çarpa çarpa yürüyorsun." Shirl'e bakınca gözleri irileşti. "Sen!"

"Özür diledim ya, Bayan Haggerty. İstemedim oldu." Yürümeye koyuldu ama kadın önüne atılıp yolunu kesti.

"Seni bulacağımı biliyordum," dedi Bayan Haggerty zafer edasıyla. "Seni mahkemeye vereceğim, kardeşimin bütün parasını çaldın, bana hiçbir şey bırakmadı, hiçbir şey. Ödemem gereken bütün faturalar da cabası, su parası, her şey. O kadar para tuttu ki ödemek için eşyaları satmak zorunda kaldım, yine yetmedi, adamlar peşimde geri kalan için. Bunu ödeyecek-

sin!"

Shirl Andy'nin yaptığı duşları hatırladı, düşünceleri yüzüne yansımış olmalı ki Mary Haggerty'nin bağirtısı tiz bir ciyaklama halini aldı.

"Bana gülme, ben dürüst bir kadınıam! Senin gibi bir yaratık sokağın ortasında durup bana gülemez. Ne mal olduğunu bütün dünya biliyor, sen..."

Sesi, Bayan Miles'ın yüzüne kuvvetli bir şamar indirmesiyle kesildi. "Şu pis çeneni kapa bakayım, hanım," dedi Bayan Miles. "Kimse benim arkadaşşımla böyle konuşamaz."

"Bunu bana yapamazsın!" diye haykırdı Mike'ın kız kardeşi.

"Yaptım bile – biraz daha durursan yine yersin tokadı."

İki kadın karşı karşıya durdu, Shirl bir an için unutulmuştu. Yaşları ve yetişme tarzları aynıydı, Mary Haggerty evlendiğinden bu yana bir kademe yükselmişti, o kadar. Ama bu sokaklarda büyümüşü ve kuralları biliyordu. Ya dövüşecekti, ya da geri çekilecekti.

"Bu senin üstüne vazife değil," dedi.

"Vazife olsa ne olurmuş," dedi Bayan Miles, yumruğunu sıkıp kolunu geri götürerek.

"Üstüne vazife değil," dedi Mike'ın kız kardeşi ama aynı anda birkaç adım geri çekildi.

"Kaybol," dedi Bayan Miles zafer edasıyla.

"Tekrar karşına çıkacağım!" diye seslendi Mary Haggerty omuzunun üstünden, şerefinden geri kalan parçaları toparlayıp uzaklaşırken. Bayan Miles soğuk soğuk güldü ve arkasından tükürdü.

"Seni de karıştırdığıma üzıldüm," dedi Shirl.

"Memnuniyetle," dedi Bayan Miles. "Keşke biraz daha aransaydı. Bir güzel pataklardım. Bunları iyi tanırım."

"Ona para filan borcum yok..."

"Kimin umurunda? Borcun olsa daha iyiydi. Onun gibi birini yolmak bir zevktir."

Bayan Miles Shirl'e apartmanın önüne kadar eşlik etti, sonra alacakaranlıkta sert adımlarla uzaklaştı. Shirl birdenbire

kendini çok bitkin hissederek apartmanın uzun basamaklarını tırmandı ve kilitli olmayan kapıyı itti.

"Çok yorgun gibisin," dedi Sol. Üstü kat kat battaniye doluydu, sadece yüzü görünüyordu; yünlü beresini kulaklarının üstüne indirmişti. "Şu zımbırtıyı da kapa lütfen. Yakında hem kör hem sağır olacağım."

Shirl çantasını yere koydu ve bangırdayan TV'yi kapattı. "Dışarıso soğuyor," dedi. "Burası daha da soğuk. Bir ateş yakayım, biraz da çorba ısıtayım bu arada."

"Şu iğrenç et gevreğinden mi yine," diye şikâyet etti Sol yüzünü buruşturarak.

"Öyle konuşma," dedi Shirl sabırla. "Hakiki et var içinde, tam ihtiyacın olan şey."

"Benim ihtiyacım olan şey artık bulunmuyor. Et gevreği ne biliyor musun? Bugün TV'de işittim, istediğimden değil ama lanet şeyi nasıl kapatabilirdim ki? Florida'daki insan girmemiş arazileri işleme konusunda büyük bir reklam programı. Ne arazi ama, bunu Florida Plajında duymalılar. Bataklıkları boşaltma çabalarından vazgeçtiler, onun yerine bunlarla acayip şeyler yapıyorlar. Salyangoz çiftlikleri – nasıl ama? Dev Batı Afrika salyangozu yetiştiriyorlar, her kabukta iki yüz gram et. Bunu çıkarıyorlar, kesiyorlar, kurutuyorlar, ısına tabi tutuyorlar, paketleyip, vakumlayıp burda, soğuk Kuzey'deki açlıktan ölen köylülere yolluyorlar. Et gevrekleriymiş. Buna ne diyorsun?"

"Kulağa hoş geliyor doğrusu," dedi Shirl, kahverengi, tahaya benzer et parçacıklarını tencereye koyarak. "Bir keresinde TV'de bir film görmüştüm, salyangoz yiyorlardı, sanırım Fransa'daydı. Hem de çok özel bir yemek olduğu söyleniyordu."

"Fransızlar için belki, benim için değil..." Sol öksürük nöbetine tutuldu, öksüre öksüre bitkin düştü, yastığın üstündeki yüzü iyice sarardı, hızlı hızlı nefes almaya başladı.

"Biraz su vereyim mi?" diye sordu Shirl.

"Yok, iyiyim." Öfkesi öksürükle beraber çıkıp gitmiş gibiydi. "Sana yüklendiğim için özür dilerim kızım, bana bakı-

yorsun, ediyorsun. Yatmaya alışık değilim ya ondan. Hayatım boyunca formumu korudum, düzenli egzersiz sayesinde, kendi kendime baktım, hiç kimseden bir şey istemedim. Ama önüne geçemeyeceğin bir şey var." Gamlı gamlı yatağa baktı. "Zaman ilerliyor. Kemikler zayıflıyor. Bir yere düş, tamam, çenene kadar alçıya alıyorlar."

"Çorba hazır..."

"Şimdi içmem, aç değilim. TV'yi açsan mı acaba... yok, yok, bırak kapalı kalsın. Bugünlük bu kadar yeter. Haberlerde, Acil Durum Yasası'nın, sadece iki aylık bir gevezelikten sonra, Kongre'den geçeceğe benzediğini söylediler. İnanmıyorum. Çoğu insan bunun ne olduğunu bilmiyor, ya da umursamıyor, o yüzden Kongre'nin üstünde bir şey yapması için yeterince baskı yok. Hâlâ kadınlarımız var ki on çocuğu da açlıktan ölüyor ama yine de küçük bir aile sahibi olmanın kötü bir şey olduğunu düşünüyor. Herhalde bunun suçlusu çoğunlukla Katolikler, doğumları kontrol etmenin iyi bir şey olduğuna tam ikna olmuş değiller."

"Sol, lütfen, Katolik-karşıtı olma. Annemin ailesi..."

"Hiçbir şey karşıtı olduğum yok, annenin ailesini de seviyorum. Cotton Mather'in yaşlı kadınları pişirmeye yardım eden, cadı yakan bir aptal olduğunu söylüyorum diye Püriten karşıtı mı oluyorum? Bu tarihe karıştı. Senin Kilisen bütün doğum kontrol önlemlerine karşı alenen savaş açtı diye kayda geçti. Bu da tarih. Sonuç -ki onların haksız olduğunu kanıtlıyor- şu pencerenin dışında işte. İnançlarını hepimize zorla kabul ettirdiler, böylece hep beraber bok yoluna gidiyoruz."

"Sandığın kadar kötü değil. Kilise doğum kontrolü fikrine karşı değil aslında, bunun uygulanma şekline karşı. Ritm tekniğini her zaman onaylamışlardır..."

"Bu yetmez. Hap da öyle, herkes için geçerli değil. Spirale ne zaman tamam diyecekler? Asıl işe yarayan bu işte. Biliyor musun ne kadar zamandır kullanılıyor, tamamiyle etkili, emniyetli, zararsız, filan? Taa 1964'ten beri, Johns Hopkins'teki parlak çocuklar bütün problemleri ve yan etkileri hallettiklerinden beri. Birkaç kuruş maliyeti olan şu plastik parçası tam

otuz beş yıldır biliniyor. Bir defa yerleştirildi mi yıllarca kalabiliyor, vücut işlevlerinin hiçbirini etkilemiyor, düşmüyor, kadın orda olduğunu bile bilmiyor – ama orda olduğu müddetçe hamile kalmıyor. Çıkartınca yine çocuk sahibi olabiliyor, değişen bir şey yok. İşin komik tarafı kimse nasıl çalıştığını bilmiyor. Bir sır. Belki büyük harf S ile yazmak lazım ki Kilisen kabul etsin, aletin çalışıp çalışmayacağı Allah'ın emridir desin."

"Sol... kâfirlik etme."

"Ben mi? Asla! Ama Allah'ın ne düşündüğünü tahmin etmeye herkes kadar benim de hakkım var. Neyse, zaten bunun O'nunla hiç ilgisi yok. Katolik Kilisesi'nin şu aleti kabul edip acı çeken insanoğlunu biraz rahatlatması için bir bahane bulmaya çalışıyorum sadece."

"Şimdi düşünmeye başladılar."

"Harika. Yalnız, otuz beş yıllık geç kaldılar. Yine de işe yarayabilir, bundan kuşkuluyum ya. Yine 'çok az ve çok geç' hikâyesine geliyoruz. Dünya cehenneme gitmiş durumda – gitmekte değil– onu oraya itmekten de hepimiz sorumluyuz."

Shirl çorbayı karıştırıp ona gülümsedi. "*Birazcık* abartmıyor musun? Bütün problemlerimizi fazla nüfusa bağlayamazsın."

"Afedersin ama, bal gibi de bağlarım. Güya yüzyıllarca yetmesi gereken kömürün hepsi deşilip çıkartıldı çünkü ısıtmak isteyen onca insan vardı. Petrol de öyle, o kadar az kaldı ki yakmaya korkuyorlar, kimyasallara, plastiğe filan dönüştürülmesi gerekiyor. Ya nehirler: onları kim kirletti? Su: onu kim içti? Humus tabakası: onu kim eritti? Her şey silinip süpürüldü, kullanıldı, tüketildi. Elimizde ne kaldı – tek doğal kaynağımız? Eski otoparklar, işte bu. Başka her şey kullanıldı, bunun karşılığında gösterebileceğimiz tek şey de paslanıp giden milyarlarca eski araba. Bir zamanlar koskoca bir dünya vardı elimizde ama onu yedik, yaktık, bitirdik. Bir zamanlar kırlar bufalo doluydu, çocukken okul kitaplarında öyle yazardı, ama ben hiç görmedim çünkü hepsi biftek ve güveli halı-

lar halini almıştı çoktan. Ama insan ırkı bundan etkilendi mi sanıyorsun? Veya balinalardan, güvercinlerden, turnalardan, veya yeryüzünden sildiğimiz yüzlerce diğer türden? Ne mü-nasebet. Ellili ve altmışlı yıllarda, çöl canlansın falan filan diye deniz suyunu arıtmak için atom gücü santralları yapmaktan bahsediliyordu. Ama sırf lafta kaldı. Olan bitenden bazı-larının haberdar olması, başkalarını da uyaraabilecekleri anla-mına gelmedi. Tek bir tane atom santrali yapmak en az beş yıl alıyor, yani *şimdi* ihtiyacımız olan su ve elektriği sağlaya-cak olanların *o zaman* inşa edilmiş olması lazımdı. İnşa edil-medi. O kadar basit."

"Basit diyorsun ama Sol, insanların yüz yıl önce yapması gereken şeylerin kaygısını çekmek için biraz geç değil mi?"

"Yüz değil, kırk, ama sayan kim?"

"Bugün ne yapabiliriz? Bunu düşünmek daha doğru değil mi?"

"Sen düşün tatlım, ben düşününce moralim bozuluyor. Olayların hızına yetişebilmek için tam hız koşmaktan ve dua etmekten başka bir şey yapamayız artık bugün. Belki ben geç-mişte yaşıyorum, ama geçerli sebeplerim var. O zaman her şey daha iyiydi, sorunlar hep gelecekteydi. Fransa vardı, bü-yük, modern bir ülke, kültür yuvası, ilerleme yolunda dünya-ya önderlik etmeye hazırdı. Fakat doğum kontrolünü yasak-layan bir kanunları vardı, bundan bahsetmek doktorlar için bile bir suçtu. İlerlemeymiş! Gerçekler apaçık ortadaydı ama bakan kim? Doğal kaynakları koruma taraflıları usullerimizi değiştirmemizi, yoksa kaynakların yakında kuruyacağını söy-leyip durdular. Kurudu da. O zaman da çok geçti, ama yine de bir şeyler yapılabilirdi. Dünyanın her ülkesindeki kadın-lar, ailelerini makul bir çapla sınırlayabilsinler diye doğum kontrolü hakkında bilgi edinebilmek için yalvarıyordu. Elle-rine tek geçen şey bir sürü laf kalabalığı ve pek az hareket ol-du. Mevcut her bir aile planlama kliniğinin yerinde beş bin tane olsa yine de yetmeyecekti. Bebekler, sevgi ve seks, insan için duygusal açıdan en önemli ve en mahrem konular sanı-rım, onun için bu konuları açık açık tartışmak imkânsızdı.

Serbest tartışmalar olmalıydı, doğurganlık araştırmaları üzerine tonlarca para harcanmalıydı, dünya çapında aile planlaması, nüfus kontrolünün önemi üzerine eğitici programlar olmalıydı, hepsinden de önemlisi, fikir özgürlüğü için konuşma özgürlüğü olmalıydı. Ama olmadı, şimdi yıl 1999, yüzyılın sonu. Ne yüzyıl ama! İki hafta sonra yeni bir yüzyıl başlayacak, bu belki ayvayı yemiş insan ırkı için hakikaten de yepyeni bir yüzyıl olacak. Hiç sanmıyorum ya – üzölmüyorum da. Nasıl olsa ben görmeyeceğim."

"Sol, böyle konuşma."

"Neden? Tedavisiz bir hastalığım var. Yaşlılık."

Tekrar öksürmeye başladı, bu sefer daha uzun sürdü ve nöbet geçtiğinde bitkin vaziyette yattı kaldı. Shirl battaniyelerini düzeltmek için yanına geldiğinde eli eline değince gözleri iri iri açıldı, soluğu kesildi.

"Ne sıcağsın, yanıyorsun. Ateşin mi var?"

"Ateş mi?" Kıkırdamaya başladı ama kıkırtısı yine öksürüğe dönüştü, bu sefer iyice halsiz düştü. Konuştuğunda sesi kısık çıkıyordu. "Bak hayatım, ben eski kurdum. Kığım kırık yatakta sırt üstü yatıyorum, hareket edemiyorum, burası da demir bir maymunu donduracak kadar soğuk. Her tarafımın tutulacağı kesin de, zatürreeye yakalanacağı garanti."

"Hayır!"

"Evet. Gerçeklerden kaçmak bir işe yaramaz. Zatürreeysem zatürreeyimdir. Şimdi cici kız ol da çorbayı iç, ben aç değilim, biraz kestireceğim." Gözlerini kapattı ve yastığa yerleşti.

Andy eve geldiğinde saat akşamın yedisiydi. Shirl koridordan gelen ayak seslerini tanıdı ve gidip kapıyı açtı, parmağıyla sus işareti yaparak Andy'yi öbür odaya yöneltti, hâlâ uyuyan ve hızlı hızlı nefes alan Sol'u gösterdi.

"Nasıl?" diye sordu Andy, sıırıslıkam paltosunun düğmelerini çözerek. "Ne gece, karla ve buzla karışık yağmur yağıyor."

"Ateşi var," dedi Shirl, parmaklarını bükerek. "Zatürree diyor. Olabilir mi? Ne yapabiliriz?"

Andy paltosunu tam çıkartırken durdu. "Çok mu ateşi var? Öksürüyor muydu?" diye sordu. Shirl başını salladı. Andy kapıyı açıp Sol'un nefes almasını dinledi, sonra sessizce kapatıp paltosunu geri giydi.

"Hastanede uyarmışlardı," dedi. "Yatağa tıklılan yaşlılar için bu ihtimal hep varmış. Antibiyotik vermişlerdi birkaç tane. Onları verelim. Ben de Bellevue'ye gidip biraz daha almayla çalışayım, bakayım bir de tekrar oraya yatırabilir miyiz. Oksijen çadırında olması gerek."

Sol hapları yutarken yarı uykuluydu, Shirl başını tutup kaldırıncı cildinin yandığını hissetti. Andy bir saate kalmandan geri döndüğünde hâlâ uyuyordu. Andy'nin yüzü ifadesizdi, ne hissettiğini anlamak imkânsızdı, Shirl, buna "onun profesyonel yüzü" diyordu. Bunun tek bir anlamı olabilirdi.

"Başka antibiyotik yok." diye fısıldadı. "Grip salgını yüzünden. Oksijen çadırları ve yataklar için de durum aynı. Boş yok, hepsi dolu. Doktor bile göremedim, sırf resepsiyondaki kızla konuşabildim."

"Bunu yapamazlar. Çok hasta. Cinayet bu."

"Bellevue'ye gidersen, şehrin yarısı hasta gibi, her yer insan dolu, sokağa bile taşmışlar. Herkese yetecek kadar ilaç yok, Shirl. Sanırım yalnızca çocuklara veriyorlar, diğer herkesin işi şansa kalmış."

7

"Hayır, Rusch, imkânsız. Olacak şey değil, sen de benim kadar biliyorsun." Başçavuş Grassioli elini gözünün köşesine bastırdı ama tiki durmuyordu.

"Afedersin ama, başçavuş," dedi Andy. "kendim için istemiyorum. Ailevi bir sorun. Dokuz saattir görevdeyim, bütün hafta da çift mesai yaparım..."

"Bir polis memuru yirmi dört saat görevdedir."

Andy kendini tuttu. "Bunu biliyorum, efendim. Hiçbir şeyden kaçınmaya çalışmıyorum."

"Hayır. Başka söyleyecek bir şeyim yok."

"O zaman yarım saatliğine izin verin. Bir eve gidip gele-yim, sonra hemen işbaşı yapacağım. Ondan sonra gündüz vardiyası gelene kadar çalışırım. Gece yarısından sonra adama ihtiyacınız olacak nasılsa, kalırsam, Merkez Caddesi'nin bir haftadır peşinde olduğu şu raporları bitirebilirim."

Yirmi dört saat uyku uyumadan çalışmak demekti bu ama Grassy'den yardım koparmanın başka çaresi yoktu. Başçavuş bu kadar saat çalışmasını emredemezdi –acil bir durum olma-dıkça– ama yardım işine yarardı. Detektiflerin çoğu yine ayaklanma görevine verilmişti, onun için normal işleri geri kalmıştı. Merkez Caddesi komuta merkeziyse bunu geçerli bir mazeret saymıyordu.

"Hiç kimseye ekstra çalış demem," dedi Grassioli yemi yu-tarak. "Ama dürüst alışverişe inanırım. Sana şimdi yarım saat izin –ama o kadar, anladın mı– geri döndüğünde bunu telafi edersin. Daha sonra da kalmak istersen bu senin bileceğin iş."

"Evet, efendim," dedi Andy. Aman ne lütuf. Güneş doğar-ken o daha burada olacaktı.

Son üç gündür yağan yağmur kara dönüşmüştü, koca-man, ağır tanecikler Yirmi Üçüncü Sokak boyunca dizili so-kak lambalarının ışığında sessizce yere düşüyordu. Pek yaya yoktu sokaklarda, üstgeçiti tutan direklerin çevresinde küme-lenmiş karanlık şekiller görünüyordu yine de. Diğer sokakta uyuyanların çoğu soğuk havadan kaçmak için bir yerlere sı-ğınmıştı; bunlar ortalıkta görünmedikleri halde, kalabalık sa-yıları, şehrin diğer sakinleriyle beraber, neredeyse elle tululur bir varlık gibi binalardan taşıyordu. Her duvarın arkasında yüzlerce insan vardı, şu anda sadece kapı aralıklarında koyu şekiller veya bir pencerede aniden beliren bir siluet olarak kendilerini belli ediyorlardı. Andy kar yüzüne gelmesin diye başını eğdi, adımlarını sıklaştırdı, sonra nefes nefese kalınca yavaşladı, kafası düşüncelerle doluydu.

Shirl bu sabah gitmesini istememişti, ama başka seçeneği yoktu. Sol'un durumu üç gündür ne iyiye gidiyordu, ne kötüye. Andy onun yanında kalmayı, Shirl'e yardım etmeyi is-

terdi ama çaresi yoktu. Gitmek zorundaydı, işbaşı yapmak zorundaydı. Kız bunu anlamıyordu, neredeyse yine kavga edeceklerdi, Sol duymasın diye fısıltıyla. Erken dönmeyi ummuştu ama ayaklanma görevi buna imkân vermemişti. Hiç değilse şimdi birkaç dakika durur, ikisiyle de konuşur, yardım edebileceği bir şey varsa ederdi. Yaşlı, hasta bir adamla yalnız kalmanın Shirl için kolay olmadığını biliyordu, ama yapacak başka bir şey var mıydı?

Koridordaki bütün kapılardan müzik veya televizyondan gelen kahkahalar duyuluyordu, ama kendi apartmanı sessizlik içindeydi; aniden soğuk bir önseziye kapıldı. Kapıyı açtı ve sessizce itti. Oda karanlıktı.

"Shirl?" diye fısıldadı. "Sol?"

Cevap yoktu, tuhaf bir sessizlik hüküm sürüyordu. Odayı dolduran hızlı hızlı, hırıltılı nefes neredeydi? El fenerini çalıştırdı, ışık odayı aydınlattı, yatağa gitti ve Sol'un durgun, soluk yüzünde durdu. Sessizce uyuyor gibiydi, belki de uyuyordu, ama Andy, daha parmaklarıyla dokunmadan cildinin soğuk olacağını ve Sol'ün öldüğünü anlamıştı.

Tanırım, diye düşündü, Shirl burada onunla yalnızdı, karanlıkta, ölüm döşeginde.

Aniden, bölmenin öbür tarafından boğuk, içler acısı bir hıçkırık sesi geldiğini fark etti.

8

"Artık duymak istemiyorum!" diye bağırdı Billy, ama Peter Billy sanki orada değilmiş gibi yanında yatıyor, konuşmaya devam ediyordu.

"... ve yeni bir gökle ve yeni bir yer gördüm; çünkü evvelki gök ve evvelki yer geçtiler; ve artık deniz yok,' Vahiy kitabında böyle yazar, gerçek, ararsak, karşımızdadır. Bize bir vahiy, gelecekten bir görüntü..."

"SUS ARTIK!"

Hiç etkisi olmadı, monoton ses, eski arabanın etrafında

uğuldayan ve çatlak ve deliklerden içeri dolan rüzgâra karşı düzenli olarak devam ediyordu. Billy sesi kesmek için tozlu örtünün bir köşesini başının üstüne çekti ama pek fayda etmedi, üstelik nefes alamaz oldu. Örtüyü çenesinin altına indirdi ve arabanın içindeki gri karanlığa baktı, yanındaki adam yokmuş gibi davranmaya çalışıyordu. Koltukları çıkınca dört kapılı araba ufak bir oda haline gelmişti. Yerde yan yana uyuyor, yangın duvarı izolasyon malzemesi, yastık pamuğu ve buruşuk bir araba koltuğu plastiğinden ibaret yırtık pırtık yataklarında ısınmaya çalışıyorlardı. Rüzgar, egzos borusu bacadan içeri dolup ocak olarak kullandıkları bagajdaki külle-ri dağıtınca iyotlu bir duman kokusu yayıldı. Son deniz kömürü parçasını da haftalar önce yakıp kullanmışlardı.

Billy, Peter'in monoton sesi onu uyandırınca kadar uyumuştı. Adamın artık aklını iyice kaçırdığından emindi, çoğunlukla kendi kendine konuşuyordu. Duvarlar, toz, havasızlık, kafasını devamlı ütüleyen ve arabayı dolduran anlamsız sözler Billy'yi boğar olmuştu. Diz üstü çökerek krankı çevirdi, arka pencereyi iki üç santim indirerek ağzını buraya dayadı, soğuk, temiz havayı içine çekti. Dudaklarına bir şey çarptı, ıslattı. Başını eğip aradan dışarı bakınca beyaz kar taneciklerini gördü.

"Ben dışarı çıkıyorum," dedi pencereyi kapatırken, ama Peter onu duyduğuna dair hiçbir belirti göstermedi. "Ben çıkıyorum. Burdan bıktım." Buick'in ön koltuğundan sökül-müş plastik pelerini aldı, başından geçirdi ve iyice sarındı. Arka kapıyı açınca kar doldu içeri. "Burdan bıktım, senden de bıktım – sen aklını oynatmışsın." Billy dışarı çıkıp kapıyı küt diye çarptı.

Kar yere değer değmez eriyordu ama yuvarlak otomobil tümseklerinin üstüne birikmeye başlamıştı bile. Billy arabaların tepesinden bir avuç dolusu kar alıp ağzına soktu. Karanlıkta hiçbir şey kıpırdamıyordu, sessiz sessiz yağan kar haricinde çıt yoktu. Beyaz örtülü arabaların arasından geçerek Canal Caddesi'ne indi, oradan da batıya, Hudson Nehri'ne doğru döndü. Cadde garip bir şekilde boştu, saat çok geç ol-

malıydı, ara sıra geçen çekçek taksiler, lastiklerinin gıcirtısından uzaktan bile duyuluyordu. Bowery'de durdu ve bir kapı aralığından, beş çekme-kamyondan oluşan bir konvoyu seyretti; her iki yanından muhafızlar yürüyordu, çeken adamlar yükün ağırlığı altında iki kat olmuşlardı. Kıymetli bir şey herhalde, diye düşündü Billy, yiyecek olmalı. Sancı içinde guruldayan boş midesini parmaklarıyla yoğurdu. Tam iki gündür bir şey yememişti. Burada kar daha çoktu, demir bir çitin üstüne toplanmıştı, yanından geçerken eliyle sıyırıp karı yuvarladı ve ağzına attı. Elizabeth Caddesi'ne gelince karşıya geçti, Çin Topluluk Merkezi'nin önündeki yaylı saate baktı, rakamları zar zor seçebildi. Saat üçü biraz geçiyordu. Yani ortalığın ışımasına üç-dört saat daha vardı; şehrin kuzeyine gidip geri dönmeye bol bol yeterdi bu da.

Yürdüğü sürece pek üşümüyordu ama, kar eriyip giysilerinin içine giriyordu. Yirmi Üçüncü Sokak'a kadar daha çok vardı, yorulmuştu; son birkaç haftadır doğru dürüst yememişti. İki kere dinlenmek için durdu, ama hareket etmediği anda soğuk içine işliyordu, birkaç dakika sonra ayağa kalktı ve yürümeye devam etti. Kuzeye yaklaştıkça korkusu da artıyordu.

Buraya neden gelmeyeyim ki? diye sordu kendi kendine, mutsuzca karanlığa bakarak. Polisler beni çoktan unutmuştur. Çok zaman oldu, ne zamandı –parmaklarıyla saydı– dört ay önceydi, Aralık'ta beş ay olacak. Polisler bir vakayı iki haftadan fazla takip etmezlerdi, biri valiyi filan vurmamak için, veya bir milyon D filan çalmamak için. Onu gören olmadığı sürece gayet emniyetliydi. İki kere daha kuzeye gelmiş ama eski mahallesine yaklaşır yaklaşmaz durmuştu. Yağmur yeterince sıkı yağmıyordu, veya etrafta fazla adam yoktu, falan filan. Ama bu gece farklıydı, kar etrafını çeviren bir duvar gibiydi –iyice yağmaya başlamıştı– kimse onu göremezdi. *Columbia Victory*'ye gider, apartmana iner, onları uyandırır. Onlar onun ailesiydi, ne yapmış olursa olsun, hem suçlu olmadığını, onu faka bastırdıklarını anlatırdı. Yemek de yerd! Karanlıkta tükürdü. Dört kişilik yemek karneleri vardı, çoğunu annesi yer-

di hep. Giderse tıka basa yerdı. Yulaf ezmesi, parça parça, belki yeni pişmiş, sıcak sıcak. Giyecek de, annesi bütün giyeceklerini saklıyor olmalıydı. Kalın bir şeyler giyer, babasının ağır ayakkabılarını alırdı. Riskli değildi, orda olduğunu anlamazlardı bile. Birkaç dakika durur, en fazla yarım saat, sonra geri dönerdi. Göze almaya değerdı.

Yirminci Sokak'ta, yükseltilmiş otoyolun altından geçti ve 61. İskele'den ilerlemeye başladı. İskelenin ahıra benzeyen binası tıka basa insan doluydu, içinden geçmeye cesaret edemedi. Ama dış kısmında bir pervaz vardı, iskele kazıklarının üstünde, burayı iyi biliyordu, gerçi gece buradan hiç geçmemişti – pervaz kaygan olabilirdi. Sırtını binaya verip her bir adımını ölçüyle atarak yan yan ilerledi, aşağıda kazıklara çarpan dalgaların sesi geliyordu. Bir düştü mü çıkması imkânsızdı, soğuk, ıslak bir ölüm olurdu sonu. Titreye titreye ayağını öne uzattı, neredeyse kalın bir palamara takılıyordu. Tepesinde, Gemikent'in en son hurdasının böğrü karanlıkta zar zor seçiliyordu. Bu, *Columbia Victory*'ye gitmenin herhalde en uzun yoluydu, bu da en emniyetlisi demekti. Görünürde kimse yoktu, iskele tahtasından uzanıp güverteye çıktı.

Yüzen gemi şehrinden yürürken Billy her şeyin yoluna gireceği hissine kapıldı birden. Hava ondan yanaydı, lapa lapa kar yağıyordu, onu sarıyor, koruyordu. Gemiler de onundu, güvertelerde hiç kimse yoktu, kimse geçtiğini görmedi. Her şeyi hesaplamıştı, çoktandır bu gece için hazırlanıyordu. Kameraların arasındaki geçitten gitse, apartmanda birini uyardırmaya çalışırken onu duyabilirlerdi, ama o kadar aptal değildi. Güverteye varınca durdu ve yarım düzine eski arabanın marş tellerini büküp birleştirerek haftalar önce yaptığı örgülü teli çıkardı. Telin ucunda kalın bir cıvata vardı. Annesi ve kız kardeşinin yattığı kompartımanın penceresine yetişene kadar teli dikkatle uzattı. Sonra ileri geri sallayarak, cıvatayı pencereyi kapatan tahta perdeye çarptırdı. Hafif ses karda, demirli filonun çatırtıları arasında kayboldu. Ama odanın içinde birini uyandıracak kadar ses çıkarmıştı.

Pencereye vurmaya başladıktan bir dakika sonra bir takırtı

duydu, kapak hareket etti, sonra içeri doğru açıldı. Aralıktan karaltı halinde bir kafa çıkınca teli geri çekti.

"Ne var? Kim o?" diye fısıldadı kız kardeşinin sesi.

"*En büyük erkek kardeş,*" diye fısıldadı Billy Kanton dilinde. "*Kapıyı aç da içeri gireyim.*"

9

"Sol'un başına gelenlere çok üzülüyorum," dedi Shirl. "Öyle gaddarca ki."

"Üzülme," dedi Andy, yatağın sıcaklığında kızı kendine çekip öperek. "Bence o senin kadar üzülüyordu. Yaşlı bir adamdı, çok şey görmüş geçirmişti. Onun için her şey geçmişte kalmıştı, dünyanın bugünkü halinden memnun olduğunu hiç sanmıyorum. Bak: güneş değil mi? Kar durdu galiba, hava açıyor."

"Ama o şekilde ölmek çok saçmaydı, şu gösteri yürüşüne gitmeseydi..."

"Hadi, Shirl, yeter artık. Olan oldu. Bugünü düşün. Grassy'nin bana bütün bir gün izin verdiğini düşünebiliyor musun – sırf acıdığı için."

"Hayır. O korkunç bir adam. Eminim başka bir sebebi vardı, yarın gidince öğrenirsin."

"Bana benzedin," diye güldü. "Hadi kahvaltı edelim ve bugün yapmak istediğimiz bütün güzel şeyleri düşünelim."

Kız üstünü giyinirken Andy de içeri gidip ateşi yaktı, sonra odayı kontrol edip, Sol'un bütün eşyalarını kaldırdığına emin oldu. Giysiler gardroptaydı, rafları temizlemiş, kitapları giysilerin üstüne koymuştu. Yatağa bir şey yapamazdı, örtüsünü çekti, yastığı da gardroba koydu; bir divan gibi görünüyordu şimdi hiç değilse. Eh, idare ederdi. Gelecek haftalarda eşyaları bizpazarında teker teker elden çıkarırdı; kitaplar iyi fiyata giderdi herhalde. Bir süre, daha iyi beslenmelerine yarayacak ekstra paranın nereden geldiğini Shirl'ün bilmesi gerekmezdi.

Sol'u özleyecekti, orası kesindi. Yedi yıl önce odayı ilk kiraladığı zaman, her ikisi için de uygun bir anlaşma olmuştu. Sol sonradan, gittikçe artan yiyecek fiyatlarının onu odayı bölüp yarısını kiraya vermeye zorladığını, ama herhangi bir serisiyle paylaşmak da istemediğini anlatmıştı. Mıntıkaya gitmiş, boş bir oda olduğunu söylemişti. O zaman polis barakalarında kalan Andy de hemen taşınmıştı. Böylece Sol hem parasını almış, hem de silahlı bir koruma sahibi olmuştu. Başlangıçta arkadaş değildiler, bu zamanla olmuştu. Yaş farkına rağmen yakınlaşmışlardı: Genç düşün, genç kal, derdi Sol her zaman ve bu kuralı da uygulamıştı. Ne komikti, Sol'un söylediği pek çok şeyi hatırlıyordu. Hatırlamaya da devam edecekti. İşi hissayata vurmaya niyeti yoktu –buna ilk gülen Sol olurdu– ama onu unutmuyacaktı.

Güneş pencereden içeri giriyordu, o bir taraftan, ocak bir taraftan odanın soğuşunu kırmış, güzel bir ılıkılık vermişti. Andy TV'yi açtı, bir müzik buldu, kendi sevdiği türden değildi ama Shirl seviyordu, onun için açık bıraktı. *Roma'nın Çeşmeleri* adında bir şeydi, şarkının adı ekranda yazıyordu, köpüren bir çeşme resminin üstüne kondurulmuştu. Shirl saçını fırçalayarak içeri girdi, Andy resmi gösterdi.

"Şu şakır şakır akan su seni susatmıyor mu?" diye sordu.

"Duş yapma isteği uyandırıyor. Eminim feci halde kokuyorumdur."

"Tatlı bir parfüm gibi," dedi; Shirl, hâlâ saçını fırçalayarak pencerenin pervazına oturdu; güneş ıslı ıslı saçına düştü, Andy de zevkle onu seyretti. "Bugün trene binip pikniğe gitmeye ne dersin?" diye sordu aniden.

"Git şurdan! Kahvaltıdan önce şaka kaldıramıyorum."

"Ciddiyim. Biraz kenara çekil bakayım." Pencereye eğildi ve Sol'un tahta çerçeveye çivilemiş olduğu eski dereceye baktı. Boya ve rakamların çoğu kabarıp düşmüştü ama Sol, yerine yenilerini kazıymıştı. "On iki derece olmuş bile –hem de gölgede– eminim bugün on beşe çıkar. Aralık ayında New York'ta böyle hava bulursan hiç durma. Yarın bir buçuk metre kar yağabilir. Son soya ezmemizi kullanıp sandviç yapabili-

riz. Su treni saat on birde kalkıyor, muhafız kompartımanına binebiliriz."

"Ciddisin yani?"

"Tabii, böyle konularda şaka yapmam. Kızlara doğru gerçek bir gezinti. Geçen hafta muhafızlarla beraberken yaptığım yolculuğu anlatmıştım ya. Tren Hudson Nehri boyunca Croton-on-Hudson'a kadar gidiyor, orda tankerlere su dolduruluyor. Bu iki, üç saat sürüyor. Ben hiç görmedim ama Croton Point Parkı'na yürüyebilirsin diyorlar – nehrin içine kadar uzanmış ve orda hâlâ gerçek ağaçlar varmış. Hava sıcak olursa pikniğimizi yapar, sonra tekrar trene bineriz. Ne diyorsun?"

"Harika derecede imkânsız ve inanılmaz geliyor kulağa. Küçüklüğümden beri şehirden hiç o kadar uzaklaşmamıştım, kilometrelerce yol olmalı. Ne zaman gidiyoruz?"

"Kahvaltı eder etmez. Yulaf ezmesini ocağa koydum bile, yanmadan biraz karıştırırsan iyi olur."

"Deniz kömürü ateşinin üstünde hiçbir şey yanmıyor ki." Ama ocağa gitti ve tencereyi yokladı. Onu kaç zamandır böyle gülümserken ve mutlu görmemişti Andy, yaz günleri geri gelmişti sanki.

"Oburluk edip bütün yulaf ezmesini yeme," dedi. "Şu mısır yağıyla –onu önemli bir şey için sakladığımı biliyordum zaten– piknik için yulaf kızartması da yapabilirim."

"Güzelce tuzlu yap, orda istediğimiz kadar su içebiliriz."

Andy Shirl'ün sandalyesini, sırtı Sol'un şarj bisikletine gelecek şekilde yerleştirdi; olanları hatırlatacak bir şey görmesine gerek yoktu. Şu anda gülüyor, günün planlarından bahsediyordu, bunun bozulmasını istemiyordu. Özel bir gün olacaktı bu, ikisi de emindi bundan.

Öğle yemeğini paketlerken kapı hızlıca vuruldu, Shirl'ün yüreği hopladı. "Kurye... biliyordum zaten! Bugün çalışan gerekecek..."

"O konuda meraklanma," diye gülümsedi Andy. "Grassy sözünün eridir. Hem bu kuryenin vuruşuna benzemiyor. Onun bam-bam-bam'ını nerde olsa tanırım."

Shirl zorla gülümsedi, Andy paketlemeyi bitirirken o da gidip kapıyı açtı.

"Tab!" dedi neşeyle. "Sen nerden çıktın... Gel, seni görmek ne güzel. Tab Fielding geldi," dedi Andy'ye.

"Günaydın, Bayan Shirl," dedi Tab ciddi ciddi, koridorda kalarak. "Maalesef bu bir ziyaret değil. İş üzerindeyim."

"Ne oldu?" diye sordu Andy, Shirl'ün yanına gelerek.

"Bana verilen her işi kabul etmek zorunda olduğumu biliyorsunuz," dedi Tab. Gülümsemiyordu ve kederli gibiydi. "Eylül'den beri badigard birliğindeyim, tek tek işler, düzenli bir vazife yok, ne iş olursa yapıyoruz. İş reddersen listenin sonuna geri dönüyorsun. Doyuracak bir ailem var..."

"Ne demeye çalışıyorsun?" diye sordu Andy. Karanlıkta Tab'ın arkasında birinin durduğunun farkındaydı, ayak seslerinden koridorda başkalarının da olduğu belliydi.

"Sen ona kulak asma," dedi Tab'ın arkasındaki adam, burundan gelen nahoş bir sesle. Badigardın arkasında duruyordu ki görünmesin. "Yasa benden yana. Sana para ödedim. Ona emri göster!"

"Şimdi anladım," dedi Andy. "Kapıdan çekil Shirl. Sen de içeri gel, Tab, seninle konuşalım."

Tab öne bir adım atınca koridordaki adam da peşinden gelmeye çalıştı. "Bensiz oraya giremezsin..." diye ciyakladı. Andy kapıyı adamın suratına çarpınca sesi kesildi.

"Keşke bunu yapmasaydınız," dedi Tab. Sivri uçlu demir muştası elindeydi, yumruğunu sımsıkı kapatmıştı.

"Sakin ol," dedi Andy. "Önce seninle yalnız konuşmak istedim, o kadar, ne olduğunu öğrenmek için. Oturma emri var, değil mi?"

Tab başını salladı, dertli dertli yere baktı.

"Siz neden bahsediyorsunuz Allah aşkına?" diye sordu Shirl, kaygılı ifadelerine bakarak.

Andy cevap vermeyince Tab kıza döndü. "Oturma emri, yaşayacak bir yere gerçekten ihtiyaçları olduğunu ispat edenlere mahkeme tarafından verilir. Bunların sayısı sınırlıdır, başka bir yerden çıkmak zorunda kalan büyük aileli insanlara

verirler genellikle. Oturma emriyle arama yapıp boş bir apartman veya oda filan bulursun, emir bir tür arama emri gibidir. Problem çıkabilir, insanlar evlerine yabancıların girmesinden hoşlanmayabilir, onun için elinde oturma emri olanlar yanlarında badigard götürürler. Benim vazifem de bu işte, koridordaki insanlar, adları Belicher, beni tuttular."

"Ama burda ne yapıyorsunuz?" diye sordu Shirl hâlâ anlamadan.

"Belicher mezar hırsızının teki de ondan," dedi Andy ters ters. "Morgda dolaşıp ceset arar."

"Öyle de denebilir," diye cevap verdi Tab, öfkesine hâkim olarak. "Aynı zamanda, yaşayacak bir yeri olmayan, karısı ve çocukları olan bir adam, bu da işin öbür yüzü."

Kapı aniden güm güm vuruldu, Belicher'in sızlanan sesi geliyordu dışarıdan. Shirl sonunda Tab'ın orada oluşunun sebebini anlamıştı, nutku tutuldu. "Burdasın çünkü onlara yardım ediyorsun," dedi. "Sol'un öldüğünü duydular, odasını istiyorlar."

Tab sessizce kafasını sallayabildi ancak.

"Hâlâ bir şansımız var," dedi Andy. "Mıntıkadan birini getirebilirsek, burda yaşarsa, o zaman bu insanlar içeri giremez."

Kapı daha hızlı vurulmaya başladı, Tab kapıya doğru bir adım geriledi. "Burda şu anda biri olsaydı, tamamdı, ama Belicher işi mahkemeye götürürse oturma izni alabilir çünkü bir ailesi var. Size yardım etmek için elimden geleni yaparım ama Belicher işverenim ne de olsa."

"Bu işi halledene kadar kapıyı açma," dedi Andy sertçe.

"Açmak zorundayım, başka ne yapabilirim?" Doğruldu, muştalı yumruğunu sıktı. "Beni durdurmaya çalışma Andy. Sen bir polissin, kanunu biliyorsun."

"Tab, açmak zorunda mısın?" diye sordu Shirl kısık bir sesle.

Ona döndü, gözleri kederle doluydu.

"Bir zamanlar iyi dosttuk, Shirl, ve seni hep öyle hatırlayacağım. Ama bu olaydan sonra bana iyi gözle bakmayacaksın

çünkü işimi yapmak zorundayım. Onları içeri almak zorundayım."

"Hadi durma, aç şu lanet kapıyı," dedi Andy ters ters, sırtını dönüp pencereye giderek.

Belicher'lar içeri doluştu. Bay Belicher zayıftı, acayip şekilli bir kafası vardı, çenesi yok gibiydi, Sosyal Yardım müracaatına imza atmaya ancak yetecek kadar da zekâsı vardı. Bayan Belicher ailenin direği; vücudunun sarkık yağlarından çocuklar çıkmıştı, tam yedi tane, bunlar için aldıkları Çocuk Yardımı parasıyla yaşıyorlardı. Karnının yuvarlaklığından sekiz numaranın da yolda olduğu belliydi; aslında bu on bir numaraydı, çünkü üç tanesi umursamazlık ya da kaza sonucu ölmüştü. On iki yaşlarında olan en büyük kızın kollarında feci derecede kokan ve devamlı ağlayan yara bere içinde bir bebek vardı. Öbür çocuklar karanlık koridorun sessizlik ve gerginliğinden azat olmuş, bağıırıyorlardı.

"Oo, şu güzel dolaba bak," dedi Bayan Belicher, paytak paytak yürüyüp kapısını açarak.

"Ona dokunma," dedi Andy, Belicher Andy'nin kolunu çekti.

"Bu oda hoşuma gitti, büyük değil ama güzel. Burda ne var?" Bölmenin açık kapısına doğru yöneldi.

"Orası benim odam," dedi Andy kapıyı adamın suratına çarparak. "Ordan uzak dur."

"Böyle davranmaya lüzum yok," dedi Belicher, çok tekme yemiş bir köpek gibi hemen yana çekilerek. "Haklarım var. Elimde oturma emriyle nereye istersem bakarım, kanun öyle diyor." Andy ona doğru bir adım atınca biraz daha uzaklaştı. "Sana inanmıyor değilim, bayım, inanıyorum. Bu oda güzel, masası, sandalyesi, yatağı var..."

"Onlar bana ait. Bu boş bir odadır, hem de küçük. Sen ve ailen buraya sığmazsınız."

"Sığarız, sığarız. Biz daha küçüklerinde de yaşadık..."

"Andy, durdur şunları! Bak..." Shir'l'ün dertli çılgılığı üzerine Andy döndü ve iki oğlanın, Sol'un pencere serasında özenle büyüttüğü bitki paketlerini bulduklarını gördü; yiyecek sa-

nıyor, yırtıp açıyorlardı.

"Yerine bırakın onları," diye bağırdı Andy ama yetişemeden çocuklar bitkilerin tadına bakmış, tükürmüşlerdi bile.

"Ağzımı yaktı!" diye bağırdı büyük olanı ve paketin içindikleri yere döktü. Öbür oğlan heyecandan zıp zıp zıplayarak, o da diğer paketlere aynı muameleyi yapmaya başladı. Andy'nin elinden kaçtılar, onları durduramadan paketler boşalmıştı bile.

Andy sırtını döner dönmez, küçük oğlan, hâlâ heyecan içinde, masanın üstüne çıktı, ayağına bağlı çamurlu paçavralar masanın üstünde pis pis iz bırakarak TV'yi açtı. Çocuk çığlıklarına, bangır bangır bir müzik sesi, ve annelerinin etkisiz yalvarışları karıştı. Tab, gardrobu açıp içinde ne var diye bakan Belicher'ı geri çekti.

"Çocukları götür şurdan," dedi Andy, öfkeden yüzü kıpkırmızı.

"Elimde oturma emri var, haklarım var," diye bağırdı Belicher, geri çekilip üzeri baskılı bir plastik parçasını havada sallayarak.

"Hakların umurumda değil," dedi Andy, koridor kapısını açtı. "Şu veletler dışarı çıkınca konuşuruz bunları."

Tab en yakındaki çocuğu ensesinden yakalayıp dışarı atarak bu işi halletti. "Bay Rusch haklı," dedi. "Biz bu işi hallederken çocuklar dışarıda bekleyebilir."

Bayan Belicher yatağın üzerine çöküp gözlerini kapattı, sanki olanların onunla alakası yokmuş gibi. Bay Belicher duruvara doğru çekildi bir şeyler mırıldanarak, ama söylediklerini ne duyan oldu, ne de umursayan. Son çocuk da dışarı atılırken koridordan tiz çığlıklar ve hıçkırık sesleri geliyordu.

Andy etrafa bakınca Shirl'ün odalarına gitmiş olduğunu gördü; anahtarın kilitte döndüğünü işitti. "Buraya kadar ha?" dedi dik dik Tab'e bakarak.

Badigard çaresizce omuz silkti. "Çok üzüldüm Andy, Allah şahidimdir ki. Başka ne yapabilirim? Kanun kanundur, burda kalmak isterlerse kovamazsın."

"Kanun kanundur," diye tekrar etti Belicher monoton bir

sesle.

Andy'nin sıkılı yumruklarıyla yapabileceği bir şey yoktu, istemeye istemeye açtı ellerini. "Şu eşyaları öbür odaya taşı-mama yardım eder misin, Tab?"

"Tabii," dedi Tab, masanın öbür ucundan tutarak. "Shirl'e bu işteki rolümü açıklamaya çalış, olmaz mı? Bunun yapmam gereken bir iş olduğunu anlamıyor sanırım."

Yere saçılan kurutulmuş bitkiler ayaklarının altında çıtır-dadı, Andy cevap vermedi.

10

"Andy, bir şey yap, bu insanlar beni çıldırtacak."

"Sakin ol, Shirl, o kadar da kötü değil," dedi Andy. San-dalyenin üzerine çıkmış, bir bidondan duvardaki depoya su dolduruyordu, ona cevap vermek için dönünce, suyun bir kısmı çalkalanıp yere döküldü. "Önce şunu bitireyim, sonra tartışırız, olur mu?"

"Tartışmıyorum, sadece hissettiklerimi söylüyorum. Şunu bir dinle."

İnce bölme her sesi geçiriyordu. Bebek ağlıyordu, bunu gece gündüz devamlı yapıyor gibiydi; uyuyabilmek için kulak tıkacı kullanıyorlardı. Çocukların bazıları kavga ediyor, babala-rının, "durun, yapmayın," demesine aldırış bile etmiyorlardı. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, bir tanesi ağır bir şeyle yere vurup duruyordu. Alt katta oturanlar yakında yine şikâyetle çıkarlardı; işe yaradığı yoktu ya. Shirl yatağın kenarında otur-muş, parmaklarını büküp duruyordu.

"Şunu duyuyor musun?" dedi, "Hiç durmuyor, nasıl böy-le yaşıyorlar bilmem. Sen gidiyorsun, onun için en kötüsünü işitiyorsun. Onları buradan çıkaramaz mıyız? Yapabileceği-miz bir şey olmalı."

Andy bidonu boşalttı, aşağı indi, kalabalık odada kendine yol açtı. Sol'un yatağını ve gardrobunu satmışlar ama diğer her şeyi buraya tıkmışlardı, adım atacak yer kalmamıştı oda-

da. Bir sandalyeye çöktü.

"Denedim, biliyorsun. Belicher'ları çıkarabilirsek şu anda barakalarda yaşayan iki devriye polisi her an taşınmaya hazır. Ama işin zor yanı da bu zaten. Kanun onlardan yana."

"Böyle insanlara tahammül etmemizi söyleyen bir kanun mu var?" Çaresizce ellerini büküyor, bölmeye bakıyordu.

"Bak, Shirl, bunu başka bir zaman konuşamaz mıyız? Birazdan çıkmam lazım..."

"Şimdi konuşmak istiyorum. Geldiklerinden beri erteleyip duruyorsun, iki hafta oldu, daha fazla dayanamayacağım."

"Hadi, o kadar kötü değil. Gürültü alt tarafı."

Oda çok soğuktu. Shirl bacaklarını kendine çekip eski bataniyeye iyice sarındı. Yatağın yayları ağırlığının altında gıcırdayınca öteki oda bir an sessizleşti, sonra tiz bir kahkaha sesi geldi.

"Duyuyor musun?" diye sordu Shirl. "Ne çarpık beyinleri var. Yatak kıpırdadıkça gülmekten kırılıyorlar. Hiçbir mahremiyetimiz yok, şu bölme kartondan ince, yaptığımız her şeyi dinliyorlar, söylediğimiz her şeyi duyuyorlar. Onlar gitmeyecekse, biz taşınamaz mıyız?"

"Nereye? Mantıklı ol, bu kadarcık bir odamız olduğu için bile şanslıyız. Sokakta uyuyan kaç kişi var biliyor musun, her sabah kaç ceset taşıyor?"

"Umurumda değil. Ben kendi derdimdeyim."

"Lütfen, şimdi değil." Ampul titredi, karardı, sonra tekrar yandı. Aniden, pencereye dolu taneleri çarpmaya başladı. "Geri gelince konuşuruz, geç kalmam."

"Hayır, şimdi halledelim, erteleyip duruyorsun. Şimdi gitmen gerekmez."

Andy kendine hâkim olarak paltosunu aldı. "Ben geri gelene kadar bekleyebilir. Sonunda Billy Chung'dan haber aldığımızı söylemişim –muhabirin biri Gemikent'ten ayrılırken görmüş– herhalde ailesini görmeye geldi. Bu eski haber gerçi; on beş gün önce olmuş ama muhabir bize hemen bildirecek kadar önemsememiş. Herhalde oğlanın geri geleceğini umu-

yordu, ama gelmemiş. Ailesiyle konuşup ne biliyorlar öğrenmem lazım."

"Şimdi gitmen gerekmez, kaç zaman önce oldu diyorsun..."

"Ne ilgisi var? Başçavuş sabah bir rapor isteyecek. Ona ne diyeceğim, bu gece dışarı çıkmak istemediğimi mi?"

"Ne dersen de umurumda değil..."

"Senin değil, ama benim umurumda. İşim bu, yapmak zorundayım."

Sessizce, birbirlerine gözleriyle ateş püskürdüler. Bölmenin öbür yanından tiz bir çığlık ve çocuksu bir hıçkırık sesi geldi.

"Shirl, kavga etmek istemiyorum," dedi Andy. "Gitmem gerekiyor, işte o kadar. Geldiğimde konuşuruz."

"Geldiğinde beni bulursan." Shirl ellerini sıkı sıkı kavuşturmuştu, yüzü sapsarıydı.

"Ne demek istiyorsun?"

"Ben de bilmiyorum. Bir şeylerin değişmesi gerektiğini biliyorum, o kadar. Lütfen, şimdi halledelim..."

"İmkânsız diyorum, anlamıyor musun? Geri geldiğimde konuşuruz." Kapıyı açtı, kulp elinde durdu, kendine hâkim olmaya çalışıyordu. "Şimdi kavga etmeyelim. Birkaç saate kadar dönerim, o zaman düşünürüz, oldu mu?" Shirl cevap vermedi; Andy bir dakika bekledikten sonra çıktı ve kapıyı küt diye çekti. Öbür odanın pis, ağır kokusu çarptı yüzüne.

"Belicher," dedi, "burayı temizlemen lazım. Kokuyor."

"Duman için bir şey yapamam, bir baca uydurmam lazım." Belicher burnunu çekti, yere çömelmiş, tüten bir öbek deniz kömürünün üstünde ellerini ısıtıyordu. Kömür, kumla dolu bir jant kapağının içindeydi, göz yakıcı, yağlı bir duman dolduruyordu odayı. Sol'un ocağın bacası için dış duvara açtığı delik, ince bir plastikle kapatılmıştı, rüzgâr estikçe çıtırdıyor, şişiyordu.

"Duman burdaki en iyi koku," dedi Andy. "Çocuklar tuvaletlerini yine buraya mı yapıyor?"

"Gece gece o kadar merdiveni inmelerini mi söyleyeyim?"

diye sızlandı Belicher.

Andy ses çıkarmadan köşedeki paçavra yığınınına baktı, Bayan Belicher ve küçük oğlanlar ısınmak için oraya büzülmüşlerdi. İki oğlan sırtlarını dönmüş bir şey yapıyorlardı köşede. Ufak ampulün ışığı, yerde birikmeye başlamış çöplerin üstüne uzun gölgeler düşürüyor, duvara yeni kazınmış yazıları aydınlatıyordu.

"Burayı temizlesen iyi edersin," dedi Andy ve kapıyı Belicher'in mızımız cevabını dinlemeden küt diye çarpıp çıktı.

Shirl haklıydı, bu insanlarla yaşamak imkânsızdı, bir şey yapmak zorundaydı... Ama ne zaman? Elini çabuk tutsa iyi ederdi, kızın tahammülü kalmamıştı. İstilacılara kızgındı, Shirl'e de. Evet, durum kötüydü, ama olaylara göğüs germek gerekiyordu. Hâlâ günde on iki, on dört saat çalışıyordu, bu, evde oturup çocuk bağırtısı dinlemekten daha kötüydü.

Sokak karanlıktı, rüzgâr esiyor ve buzla karışık kar yağıyordu, kaldırımlar tutmuş, kar, duvarların köşelerinde kümenmeye başlamıştı. Andy başı yerde ağır ağır ilerledi. Belicher'lardan nefret ediyor, Shirl'e kızmamaya çalışıyordu.

Gemikent'in geçitleri ve bağlantı köprüleri buzla kaplıydı, kayıyordu; Andy adımlarını dikkatle atıyordu, aşağıdaki karanlıkların farkındaydı. Karanlıkta bütün gemiler birbirine benziyordu, el fenerini kullanarak burunlarında yazılı isimleri okumaya çalıştı. *Columbia Victory*'yi bulana kadar üşümüş, ıslanmış, güvertenin altına açılan ağır çelik kapıyı açtı. Metal basamaklardan inerken, ilerideki geçitte bir ışık yandığını gördü. Kapılardan biri, çarpık bacaklı, ufak bir çocuk tarafından açılmıştı; Chung dairesine benziyordu.

"Bir dakika," dedi Andy, çocuk kapatamadan kapının önüne geçerek. Küçük oğlan, gözleri faltaşı gibi açılmış, sessizce yüzüne bakakaldı.

"Chung'ların dairesi burası, değil mi," diye sordu, içeri girerek. Sonra orada duran kadını tanıdı. Billy'nin ablasıydı, daha önce karşılaşmıştı. Anneleri duvarın dibinde bir sandalyeye oturmuştu, kızının yüzündeki aynı donakalmış korku ifadesi onda da vardı, kapıyı açan oğlanın ikizine sarılmıştı.

Kimseden cevap gelmedi. Bu insanlar polisi çok seviyor canım, diye düşündü Andy. Aynı anda, hepsinin de dip duvardaki kapıya bakıp hemen gözlerini kaçırdıklarını fark etti. Dertleri neydi ki?

Arkaya uzanıp kapıyı kapattı. Mümkün değildi, ama Billy Chung'ın burada görüldüğü gece de böyle fırtınalı bir geceydi, yani bir kaçak için idealdi. Şansım sonunda açıldı mı ne? diye düşündü. Buraya gelmek için tam gecesini mi seçmişti?

Bu düşünceler kafasında şekillenirken yatak odasının kapısı açıldı ve Billy Chung dışarı çıktı, bir şey söyleyecek gibiydi. Kelimeleri annesinin tiz bağırıltıları ve ablasının uyarı çığlıklarıyla boğuldu. Başını kaldırıp durdu, Andy'yi görünce afalladı.

"Teslim ol," dedi Andy, kelepçeleri almak için kemerine uzanarak."

"Hayır!" diye soludu Billy ve belinden bir bıçak çıkardı.

Tam bir karmaşaydı. Yaşlı kadın durmadan, nefes almadan ciyak ciyak bağıırıyordu, kız kendini Andy'nin üstüne attı, gözlerini tırmalamaya çalışıyordu. Andy ellerini yakalayıp uzaklaştıran kadar kız yanaklarını tırmalamıştı bile. Bütün bunlar olurken gözü Billy'deydi, bir bıçak dövüşçüsünün çömelmesiyle ilerlerken, uzun, parlak bıçağı önünde tutmuş, sallıyordu.

"Şunu yere at," diye bağırdı Andy, ve kapıya yaslandı. "Burdan çıkamazsın. Daha fazla bela yaratma." Kız Andy'nin yüzüne erişemeyince, elinin tersini tırmıklayıp kanatmayı başardı. Andy kızı bir kenara itti ve silahına davrandı, kızın düştüğünün farkında bile değildi.

"Yeter artık!" diye bağırdı ve tabancayı havaya doğrulttu. Uyarı ateşi açmak istiyordu ama kompartımanın çelikten yapılmış olduğunu, kurşunun duvara çarpıp sekeceğini anladı: içeride iki kadın ve iki çocuk vardı.

"Yeter Billy, burdan çıkışın yok," diye bağırdı silahı oğlana doğrultarak, Billy bıçağı deli gibi sallayarak odayı yarılamıştı.

"Bırak geçeyim," diye hıçkırdı. "Seni öldürürüm! Niye pe-

şimi bırakmadınız ki?"

Duracağı yoktu, anlaşılmıştı. Bıçak keskindi ve oğlan nasıl kullanılacağını biliyordu. Bela istiyorsa, belasını bulacaktı.

Andy silahı Billy'nin bacağına çevirdi, tam tetiği çektiği anda oğlan tökezledi.

38'lik kurşunun gümbürtüsü kompartımanı doldurdu, Billy öne doğru sendeledi ve kurşun kafasına geldi, yere düştü, çelik zemine serildi. Bıçak elinden uçtu ve Andy'nin ayaklarında durdu. Ateş sesini bir sessizlik izledi, hava keskin bir barut kokusuyla dolmuştu. Andy hariç hiç kimse kıpırdamadı, eğilip oğlanın bileğini tuttu.

Andy arkasındaki kapıya güm güm vurulduğunu fark etti, uzandı, yüzünü dönmeden açmaya çalıştı.

"Ben polis memuruyum," dedi. "Biri, Yirmi Üçüncü Sokak'taki 12-A Mıntıkası'na gitsin ve bu olayı derhal rapor etsin. Billy Chung burda deyin – ölü olarak ele geçirildi."

Kurşun şakağına saplanmıştı; Koca Mike O'Brien'la aynı noktadan, diye düşündü Andy.

Berbat bir iş olmuştu. Billy yüzünden değil, o ölmüş gitmişti. Annesiyle ablasıydı ortalığı karıştıran; ona bağırarak çağırmış, küfür etmişlerdi; ikizlerse birbirlerine sarılmış hıçkırıyorlardı. Sonunda Andy koridorun karşısında yaşayan komşuların bütün aileyi içeri almasını sağlamış, mıntıkadan Steve Kulozik ve bir devriye gelene kadar cesetle yalnız kalmıştı. İki kadını ondan sonra bir daha görmemişti, görmek de istemişti doğrusu. Bir kazaydı, o kadar, bunu anlamaları gerekiyordu. Çocuk yere düşme, kurşun bacağına isabet edecek ve olay sona erecekti. Gerçi o ateş açmış açmamış polisin umurunda olmazdı ya, hiç değilse olay daha fazla bürokrasiye gerek kalmadan kapanmış olurdu, mesele şu iki kadındı. Eh, ne yapalım, onlar da kendisinden nefret etsinler; bunun ona bir zararı dokunmazdı, onları bir daha görecekti değil. Oğulları, kardeşleri bir şehitti, katil değil – onu o şekilde hatırlamayı tercih ederlerse. Her halükârda dava kapanmıştı.

Andy eve geldiğinde saat geç olmuştu, gece yarısını geçi-

yordu. Cesedi taşımak ve bir rapor yazmak uzun zaman almıştı. Her zamanki gibi Belicher'lar kapıyı kilitlememişlerdi; umurlarında değildi, kaybedecek veya çalınacak bir şeyleri yoktu. Odaları karanlıktı; el fenerini tuttu, birbirine sokulmuş vücutları ilişti gözüne, gözlerinde bir yansıma. Uyanıktılar, ama en azından sesleri çıkmıyordu, bebeğin bile. Anahtarını kilide sokunca, karanlıkta arkasından boğuk bir kıkırtı duydu. Neye gülüyorlardı acaba?

Sessiz odanın kapısını açarken Shirl'le o akşam tartıştıklarını hatırladı ve ani bir korku sardı yüreğini. El fenerini kaldırdı ama sıkmadı. Arkasından yine gülüşmeler geldi, bu sefer daha yüksek.

Işık odayı taradı, boş sandalyeleri, boş yatağı. Shirl yoktu. Bu bir şey demek değildi, aşağı, tuvalete de inmiş olabilirdi.

Ama giysilerinin ve bavullarının orada olmadığını daha gardrobu açmadan anladı.

Shirl gitmişti.

11

"Ne istiyorsun?" diye sordu dik bakışlı adam, yatak odası kapısının içi kısmında durarak. "Bay Briggs'in meşgul biri olduğunu biliyorsun. Ben de meşgul biriyim. Telefon etmen bizim de hoşuna gitmedi, durup durduk yerde birinin gelmesini istemen. Bay Briggs'e söyleyeceğin bir şey varsa, gelir söylersin."

"Bunu yapamadığımı için çok üzgünüm," dedi Yargış Santini, biraz hırıltılı bir sesle konuşarak; büyük, karanlık çift kişilik yatakta yastıklara gömülmüş, etrafına battaniyeler sarınmış yatıyordu. "Çok isterdim ama korkarım sıhhatim buna müsaade etmiyor, doktorumun fikri bu, fikirleri için de bir dolu para ödüyorum. Benim yaşımda bir adamın kalbi varsa kendine dikkat etmesi gerekir. İstirahat, bol bol istirahat. Empire State Binası'nın o basamaklarını tırmanmak yok artık. Sana bir sır vereyim mi, Schlachter, onları pek özleyeceği-

mi de söyleyemem..."

"Ne istiyorsun, Santini?"

"Bay Briggs'e iletmen için sana bilgi vermek istiyorum. Chung denen çocuk bulundu, Billy Chung, Koca Mike'ı öldüren."

"Ee?"

"Ee mi? Bu konuyu tartıştığımız toplantıyı hatırlayacağını ummuştum. Katilin Nick Cuore ile bağlantısı olabileceği, ondan para almış olabileceği hakkında bir şüphe vardı. Gerçi bundan kuşkuluyum ya, kendi başına çalışmışa benziyor. Kesin olarak hiç öğrenemeyeceğiz, çünkü öldü."

"Hepsi bu mu?"

"Yetmez mi? Bay Briggs'in Cuore'nin bu şehre el atına ihtimalinden kaygılandığını hatırlayacaksın."

"Bu pek mümkün değil. Cuore bir haftadır Paterson'ı ele geçirmekle uğraşıyor. Düzinelerce cinayet işlendi bile. Gözü hiçbir zaman New York'ta değildi."

"Bunu duyduğuma sevindim. Ama her halükârda bunu Bay Briggs'e aktarsan iyi olur. Polis teşkilatına baskı yapacak kadar ilgileniyordu bu davayla, Ağustos'tan beri soruşturma yapan bir adam var."

"Dert mi yani. Fırsat bulursam söylerim. Ama bu davayla artık ilgilenmiyor."

Yargıç Santini misafiri gittikten sonra yorgun argın örtülerin altına yerleşti. Bu gece yorgundu, hiç olmadığı kadar yorgun. Göğsüne saplanan o şiddetli acı hâlâ hafızasından silinmemişti.

Yeni yıla iki hafta kalmıştı. Yeni asıra da. Hayatı boyunca yazmış olduğu bin dokuz yüz yerine iki bin yazmak çok tuhaf olacaktı.

1 Ocak 2000. Garip bir tarihe benziyordu her nedense. Rosa gelip ilacını versin diye zili çaldı. Bu yeni asırın ne kadarını görebilecekti? Çok iç karartıcı bir düşünceydi bu.

Eski moda saatin tik takları sessiz odada yankılanıyordu.

"Başçavuş seni görmek istiyor," diye seslendi Steve devriye odasının bir ucundan.

Andy tamam anlamında elini salladı, ayağa kalktı, gerindi; üzerinde çalıştığı bir deste raporun başından ayrılmaya can atıyordu zaten. Dün gece iyi uyuyamamıştı, yorgundu. Önce Billy Chung davası, sonra Shirl'ün gitmiş olması, bir gece için çok fazlaydı. Shirl'ü nerede arayabilirdi, geri dönmesini isteyebilirdi? Öte yandan, Belicher'lar hâlâ orada yaşarken, geri dönmesini nasıl beklerdi? Belicher'lardan nasıl kurtulabilirdi? Düşünceleri o yöne doğru ilk defa kaymıyordu ama bir çözüm de bulamamıştı henüz. Başçavuşun ofisinin kapısını vurdu, içeri girdi.

"Beni görmek istemişsiniz?"

Başçavuş Grassioli bir hap yutuyordu, başını sallayınca su boğazına kaçtı, öksürmeye başladı, öksürmesi bitince eski püskü döner koltuğuna yaslandı kaldı, benzi her zamankinden daha sarı, daha yorgun görünüyordu. "Bu ülser beni bir gün öldürecek. Ülserden adam öldüğünü hiç duydun mu?"

Böyle bir sorunun cevabı olamazdı. Andy, başçavuşun lafı niye dolandırdığını merak etti, bunu hiç yapmazdı. Fikrini söylemekte hiç zorluk çekmezdi genelde.

"Çonçon oğlanı vurmandan hiç memnun değiller," dedi sonunda, masanın üstüne saçılmış raporları ve dosyaları elle-yerek.

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Dedim ya işte; Allah Allah, sanki bu ekiple yeterince işim yokmuş gibi, bir de politikaya bulaştım. Merkez Caddesi bu davaya çok fazla zaman harcadığını düşünüyor, buna başladı-ğından beri mıntıkada iki düzine çözümlenmemiş cinayet iş-lendi."

"Ama..." Andy kulaklarına inanamıyordu, "şube müdürü-nün beni şahsen bu davaya tam gün atadığını söyleyen siz de-ğil miydiniz? Siz değil miydiniz..."

"Sana ne söylediğimin önemi yok," diye hırladı Grassioli. "Şube müdürü telefona çıkmıyor, benle konuşmuyor yani. O'Brien'in katili umurunda bile değil, şu Jersey'li mafya Cuore hakkında öğrendiğim bilgilerle de kimse ilgilenmiyor. Üstüne üstlük, şube müdürü yardımcısı Billy Chung olayı için tepeme çöktü. Kabak başımda patlayacak."

"Kabak daha çok benim başımda patlayacağı benzer."

"Ukalalık etme, Rusch." Başçavuş ayağa kalktı, koltuğa bir tekme attı, Andy'ye sırtını döndü, pencereden dışarı bakarak parmaklarıyla pervazda trampet çalmaya başladı. "Şube müdürü yardımcısı George Chu Çonçonlara karşı kan davası güttüğünü filan sanıyor, oğlanı onca zaman takip edip sonunda da buraya getirecek yerde vurmana çok bozuluyor."

"Emir üzerine hareket ettiğimi söylediniz, değil mi, başçavuş," diye sordu Andy yavaşça. "Ölümünün bir kaza olduğunu söylediniz, raporumda hepsi yazılı zaten."

"Ona hiçbir şey söylemedim." Grassioli dönüp Andy'nin yüzüne baktı. "Bu dava için bana baskı yapan insanlardan ses çıkmıyor. Chu'ya söyleyebileceğim bir şey yok. Zaten şu ırk meselesine takmış kafayı. Gerçekte neler olduğunu anlatırsam sadece başıma dert açmış olacağım, mıntıkanın da, herkesin de başına." Koltuğa oturdu ve seğiren gözünü ovuşturdu. "Sana açık açık söylüyorum, Andy. Topu sana atacağım, suçu sana yükleyeceğim. Olaylar yatışana kadar altı aylığına seni üniformalı göreve vereceğim. Rütbene bir şey olmayacak, paranı da aynen alacaksın."

"Bu davayı sonuçlandırdığımı için, katili bulduğum için madalya beklemiyordum," dedi Andy öfkeyle, "ama bunu hiç beklemiyordum. Mahkemeye gitmeye hakkım var."

"Tabii var, tabii var." Başçavuş uzun bir süre tereddüt etti, rahatsızlığı belliydi. "Ama gitmemeni rica ediyorum. Kendim için değil, mıntıkanın iyiliği için. Topu sana atmak boktan bir davranış, biliyorum, ama bundan zarar görmeyeceksin. En kısa zamanda seni tekrar ekibe sokmaya çalışacağım. Çok farklı bir şey de yapacak değilsin zaten. Hallettiğimiz azıcık detektif işi yerine hepimiz devriye dolaşsak daha iyi ederiz."

Hırsıyla masayı tekmeledi. "Ne diyorsun?"

"Çok boktan bir durum."

"Bunu ben de biliyorum!" diye bağırdı başçavuş. "Ama başka ne yapabilirim söylesene? Mahkemeye gitsen daha mı az boktan olacak? Hiç şansın yok. Polis kuvvetlerinden kovulup işsiz kalırsın, beni de yanma katarlar muhtemelen. Sen iyi bir polissin Andy, senin gibileri pek kalmadı. Teşkilatın sana, senin ona olduğundan daha çok ihtiyacı var. Dayan biraz. Ne diyorsun?"

Uzun bir sessizlik oldu, başçavuş yine dönüp pencereden dışarı bakmaya başladı.

"Pekâlâ," dedi Andy sonunda. "Ne yapmamı istiyorsanız yapacağım, başçavuş." İzin istemeden ofisten çıktı gitti; başçavuşun ona bunun için teşekkür etmesini istemiyordu.

13

"Yarım saat sonra yeni bir asıra gireceğiz," dedi Steve Kulozik, ayaklarını buzlu kaldırıma vurarak. "Dün TV'de gerzeğin biri yeni asırın gelecek yıla kadar başlamayacağını açıklıyordu, götkafanın teki işte. Gece yarısı, iki bin senesi, yeni asır: gayet mantıklı. Şuna bak." Eski Times Binası'nın üstündeki TV ekranını işaret etti. Manşet haberler, iki metre boya harflerle birbirini kovalıyordu.

ORTA BATI'DA SOĞUK DALGASI ÇOK SAYIDA ÖLÜM HABERİ GELİYOR

"Çok sayıda," diye homurdandı Steve. "Eminim artık saymaktan vazgeçmişlerdir, kaç kişinin öldüğünü bilmek istemiyorlardır."

RUSYA'DA KITLIK HABERLERİNİ GALYGİN YALANLADI YENİ ASIRIN EŞİĞİNDE BAŞKANLIK MESAJI

FRISCO KÖRFEZİ'NDE
DONANMA SÜPERSONİKJETİ DÜŞTÜ

Andy ekrana bir göz attı, sonra Times Meydanı'nda birikmiş kalabalığa. Mavi üniformayı giymeye alışıyordu, ama yine de detektif ekibinden birilerinin yanında rahatsız oluyordu. "Burda ne işin var?" diye sordu Steve'e.

"Senin gibi, bu mıntıkaya borcum var. Hâlâ yedek, yedek diye çırpınıyorlar, bir ayaklanma olacağını söylüyorlar."

"Yanılıyorlar, hava çok soğuk, o kadar çok insan da yok."

"Dertleri o değil, çılgın mezhepler, mesele onlar, Binyıl geldi diyorlar, Kıyamet Günü mü, Mahşer Günü mü, ne zıkkımsa. Bütün şehre yayılmışlar. Dünya, sandıkları gibi gece yarısı sona ermeyince çok bozulacaklar."

"Sona ererse ben daha çok üzülürüm."

Sessiz, dev kelimeler başlarının üstünde yarışıyordu.

COLIN BEBEK YASASI ENGELLEMELERİNİ
KISA ZAMANDA SONA ERDİRMEYE SÖZ VERDİ

Halk yavaş yavaş ileri geri sallanıyor, boyunlarını ekrana uzatıyordu. Kornalar çalıyor, insan sesi gürültüsünün arasına zil ve çingirak sesleri karışıyordu. Ekranda saat belirince millet coştı.

23:38 – 11:38 (akşam) –

YENİ YILA TAM 22 DAKİKA KALDI

"Senenin sonu, benim görevimin de sonu," dedi Steve.

"Sen neden bahsediyorsun?" diye sordu Andy.

"Görevden ayrıldım. Grassy'ye 1 Ocağa kadar kalmaya söz verdim, gitmeye hazır olana kadar da kimseye söylemeye. Eyalet jandarmalarına katıldım. Hapishane çiftliklerinden birinde muhafız olacağım. Kulozik yemek yüzü görecek – sabırsızlıktan çatlayacağım."

"Steve, dalga mı geçiyorsun. On, on iki yıldır polislik yapıyorsun. Kıdemin var, ikinci kademe detektifsin..."

"Detektife benzer bir halim var mı sence?" Copunu, başındaki mavi-beyaz kaska vurdu hafifçe. "Kabul et, bu şehrin

işi bitik. Burda hayvan terbiyecilerine ihtiyaç var, polise değil. İyi bir iş buldum, ben ve karım doğru dürüst yemek yiyeceğiz – bu şehirden bir daha dönmek üzere ayrılacağım. Burda doğup büyüdüm ama sana bir sır vereyim: burayı hiç özlemeyeceğim. Kuzeyde deneyimli polislere ihtiyaç var. Seni de havada kaparlar. Neden benle gelmiyorsun?"

"Hayır," dedi Andy.

"Niye hemen kestirip atıyorsun ki? Bir düşün. Bu şehir sana beladan başka ne verdi? Zor bir davayı çözüyor, katili buluyorşun, verdikleri madalyaya bak: tekrar devriye dolaşmak!"

"Kapa çeneni, Steve," dedi Andy gayri ciddi bir tavırla. "Neden kalmak istediğimden ben de emin değilim, ama kalacağım. Kuzeyde her şeyin o kadar da iyi olacağını sanmıyorum. Senin adına, inşallah iyi olur. Ama... benim işim burda. Bunu ben seçtim, neye bulaştığımı bile bile. Henüz bırakmak gelmiyor içimden."

"Karar senin." Steve omuz silkti, kalın paltosunun ve kat kat örtülerin altında hareketi belli bile olmadı. "Görüşürüz."

Arkadaşı insan kalabalığına karışıp gözden kaybolurken Andy sopasını kaldırıp kısa bir veda işareti yaptı.

23:58 –11:58 (akşam)–

GECE YARISINA BİR DAKİKA KALDI

Kelimeler ekrandan kayıp yerini dev bir saat kadranına bırakınca, halk alkışlayıp çığlık atmaya başladı; korna sesleri çoğaldı. Steve, Meydan'ı dolduran ve kepenkli vitrinlere kadar dayanan insan selinin arasından kendine yol açmaya çalışıyordu. TV ekranından yansıyan ışık, boş yüzlerinde ve açık ağızlarında yeşil yeşil oynaşıyordu, sanki denizin dibindeymişler gibi.

Yukarıda, senenin son dakikasının son saniyesi de ilerledi: asrın sonu.

"Dünyanın sonu!" diye haykırdı bir adam, kalabalığın gürültüsünün arasından duyulacak kadar yüksek sesle, tükürüğü Andy'nin yanağına sıçradı. "Dünyanın sonu!" Andy uzan-

dı ve sopasının ucunu adamın karnına gömdü, adamın soluğu kesildi, midesini tuttu. Düşüncelerini bir an için dünyanın sonundan sancıyan midesine çevirecek kadar kötü yemişti sopayı. Olan biteni gören birkaç kişi gülmeye başladı, sonra kahkahaları genel gümbürtünün içinde boğuldu, halk öne doğru hücum edince kendileri de adamlarla beraber gözden kayboldu.

Times Meydanı'nın etrafındaki binalara yerleştirilmiş hoparlörlerden kilise çanlarının cızıltılı, hışırtılı sesi duyuldu, aşağıdaki halkın üstüne dalgalar halinde yayıldı.

"İYİ SENELER!" diye bağırdı binlerce ses, "İYİ ASIRLAR!" Kornalar, çanlar, çingiraklar hep bir ağızdan çalmaya başladı, kelimeleri yutuyor, toplu bir uğultu halinde getiriyordu.

Yukarıda, saatin kolu ilk turunu tamamlamış, yeni asırı bir dakika geçmişti; kadran kayboldu, yerine Başkan'ın kafası belirdi. Bir konuşma yapıyordu, ama halkın durmak bilmeyen patırtısı yüzünden, cızırtılı hoparlörden gelen tek bir kelime bile duyulmuyordu. Büyük, pembe surat konuşmaya devam etti, duyulmayan cümleler kuruyor, anlaşılmayan bir noktayı vurgulamak için parmağını havaya kaldırıyor.

Andy Kırk İkinci Cadde yönünden bir polis düdüğü duydu uzaktan uzağa. Omuzları ve sopasıyla insan kalabalığını yararak sese doğru ilerlemeye koyuldu. Meydanı dolduran genel ses azalıyordu, onun için kahkahalar ve alaylı sözler geldi kulağına, birisi itilip kakılıyordu, insanlar etrafına üşüşmüştü. Dişlerinin arasında sımsıkı tuttuğu düdüğü öttürüp duran bir başka polis, sopasını bol bol sallayarak, kalabalığı yan taraftan delmeye çalışıyordu. Andy de sopasını kaldırınca halk önünde dağıldı. Uzun boylu bir adam kaldırırma oturmuş, kollarıyla başını tekmelerden korumaya çalışıyordu.

Ekranada Başkan'ın yüzü müzik eşliğinde kayboldu ve yerini yine uçan, sessiz kelimeler aldı.

Yerdeki adam bir deri bir kemikti, üzerinde yırtık pırtık paçavralar vardı. Andy ayağa kalkmasına yardım etti, şeffaf mavi gözleri içine işledi.

"'Ve Tanrı gözlerinden bütün göz yaşlarını silecek'" dedi

Peter, parlak derisi yüzünün etsiz kemikleri üzerinde gerilmiş, sesi boğuk bir kükreme gibi çıkıyordu. "Ve artık ölüm olmayacak; ve artık matem ve ağlayış ve acı da olmayacak: çünkü evvelki şeyler geçtiler. Ve tahtta oturan dedi: İşte, her şeyi yeni yapıyorum."

"Bu sefer değil," dedi Andy, düşmesin diye adamı tutarak. "Evine gidebilirsin artık."

"Ev mi?" Peter kelimeler beynine nüfuz edince şaşkın şaşkın gözlerini kırıştırdı. "Ev yok, dünya yok, Binyıl geldi, hepimizden hesap sorulacak, Bin sene sona erdi, İsa Yeryüzünde hükmünü sürmeye gelecek."

"Belki asırları karıştırıyorsundur," dedi Andy, adamı kolumdan tutup kalabalıktan uzaklaştırarak. "Gece yarısını geçti, yeni asır başladı ve değişen hiçbir şey yok."

"Değişen bir şey yok mu?" diye bağırdı Peter. "Bu Mahşer Günü, olmak zorunda." Dehşet içinde kolunu Andy'den kurtardı ve ileri atıldı, ama daha bir adım ilerlemeden geri döndü.

"Sona ermeli," dedi acılı bir sesle. "Bu dünya bir bin yıl daha böyle devam edebilir mi? BÖYLE?" Sonra, aralarına insanlar girdi ve adam gözden kayboldu gitti.

Böyle mi? diye düşündü Andy, dağılan kalabalığın içinden yorgun argın geçerek. Başını sallayıp bu düşünceyi kovaladı, sonra doğruldu; daha yapacak işi vardı.

Hevesleri geçince insanlar soğuğu hissetmeye başlamıştı, halk hızla dağılıyordu. Denizden esen buz gibi rüzgâra karşı başlarını eğmiş, uzaklaşıyorlardı. Kırk Dördüncü Sokağın köşesinde Astor Oteli'nin muhafızları, Sekizinci Cadde'den gelip yan kapıda kuyruk olacak çekçek taksiler için yer açmışlardı. Kapı tentesindeki parlak ışıklar içeriye aydınlatıyordu; ilk misafirler dışarı çıkarken Andy de köşeden geçmekteydi. Kürkler, gece elbiseleri, astragan yakalı koyu renk paltoların altından görünen siyah smokinler. Büyük bir parti olmalıydı içeride. Badigard ve misafirler ardı ardına çıkıyor, kaldırımdaya bekliyorlardı. Gülen kadınların sesi ve bir çok "İyi Yıllar!" çığlıkları duyuluyordu.

Andy Meydan'dan Kırk Dördüncü Sokağa doğru yönelen bir grup insanın yolunu kesmek için ilerledi, sonra arkaya dönünce Shirl'ün dışarı çıkmış, taksi beklerken biriyle konuştuğunu gördü.

Yanında kim olduğuna, veya ne giymiş olduğuna filan hiç dikkat etmedi, sadece yüzü, ve başını çevirince dalgalanan saçlarıydı dikkatini çeken. Gülüyordu, yanındaki insanlarla çabuk çabuk konuşuyordu. Sonra bir taksiye bindi, rüzgâr siperini çekti ve gitti.

İnce, soğuk bir kar yağıyor, esen rüzgârla Times Meydanı'nın çatlak kaldırımlarına doluyordu. Çok az insan kalmıştı, onlar da gidiyordu acele acele. Andy'nin de kalması için sebep yoktu, görevini yapmıştı, şehrin öbür yanına doğru uzun yürüyüşüne başlayabilirdi. Sopasını sallayarak Yedinci Caddeye yöneldi. Dev TV ekranının ışığı paltosuna düşüyor, eriyen her kar taneciğini pırıltıyordu; binanın önünden geçip aniden karanlığa karıştı.

Ekran koşuşan harflerini boş meydana savuruyordu.

NÜFUS SAYIMINA GÖRE
ABD YÜZYILIN SONUNDA EN YÜKSEK SAYIYA ULAŞTI.
BU KOCA ÜLKEMİZDE 344 MİLYON VATANDAŞ VAR.
İYİ YÜZYILLAR!
İYİ YILLAR!

—

**1999'dan 2000'e geçmemize
yalnızca haftalar var.**

**Yalnızca New York'ta 35 milyon
insan yaşıyor. Su yok. Petrol yok.
Yiyecek yok. Barınak yok.
Umut yok...**

"...yiyeceği kendilerine saklıyorlar – hiç zayıf bir polis gördünüz mü? Ya politikacılar, bizim yiyeceğimizi yiyorlar, biz açlıktan ölmüşüz umurlarında mı!" Ardı arkası kesilmeyen ses halkı giderek ayaklanmaya sürüklüyordu. Çoğu Yaşlılar olmak üzere bir sürü insan yere düşmüş, çiğnenmişti. Andy el çantasını açtı ve gaz bombalarından birini çıkardı. Pimleri çekildikten sonra üç saniye içinde patlayıp gaz yayacak şekilde ayarlanmışlardı. Andy bombayı yere yaklaştırdı, pimi çekti ve doğruca hoparlörlü adamın üstüne doğru fırlattı. Yeşil teneke havada bir yay çizdi ve adamın yanındaki insanların arasına düştü, ama patlamadı.

Bilimkurgu Roman

Metis Edebiyat

ISBN 975-342-119-2

